

Rząd ma nas gdzieś!

www.nj24.pl

nj

TYGODNIK Nr 37 (3089)
Rok 60, 11 września 2018
Cena 2,90 zł (w tym Vat 8%)
PI ISSN 0208-6883
Nr indeksu 366870

e i e n i o g ó r s k i e

nowiny

- Nie mamy czym karmić zwierząt, wszystko drożeje, a do nas nie spłynęła nawet złotówka pomocy
- denerwują się rolnicy z regionu jeleniogórskiego. Sprzeciwiają się polityce obecnego rządu, który
- jak mówią - dużo mówi, a mało robi. W piątek (7 września) blokowali oni drogę krajową nr 3 w Kaczorowie.

KOMPAS GÓRSKI

Przewodnik turystyczny na jesień 2018

IMPREZY * WYDARZENIA * ATRAKCJE * PRAKTYCZNE INFORMACJE

Fundacja Nowin Jeleniogórskich

nowiny nj24

**Bijące serce
karkonoskiej przyrody
Atrakcyjne miasto na
niehandlową niedzielę
Góry z góry
Jesienny Karpacz
Skarby lasu
w Lwówku Śląskim
Galeria w plenerze
Klimatyczne Kowary
Izerski Park
Ciemnego Nieba
Leśne trasy
dla aktywnych**

6-7

**Za ich
plecami
tyka bomba
zegarowa**

12

**Dominik
Jończy
w kadrze
Polski**

**Skup aut
Kasacja pojazdów**
tel. 792 18 22 17; 607 232 330
www.bb-recykling.pl

I-XXIV

37

9 770 208 16 881 33

Blog naczelnego

Na wzór stacji telewizyjnych w sezon jesienny wchodzimy z przytupem. My nie tworzymy nowych ramówek, ale jak nasi stali Czytelnicy na pewno zauważyli, dzisiejsza zawartość Nowiny jest o wiele bogatsza. Przede wszystkim do numeru zostało dołączone kolejne wydanie „Kompasu Górskiego”. Tym razem na sezon jesienny. To wydawnictwo już na stałe wrosło w nasz pejzaż. Jest dostępne we wszystkich punktach Informacji Turystycznej w regionie, a także w miastach, skąd szerokim strumieniem napływają do nas goście. Dla nich „Kompas Górski” to prawdziwy doradca podpowiadający, jak spędzić czas wolny. Bo co to za problem, np. dla mieszkańca Wrocławia, aby wsiąść w pociąg i przeżyć piękny, jesienny weekend w Kotlinie Jeleniogórskiej? Kompas Górski to również przewodnik po atrakcjach dla mieszkańców regionu, którzy czasami nie do końca mają świadomości tego, że się osiedlili w jednym z najciekawszych i najpiękniejszych zakątków Polski. Może ktoś powiedzieć: przecież i tak „wszystko” jest w internecie. Prawda. W internecie jest wszystko. Informacje prawdziwe, jak i te niepotwierdzone, nieaktualne, niekompletne i wymyślone. Wrażenie po lekturze w internecie jest ulotne jak on sam. Co innego, gdy bierzemy do ręki gazetę, gdzie za treści w niej zamieszczone odpowiedzialna jest redakcja czy fundacja z nią związana, obecna na rynku od lat.

Latem, w trakcie upałów, odebraliśmy kilka telefonów oraz maili z zapytaniem: gdzie jest ten piękny kompleks basenów, którego zdjęcie zostało zamieszczone na pierwszej stronie poprzedniego, letniego „Kompasu Górskiego”? Jeleniogórzanie rozpoznali baseny Term Cieplskich, ale dla turystów nie było to już takie oczywiste. Pomimo że w internecie jest ponoć wszystko.

Dzisiejszemu turyście trzeba po prostu pewne rzeczy wskazać, a nawet poprowadzić „za rękę”. Setki tysięcy gości, którzy odwiedzili w sezonie letnim Karpacz, Jelenią Górę, Szklarkę Porębę i dziesiątki innych miejsc, powrócą tutaj w najbliższej przyszłości, bo oni dopiero dowiedzieli się, jaki potężny potencjał turystyczny tkwi w naszym regionie. Potencjał, który sami również jako mieszkańcy regionu doceniamy i wspieramy. Dlatego też w numerze kontynuujemy temat zagrożenia przemysłem wydobywczym na Pogórzu Izerskim. Nasza reporterka odwiedziła mieszkańców gminy Stara Kamienica i zapytała ich: dlaczego podnosicie takie larum? Jaką otrzymała odpowiedź, nie napiszę tutaj, by nie odbierać Państwu przyjemności z lektury tego znakomitego tekstu.

Andrzej Buda
a.buda@nj24.pl

Artystycznie w Bukowcu

Wspaniałe koncertowe wykonanie opery „Fidelio” Ludwiga van Beethovena przez muzyków i chór Opery Wrocławskiej, a także „Pieśni Karkonoszy” było ozdobą Jesieni ze Sztuką w Bukowcu, czyli „W gościnie u hrabiny von Reden”. Przyznano też tytuły Ambasadorów Karkonoszy.

Organizowana przez Związek Gmin Karkonoskich, we współpracy z Fundacją Doliny i Ogrodów, Muzeum Śląskim w Goerlitz i Towarzystwem Karkonoskim, stała się wydarzeniem europejskiej rangi. Świadczy o tym nie tylko oficjele, m.in. w postaciach dyrektora Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce Marka Prawdy i Sixtine Bouygues wicedyrektorki generalnej ds. komunikacji Komisji Europejskiej, ale przede wszystkim wielojęzyczny tłum uczestników imprezy.

Szczególnie ważnym momentem Jesieni ze Sztuką było wręczenie tytułów Ambasadorów Karkonoszy. Nagrody te, przyznawane przez Kapitułę,

są nadawane za promocję Karkonoszy przez osoby na stałe mieszkające poza nimi. W tym roku wyróżniono Witę Ullricha Junkera, Ewę Paradowską-Werszler, Marka Niedźwieckiego i Grzyne Prawdę. Uhonorowani nagrody otrzymywali z rąk samego Karkonosza.

Jesień ze Sztuką to jednak przede wszystkim wydarzenia artystyczne. W sobotę właśnie koncertowe wykonanie opery „Fidelio”, a także Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” i „Niekończący się Świat Muzycznych Obrazów”, czyli koncert plenerowy duetu instrumentalno-wokalnego „Paraluzja”. W niedzielę wykład Anny Hesp „Caspar David Friedrich”, seminarium „Artyści mieszkający dawniej i dzisiaj”, „Pieśni Karkonoszy” - kompozycje Anny Teichmüller do poezji Carla Hauptmanna - oraz koncert Mis Tybetańskich w wykonaniu Andrzeja Świątki.

Tekst i zdjęcie: (mal)

W centrum jeździmy po nowemu

Od soboty w centrum Jeleniej Góry została zmieniona organizacja ruchu na ulicach Piłsudskiego, Grabowskiego i Matejki. W tym rejonie miasta więcej będzie ulic jednokierunkowych.

Zasadnicze zmiany dotyczą ulic Grabowskiego i Piłsudskiego. Pierwsza z nich stanie się ulicą jednokierunkową od skrzyżowania z ulicami Zamenhofska/Skłodowskiej-Curie do Piłsudskiego (w

tym kierunku). Ruch jednokierunkowy z ul. Piłsudskiego zostanie przedłużony aż do ul. Sudeckiej (obecnie ta ulica jest jednokierunkowa od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Grabowskiego).

Maciej Kaczor, kierownik działu Inżynierii Ruchu Drogowego, podaje dwie przyczyny tych zmian - zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu miejskim i udostępnienie nowych miejsc parkingowych.

- Przez zmiany w organizacji ruchu, które zostały wprowadzone wcześniej, straciliśmy trochę miejsc parkingowych. Zmiany, które będą obowiązywać od jutra, sprawią, że przybędzie 45 takich miejsc i to w niewłaściwym punkcie miasta, gdzie miejsca postojowego szukają osoby mające sprawę w sądzie, redakcjach, urzędzie miasta. Ponadto ruch jednokierunkowy jest zawsze bez-

piecniejszy od dwukierunkowego, a przy okazji zniknie zagrożenie na skrzyżowaniu ul. Piłsudskiego i Matejki, gdzie z powodu słabej widoczności od strony ul. Sudeckiej dochodziło do stłuczek. Domyślam się, że niektórzy kierowcy będą narzekać na konieczność objazdów, ale system ulic jednokierunkowych w centrach miast sprawdza się i w Polsce, i za granicą.

(mal)

Co to były za wakacje!

Ponad 600 dzieci skorzystało z tegorocznej oferty wakacji z Międzyszkolnym Ośrodkiem Sportu. Miały dużo ruchu, poznały szereg nowych dyscyplin sportowych, a przede wszystkim - odpoczęły od komputera.

Takiej oferty dawno w Jeleniej Górze nie było. Zapisy zakończyły się długo przed wakacjami. Mimo tego, jeszcze po zamknięciu listy przychodziło mnóstwo rodziców z pytaniami, czy można przyjąć ich dziecko. Takie pytania pojawiały się nawet w trakcie turnusów. Dlaczego? Bo wakacje z MOS-em są wyjątkowe. Codziennie odbywały się zajęcia ruchowe. Była koszykówka, piłka nożna, zajęcia na świeżym powietrzu, a w razie niepogody - w hali sportowej i salce gimnastyki korekcyjnej. Co ważne, dzieci poznały szereg nowych dyscyplin, jak piłka wodna, strzelectwo sportowe, biathlon letni czy... saneczkarstwo! To nie żart, instruktorzy prowadzący zajęcia przynieśli specjalne sanki, wsiadając do których, można było poczuć się prawie jak na torze lodowym. Była strzelnica pneumatyczna. W upały dzieci chodziły na basen, gdzie doskonaliły swoje umiejętności z nauki pływania. Rozgry-

wano też mecze piłki wodnej, a także... koszykówki wodnej. To dlatego, że MOS dysponuje tzw. kosztami pływającymi.

Podczas każdego turnusu było wyjście do wrotkarni, odbyła się jedna wycieczka autokarowa. Dzieci jeździły do Siedliska Pstrąga w Mysłakowicach, Zamku Legend Śląskich w Pławnej, Huty Julia w Piechowicach oraz do Western City w Ściegnach. Miały codziennie zapewnione śniadanie oraz obiad.

Nic dziwnego, że maluchy były zadowolone. - Bardzo podobało mi się we wrotkarni. No i oczywiście na basenie - powiedział nam 9-letni Igor, uczestnik drugiego turnusu.

Rodzice też przyznają, że oferta była bardzo dobrze dobrana. - Mój syn ma mnóstwo energii, ale czasami po zajęciach wracał zmęczony - śmieje się pani Iwona, mama Kacpra.

Taki był też cel tych wakacji. - Zmęczenie to nie problem, bo dzieci bardzo szybko się regenerują. Chcieliśmy im pokazać, że można aktywnie spędzać czas, bez komputera czy smartfona - powiedział Ireneusz Taraszkiewicz, dyrektor MOS-u. Dodaj, że nowością w tym roku były zajęcia na hulajnogach,

które przed wakacjami zakupił ośrodek. - Dzieci były wyposażone w ochraniacze i kaski, gdyż kładziemy nacisk na bezpieczeństwo - zaznaczył dyrektor. - Te wakacje to był dla nas był trudny okres, bo poparty olbrzymią pracą nie tylko nauczycieli i wychowawców, ale wszystkich ludzi, którzy brali udział w logistyce tego przedsięwzięcia.

Była to też swego rodzaju promocja całorocznej oferty zajęć pozalekcyjnych Międzyszkolnego Ośrodka Sportu. W or-

ganizacji zajęć pomagali instruktorzy, którzy prowadzą zajęcia z różnych dyscyplin sportu. - Rozpaliliśmy w dzieciach tę iskręchę chęci do poruszania się, brania udziału w zabawach. Kto wie, może w przyszłości niektórzy z nich zostaną wielkimi sportowcami? - powiedział Ireneusz Taraszkiewicz.

Łącznie w tym roku odbyło się 9 turnusów wakacji z MOS-em. W każdym było ponad 60 uczestników.

Tekst i zdjęcie: (ROB)

Rząd ma nas gdzieś!

- Nie mamy czym karmić zwierząt, wszystko drożeje, a do nas nie spłynęła nawet złotówka pomocy - denerwują się rolnicy z regionu jeleniogórskiego. Sprzeciwiają się polityce obecnego rządu, który - jak mówią - dużo mówi, a mało robi. W piątek (7 września) blokowali oni drogę krajową nr 3 w Kaczorowie.

- Do dziś dnia nie mamy realnej pomocy od rządu - twierdzi Paweł Lipski, sołtys i rolnik z Rząśnika. - Skupy wykorzystują sytuację, która panuje w produkcji zwierzęcej. My prowadzimy hodowlę bydła opasowego, nie mamy czym go karmić, bo jest susza i przez to musimy kupować paszę albo redukować stada. Skupy zaniżają ceny, bo wiedzą, że my musimy sprzedawać bydło, bo nie mamy go czym karmić. I koło się zamyka.

Dodał, że protokoły strat w związku z suszą zostały wysłane do wojewody i do dzisiaj nie ma żadnej reakcji. - Mówią, że następuje doszacowanie strat. Tylko, że to wszystko się przeciąga, a my potrzebujemy pomocy już, potrzebujemy gotówki na zakup dodatkowych pasz - mówi Paweł Lipski.

- Susza jest przeogromna a to, co rząd zaproponował, to poniżenie godności rolnika - dodaje Stanisław Choma, rolnik z Goduszyna. - Jeżeli rekompensaty będą wydawane w pierwszej kolejności tym, którzy mają od 70 procent strat, to ile ten rolnik musi mieć tych strat, żeby wyjść na swoje? Z tych 30 procent, co mu zostało, musi zarobić na siebie? Nie wiem, jak to dalej będzie. Od 16 września mają być jakieś środki uruchomione, ale to tylko obietnica.

Leszek Kardasz, prowadzący gospodarstwo w Gierałtowie w Gminie Złotoryja mówi, że w najgorszej sytuacji są rolnicy indywidualni, mający gospodarstwa do 300 hektarów. - Rząd od półtora miesiąca tylko mówi, a jeszcze ani jedna złotówka nie spłynęła na wieś - podkreśla. - I myślę, że jeszcze jakieś 3 miesiące tak będzie. A nam są potrzebne pieniądze od zaraz.

Kilka ciągników wystarczyło, by zablokować drogę krajową nr 3 w Kaczorowie.

niądze od zaraz. Nawozy podróżowały w ciągu 2 tygodni. Nawóz azotowy na przykład kosztuje o 250 złotych więcej.

L. Kardasz na piątkowy protest przyjechał ciągnikiem. Był jednak zawiedziony frekwencją. Po godzinie 11.00, a zatem w momencie, kiedy miała zaczynać się blokada drogi, były tylko 4 ciągniki. Owszem, w Kaczorowie zgromadziło

się około 20 rolników, ale większość przyjechała samochodami osobowymi.

- Gdybym wiedział, to też przyjechałbym samochodem, bo jestem osobą bardzo zajętą i zależy mi na czasie - mówi L. Kardasz. - Sam pracuję na gospodarstwie, nie zatrudniam nikogo. Przyjechałem ciągnikiem, bo cel jest najważniejszy, to jest susza przepiękna. Zresztą, od trzech lat jest trudna sytuacja. Teraz susza, dwa lata temu też. A rok temu ulewne deszcze, które zniszczyły uprawy.

Rolnicy chcą też ogłoszenia przez rząd na naszym terenie klęski żywiołowej. To uruchomiłoby szybką i skuteczną pomoc rolnikom. Pisaliśmy o tym kilka tygodni temu. Sytuacja jest dramatyczna, tymczasem System Monitorowania Suszy Rolniczej (prowadzony przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach) nie stwierdził niczego złego. Według niego, suszy w naszym regionie nie ma. - Oni zza biurka decydują, czy jest sucho, czy nie - irytowali się w piątek rolnicy. System mierzy suszę za pomocą specjalnych stacji, ustawionych w wielu miejscach w Polsce.

Wracając do piątkowego protestu, wspomniane 4 ciągniki wystarczyły, by skutecznie zablokować przejazd drogą krajową nr 3. Rolnicy pojechali jeden za drugim w stronę skrzyżowania na Wojciszów, a wracając, zatrzymali się na obu pasach drogi w kierunku Jeleniej Góry. W mgnienie oka utworzył się kilkusetmetrowy korek. Kierowcy ze zrozumieniem podeszli do tej akcji.

- To protest? No trudno. Jestem z nimi, sam kiedyś pracowałem w rolnictwie i wiem, jaka to ciężka praca - przyznał nam jeden z kierowców. Młodzi ludzie, podróżujący innym autem, niecierpliwi się. - Teraz dużo jest tych protestów. A my się śpieszymy, bo jedziemy na wycieczkę do Czech. Ale mamy pecha - podkreślali. Po kilkunastu minutach ciągniki zjechały, przepuszczając stojące samochody. Akcję powtórzono jeszcze kilkakrotnie. Z czasem zresztą ciągników było więcej. Dojechało kilka maszyn z Mysłakowic i Lwówka Śląskiego. W kluczowym momencie korek sięgał kilku kilometrów. Tyle, że tych kilkanaście ciągników to o wiele mniej, niż zapowiadano. W proteście miało uczestniczyć od 50 do stu ciągników.

Organizator protestu, Marcin Bustowski ze związku rolników „Solidarni” przyznał, że niektórych odstraszyły obietnice ministra rolnictwa Krzysztofa Ardanowskiego o planowanej pomocy.

Dzień wcześniej, w wywiadzie dla radia RMF FM Krzysztof Ardanowski powiedział, że codziennie spotyka się z przedstawicielami rolniczych związków zawodowych i że pomoc wkrótce trafi do rolników. Przyznał też, że straty są większe, niż pierwotnie się spodziewano.

- Minister w sposób bezczelny okłamuje rolników. Nie dostaną nic - mówi tymczasem Marcin Bustowski. - Gdyby rolnicy oglądali ostatnią komisję sejmową rolnictwa, patrzyliby na to inaczej. Minister tam przyznał, że obszary, które nie zostały objęte IUNG-iem, czyli monitorowaniem suszy, nie otrzymają pomocy. A najbliższa stacja znajduje się w Jelczu, 160 kilometrów stąd - podkreślił.

- Minister Ardanowski przyznał, że zniszczonych już jest 3,7 miliona hektarów użytków rolnych - kontynuuje M. Bustowski. - A kwota, jaką rząd chce przeznaczyć na pomoc, to 800 milionów. Jeżeli tę kwotę podzielimy na ilość zdegradowanych użytków, wychodzi 210 złotych do hektara. To co to jest?

Dodał, że Niemcy wypłacili już 4,5 miliarda euro pomocy swoim rolnikom. - Oni zdają sobie sprawę, że podstawą zdrowej żywności jest rolnik, który ją wyprodukuje i która trafi do konsumenta. W Polsce sytuacja jest odwrotna, łańcuch pomiędzy rolnikiem a konsumentem jest tak rozciągnięty, i jest w nim tylu pośredników, że za to wszystko płaci konsument - tłumaczy Bustowski. - Trzy lata temu, kiedy PIS szedł po władzę, ogłosili program powołania Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Jakości Żywności. To dawałoby gwarancję, że do konsumentów trafi zdrowa żywność, a także gwarancję zmniejszenia chorób układu pokarmowego, nowotworów itp. Dzisiaj w programie partii tego nie ma, więc ja się pytam, panie Morawiecki, czy pan działa na rzecz jakości polskiej żywności czy działa na rzecz obcego kapitału, zagranicznych banków? Wszyscy rolnicy są zadłużeni w bankach i one nie będą czekały. Jeśli rolnicy nie dostaną pieniędzy, to banki nie będą czekały, tylko rozpoczną egzekucje i zabiorą im maszyny.

Dodał, że 22 września wybierają się do Warszawy na strajk ogólnopolski. - Tam będziemy walczyć o Polskę, która jest sprzedawana przez Prawo i Sprawiedliwość - powiedział M. Bustowski. Dodał, że za poprzedniego rządu - Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego, wcale nie było lepiej. - Rolnik jak był na końcu, tak dalej jest - podkreślił.

Tekst i zdjęcie: (ROB)

MASZ DOŚĆ PARTII POLITYCZNYCH?

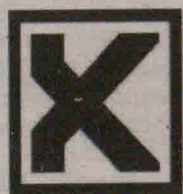
**Chcesz samorządu obywatelskiego?
Zacznij zmieniać swoją małą ojczyznę.
Weź udział w pracach Komisji Wyborczych.**

**Jesteś osobą aktywną, pomocną,
chętną zmieniać swoje najbliższe otoczenie
i pomagać współmieszkańcom?**

ZGŁOŚ SIĘ DO NAS

Wystartuj w wyborach z KUKIZ'15

608 385 708 | 502 357 769

KUKIZ'15
POTRAFISZ POLSKO!

MATERIAŁ WYBORCZY KWW KUKIZ'15

Okiem Kubka

FESTINA LENTE...

Swetoniusz (+150), najwybitniejszy w starożytności historyk rzymski, w „Żywotach Cezarów” pisze, iż słowa FESTINA LENTE

= SPIESZ SIĘ POWOLI - z upodobaniem, przy różnych okazjach, wypowiadał cesarz Oktawian August (+14 naszej ery).

W wielu krajach jest ono najbardziej znanym i powtarzanym - w języku oryginalnym - aforyzmem. Zawsze, w naszych czasach także - szczególnie aktualne.

Są czynności, które wykonywać należy szybko. Dla przykładu: Gra w piłkę, biegi krótkodystansowe, slalomy w narciarstwie i różne wyścigi. Ale już treningi precyzji i nabierać wprawy.

W codziennym życiu postawa: „Spiesz się powoli” - powinna być normą.

Ważne są porządek i rozważa. Rozgadasz, rozgorączkowanie, pośpiech, praca - zrywany - mizerne przynosi owoce. Dlatego - nie bez powodu - polskie porzekadło mówi: „Jak się człowiek spieszy, to się diabeł cieszy”.

Diabła radością są ludzkie potknięcia, upadki, kłopoty i wszelkie uchybienia. Brazylijskie przysłowie: POŚPIECH JEST OJCEM NIEDOSKOŃCZOŚCI.

Kiedy się coś mówi - zwłaszcza, gdy się coś tłumaczy. Przy podejmowaniu decyzji, wymagającej rozsądnego przemyślenia - ze względu na możliwe, także negatywne skutki. Kiedy praca, rozłożona na długo, jest bardzo trudna. - Pośpiech okazuje się złym doradcą.

Najpierw. Każde zajęcie wymaga własnego - właściwego rytmu, uwagi oraz zaangażowania. Mówimy często: Należy brać się do tego, co mamy wykonać, z PASJĄ. Od niechęci i dla rozrywki można robić coś, co nie wpływa na JAKOŚĆ pracy i życia.

Po wtóre. Wypowiadając słowo ma towarzyszyć jasne myślenie i pełna świadomość. A ludzkie działania powinien poprzedzać głęboki namysł.

Po trzecie. By cokolwiek robić, potrzebujemy czasu. Niekiedy bardzo dużo czasu. Bywa praca beznadziejna: Końca nie widać i na owoce nie ma widoków. Tylko wzdychać: GŁUPIEGO ROBOTA. Na przykład - w pracy nad sobą...

W sukurs przychodzi poeta Owidiusz - w sławnym powiedzeniu: KROPLA DRAŻY SKAŁĘ...

Systematycznie, małymi krokami, niestrudzenie, uparcie oraz konsekwentnie - całymi latami, jeżeli trzeba - robić swoje. Ewangelia radzi zachować spokój - uzbroić się w cierpliwość i być wytrwałym: Nie zrażać się. Nie panikować. Nie szarpać wewnętrznie. Nie wybiegać w przyszłość. Skupić się tylko na tym, co dziś - na bieżącej chwili.

Rozłożona praca na całe życie: Wzrastanie w mądrości. Praca dotycząca wykonywanego zawodu: Tygodnie, miesiące - całymi latami - dzień podobny do dnia. Szare, zwyczajne, codzienne czynności: Osobiste, rodzinne, domowe. Zawsze, we wszystkim FESTINA LENTE, Czytelniku.

- Umiesz spieszyć się powoli...?

KUBEK

Przy telefonie dyżurował Marek Lis

Problemy duże i małe

Nasz środowowy, redakcyjny dyżur - jak zwykle - przekonał, że spraw, które irytują, niepokoją lub bulwersują, nigdy nie brakuje. Tak było i tym razem, gdy telefonicznie bądź osobiście nasi Czytelnicy skarżyli się: czasami na sprawy wymagające istotnych działań, a czasami tylko odrobiny zainteresowania i zrozumienia potrzeb.

Turyści spod Częstochowy, którzy chcieli odwiedzić Lubomierz, skarżyli się na wykonawców remontu drogi z Pławnej Górnej do miasta Kargula i Pawlaka. Dokładniej, na fatalne oznakowanie. Droga okazała się zamknięta, tyle że znak o zakazie ruchu był jedyną informacją, jaką zauważyli. Zabrakło tablic informujących, jak objechać zakaz.

- Jeśli ktoś przyjeżdża z daleka, to skąd ma wiedzieć, czy zakaz, który będzie obowiązywał za sześć kilometrów, jest przed Lubomierzem, czy może już w mieście? Skoro nie wytyczono objazdów, można przypuszczać, że do miasteczka się dojedzie. Tak sądziłem, ale okazało się, że pojechałem na darmo. Kilkanaście kilometrów więcej,

błądzenie i poczucie, że ktoś ma kierowców gdzieś. Takie mam wrażenia z tej wycieczki - irytował się nasz rozmówca.

Starszą panią z ul. Domeyki w Jeleniej Górze irytowały palące się całą dobę latarnie uliczne. - Przecież to marnowanie pieniędzy - mówiła. Chciała znaleźć kogoś, kto mógłby te lampy wyłączyć. Dzwoniła do MPKG i do energetyki. W obu miejscach usłyszała, że się nie zajmują oświetleniem ulicznym i że to nie ich problem. Była zadziwiona i zawiedziona. Nie tym, że źle trafiła, ale że w żadnej z tych instytucji nikt nie powiedział np., że zadzwoni gdzie trzeba i załatwi problem albo chociaż poinformuje, gdzie należy dzwonić. Pani poprosiła więc nas o pomoc. Zadzwoniliśmy do Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów, gdzie obiecano sprawdzić problem.

Mieszkańcom kamienicy przy ul. Groszowej nie podoba się postępowanie listonoszy, którzy zostawiają przesyłki wetknięte w drzwi wejściowe do kamienicy. - Nie wolno im tak robić. Tam były rachunki, inne ważne pisma. Mogły zostać

zmoczone deszczem, porwane przez wiatr albo po prostu ukradzione. W kamienicy jest domofon i prawie zawsze są na miejscu jacyś mieszkańcy, więc listonosz powinien wejść do budynku i zostawić przesyłki w skrynkach, które każdy ma. Nawet jeśli nikogo akurat w tym momencie nie ma. Powinien zabrać listy i przynieść je następnego dnia - skarżył się nasz Czytelnik.

(mal)

Zadzwoń do nas

W środę
od godz. 10 do 14
czekamy na sygnały
od Czytelników o tym,
co drażni, niepokoi
i wymaga dziennikarskiej
interwencji

75/64-24-485
602 439 924

Brawa i gwizdy

Brawa dla...

Zespołu „Podolanie” - laureata XIX Ogólnopolskiego Festiwalu Polszczyzny Pieśni Kresowej i Patriotycznej w Żarach. Przy stałe wielkim zainteresowaniu słuchaczy „Podolanie” śpiewają od ponad 20 lat. Kulturową tradycję i zwyczaj przywiezione przez rodzimych mieszkańców Kresów Wschodnich.

(STOB)

I to wielkie, dla pani Ewy, kasjerki w „Tesco”, pracującej 6 września br. późnym popołudniem w kasie nr 15. Kiedy okazało się przy płaceniu, że na karcie klientki brak odpowiedniej kwoty, lecz użyta może być inna karta, pani Ewa tak sprawnie podzieliła, że płatności zostały uiszczone, klientka wyszła ze stanu głębokiej frustracji, a wszystko trwało niespełna 2 minuty. Oto co może inteligencja, dobra wola i życzliwość...

(ika)

Gwizdy...

a raczej pytania do Poczty Polskiej jako instytucji: Co powoduje, że pomimo czynnych 3-4 okienek, aby nadać list polecony, trzeba czekać minimum 10 min.? Co sprawia, że, mimo wyłożonej pracy pań w tych okienkach, kolejka wije się przez całą placówkę? Takie „obrazki rodzajowe” zaobserwowaliśmy w poniedziałkowe przedpołudnie w Urzędzie Pocztowym przy Pl. Ratuszowym w Jeleniej Górze, lecz z doświadczeń naszych Czytelników wynika, że takie sytuacje panują w większości placówek pocztowych.

(ika)

To miała być wyjątkowa wystawa, i taka była!

Tłumy Gości odwiedziły 16. Wystawę Produktów Regionalnych „Wyprodukowano pod Śnieżką”, która 7 września 2018 roku odbyła się na Placu Ratuszowym w Jeleniej Górze. Obchodzone w tym roku 25-lecie Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego zobowiązało organizatorów do przygotowania wystawy w sposób wyjątkowy.

Plac Ratuszowy pomieścił rekordową ilość wystawców - 115. Na stoiskach można było nabyć miody, piwa, sery, naturalne wędliny i chleb. Nie zabrakło syropów ziołowych, ciast, przypraw, świeżych

ziół, przetworów, lokalnych trunków i rękodzieła. W specjalnej strefie animacji nie zabrakło też atrakcji dla dzieci. Na scenie głównej świetne koncerty dały „Zamek saxofonów kwarteto” oraz „Kowarska Orkiestra Rozrywkowa”.

Tradycyjnie przyznano też nagrody w dwóch kategoriach „Najlepszy produkt regionalny” (dla rękodzielniczków) oraz „Najlepszy produkt spożywczy”. W tym roku Jelonek Karkonoskiego w pierwszej kategorii otrzymali:

- Z Mysłowa Manufaktura (za ceramicznego koguta)
- Sdrużeń Tulipan z.s. (za misę i wazon)

- Szklana Kuźnia (za szklane kamieniczki jeleniogórskie)

W kategorii „Najlepszy produkt spożywczy” jury nagrodiło:

- Syropy ziołowe Martina Hlouskova (za sok z rokitnika)
- Wańczykowska - Sylwester Wańczyk (za ser)
- Folwark wrzosówka (za jagnięcinę)
- Wyróżniono także pracowników pierników Isabell ze Świeradowa Zdroju

Wyjątkowość tegorocznej wystawy stanowiły także pokazy kulinarne Julki Cymbaluk (zwycięzczyni II edycji MasterChef Junior) oraz Roberta Makłowicza. Oboje na oczach publiczności przyrządzili potrawy z użyciem lokalnych produktów. Julka - kaszotto podlane białym winem z warzywami i boczkiem, a na deser „miodową fantazję”. Pan Robert z kolei - risotto z izerskim szafranem i serem owczym, podane z duszoną w warzywach jagnięciną. Drugą propozycję stanowiła sałatka ze szpinaku i lokalnej dyni z dressingiem z oleju rzepakowego i kozim serem.

Po takiej uczcie dla zmysłów kropkę nad „i” postawił wyśmienity koncert Kapeli TIMINGERIU. To miała być wyjątkowa wystawa, i taka była!

Dziękujemy!

Na marginesie

JELEŃ GÓRA

Spalone zwłoki znaleźli strażacy po akcji gaśniczej w ogródkach działkowych przy ul. Skowronków, w nocy z piątku na sobotę (7/8 września). Zgłoszenie o płonącej w ogródkach altance strażacy z komendy miejskiej otrzymali o godz. 1.08. Ogień szybko ugaszono. Niestety, podczas przeszukiwania pogorzeliska strażacy znaleźli mocno spalone ciało człowieka. Okoliczności śmierci i tożsamość ofiary ustala policja pod nadzorem prokuratora.

Uciekał przed policją, znaleziono przy nim narkotyki, a do tego okazało się, że jest poszukiwany do odbycia kary więzienia. Jadącego zbyt szybko volkswagena policjanci z drogówki chcieli zatrzymać na ulicy Jana Pawła II. Na sygnał do zatrzymania kierujący zwolnił, zjechał na pobocze, ale gdy policjanci zbliżyli się do auta, kierowca przyspieszył i odjechał. Po kilkunastu minutach policjanci doprowadzili do zatrzymania podejrzanego auta. Kierujący, 27-letni jeleniogórzanin, podczas czynności sprawdzających dziwnie się zachowywał. Był nerwowy, a w aucie wyraźnie czuć było zapach marihuany, którą znaleziono po przeszkaniu pojazdu - funkcjonariusze zabezpieczyli ją. Zachowanie kierowcy wskazywało również, że najprawdopodobniej kierował on autem, będąc pod wpływem środków odurzających. Zweryfikują to badania pobranej krwi. Do tego mężczyzna był poszukiwany do odbycia kary pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat za kradzież.

Siedmiokrotna płatność skradzioną kartą kredytową może kosztować zatrzymaną 21-letnią kobietę 10 lat więzienia. Kartę i plecak z dokumentami ukradła, włamując się do auta, chłopak zatrzymanej dziewczyny. Kartę przekazał przyjaciółce, która zrobiła zakupy za kilkaset złotych. Została złapana dzięki analizie monitoringu. I ona, i jej chłopak odpowiadają za kradzież z włamaniem.

Piętnastu włamania i kradzieży w krótkim czasie dopuścił się 24-letni mieszkaniec Jarocina na gościnnych występach w Jeleniej Górze, Karpaczu i Szklarskiej Porębie. Działalność od czerwca do września. Włamywał się i okradał mieszkania gospodarzy, samochody, bary, campingi. Jego łupem padła gotówka, detektory gazowe, laptopy, nawigacje, telefony komórkowe, rowery, dokumenty i inne przedmioty. W jednym z pensjonatów w Karpaczu wykorzystał chwilową nieobecność recepcjonisty i ukradł 2 laptopy, przywłaszczył sobie też 2 rowery górskie, wypożyczone w Szklarskiej Porębie. Ukradł rower elektryczny pozostawiony na chwilę przez właściciela na ulicy w Karpaczu. Do tego, w jednym z hoteli w powiecie jeleniogórskim, gdzie przebywał wraz ze swoją dziewczyną, nie zapłacił za pobyt i usługi hotelowe oraz dopuścił się zniszczenia mienia. Wstępne straty pokrzywdzonych wynoszą około 40 tysięcy złotych.

BOLESŁAWIEC

Strach przed mamą może oznaczać dla 29-letniego mieszkańca powiatu lwóweckiego 2 lata odsiadki. Mężczyzna powiadomił bolesławiecką policję o kradzieży pojazdu. Tłumaczył, że wyjeżdżając z Bolesławca, zabrał autostopowicza i nie pamięta, co stało się dalej. Obudził się następnego dnia rano w pobliżu miejsca, gdzie wsiadł

do jego samochodu przydrożny podróżny. Po sprawdzeniu okazało się, że mężczyzna nie był w Bolesławcu w godzinach i miejscach, które podał w zgłoszeniu, a przestępstwo nie miało miejsca. 29-latek ostatecznie przyznał, że skłamał, ponieważ chciał ukryć przed mamą, że samochód uszkodził i porzucił. Policjanci odnaleźli pojazd w miejscu, gdzie zostawił go właściciel.

KAMIENNA GÓRA

2,3 promila alkoholu w wydychanym powietrzu miał kierowca ford, zatrzymany przez kamiennogórską policję. Mężczyzna próbował wręczyć funkcjonariuszom łapówkę. 47-letni mieszkaniec województwa zachodniopomorskiego został schwytany na krajowej „5”. Był mocno pijany. Za odstąpienie od czynności zaproponował funkcjonariuszom kilkaset złotych. Zgodnie z obowiązującą procedurą policjanci zatrzymali mężczyznę i o zdarzeniu powiadomili dyżurnego jednostki. Sprawca został zatrzymany w policyjnym areszcie.

Na gorącym uczynku ujęli lwóweccy policjanci włamywaczy do domu w Pławnej Dolnej. Po zgłoszeniu o możliwym włamaniu błyskawicznie na miejscu znalazł się patrol policji. W środku budynku byli mężczyźni, którzy na widok mundurów zaczęli uciekać. Dwóch z nich policjanci ujęli w pościgu. To 34-letni mieszkaniec powiatu jeleniogórskiego i 24-letni mieszkaniec powiatu lwóweckiego. Sprawcy zostali zatrzymani i osadzeni w policyjnym areszcie. Straty wstępnie oszacowano na ponad 20 tys. zł. Policjanci z Gryfowa ustalili z kolei, gdzie ukryte są inne rzeczy pochodzące z kradzieży. To pozwoliło zatrzymać trzeciego ze sprawców, 18-letniego mieszkańca powiatu lwóweckiego.

LWÓWEK ŚLĄSKI

Wielką plantację marihuany zlikwidowali policjanci z Lwówka. Świetnie zorganizowana uprawa prowadzona była w na pozór opuszczonym domu pod Lwówkiem. Wartość suszu, który zostałby przygotowany po zbiorach do sprzedaży, szacowana jest na blisko 1,3 mln zł. W pomieszczeniach piwnicznych była cała linia produkcyjna. W domu zabezpieczono łącznie 1680 krzewów konopi w różnych fazach wzrostu. Rośliny były nawożone specjalistycznymi środkami chemicznymi, wspomagającymi uprawę. Ilość chemikaliów znalezionych na terenie posesji może sugerować, że plantacja miała być rozwijana. Część z chemikaliów służyła „podkręcaniu” marihuany - wyhodowane narkotyki miały mieć silniejsze działanie. Z przejętej uprawy można było uzyskać łącznie około 37 kg narkotyków. W mieszkaniu zabezpieczono także macezety oraz pistolet hukowy. Ponadto okazało się, że hodowca kradł prąd wykorzystywany do uprawy. Policjanci zatrzymali 37-letniego mężczyznę, któremu, na podstawie zebranego materiału dowodowego przedstawiono zarzuty produkcji narkotyków i kradzieży.

WOJCIESZÓW

Pełniący służbę w Wojcieszowie policjant ze Złotoryi, sierż. Arkadiusz Kujawa, pierwszy zauważył dym w jednym z budynków wielorodzinnych. Błyskawicznie zareagował. Poinformował o zagrożeniu miejscowe służby i sam przystąpił do działań. W rozmowie z właścicielem budynku ustalił, że w jednym z pomieszczeń

może znajdować się młody chłopak. Nie zważając na gęsty dym, wysoką temperaturę i unoszące się gazy, wszedł do wnętrza budynku. Sprawdził pomieszczenia. Na szczęście w środku nie zastał żadnej osoby. Zdążył jeszcze wynieść z płonącego budynku butlę z gazem, po czym do działań przystąpili strażacy.

(mal)

KAMPANIA INFORMACYJNA

Jak zaplanować życie... bez nowotworu?

planuj.dlugiezycie.pl
gov.pl/zdrowie

Można zmniejszyć ryzyko zachorowania na nowotwór. Dowiedz się, jak to zrobić.

Choroba nowotworowa zaczyna się od niewielkich zmian w pojedynczej komórce, których powstawanie jest uzależnione od wielu czynników, w tym genów, stylu życia i w pewnym stopniu od środowiska.

Według naukowców prowadzących badania nad rakiem można uniknąć nawet połowy zachorowań na nowotwory, stosując się do prostych zaleceń. Wskazówki te zostały zawarte w najnowszym Europejskim Kodeksie Walki z Rakiem.

Chcesz zmniejszyć ryzyko zachorowania na raka - stosuj się do tych zaleceń:

Nie pal. Nie używaj tytoniu w żadnej postaci.

Stwórz w domu środowisko wolne od dymu tytoniowego. Wspieraj politykę miejsca pracy wolnego od tytoniu.

Utrzymuj prawidłową masę ciała.

Bądź aktywny fizycznie w codziennym życiu. Ogranicz czas spędzany na siedząco.

Przestrzegaj zaleceń prawidłowego sposobu żywienia:
- jedz dużo produktów pełnoziarnistych, roślin strączkowych, warzyw i owoców;
- ogranicz spożycie wysokokalorycznych produktów spożywczych (o wysokiej zawartości cukru, tłuszczu lub ich połączenia) i unikaj słodzonych napojów;
- unikaj przetworzonego mięsa; ogranicz spożycie mięsa czerwonego i żywności z dużą ilością soli.

Jeśli pijesz alkohol dowolnego rodzaju, ogranicz jego spożycie. Abstynencja pomaga zapobiegać nowotworom.

Unikaj nadmiernej ekspozycji na promienie słoneczne (dotyczy to szczególnie dzieci). Chron się przed słońcem, używaj produktów przeznaczonych do ochrony przeciwsłonecznej. Nie korzystaj z solarium.

Chron się przed działaniem substancji rakotwórczych w miejscu pracy. Postępuj zgodnie z zaleceniami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy.

Dowiedz się, czy w domu jesteś narażony na naturalne promieniowanie spowodowane wysokim stężeniem radonu. Podejmij działania na rzecz zmniejszenia jego poziomu. Wietrz pomieszczenia, w których przebywasz.

Kobiety powinny pamiętać o tym, że:
- karmienie piersią zmniejsza u matki ryzyko zachorowania na nowotwory. Karm swoje dziecko piersią, nie tylko ze względu na jego dobro;
- hormonalna terapia zastępcza zwiększa ryzyko rozwoju niektórych nowotworów. Ogranicz jej stosowanie.

Zadbaj o to, aby twoje dzieci poddać szczepieniom ochronnym przeciwko:
- wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (dotyczy noworodków);
- wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV).

Bierz udział w zorganizowanych programach badań przesiewowych w celu wczesnego wykrywania:
- raka jelita grubego (zalecenie dotyczy zarówno mężczyzn, jak i kobiet);
- raka piersi (u kobiet);
- raka szyjki macicy (u kobiet).

Teoria a praktyka

Chociaż zalecenia są proste i dla wielu osób nie wydają się być czymś nowym, większość z nas ma problem ze stosowaniem ich w codziennym życiu. Ministerstwo Zdrowia w ramach „Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych” prowadzi kampanię pod hasłem „Planuj długie życie”, dzięki której Polacy poznają podstawy prozdrowotne, możliwości przeciwdziałania i zapobiegania zachorowaniu na nowotwory.

Zaplanuj długie życie dzień po dniu

Ideą kampanii „Planuj długie życie” jest zwrócenie uwagi na fakt, że kluczem do długiego i zdrowego życia są nasze codzienne wybory i codzienne czynności. Stąd jej symbolem stało się czerwone okienko znane z kalendarzy ściennych. Regularne stosowanie się do zasad zdrowego trybu życia ma decydujący wpływ na profilaktykę zachorowania na nowotwory. Abstynencja tytoniowa, codzienna zdrowa dieta, codzienna dawka ruchu, unikanie alkoholu, utrzymywanie prawidłowej masy ciała, regularne badania profilaktyczne (zgodne z wytycznymi dotyczącymi odstępów czasowych) - to przepis na długie życie.

Program PRACO DAWCA ZDROWIA

O zdrowie warto zadbać nie tylko w domu, ale i w miejscu pracy. Dużą rolę w kształtowaniu odpowiednich postaw mogą odegrać także przedsiębiorstwa, instytucje i urzędy. Ministerstwo Zdrowia postanowiło nagrodzić certyfikatem Pracodawca Zdrowia tych pracodawców, którzy wykażą ponadprzeciętną troskę o zdrowie swoich pracowników. Docenieni zostaną pracodawcy, którzy wdrażają wewnątrz firmy programy promujące aktywny styl życia i odpowiednie odżywianie, zwalczają palenie tytoniu i spożywanie alkoholu, ograniczają stres, uświadamiają konieczność wykonywania badań profilaktycznych i udzielają pracownikom czasu wolnego na przeprowadzenie takich badań. Więcej informacji: www.gov.pl/zdrowie/pracodawcazdrowia

PLANUJ DŁUGIE ŻYCIE

Ministerstwo Zdrowia

Kampania realizowana w ramach Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych, zadanie Promocja zdrowia i profilaktyka nowotworów, finansowana ze środków Ministra Zdrowia.

Przepiękne widoki, cisza i bujna zieleń zauroczą każdego. Taki krajobraz zniknie, gdy ruszy eksploatacja złoża.

Za ich plecami tyka bomba zegarowa

Tu na Pogórzu Izerskim miał być ich raj na ziemi. Pobudowali lub wyremontowali stare domy, założyli firmy, posadzili drzewa, marzyli, że będą patrzeć jak dorastają ich dzieci i wnuki. Zaplanowali swoje dalsze życie właśnie tutaj, bo obdarzyli to miejsce miłością od pierwszego wejrzenia. Nie przypuszczali, że przyjdzie im walczyć, by to zachować. Ich dotychczasowe życie może wywrócić do góry nogami budowa kopalni skalenia tuż obok ich domostw. Nie zamierzają do tego dopuścić.

Skalenie to jeden z głównych surowców ceramicznych - jako mączki oraz grysy skaleniowo-kwarcowe wykorzystywane są w przemysłach: ceramiki szlachetnej, płytek ceramicznych, wyrobów sanitarnych, emalierskim oraz w hutnictwie szkła.

-To byłaby katastrofa - krótko ocenia Jerzy Stawicki, który wraz z żoną Grażyną są jednymi z wielu, których raził piorun. - Pierwsze było zauroczenie miejscem - opowiadają. Szukając domu na Dolnym Śląsku, przejechali szybko przez Antoniów. Następnego dnia powrócili, bo zapadły im w pamięć krajobraz, zieleń, cisza. Decyzja była szybka. Tu chcą mieszkać. Potem przyszedł podziw dla ludzi. Serdecznych, pozytywnie nastawionych, mających ten sam cel. To zgrana i wspierająca się społeczność. Gdy nadchodzą trudne chwile, ludzie mogą na siebie liczyć. Tak jak teraz.

Joga w hałasie i kurzu?

Stawicki prowadzą w Antoniowie pensjonat Biały Dom. Przed wojną było tu schronisko. Odbudowali starannie budynek i przyjmują grupy na warsztaty jogi oraz gości ceniących proekologiczny tryb życia, złąkionych ciszy i zieleni. W Antoniowie mają tego pod dostatkiem. Zajęcia jogi często odbywają się na polanie przed budynkiem.

W niedalekim sąsiedztwie rodzina Stawickich odnowiła poniemiecki spory dom. Urządzili go ze smakiem. Duże okna wpuszczają słońce i zieleń.

Zanim zdecydowali przeprowadzić się z Warszawy do Antoniowa, sprawdzili, że otaczać ich będą tereny wpisane do Natury 2000. Jak grom z jasnego nieba spadła na nich wiadomość, że mogą pod bokiem mieć dużą kopalnię odkrywkową. - Kto zechce wówczas do nas przyjechać? - retorycznie pyta pani Grażyna.

Walcą od 2003 roku

Zdaniem mieszkańców niebezpieczeństwo rozpoczęcia działań, zmierzających do budowy kopalni na Pogórzu Izerskim, pojawiło się po wpisaniu przez wojewodę dolnośląskiego złoża leukogranitów, gnejsów i surowców skaleniowych do Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stara Kamienica.

- Uważamy, że to pierwszy krok do rozkopania całego zbocza góry Świerczek - mówi Katarzyna Andrzejewska z Chromca, radna gminy Stara Kamienica. I dlatego ludzie ślą protesty i domagają się, by wojewoda wycofał się z decyzji. W petycji skierowanej do wojewody napisali: Obecność wpisanego do studium złoża oraz świadomość związanych z nim zamierzeń inwestycyjnych odbiera mieszkańcom możliwość spokojnego planowania swojej przyszłości w miejscu, w którym żyją, będzie ono również odstraszać wszelkich inwestorów z branży turystycznej, przez co zostanie zniweczony dotychczasowy kierunek rozwoju gminy.

Pani Katarzyna wiele lat temu rozebrała deska po desce stary dom i przeniosła go troskliwie do Chromca. Dzisiaj dorasta w nim trzecie pokolenie. - Nie sądziłam, że także Ignacy będzie świadkiem walki z planami budowy kopalni - mówi pani Kasia, ciepło patrząc na wnuczka.

Jego ojciec Mikołaj miał dwanaście lat, gdy w 2003 roku zaczynała się sprawa odkrywki w gminie Stara Kamienica. Wtedy ludzie skrzyknęli się solidarnie, zorganizowali protesty

i byli bardzo skuteczni. Plany budowy kopalni odkrywkowej na Pogórzu Izerskim udało się zastopować.

Pani Katarzynie rosną segregatory z dokumentacją. Można z niej między innymi przeczytać, że firma, na wniosek której wojewoda wpisał złoża leukogranitów, gnejsów i surowców skaleniowych do Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stara Kamienica, jest właścicielem 130 hektarów w tej gminie. Ziemię firma skupowała od dawna, między innymi od dawnej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej z gminy Stara Kamienica oraz od rolników, którym mówiła, że planuje stworzyć stadninę koni. Szybko przekonali się, że to czcze gadanie.

W 2003 roku w sukurs radnej Andrzejewskiej w walce z planami uruchomienia odkrywki przyszedł Lucjan Markindorf. - Pogonił tych od kopalni kijem - wspomina jego syn Janusz.

Protest w spadku

Inżynier Markindorf zmarł w czerwcu tego roku. W Antoniowie pamiętają ogromne zaangażowanie pana Lucjana w działania stopujące budowę kopalni skalenia. - Sprowadził się na Pogórze Izerskie w 1979 roku. Oczarowała go okolica. Hodował owce, krowy, konie - opowiada pan Janusz.

Jego ojciec od razu zorientował się, co się święci, gdy pojawili się w regionie geolodzy. Razem z panią Katarzyną pan Lucjan stworzył zgrany team i ośrodek dowodzenia grupą protestującą. Jego syn nigdy nie podejrzewałby, że w spadku dostanie także obowiązek kontynuowania walki.

- Będę oczywiście się tym zajmował - zapewnia. Przecież ta dziura w ziemi, którą planują nam pod nosem wykopać, zrujnuje nam życie - alarmuje Janusz Markindorf.

Z planów, do których wcześniej dotarli wynika, że kopalnia odkrywkowa miałaby zajmować prawie 36 hektarów. To oznacza zniknięcie góry Świerczek w Małej Kamienicy.

Nie tylko miłość, ale i ekonomia

Mała Kamienica to szczególna wioska. Po wojnie zasiedlili ją ludzie wysiedleni ze Wschodu, z Sambora. Tam byli sąsiadami, tu są również.

- Dostępną o tej miłości - Przemysław Biegus, który z żoną i córeczką mieszka w tej wsi i prowadzi z Małej Kamienicy dużą firmę, wprowadza do dyskusji ekonomiczne konkrety.

- Ludzie stracą miliony, które zainwestowali w ziemię i domy. Inwestując stawiali się głównie na turystykę, a tam gdzie działa kopalnia, nikt nie przyjedzie. - Huk wystrzałów, pył z zakładu kruszenia kamienia, rozjeżdżone drogi przez wielkie tiry - wylicza.

Pan Przemysław, odkąd wypłynęła sprawa kopalni, prawie nie przebywa w domu. Przemierza gminę wzdłuż i szerz, zbierając podpisy pod petycją do wojewody. Przypomina, że to nie tylko ich sprawa.

Jeleniogórzanie też będą cierpieć

- Urobek z kopalni będzie wywożony przez Jelenią Górę. Do tego miasta, położonego w kotlinie, będzie najszybciej docierał pył. - W stolicy Karonoszy już jest smog, a będzie coraz większy - przewiduje pan Przemek.

Przed smogiem uciekła z Jeleniej Góry do Kopańca pani Magda. Budując z mężem dom, cieszyli się, że wraz z dzieckiem będą mieszkać w zdrowej okolicy. - Cisza, spokój, śpiewające rano ptaki, widok na góry - pani Magda, szczupła, energiczna, długowłosa szatynka wylicza zalety nowego miejsca zamieszkania. Do tego dodaje możliwości uprawiania jazdy konnej, jeżdżenia na rowerze, chodzenia z kijkami na długie spacery. Jeszcze nie zdążyła się tym nacieszyć, a już może tego nie mieć.

- A co mają powiedzieć ludzie, którzy w Chromcu właśnie budują duży hotel, nastawiony na gości lubiących aktywnie spędzać czas? - Że będą jeździć na rowerze koło odkrywki, mijani przez tiry? - zadaje kolejne pytania.

Pani Magda ma prawo być zdenerwowana. Decyzję o przeprowadzce do Kopańca podejmowali świadomie, studiowali plany gminne i nie było w nich mowy o górnictwie. Po decyzji wojewody okazuje się, że nagle za plecami mają wpisane złożo. To dla nich oznacza życie w ciągłej niepewności, czy za chwilę nie rozpoczną się procedury związane z uruchomieniem kopalni. - Dlaczego wojewoda tak lekko zadecydował o naszym życiu? - nie może zrozumieć pani Magda.

Turyści szukają ciszy i zieleni

Leszek Różański z Kopańca, który jako 24-letni absolwent kulturoznawstwa przyjechał tu z żoną Agatą w latach 90. i wyremontował XVIII-wieczny zrujnowany dom, także nie znajduje wytłumaczenia dla takiego postępowania urzędników.

Jest nauczycielem w szkole w Kopańcu, interesuje się historią wsi i napisał o niej dwie książki. Jego „Opowieści ostateczne” zostały uznane za najlepszą pozycję mówiącą o Dolnym Śląsku. Druga „Kopaniec. Kalendarium” opowiada o miejscach, którymi się zachwycili z żoną Agatą. Razem stworzyli znaną galerię ceramiki „Kozia szyja”.

Podobnych pracowni artystycznych jest w sąsiedztwie więcej. To miejsce sprzyja wszelkiej twórczości

- Kopaniec zawsze był pełen niezwykłych ludzi - opowiada pan Leszek. Wiek omijały wojny i zarazy. - Była to protestancka, zamożna miejscowość. Nigdy nie było tu przemysłu - dodaje. To było typowo wypoczynkowe miejsce. Przed wojną przyjeżdżali tu ludzie szukać ciszy i spokoju. Mieszkali w pensjonatach, schroniskach, hotelach, namiotach. Tacy sami są i obecni goście. Japończycy, Holendrzy, Niemcy, Polacy i ludzie innych narodowości - wyjeżdżają zauroczeni i powracają w następnych latach albo nawet na zawsze.

Przepraszam, czy są tu domy do kupienia?

- Nie ma niedzieli (bo w niedzielę ruszają się z domów wrocławianie, poznaniacy i mieszkańcy innych dużych miast), by ktoś nie pukał do drzwi i nie pytał o działki lub domy do sprzedania - potwierdza Elżbieta Czarnik, sołtyska w Antoniewie.

Miała w Wrocławiu wyprowadzić się do Przesieki, a osiadła 18 lat temu na Bożej Górze w Antoniewie. Jak wielu z miejscowych, początkowo przyjeżdżała na weekendy, by ostatecznie zostać na stałe. - Nie było łatwo. Bywało, że śnieg po pas uniemożliwiał dojazd - wspomina.

Teraz, gdy pokoi gościnnych i pensjonatów jest w okolicy coraz więcej, życie stało się łatwiejsze. Jest dobra droga, a sołtys Chromca, kiedy gminna spółka nie nadąza z odśnieżaniem, przyjeżdża na ratunek ze swoją koparką.

Stanisław Motor, małomówny, postawny mężczyzna, jest sołtysiem w Chromcu trzecią kadencję. Wie najlepiej, jak wzrastało zainteresowanie okolicą. Sprowadzają się lekarze, adwokaci, ludzie pracujący w Niemczech i planujący osiedlenie się w Chromcu na stałe. Wiek ma 212 mieszkańców, a latem, gdy zapełniają się domy, bo przyjeżdżają właściciele posiadłości

weekendowych oraz krewni właścicieli domów, liczba mieszkańców znacznie wzrasta. A to tylko jedna z wiosek w gminie Stara Kamienica.

Z Australii do Kopańca

Gdy jedzie się tu wąskimi, poniemieckimi drogami, po bokach widać zadbane domy. Te stare są starannie odnowione. Nowe - zbudowane zgodnie z lokalnym budownictwem. Jakby się ludzie umówili, by nikt nie postawił koszmarki architektonicznego. Zadbane obejście sąsiada mobilizuje innych. Pojawiają się kwiaty w oknach, płoty się nie chylą, ganki zachęcają do odpoczynku.

Sporo po drodze tabliczek prowadzących do galerii, miejsc, gdzie można kupić domowy chleb na zakwasie, miody, zioła, sery.

Niektórzy, jak Wadim Matusiewicz, który do Kopańca sprowadził się po wcześniejszym pobycie w Australii i na innych kontynentach, studiowali stare dokumenty, by wybudować dom pasujący do okolicy. O domu Wadima ludzie mówią „unikalny”. On na takie określenie uśmiecha się skromnie.

Wadim mógłby mieszkać z żoną wszędzie. Wybrał Kopaniec, bo nigdzie nie żyje się tak blisko przyrody i z takimi przyjaznymi ludźmi. Z racji pobytu w Australii dostrzega jeszcze jedno zagrożenie. Uran. W złożach skalenia, którymi zainteresowana jest firma od kopalni, zalega także uran. Nieruszany, nie będzie groźny. Ale gdy górę rozkopią... - Australia, gdzie jest najlepsza na świecie technologia wydobywania uranu, podchodzi do tematu coraz mniej entuzjastycznie - relacjonuje Wadim, szczupły, sympatyczny mężczyzna. W Australii już wiedzą, że zyski ekonomiczne nie równoważą strat w przyrodzie i zdrowiu ludzi.

Taka sama sytuacja jest na Pogórzu Izerskim. - Podatki, jakie odprowadzi inwestor od kopalni, to niewielki procent strat, jakie poniosą ludzie. Degradacja przyrody jest niepolityczna.

O tym także ludzie napisali wojewodzie dolnośląskiemu. Oddawanie do dyspozycji prywatnego inwestora tak niebezpiecznego pierwiastka jest według nich niebezpieczne dla życia i zdrowia mieszkańców.

Chcą pojechać do wojewody

Ponieważ to kolejne podejście firmy do uruchomienia kopalni odkrywkowej w gminie Stara Kamienica, ludzie

Na Perski Jarmark Izerski w Kopańcu przyjeżdżają ludzie spragnieni smaku lokalnych produktów. Kopalnia niszczy ekologiczne uprawy.

są wyjątkowo czujni. Mają w końcu doświadczenie. Dlatego tak szybko i zdecydowanie zareagowali, gdy dowiedzieli się, że inwestor uczynił kolejny krok.

Katarzyna Andrzejewska koordynuje działania Lokalnej Inicjatywy Społecznej Stop Planom Wydobywczym w Izerach.

Potrafi się zachnąć na określenie „prezeska”, ale trzeba przyznać, że wszystkie wiadomości ma w małym palcu. Pilnuje także, by nie przeinaczać faktów i nie podkręcać ich, bo te prawdziwe są wystarczająco przerażające. Skutki ewentualnej eksploatacji skalenia dotkną wszystkich mieszkańców gminy Stara Kamienica, a także sąsiednich miast: Jeleniej Góry, Szklarskiej Poręby, Mirska.

Czy nie przesadzają? Może za decyzją wojewody nie pójść dalsze kroki? - Nikt nie kupuje wódki, by na nią patrzeć - obrazowo komentuje sytuację jeden z mieszkańców.

Ich zdaniem to wyraźna przyszywka do kolejnych działań.

- Najlepiej, by wojewoda spotkał się z nami i sam zobaczył, jakie skutki może mieć jego decyzja - mówi Katarzyna Andrzejewska.

Wojewoda nie odpowiedział na razie na zaproszenie. Ludzie czekają. Gotowi są w każdej chwili, by pojechać do

Urzędu Wojewódzkiego do Wrocławia. Gdy takie hasło padło, wstępnie od razu zgłosiło się 40 osób.

Władze gminne murem za mieszkańcami

Władze gminy Stara Kamienica stoją murem za mieszkańcami. Nigdy nie chciały mieć kopalni. Stawiają na rozwój turystyki. Przykłady ze świata pokazują, że to coraz bardziej dochodowy kierunek. A miejsc takich jak Pogórze Izerskie, niezniszczonych przez przemysł, jest jak na lekarstwo. Sekretarz gminy Sylwia Domańska-Mosko informuje, że gmina zaskarżyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego decyzję wojewody o wpisaniu złoża surowców do

studium kierunków i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Na rozmowę z wojewodą pojechała wójt gminy Zofia Świątek. Czy to przyniesie efekty?

Kilka dni temu wszyscy, którzy wysłali do wojewody protest, dostali na swoje mejlowe skrzynki list od wojewody dolnośląskiego Pawła Hreniaka. Tekst listu jest identyczny z wyjaśnieniem, które otrzymała redakcja Nowin Jeleniogórskich (patrz ramka). Czy to ich uspokaja?

- Absolutnie nie - mówi Katarzyna Andrzejewska. Nie wierzymy, że w ślad za decyzją wojewody nie pójść kolejne kroki inwestora. Bomba zegarowa za naszymi plecami tyka.

Tekst i zdjęcia: Alina Gierak

Działania wojewody dolnośląskiego wynikają tylko i wyłącznie z powodów proceduralnych i nie otwierają drogi do budowy kopalni odkrywkowej. Leży to i leżało wyłącznie w kompetencjach samorządu. Przedstawiam też informację na temat całej sprawy.

W 2007 roku marszałek województwa dolnośląskiego przyjął bez zastrzeżeń dokumentację geologiczną złoża granitów leukokratycznych i gnejsów „Kamienica Mała w kat. C1, położonych w gminie Stara Kamienica”. Zawiadomienie zostało przekazane wójtowi gminy Stara Kamienica, aby zgodnie z przepisami ustawy prawo geologiczne i górnicze, uwzględnić złożo w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W 2011 roku zmieniły się przepisy ustawy, które wskazują, że z chwilą niedopełnienia obowiązku uwzględnienia w planie miejscowym udokumentowanego złoża przez gminę, obowiązki te zastępczo wypełnia wojewoda. Tak się stało w tym przypadku. Niepodjęcie działań związanych z wprowadzeniem złoża do studium prowadziłoby do zarzutu na bezczynność wojewody.

Podkreślam, że zarządzenie wojewody oznacza jedynie, że złożo zostało ujawnione w studium, w granicach jego udokumentowania, zatwierdzonych przez marszałka województwa. Wojewoda nie zmienił przeznaczenia tego terenu, więc nie wiąże się to z „pozwoleniem” na prowadzenie działalności górniczej i rozpoczęciem eksploatacji. Nadmieniam, że w chwili obecnej teren, w granicach którego znajduje się udokumentowane złożo przeznaczony jest w miejscowym planie zagospodarowania i w studium na cele rolne, tereny leśne i przeznaczone do zalesienia. Nie mogą tam być prowadzone żadne inne działania.

Informuję, że aby można tam było prowadzić działalność górniczą samorząd musiałby zmienić najpierw przeznaczenie terenu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Kamienica, a następnie w planie zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Mała Kamienica. Ponadto zgodnie z ustawą, działalność w zakresie wydobywania kopalin ze złóż może być prowadzona po uzyskaniu koncesji wydanej przez organ właściwy dla administracji geologicznej, czyli przez marszałka województwa lub starostę powiatu. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania jest aktem prawa miejscowego i wiąże samorząd na podstawie przepisów prawa - obecne przeznaczenie tego terenu w planie (cele rolne, tereny leśne i przeznaczone do zalesienia) nie jest zgodne z planowaną działalnością górniczą.

Sylwia Jurgiel
rzecznik prasowy wojewody dolnośląskiego

Pogórze Izerskie to ich mała ojczyzna. - Nigdy nie zgodzimy się na to, by koło domów wybudowano nam kopalnię.

Odcięty od świata

- Od trzech tygodni nie wywozili nam śmieci, bo nie mają jak dojechać. Żona chodzi o kulach, co będzie, jak zasłabnie? Pogotowie tu nie dojedzie - martwi się Jan Midek z Rzęsin. Sąsiedzi postawili płot na jedynej drodze dojazdowej do jego domu, bo okazało się, że formalnie nie jest ona drogą. Teraz mówią, że są... otwarci na rozmowy.

- To się nie mieści w głowie - denerwuje się Jan Midek. - Mieszkam tu od prawie 40 lat. Kupiłem ten dom od kuzyna w 1979 roku. I zawsze tu była droga. Jeździłem wtedy tyle lat, nikomu to nie przeszkadzało. Kiedyś nawet pale były powbijane. Mówili, że gmina będzie poszerzać do 4 metrów. Nic z tego nie wyszło. A teraz? Niech pan sam popatrzy - mówi do naszego dziennikarza.

Rzeczywiście, jedyna droga dojazdowa do jego domu jest zagrodzona. Sąsiedzi niedawno ogrodzili swoją posesję. Jest wprawdzie brama wjazdowa, ale można przez nią wjechać

w gminnej instytucji, przyjechał tu któregoś dnia zimą - opowiada. - Droga była odśnieżona, ale odgarnięty przez pług śnieg leżał na wejściu do ich budynku. Znajduje się on bowiem tuż przy drodze. Nie podobało mu się to. Tłumaczyłem mu, że jak jedzie pług, to siłą rzeczy odgarnia śnieg na bok, a odśnieżone być musi, bo to droga. On mi powiedział, że tu w ogóle nie ma drogi i nigdy nie było. Zdziwiłem się, ale kazał mi wejść na geoportal.

Pan Jan wszedł i okazało się, iż rzeczywiście droga formalnie prowadzi tylko do domu jego sąsiadów, a nie do jego budynku.

Posesja pana Jana znajduje się na dość stromym zboczu, a wspomniana droga jest na górze tego zbocza. - Od jednej drogi (tej zagrodzonej) do drugiej w linii prostej są 72 metry. Ale jedna jest położona 15 metrów powyżej drugiej. Łatwo wyobrazić sobie, jak jest stromo - mówi. Próbował wyjeżdżać ciągnikiem do niezagrodzonej drogi, ale tylko urwał mocowanie od przyczepy. - Wyjazd do tej drogi to wyczyn kaskaderski - mówi nam. Rzeczywiście, jest bardzo stromo. Wybudowanie utwardzonego łącznika między jedną drogą a drugą kosztowałoby sporo pieniędzy. Pan Jan musiałby wydać na to z własnej

przyjęcia - mówi pan Jan. - Zgodzili się, żebym przejeżdżał przez ich posesję, że dadzą mi klucz do ich bramy, ale po pierwsze: wjeżdżam tylko samochodem osobowym. Nie ma mowy o przejeździe ciągnikiem, o przejeździe gości czy nawet listonosza. To kto na to pójdzie? - pyta pan Jan. - Każdorazowo musiałbym otwierać i zamykać tę bramę na klucz. No i po drugie, musiałbym partycypować w kosztach budowy drugiej bramy, od strony mojej posesji, bo przecież tam stoi płot. A to nie ja go budowałem.

- To tylko jedna z propozycji - mówi przedstawicielka sąsiadów. - Budowa

to się tak może potoczyć. To nie mieści się w głowie, że coś takiego można zrobić - cedi płacząc.

- Oni mówią, że chcą rozmawiać. A jak byli tu jakiś czas, to zdarzało się, że siedzieli na krzesłach przed domem. Kiedy tylko podszedłem, to chowali się w domu - przyznaje. - Nawet córka, jak przechodziła, to tak chodzili, żeby się nie spotkać wzrokiem. Gmina tyle lat odśnieżała, a teraz mówi, że to nie droga. To na jakimś podstawie jeździł tu pług?

Co dalej? Burmistrz mówi, że jedynym rozwiązaniem, jakie widzi, jest skierowanie sprawy do sądu. - Plus

Jan Midek nie może wyjechać z domu.

tylko do ich posesji. Jan Midek został odcięty od świata.

Trzeba przyznać, że płot postawiono zgodnie z prawem, bo droga, choć fizycznie jest drogą od dawna, to na papierze jej nie ma. Jan Midek mówi, że gorycz jest tym większa, iż sąsiedzi na co dzień mieszkają w innym województwie. - Pytałem, dlaczego to robią. Odpowiedzieli, że jest to ich dom rekreacyjny i chcą mieć spokój jak już tu przyjadą - mówi pan Jan.

- Musieliśmy chronić naszą posesję, bo nie mieszkamy tam na co dzień. A zauważyliśmy, że kręcą się tam osoby trzecie - mówi nam z kolei przedstawicielka właścicieli ogrodzonego budynku. Tłumaczy, że dużo wcześniej uprzedzili pana Jana o zamiarze wybudowania płotu, by miał czas pomyśleć nad alternatywnym rozwiązaniem. - Pierwsza rozmowa odbyła się bodaj w maju. Do prac przystąpiliśmy w czerwcu, skończyliśmy w sierpniu.

Jan Midek jest innego zdania. Uważa, że powód ogrodzenia jest inny. - Krewnej jednej z właścicielek, który pracuje

Goryczy dodaje fakt, że pan Jan i obecni właściciele znają się. Kiedyś mieszkali w tym budynku. - Te panie wychowywały się na tym podwórku, to był ich dom rodzinny - mówi nam. - Czasem jak ich tata potrzebował pomocy, to przybiegały do męża, żeby pomógł - mówi z kolei Rozalia Midek, żona pana Jana. - Zawsze pomagał. A teraz tak nas potraktowały.

Inni sąsiedzi trzymają stronę pana Jana. Na spotkanie z dziennikarzem przyszło kilku z nich.

- Jak się tu przeprowadziłam, to ta droga cały czas była. Siostra wtedy chodziła do pana Jana mleko kupować - mówi Anna Wolak. - Tu nigdy nie było problemów, nikt się nie kłócił. Żeby drogę zamknąć - to niepojęte...

Inni wypowiadali się podobnie. Formalnie obowiązek zapewnienia dojazdu do posesji spoczywa na gminie. Tyle tylko, że ten dojazd... jest. Ale jest tylko na papierze.

Dlaczego? Do posesji pana Jana dochodzi inna droga gminna (szutrowa). Słabo zadbana. Problem w tym, że nie ma możliwości korzystania z niej.

kieszeni, bo jest to jego teren. - A i tak zimą bym nie podjechał tak stromym odcinkiem - mówi.

Jak to się stało, że część drogi trafiła w ręce prywatne? To zaniechania sprzed wielu lat. Ogródzony budynek to dawny dom nauczyciela, były tam mieszkania dla osób pracujących w pobliskiej szkole. Nigdy nie był ogrodzony. Kiedy mieszkania wiele lat temu przechodziły w ręce prywatne, nikt nie zwrócił uwagi, że w zasobach tej działki jest kawałek drogi. Teraz zmienili się właściciele, wskutek rodzinnych transakcji, i nowi postanowili postawić ogrodzenie.

- My jako gmina nie jesteśmy w stanie zapewnić innego wyjazdu - przyznaje Olgierd Poniżnik, burmistrz Gryfowa Śląskiego. - Moglibyśmy pomóc, np. utwardzić dojazd z drugiej strony, ale różnica poziomów jest tak duża, że trzeba byłoby olbrzymich nakładów inwestycyjnych. To nie wchodzi w grę.

Burmistrz zaprosił obie strony do mediacji. Nie przyniosły one jednak rezultatów. - Bo warunki były nie do

drugiej bramy nie przysporzy dodatkowych kosztów. Mamy wszystkie elementy konieczne do postawienia jej, pan Jan musiałby tylko pomóc w pracach - precyzuje. - Proszę zrozumieć, my chcemy, aby nasza posesja była bezpieczna.

Burmistrz przyznaje, że Jan Midek był bardzo zdenerwowany podczas tych mediacji. - A dziwi się pan? Przecież ja nie mam jak dojechać do domu. Auto najczęściej zostawiam u syna i chodzę pieszo, ścieżką przez pole innych sąsiadów - mówi mężczyzna. W ten sposób przynosi do domu zakupy. - Śmieciarki nie było u nas 3 tygodnie. Pełne kubły stoją. Nic dziwnego, bo jak mają dojechać? - denerwuje się mężczyzna. W domu są dwie osoby niepełnosprawne. Żona Rozalia chodzi o kulach. Pan Jan, kiedy już musi, zostawia auto przy górnej drodze i stamtąd schodzi w dół. Ale dla jego żony podejście pod tę górę to nie lada wyzwanie.

- Może pomalutku bym jakoś podjechała - mówi kobieta. W jej oczach pojawiają się łzy. - Nikt nie myślał, że

wynikający z tych mediacji jest taki, że obie strony wymieniły się numerami telefonów - mówi nam. - Być może jeszcze będą rozmawiać. Ci państwo będą tu w połowie września, może dojdą do porozumienia.

Przedstawicielka ogrodzonej posesji mówi, że ma jeszcze dwie inne propozycje dla pana Jana, ale nie chce przedstawiać ich poprzez prasę. - Liczymy, że pan Jan podejmie rozmowy, bo też nam zależy na rozwiązaniu tej sprawy - zapewnia nas.

Jan Midek skontaktował się z prawnikiem. Twierdzi, że skieruje sprawę do sądu i będzie domagał się ustanowienia służebności na tej drodze. - Po to, żebym mógł jakoś normalnie funkcjonować. Bo co będzie, jeżeli żona zasłabnie? Ratownicy pogotowia będą ją na noszach pod tę górę wnosić? - pyta z zalem w głosie. - Już nie mówię, że gospodarstwo stoi, bo nawet bydło nie ma jak wywieźć. Teraz jest czas wywożenia obornika. Pytam, kądedy?

Tekst i zdjęcie: Robert Zapora

Rowerzyści pojedą singletrackami, kierowcy nowymi drogami

Na duże zmiany mogą już przystąpić kierowcy w Jeleniej Górze. Zgodnie z planem przebiega budowa obwodnicy w Maciejowej. Wkrótce ruszą przetargi na remonty wielu innych ulic. Lubiących aktywność cieszą powstające już singletracki pod Chojnikami oraz pumptrack na Zabobrze. A to jedynie kilka z planowanych przez miasto inwestycji - zapowiada Jerzy Łuźniak, zastępca prezydenta Jeleniej Góry.

Obwodnica Maciejowej

Prace związane z budową obwodnicy Maciejowej są zaawansowane. - Wszystko przebiega zgodnie z planem i wygląda na to, że trasa będzie gotowa w marcu przyszłego roku, tak jak planowano - mówi Jerzy Łuźniak.

Obwodnica ma mieć 5,3 km długości. Koszt inwestycji oszacowano na 52 mln zł. Drogę buduje firma BUDIMEX. Trasa swój początek ma przy węźle Grabarów, a koniec około 150 m przed rogatkami miasta. W ramach budowy nowego połączenia przewidziano dwa ronda, dwa skrzyżowania i kilka dróg technologicznych.

- Dzięki obwodnicy Maciejowej ruch będzie bardziej płynny i znacznie poprawi się bezpieczeństwo mieszkańców oraz kierowców - zapowiada Jerzy Łuźniak.

Łomnicka i inne ulice

Kierowcy i rowerzyści doczekają się także naprawy drugiej części ulicy Łomnickiej (od torów do pętli autobusowej). Prace wykona jeleniogórska firma „Parys”, która wygrała przetarg. - Przebudowa ulicy Łomnickiej oznacza m.in. wykonanie 1,2 km ciągu pieszo-rowerowego i remont nawierzchni odcinka jezdni - wyjaśnia Jerzy Łuźniak. Droga będzie oświetlona latarniami fotowoltaicznymi. Droga w Łomnicy ma być gotowa do marca 2019 roku. Prace ruszą już dziś.

Na budowę trasy pieszo-rowerowej przy tym odcinku ulicy Łomnickiej samorządowi jeleniogórskiemu udało się pozyskać 888 tys. 827 zł dotacji z projektu „Bliżej przyrody, chroniąc przyrodę”. Remont nawierzchni jezdni zostanie sfinansowany z budżetu miasta. Także samorząd sfinansuje naprawę pozostałego odcinka ulicy

Łomnickiej (od pętli autobusowej do granic miasta). Ostatnia część drogi z Jeleniej Góry do Łomnicy należy do powiatu jeleniogórskiego.

- Mamy z powiatem wspólny projekt budowy ścieżki rowerowej i chodnika prowadzącego do Łomnicy. Gdy zostanie zrealizowany, można będzie bezpiecznie dotrzeć rowerem z Jeleniej Góry do Doliny Pałaców i Ogrodów - wyjaśnia zastępca prezydenta miasta.

Polepszy się jazda ulicą Tabaki w Cieplicach.

Bezpieczniej będziemy poruszać się po Cieplicach. Właśnie ogłoszony został przetarg na przebudowę 600-metrowej ulicy Tabaki o secesyjnej zabudowie. Będzie przebudowana od ulicy Cieplickiej do Staszica, wraz z odwodnieniem, wymianą lamp, itp. - Zainstalujemy tam lampy w technologii „LED” - wyjaśnia Jerzy Łuźniak. Światło będzie więc lepsze, a zużycie energii - mniejsze. Po przebudowie jezdni ulicy Tabaki będzie miała 6 m szerokości, chodniki - około 2 m, a ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż tej ulicy - 2,5 m. Wymienione zostaną niektóre drzewa, a w kilku miejscach zainstalowane progi, co zwiększy bezpieczeństwo pieszych.

Rondo przy ul. Goduszyńskiej

We wrześniu zostanie ogłoszony trzeci przetarg na budowę ronda przy ul. Lubańskiej, Goduszyńskiej i drodze krajowej nr 3.

- Mam nadzieję, że teraz znajdziemy wykonawcę - mówi Jerzy Łuźniak.

Zakres zamówienia obejmuje: budowę skrzyżowania typu rondo, budowę i przebudowę oświetlenia ulicznego, kanalizacji deszczowej, budowę sieci wodociągowej itp., a także wykonanie nowej organizacji ruchu. Przebudowy skrzyżowania przy ul. Lubańskiej, Goduszyńskiej i drodze krajowej nr 3 domagali się m.in. mieszkańcy Goduszyna, którzy wskazywali, że w tym miejscu jest niebezpiecznie. W godzinach szczytu kierowcy jadący od ulicy Lubańskiej mają utrudniony wyjazd. Budowa ronda ma zakończyć się do 2020 roku.

Ulica Krakowska z parkingiem

Ruszy też w końcu przebudowa ul. Krakowskiej - najbardziej dziurawej

Obwodnica Maciejowej ma być gotowa w marcu przyszłego roku.

ulicy w mieście. Przetarg na budowę drogi łączącej dworzec PKP z Aleją Solidarności zostanie wkrótce ogłoszony. Droga ma być gotowa za dwa lata. Równocześnie ma też zacząć się budowa parkingu „Park&Ride” przy ulicy Krakowskiej, co pozwoli zostawić samochód przed dworcem i pociągiem pojechać np. do Wrocławia.

Węzły przystankowe w Cieplicach

Dwa węzły przystankowe z parkingami powstaną w Cieplicach. Jeden przy ulicy Sobieszowskiej, przy centrum edukacyjnym budowanym przez Karłowski Park Narodowy. Drugi węzeł przystankowy, z nowymi wiatami i bezpiecznym wyjazdem dla aut, zostanie zbudowany na osiedlu Orle.

Ulica Nadbrzeżna ze ścieżką dla rowerów

Również we wrześniu zostanie ogłoszony przetarg na przebudowę ulicy Nadbrzeżnej w Jeleniej Górze. To powinno ucieszyć mieszkańców, którzy do domów dojeżdżają po wertepach i dziurach.

- Ruszamy z przetargami na przebudowę wielu ulic właśnie we wrześniu, by wyłonione w nich firmy mogły przetrwać zimę i na wiosnę od razu ruszyć z pracami - wyjaśnia Jerzy Łuźniak.

Jak zapowiada, przebudowa ulicy Nadbrzeżnej ujęta jest w planach re-

montowych w ramach lokalnego ZIT (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne). Z tych środków będzie budowany ciąg pieszo-rowerowy, zaś jezdni będzie remontowana za pieniądze z budżetu. Po remoncie ul. Nadbrzeżna stanie się strefą tzw. ruchu uspokojonego, z ograniczeniem prędkości do 30 kilometrów na godzinę i z zakazem ruchu dla samochodów ciężarowych.

Ulica Wojska Polskiego do przebudowy

Ruszy także modernizacja nawierzchni przy ulicy Wojska Polskiego. To wprawdzie oznacza dla kierowców spore utrudnienia, bo rozkopana zostanie jedna z głównych ulic miasta, ale zakres prac jest ogromny. Do końca 2019 roku zostanie wymieniona sieć gazowa i wodociągowa. Położona będzie nowa nawierzchnia na jezdni, powstanie ścieżka rowerowa oraz nowe chodniki.

Łatwiej do Urzędu Skarbowego i strefy aktywności

Dobiega końca budowa dwóch krótkich ulic, które są ważne dla mieszkańców. Na Zabobrze powstaje łącznik, który ułatwi dojazd z ulicy Ogińskiego do nowej siedziby Urzędu Skarbowego przy ul. Thebesiusa. Trasa będzie gotowa w październiku. Powstanie 200-metrowa droga, którą będzie można łatwo dotrzeć wprost na parking przed Urzędem Skarbowym. Inwestycja kosztuje 1,5 mln złotych.

Trwa także budowa niewielkiego odcinka ulicy Spółdzielczej. Odcinek jest o tyle ważny, że pozwoli na lepsze skomunikowanie się ze strefą aktywności gospodarczej w Jeleniej Górze. Zadanie powstaje w ramach projektu „Utworzenie strefy aktywności gospodarczej w Jeleniej Górze - uzbrojenie terenów inwestycyjnych - obszar ulicy Spółdzielczej”.

Rowerem wokół miasta

Jelenia Góra udowadnia, że tytułu rowerowej stolicy Polski nie piastuje gołosłownie. Dowodem są liczne inwestycje, które poprawią jazdę rowerem. - Chcielibyśmy połączyć ścieżkami rowerowymi wszystkie osiedla jeleniogórskie - planuje Jerzy Łuźniak.

Kontynuowana będzie ścieżka od ulicy Ogińskiego do ulicy Powstańców Śląskich na Zabobrze. Będzie także można dojechać bezpiecznie rowerem do Cieplic. Planowana jest ścieżka z ulicy Sudeckiej przez osiedle Czarne i dalej do uzdrowiska.

Do 2020 roku powstanie wycieczka na przez mieszkańców trasa rowerowa z ul. Ogrodowej do ulicy Bronka Czecha. Pozwoli to na bezpieczne dotarcie do Transgranicznego Centrum Turystyki Aktywnej w Sobieszowie.

Singletrack pod Chojnikami

Zapowiada się, że Sobieszów stanie się mekką ludzi lubiących aktywny tryb życia. Do istniejących w CTA tras dla biegaczy i nartorolarzy dołączą singletracki. Ich budowa już trwa. Inwestycja o wartości 4 milionów złotych obejmuje około 70 km jednokierunkowych tras rowerowych, biegnących przez gminy: Jelenia Góra, Piechowice i Podgórzyn.

- Dwa punkty startowe mają być w Jeleniej Górze, przy ul. Bronka Czecha i w Jagniątkowie - wylicza Jerzy Łuźniak. Kolejne będą m.in. w Piechowicach, Podgórzynie oraz Zachełmiu. W sumie na trasy będzie można wjechać z 13 punktów startowych. Ścieżki mają być gotowe do końca przyszłego roku.

W pomoc przy realizacji projektu zaangażowała się Maja Włoszczowska. Jej zdaniem plan przygotowany przez firmę POMBA zapowiada fascynujące singletracki z malowniczymi widokami. Ścieżki będą miały cztery stopnie trudności - od łatwych dla początkujących rowerzystów po bardzo trudne, gdzie poradzą sobie tylko doświadczeni cykliści.

Pumptrack na Zabobrze

Specjalny tor do jazdy na rowerze, deskorolce lub rolkach powstaje za rondem koło sklepu Leroy Merlin oraz Galerii Sudeckiej w Jeleniej Górze. Pumptrack ma być gotowy w listopadzie. Flow Track w Jeleniej Górze składać się będzie z garbów, zakrętów profilowanych oraz małych hopek, które pozwolą na rozpędzanie się i utrzymywanie prędkości bez pedałowania. Przeszkody toru wraz z zakrętami stworzą zamkniętą pętlę, po której można jeździć w obu kierunkach. Pojawią się liczne odnogi i alternatywne linie przejazdu. Po drugiej stronie powstanie Mini Pump, specjalny tor dla młodszych dzieci. Oba tory będą oświetlone. Budowa toru kosztuje ponad 1 mln 200 tys. zł. Pumptrack stawia firma „Kama” z Mysłakowic.

Ten wykaz obejmuje ważniejsze drogowe i rowerowe inwestycje. Mniejszych remontów jest o wiele więcej. Gdy zostaną zrealizowane, po mieście będzie można się poruszać samochodem lub rowerem o wiele szybciej i bezpieczniej.

W Sobieszowie powstają singletracki o czterech stopniach trudności.

**Trwa plebiscyt na najpopularniejszego artystę naszego regionu!
Na kandydatury czekamy tylko do 17 września, do godz. 12.00**

Dla kogo Wytrych 2018?

Zbliża się czas rozdania dorocznych Nagród Kulturalnych Nowin Jeleniogórskich. O tym, kto otrzyma Srebrne Kluczyki, zdecyduje Kapituła nagrody. Złoty Kluczyk tradycyjnie już przyznaje Fundacja Nowin Jeleniogórskich. I wreszcie szczególną nagrodę, czyli Wytrych do Serc Publiczności, przyznają Państwo, Czytelnicy Nowin Jeleniogórskich. Laureatów wszystkich nagród poznamy podczas Gali Srebrnych Kluczyków, która zaplanowana jest na 6 października 2018 roku w Zdrojowym Teatrze Animacji.

Kapituła przyznaje Nagrody Srebrnych Kluczyków za dokonania sezonu artystycznego 2017/2018 w następujących kategoriach: najlepszy spektakl teatralny scen jeleniogórskich (pod uwagę bierzemy wszystkie premiery od września 2017 do końca sierpnia 2018 roku), najlepsza kreacja aktorska, sztuki wizualne, muzyka, literatura, zjawisko kulturotwórcze oraz wydarzenie sezonu. Specjalną Nagrodę - Złoty Kluczyk 2017 - przyznaje Fundacja Nowin Jeleniogórskich za wydarzenie, inicjatywę, działalność wykraczającą poza ramy jednego sezonu

artystycznego i zasługujące na wyróżnienie szczególne.

Czytelnicy „Nowin Jeleniogórskich” przyznają własną nagrodę - **Wytrych do Serc Publiczności! Do 17 września 2018, do godziny 12.00**, można wskazać artystę/ artystkę, którzy, Waszym zdaniem, zasługują na tę nagrodę. Można podawać kandydatury z całego regionu i wszystkich dziedzin sztuki. Zgłoszenie należy uzasadnić, podpisać imieniem i nazwiskiem, a następnie przesłać na adres mailowy: fundacja@fundacjanj.org, pocztą tradycyjną na adres: **Fundacja Nowin Jeleniogórskich, ul. M. Skłodowskiej-Curie 13, 58-500 Jelenia Góra**. Uwaga! O przyjęciu zgłoszenia decyduje data wpływu przesyłki do siedziby Fundacji. Zgłoszenia można dokonać również za pomocą publikowanego obok kuponu, który będzie jednocześnie głosem oddanym na wskazanego artystę.

Na wszystkich zgłoszonych kandydatów głosować można na oryginalnych kuponach, które zamieszczamy w „Nowinach Jeleniogórskich”, oraz SMS-ami. Każdy głos oddany za pomocą kuponu wyciętego z egzempla-

rza „Nowin Jeleniogórskich” oznacza 2 punkty, a głos oddany SMS-em to 1 punkt. O tym, w jaki sposób będzie można głosować poprzez specjalną bramkę smsową, poinformujemy w kolejnych wydaniach „Nowin Jeleniogórskich” oraz na naszym portalu internetowym www.nj24.pl. Pierwszym etapem plebiscytu jest zgłaszanie kandydatów i na to czekamy **do 17 września**! Każde zgłoszenie jest już zarazem głosem liczącym się w plebiscycie.

Głosowanie plebiscytowe podzielone jest na dwa etapy. W pierwszym, trwającym **do 1 października 2018, do godz. 10.00**, można oddawać głosy na wszystkich zgłoszonych artystów. W ten sposób wyłoniona zostanie piątka finalistów. W drugim etapie plebiscytu, trwającym **od 1 października 2018 od godz. 12.00 do godz. 12.00 5 października 2018**, będzie można głosować już tylko na kandydatów z piątki finalistów, którzy zdobędą najwięcej głosów w pierwszym etapie i w ten sposób nominowani zostaną do nagrody. Wytrych 2018 przyznany zostanie artyście, który zbierze najwięcej punktów w głosowaniu publiczności.

Uwaga! Czytelnicy „Nowin Jeleniogórskich” mają też możliwość zgłoszenia kandydatów do Srebrnych Kluczyków i Złotego Kluczyka 2018. Jeśli widzicie Państwo kogoś, kto zasługuje na to wyróżnienie, prosimy nas o tym powiadomić! Podpisane zgłoszenie, zawierające imię i nazwisko kandydata, wraz z uzasadnieniem można wysłać pocztą elektroniczną bądź pocztą tradycyjną na podane wyżej adresy Fundacji Nowin Jeleniogórskich. Kandydatury zgłaszać mogą osoby prywatne, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe. Wszystkie prawidłowo zgłoszone kandydatury zostaną przedstawione Kapitułe Srebrnych Kluczyków, która decydować będzie o przyznaniu nagród. Zapraszamy do współdecydowania o tym, kto otrzyma tegoroczne nagrody kulturalne NJ. O wydarzeniach, które uświetnią Galę Srebrnych Kluczyków, informować będziemy w kolejnych wydaniach Nowin Jeleniogórskich,

wytrych 2018

zgłaszam/głosuję na:

Imię i nazwisko artysty

Imię i nazwisko głosującego

Telefon kontaktowy:

Kupon nie służy do tworzenia zbioru danych osobowych i ich przetwarzania.

Oddanie głosu poprzez wypełnienie kuponu i dostarczenie go do siedziby organizatora lub wysłanie wiadomości SMS oznacza przyjęcie regulaminu głosowania oraz zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celu realizacji plebiscytu.

w których przedstawiać będziemy także kandydatów do nagrody publiczności, czyli Wytrycha 2018. (redd)

Uwaga! Oddanie głosu poprzez wypełnienie kuponu i dostarczenie go do siedziby organizatora lub wysłanie wiadomości SMS oznacza przyjęcie regulaminu głosowania oraz zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celu realizacji plebiscytu.

REKLAMA I PROMOCJA

POD PATRONATEM „NOWIN JELENIOGÓRSKICH”

JELENIA GÓRA 20 X
FILHARMONIA
godz. 19.00

SPRZEDAŻ BILETÓW: **75 753 81 65**
BILETY GRUPOWE: **22 723 03 70**

kup bilecik ticketmaster eBilet.pl eventim.pl bilcityna.pl emplik biletin

Góry Andrzejewskiej i Zawadzkiego

Od 14 września do 13 października w jeleniogórskiej Galerii BWA oglądać można wystawę „Ewa Andrzejewska. Wojciech Zawadzki. Góry - Fotografia”. To szczególne wydarzenie, poświęcone twórczości dwójki wybitnych twórców polskiej fotografii, towarzyszące tegorocznemu XX Biennale Fotografii Górskiej - jednej z najważniejszych imprez fotograficznych o tematyce górskiej w Polsce, organizowanej od czterdziestu lat w Jeleniej Górze.

Ewa Andrzejewska i Wojciech Zawadzki to artyści do końca życia związani z Jelenią Górą. Byli głównymi organizatorami życia artystycznego - fotograficznego w Jeleniej Górze. Ich rola w integracji środowiska fotograficznego w Polsce jest nieoceniona. Pracowali w Jeleniogórskim Centrum Kultury i tam zajmowali się organizacją Biennale Fotografii Górskiej w Jeleniej Górze, górskich plenerów, wszechnic fotograficznych, prowadzili Galerię Korytarz, powołali szkołę fotografii przy JCK i przez całe życie byli aktywni twórczo. Propagowali tradycyjne techniki w fotografii, pracę w ciemni fotograficznej. Uczestniczyli we wszystkich najważniejszych prezentacjach fotografii w Polsce.

Wystawa jest prezentacją najwyższej klasy fotografii górskiej z Tatr, Karkonoszy, Gór Stołowych, Rudaw Janowickich i Pienin, które Ewa Andrzejewska i Wojciech Zawadzki tworzyli równolegle do innych

swoich cykli fotograficznych. Fotografie wykonane zostały w sposób tradycyjny, w ciemni, metodą fotochemiczną. Są stykami i powiększeniami wykonanymi z wielkoformatowych negatywów. Stanowią przykład szlachetnego rzemiosła fotografii i piękna wykreowanych obrazów. Na wystawie można zobaczyć ponad 100 dzieł. Najstarsze prace Wojciecha Zawadzkiego z Karkonoszy i Rudaw Janowickich pochodzą z lat siedemdziesiątych, Ewy Andrzejewskiej z osiemdziesiątych. Prace do wystawy wypożyczone zostały od spadkobierców artystów, Jana Zawadzkiego i Przemysława Winczewskiego.

Katalog towarzyszący wystawie zawiera wszystkie najważniejsze, często nieznanne fotografie górskie Ewy Andrzejewskiej i Wojciecha Zawadzkiego, zebrane w jednym, 200-stronicowym wydawnictwie z tekstami krytycznymi o twórczości fotograficznej artystów i notami biograficznymi, w kontekście fotografii górskiej. Wydanie katalogu jest szczególnie ważne dla upamiętnienia twórczości fotograficznej Ewy Andrzejewskiej i Wojciecha Zawadzkiego, w pierwszą rocznicę ich śmierci, oraz przypomnienia o ich działalności kulturalnej.

Wernisaż wystawy „Ewa Andrzejewska. Wojciech Zawadzki. Góry - Fotografia” w Biurze Wystaw Artystycznych 21 września 2018r. o godz. 18.00.

Nie przegap

JELEŃ GÓRA

Spotkanie z prof. Mirosławem Filiciakiem, medioznawcą, dziekanem Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu SWPS w Warszawie, zajmującym się praktykami medialnymi i ich relacjami z życiem społecznym. Prof. Mirosław Filiciak **12 września** o godz. 18.00, na spotkaniu w BWA, będzie mówił o algorytmach i nowych technologiach oraz ich roli w sztuce.

Prelekcji „Japonia – w kraju samurajów i kwitnącej wiśni” wysłuchamy **13 września** o godz. 19.00 w Muzeum Przyrodniczym. Udział za darmo.

Na placu Ratuszowym zobaczymy najlepszych grafików z całej Polski. **Festiwal Street Wars** potrwa od **14 do 17 września**. Wstępną chęć udziału w tym wydarzeniu wyraziło już około 60 artystów, z czołówki polskiej sceny street artu, oraz znani twórcy z takich krajów jak: Irlandia, Wielka Brytania, Niemcy, Węgry, Kanada, Ukraina. Będzie można obserwować ich przy pracy.

Wernisaż wystawy „Plakat filmowy retro” ze zbiorów Janiny Peikert odbędzie się **14 września** o godz. 16.00 w Muzeum Karkonoskim.

Koncert Fisz Emade Tworzywo w sali widowiskowej JCK zaplanowano na **14 września** o godz. 19.00. Bilety po 70 zł do nabycia w kasie biletowej JCK przy ul. Bankowej 28/30 oraz na www.bilety.jck.pl.

Spektakl „Spis kobiet” w wykonaniu **KOLEKTYW POLKA**, w ramach projektu „Jeleniogórskie obchody 100-lecia praw wyborczych kobiet”, obejrzymy **14 września** o godz. 19.00 w kinie Grand. Spektakl jest laureatem konkursu ogłoszonego przez Teatr Ósmego dnia. Kolektyw Polka skupia kobiety

podchodzące z różnych miast i działające wokół różnorodnych inicjatyw. To doświadczone aktorki, reżyserki, menedżerki kultury i działaczki społeczne. Tekst spektaklu powstał z rozmów i ze spotkań z kobietami pracującymi na ul. 1 Maja w Lublinie. Bilety po 30 zł.

„Cieplice dla Niepodległej” – etiudę teatralną „Święto Wiosny” Igora Strawińskiego obejrzymy w muszli koncertowej w Cieplicach **15 września** o godz. 13.00. Wykonawcami są uczniowie Zespołu Szkół Rzemiosł Artystycznych im. Stanisława Wyspiańskiego w Jeleniej Górze. Wstęp wolny.

Monodram Soni Bohosiewicz „Chodź ze mną do łóżka”, w ramach projektu „Jeleniogórskie obchody 100-lecia praw wyborczych kobiet”, można będzie obejrzeć **15 września** o godz. 19.00 w Teatrze im. Cypriana Kamila Norwida, scena ul. Krótka 3 – Kino Grand. Bilety po 50 zł do nabycia na portalu biletyna.pl, w kasie kina Grand i w tramwaju na pl. Ratuszowym.

Spektakl „Karmazynowy poemat” według Jana Lechonia obejrzymy w Muzeum Karkonoskim **16 września** o godz. 17.00, na zakończenie wystawy „POLONIA symbol tradycji – znak nowoczesności w stulecie odrodzenia Polski. DUCH – NADZIEJA – NARÓD – ZWYCIĘSTWO”. Spektakl przygotowali aktorzy Teatru im. Cypriana Kamila Norwida.

„Inspiracje kowarskie – Teresa Szuszkiewicz” nowa wystawa w ODK. Wernisaż zaplanowano na **17 września** o godz. 17.00.

W DKF Klaps JCK film „Lato” (Leto), reż. Kirill Sieriebriennikow, **18 września** o godz. 18.00. Film opowiada o lecie 1981 roku. Leningrad żyje rockiem ze szmuglowanych z Zachodu płyt Davida Bowie, Blondie, Lou Reeda, T-Rex czy Sex Pistols. Bilety 10 zł, karnet 28 zł.

Z cyklu **Jazz w ODK 19 września** zagrają m.in. **Wojciech Staroniewicz** (saksofon) i **Erik Johanssen** (puzon),

godz. 19.00, wstęp wolny, kawiarnia „Muza” ODK.

Roman Geftasewicz opowie w Książnicy Karkonoskiej o przygotowaniach do Światowych Dni Młodzieży w Panamie. Spotkanie zaplanowano na **19 września** o godz. 17.00.

Na wspólne śpiewanie zaprasza seniorów klub „Młodzi duchem”. Spotkanie odbędzie się **20 września** o godz. 10.30 w Przystani Twórczej, ul. Cieplicka 74. Repertuar ustalają uczestnicy spotkań, m.in. stare polskie hity i piosenki biesiadne. Nie trzeba się zapisywać, wystarczy przyjść.

Prelekcję „Indie – kolorowy Radza- stan” wygłosi **Tomasz Jamiołkowski**, Muzeum Przyrodnicze, **20 września**, godz. 19.00. Wstęp wolny.

Na koncert eliminacyjny Ligi Rocka możemy się wybrać **21 września** o godz. 17.00 do JCK przy ul. 1 Maja. Bezpłatne wejściówki są do odbioru przed koncertami w sekretariacie JCK.

Złot samochodów tuningowanych „EndOfSeason DriveClub” na parking przy Galerii Sudeckiej **23 września**, od godz. 14.00.

KARPACZ

Grill Party Ogrody Ducha Gór w parku przy Nadrzecznej, **22 września** od godz. 14.00 do 18.00. W programie: występ zespołu Złota Aura, turniej w bo- ule, wspólne grillowanie.

KAMIENNA GÓRA

W Kamiennej Górze zaplanowano cykl wystaw związanych z Kowarami i **Festiwal Sztuki Włókna**. **15 września** w kawiarni-galerii Lotos przy ul. Broniewskiego 6, o godz. 18.00 zostanie otwarta wystawa Rafała Werszlera „W lśnieniu jedwabiu”. W tym samym dniu, w Muzeum Tkactwa obejrzymy 44. Międzynarodową Wystawę Sztuki Włókna „Piękno Kowar w odbłasku duszy”.

KOPANIEC

Perski Jarmark Izerski to wyjątkowy jarmark, oferujący lokalne wyroby z Pogórza Izerskiego i okolic, nietuzinkowe rękodzieło, kuchnię izerską, a także możliwość wypoczynku na łonie natury. Odbędzie się **16 września** od godz. 11.00 do 17.00.

SZKLARSKA PORĘBA

Nagrodzony na wielu konkursach monodram „Kontrabasista” w wykonaniu Krzysztofa Rogacewicza obejrzymy **15 września** o godz. 19.00 w sali kinowej Centrum Rehabilitacji Rolników „KRUS” przy ul. Kopernika 14, cena biletu 20 zł.

KOWARY

W ramach Festiwalu Sztuki Włókna obejrzymy wystawę **Barbary Basiewicz „Zapisy i notatki. Tkanina unikatowa”**. Wernisaż **17 września** w Domu Carla i Gerharta Hauptmannów.

W ramach **Festiwalu Sztuki Włókna** od **20 września** w Galerii „Przedwiośnie” przy ul. Górniczej 22 można będzie oglądać prezentację uczestników festiwalu **Wystawa robocza R-080**.

ŚCIEGNY

22 września odbędzie się III Edycja **Dogtrekkingu Karkonoskiego**, organizowanego przez Karkonoski Klub Owczarka Niemieckiego. Dogtrekking Karkonoski ma charakter biegu na orientację z psem, a jego trasy poprowadzą przez urokliwe miejsca Karkonoszy. Start o godz. 9.00 z Camp 66 w Ściegnach koło Karpacza. Do udziału zaproszeni są wszyscy właściciele czworonogów wraz ze swoimi podopiecznymi. Zabawa polegać będzie na odnalezieniu wszystkich punktów kontrolnych, oznaczonych na mapie, którą uczestnicy otrzymają przed startem.

ALKA

Więcej imprez (ze szczegółami), na które warto się wybrać w zakładce **Kalendarz imprez** na www.nj24.pl.

Zarząd Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” wraz z redakcją „Nowin Jeleniogórskich” zapraszają w dniu

16 września 2018 r. na

wycieczkę nr 34 w ramach tegorocznego Rajdu na Raty. Wyjazd z Jeleniej Góry pociągami o godz. 7.40 do Kwieciszowic.

Trasa długości 17 km prowadzi przez wschodnią część Grzbietów Kamiennickiego i Wysokiego Gór Izerskich. Od przystanku kolejowego idziemy przez Kwieciszowice w kierunku Antoniówa. We wsi zachowały się liczne stare chałupy, najstarsza, nr 42, ma kamienny portal z datą 1758. Na granicy Antoniówa stoi dawna leśniczówka Iwenica, obecnie mieści się tu pensjonat. Drogami rowerowymi dochodzimy do Wólframowego Źródła, zwanego również Źródłem św. Wulfanga, dającego początek źródłiskowym potokom Mroźnicy. W XIX w. zostało ono ujęte w scementowane bloki granitognejsowe, przez które wykuto przepływ wody do małego zbiorniczka. W pobliżu źródła spotykamy szlak żółty, który zboczem Kamiennicy (973m – najwyższy szczyt Grzbietu Kamiennickiego) prowadzi na Rozdroże Izerskie – szeroką przełęcz, na wysokości 767m łączącą Wysoki Kamień (1058 m). Na wierzchołku schronisko wybudowane przez rodzinę Gołbów ze Szklarskiej Poręby. Ze szczytowych skałek rozciągają się wspaniałe widoki we wszystkich kierunkach. Jest to jedna z najpiękniejszych panoram w Sudetach. W końcowej części wędrowki, przez Hutniczą Górę i Białe Skały, (widoki na miasto i zachodnie Karkonosze) schodzimy do Szklarskiej Poręby Górnej, skąd około godz. 17 odjeżdżamy pociągami lub autobusem PKS do Jeleniej Góry.

Wycieczkę prowadzi Paweł Idzik z Lubomierza. Uczestnicy we własnym zakresie ubezpieczają się od następstw nieszczęśliwych wypadków, członkowie PTTK z opłaconą składką objęci są ubezpieczeniem zbiorowym. Wiktoria Gumprecht

REKLAMA I PROMOCJA

60. WRZESIEŃ 2018 JELEŃ GÓRSKI

15-16 września – Street Wars

21 września – XX Biennale Fotografii Górskiej

29 - 30 września – 45. Jarmark Staroci i Osobliwości

29 września – 53. Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzyskiego KARKONOSZE OPEN

szczegółowy program:

www.jeleniagora.pl

Piłkarz z Jeleniej Góry, Dominik Jończy, w kadrze Polski U-21

Najstarsi kibice futbolu z regionu potwierdzają, że nigdy jeszcze „nasz” piłkarz nie był reprezentantem Polski. Pierwszym jest wychowanek jeleniogórskiego KKS-u i cieplickiego KS Chojnik (trenerzy Grzegorz Królikowski i Dariusz Michałek), 21-letni Dominik Jończy. Rodowity ciepliczanin oficjalnie został ostatnio powołany do kadry Polski U-21. Podopieczni trenera Czesława Michniewicza grają w eliminacjach Młodzieżowych Mistrzostw Europy.

W miniony piątek (7 września), biało-czerwoni w Lubinie tylko zremisowali 1:1 z półmatorami z Wysp Owczych i w kwalifikacjach do ME stracili pozycję lidera grupy. To był szczyt obciachu, bo młode asy polskiej piłki dały popis nieudolności. Ślamazarnych Orłów upokorzył Jakub Thomsen. To facet sportowo wyceniany na 100 tysięcy euro, czyli 70 razy mniej niż wynosi wartość rynkowa Dawida Kownackiego (grał na Mundialu), po голу którego, z rzutu karnego, Polacy uniknęli żenującej kompromitacji. Dominik

Jończy nie zagrał, i na szczęście, bo, jak mówi jego ojciec Robert, syn uniknął wielkiej fali pomocowego internetowego hejtu na wszystkich reprezentantów.

Kadrowicz z Jeleniej Góry czeka na debiut w narodowej drużynie. Jedenastego września w Helsinkach zaplanowano mecz z Finlandią. Potem Polacy zagrają jeszcze w Danii (12 X) i u siebie z Gruzją (16 X). Po siedmiu meczach reprezentacja biało-czerwonych zajmuje drugie miejsce (15 pkt., bramki 15:7) za Danią (16 pkt.). Do mistrzostw Europy

Nowego defensora reprezentacji Polski Dominika Jończygo (nr 77), wyróżniają szybkość, nieustępliwość, skoczność, dobre prowadzenie piłki i przeglad pola oraz warunki fizyczne.

REKLAMA I PROMOCJA

JELEŃ GÓRA

18

PARADA ROWERÓW

PLAC RATUSZOWY

ZAPISY OD 9:00//START O 11:30

22//09//2018

PARTNERZY

awansuje pierwszy z sześciu zespołów w tabeli. Cztery najlepsze drużyny z drugich miejsc w dziewięciu grupach wystąpią w barażach.

Już rok temu Dominik Jończy czterokrotnie, w tym dwa razy jako defensywny pomocnik, wystąpił w narodowej reprezentacji U-20, prowadzonej przez trenera Dariusza Gęsiora, w międzypaństwowych spotkaniach z Czechami, Niemcami, Anglią i Portugalią. Już wtedy trener Czesław Michniewicz zabrał go do Gruzji, gdyż jeden z obrońców był kontuzjowany. Jednak w narodowej drużynie U-21 Dominik ostatecznie nie wystąpił we wrześniowym spotkaniu.

Grający na pozycji środkowego obrońcy Dominik jest synem wychowanka „biało-niebieskich”, byłego piłkarza III i II-ligowych Karkonoszy Jelenia Góra (dwa awanse do wyższej ligi) oraz klubów austriackich i niemieckich, lewego obrońcy, Roberta Jończygo. Trener Jerzy Flutowski nie zgodził się na obecność przy narodzinach syna (17 maja 1997 r.). Pan Robert musiał zagrać w III-ligowym meczu Karkonoszy Kem-Bud z Bielawianką Bielawa (0:1). Senior rodu, Jerzy Jończy, to znany w regionie były zawodnik Karkonoszy, lubińskiego

Zagłębia i Lechii Piechowice oraz działacz klubowy, głównie Lotnika Jeżów Sudecki.

Dominik jest absolwentem cieplickiej SP nr 3, potem uczęszczał do gimnazjum Zespołu Szkół Rzemiosł Artystycznych i do trzeciej klasy gimnazjum w Lubinie. W „miedziowym” mieście ukończył klasę sportową w liceum ogólnokształcącym. Jak mówią rodzice, futbol i smykałkę do piłki kopanej miał w genach, roznosiła go energia. W wieku ośmiu lat został zapisany do KKS-u JG. Po teście w Zagłębiu, na który zabrał go trener Chojnika Dariusz Michałek, młodziutki Dominik „zadomowił” się w Lubinie. Kolejno występował w zespołach juniorów, trzecioligowej ekipie Zagłębia, potem w ekstraklasie. Dominik Jończy w barwach „Miedziowych” zagrał czterokrotnie. Jako zawodnik wypożyczony, wiosną 2018 roku wystąpił w dziewięciu meczach Chojniczanki Chojnice z I ligi. Piłkarski kontrakt z Zagłębiem obowiązuje do 2020 roku. W tym sezonie wysoki zawodnik (189 cm wzrostu), o dobrych warunkach fizycznych, na rok został wypożyczony do Podbeskidzia Bielsko-Biała (aktualnie 10. miejsce w Fortuna I lidze). W nowym klubie Dominik wystąpił we

wszystkich ośmiu meczach ligowych. Trener Czesław Michniewicz wysoko ocenia futbolowe możliwości oraz atuty młodego i obiecującego zawodnika. Chciałby, aby w podstawowej, klubowej jedenastce stale grał w mistrzowskich potyczkach I ligi.

Kadra Polski U-21 liczy 24 piłkarzy, w kadrze meczowej jest osiemnastu chłopaków. Wraz z Dominikiem Jończyem oficjalne powołania dostali jego dołnośląscy koledzy, Filip Jagiełło (Zagłębie Lubin), Kamil Dankowski i Damian Gaska (obaj Śląsk Wrocław). Wczoraj rano Polacy ze zgrupowania w Grodzisku Wielkopolskim polecili na kolejny, eliminacyjny mecz do Helsinek.

- Mam papiery na granie w młodzieżowej reprezentacji Polski. To wielki zaszczyt i honor. Nie będzie mi łatwo, konkurencja jest bardzo mocna. Na mojej pozycji środkowego obrońcy grają Mateusz Wieteska z Legii Warszawa i Paweł Bochniewicz z Górnika Zabrze oraz Jan Bednarek z nowej kadry Polski trenera Jerzego Brzęczka. Przede mną długa i ciężka piłkarska droga. Wierzę, że kiedyś spełni się moje marzenie, czyli występy w pierwszej reprezentacji kraju - mówi Dominik.

Henryk Stobiecki

TELEWIDZ

12 WRZEŚNIA
ŚRODA

TVP 1

07.25 Jaka to melodia? - program inf.
07.55 Agropogoda - program inf.
08.00 Wiadomości, Pogoda - inf.
08.15 Kwadrans polityczny - public.
08.30 Alarm! - magazyn, Polska 2018
08.55 Ranczo 4 (41) - serial, obycz., Pol.
09.55 Komisarz Alex 9 (106) - serial.
10.50 Jeden z dziesięciu - teleturniej.
11.30 Korona królów (90) - telen., hist.
12.00 Wiad., Agrobiznes, Agropogoda
12.40 Rok w ogrodzie extra - magazyn
12.50 Wyspy Kanaryjskie - w cieniu wulkanów - film dok., Hiszpania 2014
14.00 Elif (321) - serial obycz., Turcja
15.00 Wiadomości, Pogoda - inf.
15.15 Alarm! - magazyn, Polska 2018
15.35 Okrasa łamie przepisy
16.00 Wieczna miłość (14) - telen., Tur.
17.00 Telexpress, Pogoda
17.30 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3330) - telenowela, Polska

DOKUMENT

21.40
Samolot, który uderzył...

18.30 Korona królów (91) - telen. hist.
18.55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.30 Wiadomości, Pogoda - inf.
20.10 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kuba - Polska
21.40 Samolot, który uderzył w Pentagon - film dokumentalny, USA 2016
22.35 Bez tożsamości (13/18) - serial
23.25 wojsko-polskie.pl - cykl rep., Pol.

TV PULS

06.00 Kontrakt na miłość 2 (23) 07.00 Dzień przykazań (142) 08.00 Zbuntowany anioł (46) 09.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (103) 10.00 Gliniarz i prokurator 3 (18) 11.00 Nash Bridges 2 (18) Wyrok 12.00 Kobra - oddział specjalny (6) 13.00 Agenci NCIS: Los Angeles 8 (11, 12) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (57) 15.55 Kobra - oddział specjalny (7) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (103, 104) 20.00 Inferno: Piekielna walka - film sensac., USA 1999 21.55 Maksimum ryzyka - film sensac., USA 1996 00.00 Wikingowie 4 (9) 00.55 Spartakus: Zemsta (1, 2) 03.00 Zobacz to! Jak jest świat 3 03.55 Bielska na cztery pory roku (7) 04.35 2 archiwum policji (1) 05.05 Niewolnica Victoria (29)

TVP INFO

07.50 Agrobiznes 07.55 Agropogoda 08.00 Wiadomości 08.10 Minęła ósma 08.59 Serwis Info, Pogoda Info 12.00 Wiadomości 12.10 Serwis Info, Pogoda Info 15.00 Wiadomości 15.09 Serwis Info 15.29 Serwis Info 15.52 Pogoda Info 16.00 Panorama Info 16.51 Pogoda Info 17.00 Telexpress 17.15 Telexpress Extra 17.32 O co chodzi 18.00 Panorama 18.23 Serwis Info 18.43 Widziane z Polski 19.00 Serwis Info 19.30 Wiadomości 19.58 Gość „Wiadomości” 20.13 Minęła dwudziesta 21.00 Nie da się ukryć 21.28 Flesz Info Wiewiór 21.40 Studio LOTTO 21.49 W tyle wizji 22.24 Flesz Info Wiewiór 22.30 W tyle wizji extra 23.00 INFO wieczór 23.30 W akcji 23.55 Serwis Info

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Piłka nożna: Fortuna 1. liga 08.00 Magazyn Fortuna 1. ligi 10.00 Premiera: Sport Flash 10.07 Cafe Futbol 12.00 Premiera: Sport Flash 12.07 Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Węgry - Grecja 14.10 Motocyklowe MŚ: Grand Prix San Marino - wyścig w klasie MotoGP 15.50 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Holandia - Kanada 18.30 ATP World Tour Uncovered 19.20 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Brazylia - Egipt 22.00 Siatkówka mężczyzn: Mistrzostwa Świata w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: 00.30 Siatkówka mężczyzn: Mistrzostwa Świata w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: 03.00 Cafe Futbol 05.00 Zakończenie

TVP 2

05.25 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
06.00 M jak miłość (1380) - serial, Pol.
06.55 Pozyteczni.pl - magazyn
07.20 Na sygnale (111) - serial, Polska
07.55 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.25 Rodzinka.pl (239) - serial, Polska
11.55 Barwy szczęścia (1895) - serial
12.30 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
13.15 Cena miłości (35/114) - serial, Tur.
14.10 Postaw na milion - teleturniej, Pol.
15.05 M jak miłość (1380) - serial, Pol.
16.00 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
16.35 Familiada - teleturniej
17.10 Lzy Cennet (11/151) - serial, Turcja
18.00 Panorama, Pogoda, Sport - inf.
18.35 Rodzinka.pl (157) - serial, Polska
19.05 Wszystko przed nami (42)
19.35 Barwy szczęścia (1895) - serial
20.10 Barwy szczęścia (1896) - serial
20.40 Kulisy serialu „Na dobre i na złe” i „Na sygnale”

KOMEDIA

22.35
Sydney i siedmiu nieudaczników

20.55 Na dobre i na złe (711) - serial
21.55 Na sygnale (197) - serial, Polska
22.35 Sydney i siedmiu nieudaczników - komedia romantyczna, USA 2007
00.30 O mnie się nie martw 8 (13-ost.)
01.30 Świat bez tajemnic: Pomoc dzieciom - film dok., Wielka Brytania 2014
02.30 Cyber-Seniorzy - dok., USA 2014
03.35 Codzienna 2 m. 3 (3, 4/71) - serial
04.40 Zakończenie programu

PULS 2

11.20 Porwanie Baltazara Gąbki (8) 11.30 Reksio (31) 11.45 Przygody Bolka i Lolka (43) 12.00 Gumisie 6 (5) 12.35 Flintstonowie (91, 92) 13.35 Timon i Pumba 3 (48, 49) 14.35 World of Winx (8) 15.00 Atomówki (8) 15.10 Ben 10 2 (8) 15.25 Flintstonowie (93) 16.00 Kung fu Panda - legenda o niezwykłości 3 (7) 16.35 Niech żyje Król Julian: Na wygnaniu (1) 17.00 Pingwiny z Madagaskaru 2 (26, 28) 18.00 Alvin!!! i wiewiórki 2 (25) 18.20 Psi Patrol (16) 18.50 Bob Budowniczy (66) 19.00 Strażak Sam 10 (12) 19.10 Tomek i przyjaciele 17 (26) 19.25 Gumisie 6 (6) 20.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (94) 21.00 Zabójcze umysły (10, 11) 23.00 Wstydliwe choroby: prosto z kliniki 4 (6) 00.00 Podniebny horror (6)

FOKUS TV

06.00 Redakcja: Dział Śledczy (28) 07.00 Wędkarz na tropie 07.30 Wędkarz na tropie 08.00 Pod lupą 08.30 Sąsiedzi (35, 36, 19, 20) 09.20 Starożytni kosmici (13) 10.15 Wojny magazynowe 10.50 Wojny magazynowe 11.10 Na lodowym szlaku 12.10 Akcja renowacja USA (23, 24) 13.05 Gigantyczne naprawy (2) 14.10 Drwale 15.05 Drwale w wielkim mieście (6) 16.05 Okręty wojenne (2) 17.05 Starożytni kosmici (14) 18.20 Wojny magazynowe 18.40 Wojny magazynowe 19.00 Na lodowym szlaku 20.00 Premiera: Drwale w wielkim mieście (7) 20.55 Premiera: Okręty wojenne (3) 22.00 Szokujące życie (1) 23.00 Genialne wynalazki (3) 00.05 Misja skarb 01.00 Pod lupą 01.55 Lista Fokusa

EUROSPORT 1

07.00 Snooker: Turniej Shanghai Masters - 2. dzień 07.55 Snooker: Turniej Shanghai Masters - 3. dzień 08.30 Snooker: Turniej Shanghai Masters - 3. dzień 11.30 Jeździectwo: Zawody Rolex Grand Slam w Calgary 12.35 Indywidualna: Vuelta a Espana - 16. etap - jechał indywidualnie na czas: Santillana del Mar - Torrelavega 13.00 Kolarstwo: Vuelta a Espana - 17. etap: Gebco - Balcon de Bizkaia 17.45 Vuelta extra 18.00 Snooker: Turniej Shanghai Masters - 3. dzień 19.55 Wiadomości 20.05 Kolarstwo: Vuelta a Espana 21.30 Jeździectwo 22.20 Wiadomości 22.30 Rajdy samochodowe 22.50 Kolarstwo: Lotto Belgium Tour 00.00 Kolarstwo: Vuelta a Espana - 17. etap: Gebco - Balcon de Bizkaia 01.30 Snooker: Turniej Shanghai Masters - 3. dzień

POLSAT

05.00 Disco Gramy - muz., Polska 2018
06.00 Nowy dzień z Polsat News - inf.
09.00 Małanowski i partnerzy (630, 631)
10.00 Dzień, który zmienił moje życie (119) - serial parodok., Polska
11.00 Dlaczego ja? (732) - serial, Polska
12.00 Gliniarze (13) - serial parodok., Pol.
13.00 Trudne sprawy (799) - serial, Pol.
14.00 Pierwsza miłość (2716) - serial
14.45 Dlaczego ja? (845) - serial, Polska
15.50 Wydarzenia - program inf.
16.10 Pogoda - program informacyjny
16.15 Interwencja - mag. reporterów
16.30 Na ratunek 112 (248) - serial, Pol.
17.00 Gliniarze (238) - serial, Polska
18.00 Pierwsza miłość (2717) - serial
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.30 Świat według Kiepskich (23)
20.00 Świat według Kiepskich (530)
20.30 Śpiewajmy razem. All Together Now - program muz., Polska 2018

KOMEDIA

22.05
New York Taxi

22.05 New York Taxi - komedia sensacyjna, USA/Francja 2004, reż. Tim Story, wyk. Queen Latifah, Jimmy Fallon, Henry Simmons, Jennifer Esposito, Gisele Bündchen
00.10 Cold Creek Manor - thriller, USA/Kanada/Wielka Brytania 2003, reż. Mike Figgis, wyk. Dennis Quaid, Sharon Stone, Stephen Dorff, Juliette Lewis
02.50 Tajemnice losu - program rozr.

STOPKLATKA TV

06.00 Złotopolscy (240, 241) 07.10 Pułapki umysłu 4 (3) 07.35 Cieniarówka po antypodach (5) 08.25 Zaginiony Światy (7) 09.20 Scena śmiechu 10.15 Plebania (15, 16) 11.20 Klara i wszystko jasne 2 (2) 12.15 Katastrofy w przestworzach (99, 100) 14.05 Przetrwałem zabójczą pogodę (5) 15.05 Sekrety luksusowych hoteli (7) 16.05 Niania (15) 16.40 Niania 2 (16) 17.05 Przyjaciele z Wonderland (7) 18.00 Klara i wszystko jasne 2 (3) 19.00 Komisarz Rex 8 (11) 20.00 Wikingowie (5) 21.00 Jak ugrzyść 10 milionów - komedia, USA/Kanada 2000 23.00 Ostatnie godziny Ziemi - film SF, Kanada 2011 00.50 Człowiek z marmuru - dramat, Polska 1976 04.05 Szwadron - dramat, Polska/Belg./Fr./Ukr. 1992

TVP 3

12.20 Polska z Miodkiem 12.30 Program lokalny 13.00 Sekrety minichów 13.15 Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Program lokalny 15.05 Zakochaj się w Polsce 15.35 Ukryte skarby 16.00 Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna siłódmka 16.45 Dziennik regionów - tematy dnia 17.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 17.30 Program lokalny 20.00 Ukryte skarby 20.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 21.00 Program lokalny 21.35 Zakochaj się w Polsce 22.00 Dziennik regionów 22.20 Echo dnia 22.40 Pogoda 22.45 Alarm! 23.00 Kryminalna siłódmka 23.20 Telekurier 23.50 Pojazdy powstańcze! Warszawa - film dokumentalny, Polska 2004

TVP SPORT

06.00 Piłka nożna: MŚ - Rosja 2018 08.10 Piłka nożna - mecz towarzyski: Polska - Irlandia 10.30 Kolarstwo górskie: MŚ w Lenzerheide - cross kobiet 11.40 Pełnosprawni 12.10 Piłka nożna - mecz towarzyski: Brazylia - Salvador 14.15 Piłka nożna - mecz towarzyski: Polska - Irlandia 17.45 Piłka nożna: Liga Narodów - podsumowanie 1. i 2. kolejki 18.45 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 19.30 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kuba - Polska 21.50 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 22.00 Sportowy wieczór 22.45 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kuba - Polska 00.45 Boks: Gala w Zagrzebiu - waga ciężka: Filip Hrgović - Amir Mansour

TVN

05.10 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
05.35 Mango - telezakupy
06.50 Kuchenne rewolucje: Jurand, Egiptowo - program rozr., Pol. 2014
07.50 Doradca smaku - magazyn
08.00 Dzień Dobry TVN - mag., Pol. 2018
11.00 Ukryta prawda (929) - serial, Pol.
12.00 Szpital (818) - serial parodok., Pol.
13.00 Szpital (581) - serial parodok., Pol.
14.00 19+ (282) - serial parodok., Polska
14.30 Kuchenne rewolucje: Restauracja Łabędź, Pyskowice - rozr., Pol.
15.30 Szkoła (582) - serial parodok., Pol.
16.30 19+ (283) - serial parodok., Polska
17.00 Szpital (819) - serial parodok., Pol.
18.00 Ukryta prawda (930) - serial, Pol.
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.50 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
20.10 Doradca smaku - magazyn, Pol.
20.15 Na Wspólnej (2744) - serial, Pol.
20.55 Milionerzy - teleturniej, Pol. 2018

REALITY SHOW

21.30
Ameryka Express

21.30 Ameryka Express - reality show, Polska 2018, wyk. Filip Chajzer
23.05 Disco polo - komedia muzyczna, Polska 2015, reż. Maciej Bochniak, wyk. Dawid Ogrodnik, Piotr Glowacki
01.20 Mroczne zagadki Los Angeles 3 (16) - serial kryminalny, USA
02.20 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
02.45 Moc magii - interaktywny program rozrywkowy

TTV HD

08.20 Damy i wieśniaczki. Ukraina (6)
09.25 Druga twarz 10.10 Gogglebox. Przed telewizorem 5 10.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (419) 11.50 Sąd rodzinny (126)
12.50 Detektywi. Na zlecenie 5 (3) 13.35 Kartoteka 3 (4) 14.35 Damy i wieśniaczki. Rosja (24) 15.45 Express, Pogoda 16.05 Uwaga! 16.25 Defacto 5 16.55 Defacto 4 - flesz 17.10 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (22) 17.45 Express, Pogoda 18.05 Ostre cięcie 5 18.50 Pierwszy raz za granicą... (2) 19.35 Pilna usterka (7) 19.45 Express, Pogoda 20.00 Nauka jazdy 4 20.35 Beztroskie życie milionerów (2) 21.45 Express, Pogoda 22.00 Usterka 7 (8) 22.30 Ostatnia szansa 23.30 Gogglebox. Przed telewizorem 9

TVP POLONIA

12.25 Krótka historia 12.35 Wiadomości 12.50 Kierunek Zachód 13.10 Barwy szczęścia (1836) 13.45 O mnie się nie martw 8 (2) 14.40 Mumia Lenina - obiekt specjalny w sercu Rosji - film dok., Pol. 2017
15.45 Wiadomości 15.55 Rezydencja (46)
16.25 Astronarium 16.55 Baw się słowami 17.05 Baw się słowami 17.20 Krótka historia 17.30 Telexpress 17.55 Studio Raban 18.25 Marzyciele 18.55 Barwy szczęścia (1836) 19.25 Wineteka 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości, Pogoda, Sport 20.45 Za marzenia (2) 21.35 Kalendarium powstania warszawskiego 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa Polonii 22.20 Halo Polonia 23.10 Mumia Lenina - obiekt specjalny w sercu Rosji - film dok., Polska 2017

POLSAT SPORT

06.00 Piłka nożna: Liga Narodów - mecz: Portugalia - Włochy 08.30 Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21 - mecz: Finlandia - Polska 10.50 Piłka nożna - mecz towarzyski: Polska - Irlandia 12.50 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Francja - Chiny 15.30 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Iran - Portoryko 18.30 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 19.20 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kuba - Polska 22.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 23.00 Piłka nożna - mecz towarzyski: Polska - Irlandia 01.30 Puncher Extra Time

TV 4

06.00 Spadkobiercy - rozr., Polska 2012
07.05 Turbo fast (21, 22) - serial anim., USA
08.00 Nasz nowy dom - reality show, Pol.
09.00 Septagon (6) - serial krym., Polska
10.00 Czysta chata - magazyn, USA
11.00 Transakcje za milion dolarów - Nowy Jork (8) - serial dok., USA
12.00 Detektywi w akcji (129) - serial
13.00 Detektywi w akcji (130) - serial
14.00 STOP Drogówka - magazyn, Polska
14.55 Policjantki i Policjanci (436)
15.55 Maria z przedmieścia (6) - telen.
16.55 Światło twoich oczu (6) - telen.
18.00 Septagon (7) - serial krym., Polska
19.00 Policjantki i Policjanci (437)
20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (215) - serial krym., Polska
21.00 Zakładnik z Wall Street - film kryminalny, USA 2016, reż. Jodie Foster, wyk. George Clooney, Julia Roberts, Jack O'Connell, Dominic West

KRYMINALNY

21.00
Zakładnik z Wall Street

23.05 Resident Evil: Zaświaty - horror Niemcy/Francja/Wielka Brytania 2010, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Milla Jovovich, Ali Larter, Wentworth Miller, Kim Coates
01.10 Już przed tragedią (8): Zamach bombowy na Ball - serial
02.20 Interwencja - mag. reporterów
02.40 Interwencja - mag. reporterów
03.00 Disco Polo Life - muz., Polska 2018

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów 07.00 Strażnik Teksasu (161) 08.00 Medicopter 117 (48)
09.00 Policjantki i Policjanci (144) 10.00 Galileo 11.00 VLP (9) 12.00 Miodowe lata (75, 74); Jadzio Krawczyk i Karol Norek: Egzorcysta 13.45 Sekrety sąsiadów (48); Kochanka mojego męża 14.15 MacGyver (8) 15.15 Diagnoza morderstwo (8) 16.15 Czarodziejki (150) 17.15 Buffy, postrach wampirów 7 (11) 18.15 Miodowe lata (48, 59); Business lunch; Awans 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (43, 44) 23.00 Chappie - film SF, USA/Meksyk 2015 01.30 Wiatry móch (125): Wajna bezpieczeństwa 02.00 STOP Drogówka 03.00 Top 10 - lista przebojów 04.00 Disco Polo Life 05.00 Disco Polo Life

TVP ROZRYWKA

06.25 Familiada 06.55 Okrasa łamie przepisy 07.35 Śpiewające fortepiany 08.35 Rodzina wie lepiej 09.05 Kolo fortuny 09.45 Big Music Quiz 10.40 Muzeum Polskiej Piosenki 10.55 Familiada 11.25 Muzeum Polskiej Piosenki 11.40 Życie to kabaret: Formacja Chatelet 12.45 Życie to kabaret: N jak Neo-Nówka i przyjaciele 13.50 Śpiewające fortepiany 14.50 Kabaretowa mapa Polski 17.55 Okrasa łamie przepisy 18.35 Wojciech Ciejrowski - boso przez świat 19.05 Makłowicz w podróży 19.40 Rodzina wie lepiej 20.15 Śpiewające fortepiany 21.15 Kabaretowy Klub Dwójki 22.15 Taka to robota. Cykl kabaretowy przegląd zawodów 23.15 Kolo fortuny 23.50 Gwiazdy, gwiazdki, gwiazdeczki. Melodie sprzed lat

TVP KULTURA

07.00 Teledyski 08.00 Informacje kulturalne 08.10 Konkurs Chopinowski na Instrumentach Historycznych - kronika 08.20 Studio Kultura - rozmowy 08.30 Kemping - film krótkometrażowy, Pol. 2014 09.00 Warszawa - film obycz., Pol. 2003 11.00 Przylbice i kaptury (5) 12.10 Przylbice i kaptury (6) 13.15 Studio Kultura - rozmowy 13.30 Mała apokalipsa - dramat, Fr/Wł/Pol. 1993 15.20 Taśmy kultury 15.40 Miasto z morza - film hist., Pol. 2009 17.50 Konkurs Chopinowski na Instrumentach Historycznych - koncert, Pol. 2018 18.40 Informacje kulturalne 19.00 Konkurs Chopinowski na Instrumentach Historycznych - koncert, Pol. 2018 21.00 Fúsi - dramat, Isl/Dania 2015 22.50 Pegaz 23.25 Ziemia, planeta ludzi: Perłowy guzik - film dok., Fr/Hiszp/Chile/Szwajc. 2015

TVN SIEDEM

05.15 Ukryta prawda (330) - serial, Pol.
06.15 Sąd rodzinny (117): Złamane serce - serial fab-dok., Polska
07.10 Szpital (398) - serial parodok., Pol.
08.10 Dr House 6 (10) - serial, USA
09.10 Kryminalni (7): Strażacy - serial
10.15 Mango - telezakupy
11.55 Ukryta prawda (673) - serial, Pol.
12.55 Sąd rodzinny (118): Big Trouble
13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (572) - serial fab-dok., Polska
14.55 Szpital (399) - serial parodok., Pol.
15.55 Zagubieni (9) - serial przyg., USA
16.50 Kryminalni (8): Śmierć za śmierć - serial kryminalny, Polska
17.55 Dr House 6 (11) - serial obycz., USA
19.00 Ukryta prawda (674) - serial, Pol.
20.00 Wróg numer jeden - dramat sensacyjny, USA 2012, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Jessica Chastain, Jason Clarke, Reda Kateb, Kyle Chandler

DRAMAT

20.00
Wróg numer jeden

23.15 Z archiwum X 10 (3) - serial, USA
00.15 Millerowie - komedia kryminalna, USA 2013, reż. Rawson Marshall Thurber, wyk. Jennifer Aniston, Jason Sudeikis, Emma Roberts, Will Poulter, Ed Helms
02.35 Moc magii - interaktywny program rozrywkowy
04.45 Druga strona medalu
05.10 Zakończenie programu

TV TRWAM

16.00 Informacje dnia 16.10 Na zdrowie 16.30 Cud prawdy - film dok., Pol. 2000
17.00 Po stronie prawdy 17.55 Kartka z kalendarza - powstanie warszawskie 18.00 Anioł Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Rozmowy niedokończone 19.25 Święty na każdy dzień 19.30 Przygody Monster Trucków (6) 19.45 Modlitwa z telefonycznym udziałem dzieci 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 100 cudownych miejsc na świecie 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Jarz niewinnych - dramat, USA/Tajlandia 2012 23.30 General Fieldorf „Nir” 00.00 Słowo życia 00.05 Świat w obrazach 00.10 Informacje dnia 00.30 Świat na wyciągnięcie ręki. Wyprawa na kraniec Syberii (12) - dok.

ATM ROZRYWKA

06.00 Disco Gramy 07.00 TV Okazje 07.30 Awantura o kasę 08.25 Awantura o kasę 09.25 Gra w ciemno 10.20 Pierwsza miłość (2705) 11.05 Ewa gotuje 11.35 Ewa gotuje 12.00 Pielęgniarki (276) 13.00 Siołki (46) 14.00 Małolaty (19): Pan od teatru 15.00 Daleko od noszy (12, 13): Czarny kot: Trudne przebudzenie 16.00 Świat według Kiepskich (81, 82): Złoty gość: Zły Boczek 17.00 Ally McBeal (84, 85) 19.00 Siołki (46): Czyje to dziecko 20.00 24 godziny (5, 6) 22.00 Świat według Kiepskich (58, 59): Polak potrafi: Polowanie na szczura 23.00 Peep Show (22, 23) 00.00 Siołki (28) 01.00 TV Okazje 01.30 Graczykowie (8) 02.05 Małolaty (23) 03.00 Pielęgniarki (141) 04.00 Disco gramy 05.00 Disco gramy

TVP HISTORIA

12.35 Jan Serce (7) 13.40 Wszystkie kolory Świata (25) 14.45 Mieczysław Paluch. Człowiek, powstaniec, dowódca - film dok., Pol. 2015 15.40 Pancerni pogromcy Hitlera (1) - film dok., Wlk. Brytania 2013 16.35 Komunikaty wojenne 16.45 Historia Polski: Polskie Termopile - film dok., Pol. 2009 17.30 Powstanie Warszawskie dzień po dniu 17.35 Zaginiony rękopis Pieśni Legionów - film anim., Polska 2018 17.55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 18.25 Ślady zbrodni i walki 1944-1956 19.00 Wojenne dziewczyny 2 (23) 20.00 Wyjści spod prawa (3) 21.00 Genialne wynalazki (3) 22.00 Mój dom - wspomnienia hrabiny Renaty Ostrowskiej - film dok., Pol. 1999 22.35 Na odsiecz Wiedniowi - film hist., Pol./Austri 1983 00.15 Sensacje XX wieku

**13 WRZEŚNIA
CZWARTEK**

TVP 1

05.35 Elif (321) - serial obycz., Turcja
06.30 Wieczna miłość (14) - telen., Tur.
07.25 Jaka to melodia?
07.55 Agropogoda, Wiadomości, Pogoda
08.15 Kwadrans polityczny - public.
08.30 Alarm! - magazyn, Polska 2018
08.55 Ranczo 4 (42) - serial obycz., Pol.
09.55 Komisarz Alex 9 (107) - serial, Pol.
10.50 Jeden z dziesięciu - telen., hist.
11.30 Korona królów (91) - telen. hist.
12.00 Wiad., Agrobiznes, Agropogoda
12.40 Magazyn rolniczy - mag. rolniczy
12.55 Afryka Południowa (1) - film dok.
14.00 Elif (322) - serial obycz., Turcja
15.00 Wiadomości, Pogoda - inf.
15.15 Alarm! - magazyn, Polska 2018
15.35 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Portoryko - Polska
15.50 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Portoryko - Polska
17.00 Teleexpress, Pogoda

SERIAL

20.35
Ojciec Mateusz 20 (253)

17.30 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3331) - telenowela, Polska
18.30 Korona królów (92) - telen. hist.
18.55 Jeden z dziesięciu - telen., hist.
19.30 Wiad., Pogoda, Alarm!, Sport
20.35 Ojciec Mateusz 20 (253) - serial
21.30 Sprawa dla reportera - magazyn
22.30 Magazyn śledczy Anity Gargas
22.55 Magazyn kryminalny 997
23.50 Ocaleni - reality show, Polska 2018

TV PULS

06.00 Kontrakt na miłość 2 (24) 07.00 Dziesięć przykazań (143) 08.00 Zbuntowany anioł (47) 09.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (104) 10.00 Gliniarz i prokurator 3 (20) 11.00 Nash Bridges 2 (19): Wygrana Leo 12.00 Kobra - oddział specjalny (7): Summer i Sharky 13.00 Agenci NCIS: Los Angeles 8 (12, 13) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (58) 15.55 Kobra - oddział specjalny (8, 9) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (104, 105) 20.00 Wściekłe szczyby - komedia, USA 2015 22.00 Agenci bardzo specjali - komedia, USA 2004 00.15 Cłao - komedia, Pol. 2003 02.15 Zobacz to! Na jedwabnym szlaku (2) 03.05 Jak jest świat 3 04.00 Menu na miarę 04.35 Niesamowite! (5) 05.05 Niewolnica Victoria (30)

TVP INFO

07.50 Agrobiznes 07.55 Agropogoda 08.00 Wiadomości 08.10 Minęła ósma 08.59 Serwis Info, Pogoda Info 12.00 Wiadomości 12.10 Serwis Info, Pogoda Info 15.00 Wiadomości 15.09 Serwis Info 15.29 Serwis Info 15.52 Pogoda Info 16.00 Panorama Info 16.51 Pogoda Info 17.00 Teleexpress 17.15 Teleexpress Extra 17.32 O co chodzi? 18.00 Panorama 18.23 Serwis Info 18.43 Widziane z Polski 19.00 Serwis Info 19.30 Wiadomości 19.58 Gość „Wiadomości” 20.13 Minęła dwudziesta 21.00 Nie da się ukryć 21.28 Flesz Info Wieczór 21.40 Studio LOTTO 21.50 W tyle wizji 22.24 Flesz Info Wieczór 22.30 W tyle wizji extra 23.00 INFO wieczór 23.30 W akcji 23.55 Serwis Info

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Piłka nożna: Liga Narodów 08.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej 10.00 Premiera: Sport Flash 10.07 Piłka nożna: Liga Narodów 12.00 Premiera: Sport Flash 12.07 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej 14.00 Piłka nożna: Fortuna 1, liga 16.00 Premiera: Sport Flash 16.07 Atleci 16.50 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Dominika - Japonia 19.30 K.O. TV Classics 21.05 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Włochy - Belgia 23.30 Siatkówka mężczyzn: Miśtrzostwa Świata w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej 02.00 Sporty walki: KSW 04.00 Zakończenie programu

TVP 2

05.15 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
05.55 Na dobre i na złe (711) - serial
06.50 Podróże z historią (27) - serial
07.20 Na sygnale (112) - serial, Polska
07.55 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.25 Rodzinka.pl (1) - serial kom., Pol.
11.55 Barwy szczęścia (1896) - serial
12.30 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
13.15 Cena miłości (36/114) - serial, Tur.
14.05 Postaw na milion - teleturniej, Pol.
15.00 Na dobre i na złe (711) - serial
15.55 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
16.30 Familiada - teleturniej
16.55 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Portoryko - Polska
18.00 Panorama, Pogoda, Sport - inf.
18.35 Rodzinka.pl (158) - serial, Polska
19.05 Wszystko przed nami (43)
19.35 Barwy szczęścia (1896) - serial
20.10 Barwy szczęścia (1897) - serial

KOMEDIA

21.45
Starsza pani musi zniknąć

20.45 Bake Off Junior - widowisko, Pol.
21.45 Starsza pani musi zniknąć - komedia, USA/Niemcy 2003
23.20 Na sygnale (197) - serial, Polska
23.50 Sydney i siedmiu nieudaczników - komedia romantyczna, USA 2007
01.50 Grupa specjalna „Kryzys” (2/10)
02.45 Dziewczęta z Nowolipiek - dramat obyczajowy, Polska 1985
04.25 Art Noc

PULS 2

11.00 Listonosz Pat 6 (1) 11.20 Porwanie Baltazara Gąbki (9) 11.30 Reksio (33) 11.45 Przygody Bolka i Lolka (45) 12.00 Gumisie 6 (6) 12.35 Flintstonowie (94, 95) 13.35 Timon i Pumba 3 (50, 51) 14.35 World of Winx (9) 15.00 Atomówki (9) 15.10 Ben 10 2 (9) 15.25 Flintstonowie (96) 16.00 Kung Fu Panda - legenda o niezwykłości 3 (8) 16.35 Niech żyje Król Julian: Na wygnaniu (2) 17.00 Pingwiny z Madagaskaru 2 (27, 29) 18.00 Alvin!!! i wiewiórki 2 (26) 18.20 Psi Patrol (17) 18.50 Bob Budowniczy (67) 19.00 Strażak Sam 10 (13) 19.10 Tomek i przyjaciele 19 (1) 19.25 Gumisie 6 (7) 20.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (95) 21.00 Agenci NCIS 8 (17, 18) 23.00 Zabójcze umysły (8, 9)

FOKUS TV

06.00 Redakcja: Dział Śledczy (29) 07.00 Wędkarz na tropie 07.30 Wędkarz na tropie 08.00 Pod lupą 08.30 Sąsiedzi (21, 22, 23, 24) 09.20 Starożytni kosmici (14) 10.15 Wojny magazynowe 10.50 Wojny magazynowe 11.10 Na lodowym szlaku 12.10 Akcja renowacji USA (25, 26) 13.05 Gigantyczne naprawy (3) 14.10 Drwa! 15.05 Drwa! w wielkim mieście (7) 16.05 Okrety wojenne (3) 17.00 Starożytni kosmici (15) 18.20 Wojny magazynowe 18.40 Wojny magazynowe 19.00 Na lodowym szlaku 20.00 Premiera: Drwa! w wielkim mieście (8) 21.00 Elektrycy: Wysokie napięcie - Alaska (2) 22.00 Premiera: Elektrycy (2, 1) 23.00 Genialne wynalazki (4) 00.10 Misja skarb 01.00 Pod lupą 01.55 Lista Fokusa

EUROSPORT 1

07.00 Snooker: Turniej Shanghai Masters - 3. dzień 07.55 Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz ćwierćfinałowy 08.30 Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz ćwierćfinałowy 11.30 Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz ćwierćfinałowy 12.00 Igrzyska olimpijskie 13.00 Tenis: Turniej US Open w Nowym Jorku - best of 14.05 Kolarstwo: Vuelta a Espana - 17. etap: Getxo - Balcon de Bizkaia 15.00 Kolarstwo: Vuelta a Espana - 18. etap: Ejea de los Caballeros - Lleida 17.45 Vuelta a Espana - 18. etap: Ejea de los Caballeros - Lleida 17.45 Vuelta a Espana - 18. etap: Ejea de los Caballeros - Lleida 18.00 Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz ćwierćfinałowy 19.20 Wiadomości 19.30 Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku 21.30 Rajdy samochodowe 21.45 Watts 22.00 Jeździectwo: Światowe Igrzyska Jeździeckie w Tryonie 00.00 Wiadomości

POLSAT

05.00 Disco Gramy - muz., Polska 2018
06.00 Nowy dzień z Polsat News - inf.
09.00 Małanowski i partnerzy (632)
09.30 Małanowski i partnerzy (633)
10.00 Dzień, który zmienił moje życie (120) - serial paradok., Polska
11.00 Dlaczego ja? (733) - serial, Polska
12.00 Gliniarze (14) - serial paradok., Pol.
13.00 Trudne sprawy (800) - serial, Pol.
14.00 Pierwsza miłość (2717) - serial
14.45 Dlaczego ja? (846) - serial, Polska
15.50 Wydarzenia - program inf.
16.10 Pogoda - program informacyjny
16.15 Interwencja - mag. reporterów
16.30 Na ratunek 112 (249) - serial, Pol.
17.00 Gliniarze (239) - serial, Polska
18.00 Pierwsza miłość (2718) - serial obyczajowy, Polska
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.30 Świat według Kiepskich (266) - serial komedowy, Polska

SERIAL

21.10
Przyjaciółki (136)

20.05 Nasz nowy dom - reality show, Pol.
21.10 Przyjaciółki (136) - serial, Polska
22.10 Cold Creek Manor - thriller, USA/Kanada/Wielka Brytania 2003, reż. Mike Figgis, wyk. Dennis Quaid, Sharon Stone, Stephen Dorff, Juliette Lewis, Kristen Stewart
00.50 Chirurdzy (105) - serial, USA
01.45 Chirurdzy (106) - serial, USA
02.45 Tajemnice losu - program roz.

STOPKLATKA TV

06.00 Złotopolski (242, 243): Dwie żony; 07.05 Ciężarówka po antypodach (6) 08.05 Zaginione światy (8) 09.00 Scena śmiechu 10.00 Plebania (17, 18) 11.00 Klara i wszyscy jasne 2 (3) 12.00 Katastrofy w przestworzach (101, 102) 13.55 Przetrwałem zabójczą pogodę (6) 15.00 Sekrety luksusowych hoteli (8) 16.05 Niania 2 (17, 18) 17.05 Przyjaciele z Wonderland (8) 18.00 Klara i wszyscy jasne 2 (4) 19.00 Komisarz Rex 8 (112) 20.00 Mississippi w ogniu - dramat, USA 1988 22.40 Bitwa w Seattle - film sensac., Niem./USA/Kanada 2007 00.45 Zapasnik - dramat, USA/Fr. 2008 02.50 Essential Killing - thriller, Pol./Norw./Ir./Węgry/Fr. 2010 04.35 Niania (13) 05.05 Plebania (11, 12) 05.59 Zakończenie

TVP 3

10.45 Zrob to ze smakiem 11.15 Marzyciel 11.25 Szwajcarski Park Narodowy - film dok., Austr. 2015 12.30 Program lokalny 13.00 Reportaż 13.15 Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Program lokalny 15.05 Spotkania w świecie czyszy 15.35 wojsko-polskie.pl 16.00 Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna siódemka 16.45 Dziennik regionów - tematy dnia 17.00 Astronarium 17.30 Program lokalny 20.00 wojsko-polskie.pl 20.30 Astronarium 21.00 Program lokalny 21.35 Spotkania w świecie czyszy 22.00 Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Alarm! 23.00 Kryminalna siódemka 23.20 Telekurier 23.50 Szwajcarski Park Narodowy - film dok.

TVP SPORT

06.00 Tenis: Turniej WTA w Hiroshimie 09.40 Wioslarstwo: MŚ w Płowidw 12.40 Kolarstwo górskie: MŚ w Lenzerheide - podsumowanie 14.10 9. TAURON Festiwal Biegowy - felioln 14.20 Piłka nożna: Liga Narodów - podsumowanie 1. i 2. kolejki 15.20 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 16.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Portoryko - Polska 18.15 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 18.30 Wioslarstwo: MŚ w Płowidw - półfinały 20.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Portoryko - Polska 22.00 Sportowy wieczór 22.45 Świat e-sportu 23.20 Megafights - najcięższe walki dekady 01.35 Boks: Gala w Zagrzebiu

TVN

05.10 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
05.35 Mango - telezakupy
06.50 Kuchenne rewolucje: Busko-Zdrój, Sekrety Buska - rozr. Pol.
07.50 Doradca smaku - magazyn, Pol.
08.00 Dzień Dobry TVN - mag., Pol. 2018
11.00 Ukryta prawda (930) - serial, Pol.
12.00 Szpital (819) - serial paradok., Pol.
13.00 Szkoła (582) - serial paradok., Pol.
14.00 19+ (283) - serial paradok., Polska
14.30 Kuchenne rewolucje: Restauracja Antykwariat, Lublin
15.30 Szkoła (583) - serial paradok., Pol.
16.30 19+ (284) - serial paradok., Polska
17.00 Szpital (820) - serial paradok., Pol.
18.00 Ukryta prawda (931) - serial, Pol.
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.50 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
20.10 Doradca smaku - magazyn, Polska
20.15 Na Wspólnej (2745) - serial, Polska
20.55 Milionerzy - teleturniej, Pol. 2018

FANTASY

22.30
Zmierzch

21.30 Kuchenne rewolucje: Szczecin, Rozmaryn - Pracownia Dobrych Smaków - program rozr., Pol. 2018
22.30 Zmierzch - film fantasy, USA 2008, reż. Catherine Hardwicke, wyk. Kristen Stewart, Robert Pattinson
01.00 Pułapka (1/6) - serial krym., Polska
02.00 Kuba Wojewódzki - talk-show, Pol.
03.05 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
03.30 Moc magii

TTV HD

08.20 Damy i wieśniaczki. Ukraina (7) 09.25 Idealna niania 3 10.10 Googlebox. Przed telewizorem 5 10.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (420) 11.50 Sąd rodzinny (127) 12.50 Detektywi. Na zlecenie 5 (4) 13.35 Kartoteka 3 (5) 14.35 Damy i wieśniaczki. Ukraina 8 (7) 15.45 Express, Pogoda 16.05 Uwaga! 16.25 Defacto 5 16.55 Defacto 4 - flesz 17.10 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda 3 (16) 17.45 Express, Pogoda 18.05 Patent na wszystko (10) 18.35 Moja malka chce być sexy! 19.45 Express, Pogoda 20.00 Ostatnia szansa 20.55 Ostre cięcie 5 21.45 Express, Pogoda 22.00 Defacto 9 22.30 Damy i wieśniaczki. PL 3 (4) 23.30 Rinke. Na krawędzi (2) 00.30 Japandemonium

TVP POLONIA

11.40 Halo Polonia 12.25 Krótka historia 12.35 Wiadomości 12.50 Wilnoteka 13.10 Barwy szczęścia (1837) 13.45 M jak miłość (1372) 14.40 Za marzenia (2) 15.30 Pod Tarami 15.45 Wiadomości 15.55 Rezydencja (47) 16.25 Jak to działa? 16.55 Zwierzątki Czytali 17.10 Podwodne ABC (9) 17.20 Krótka historia 17.30 Teleexpress 17.55 Podróże z historią (45) 18.25 Racja stanu 18.55 Barwy szczęścia (1837) 19.25 Wschód 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości, Pogoda 20.35 Sport 20.45 Komisarz Alex 10 (130) 21.35 Kalendarium powstania warszawskiego 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa z Polonią 22.20 Halo Polonia 23.10 Mazowsze spadło mi z nieba 23.40 Magazyn śledczy Anity Gargas

POLSAT SPORT

06.00 Badminton: DAIHATSU YONEX Japan Open 2018 08.00 Badminton: DAIHATSU YONEX Japan Open 2018 11.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kuba - Polska 13.00 Piłka nożna - mecz towarzyski: Polska - Irlandia 15.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 15.50 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Portoryko - Polska 18.30 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 19.20 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Iran - Bułgaria 22.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 23.00 Piłka nożna: Liga Narodów 01.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech

TV 4

06.00 Spadkobiercy - rozr., Polska 2012
07.05 Turbo Fast (22, 23) - serial anim.
08.00 Nasz nowy dom - reality show, Pol.
09.00 Septagon (7) - serial krym., Polska
10.00 Czysta chata - magazyn, USA
11.00 Transakcje za milion dolarów - Nowy Jork (9) - serial dok., USA
12.00 Detektywi w akcji (131) - serial
13.00 Detektywi w akcji (132) - serial
14.00 STOP Drogówka - magazyn, Polska
15.00 Policjantki i Policjanci (437)
16.00 Maria z przedmieścia (7) - telen.
16.55 Światło twoich oczu (7) - telen.
18.00 Septagon (8) - serial krym., Polska
19.00 Policjantki i Policjanci (438)
20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (216) - serial krym., Polska
21.00 Łzy słońca - dramat wojenny, USA 2003, reż. Antoine Fuqua, wyk. Bruce Willis, Monica Bellucci, Cole Hauser, Eamonn Walker, Johnny Messner

DRAMAT

21.00
Łzy słońca

23.40 Kill Bill cz. 2 - film sensacyjny, USA 2004, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman, David Carradine, Daryl Hannah, Michael Madsen, Gordon Liu
02.25 Interwencja - mag. reporterów
02.45 Graffiti - program publicystyczny
03.00 Disco Polo Life - muz., Polska 2018
04.00 Top 10 - lista przebojów - muz.
05.00 Top 10 - lista przebojów - muz.

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów 07.00 Strażnik Teksasu (162) 08.00 Medicopter 117 (50) 09.00 Policjantki i Policjanci (145) 10.00 Galileo 11.00 W.I.P. (10) 12.00 Miodowe lata (59) 12.55 Miodowe lata (48) 13.45 Sekrety sąsiadów (49): Szantaż 14.15 MacGyver (9) 15.15 Diagnoza morderstwa (9) 16.15 Czarodziejki (151) 17.15 Buffy, potwory wampirów 7 (12) 18.15 Miodowe lata (79): Romeo z Weronek 19.05 Miodowe lata (41): Gwiazda reklamy 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (45) 22.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (46) 23.00 Swap - thriller, USA 2016 00.55 Hawaje 5-0 (16) 01.55 STOP Drogówka 03.00 Top 10 - lista przebojów 04.00 Disco Polo Life 05.00 Disco Polo Life

TVP ROZRYWKA

05.25 Familiada 06.55 Okrasa łamie przepisy 07.35 Śpiewające fortepiany 08.40 Rodzina wie lepiej 09.10 Kolo fortuny 09.45 Taka to robota, czyli kabaretowy przegląd zawodów 10.40 Muzeum Polskiej Piosenki 10.55 Familiada 11.35 Życie to kabaret: Pogoda na suma 13.40 Śpiewające fortepiany 14.45 Kabaretowa mapa Polski 15.50 Kabaretowa mapa Polski: Wakacje z kabaretem - Szczecin 2014 17.55 Okrasa łamie przepisy 18.35 Wojciech Ciejrowski - bosy przez świat 19.10 Makłowicz w podróży 19.40 Rodzina wie lepiej 20.15 Śpiewające fortepiany 21.05 Tylko jeden skrecz 21.20 Kabaretowy Klub Dwójki 22.20 Kierunek kabaret 23.20 La La Poland 00.10 Kolo fortuny

TVN SIEDEM

05.15 Ukryta prawda (331) - serial, Pol.
06.15 Sąd rodzinny (118): Big Trouble
07.10 Szpital (399) - serial paradok., Pol.
08.10 Dr House 6 (11) - serial obycz., USA
09.10 Kryminalni (8): Śmierć za śmierć
10.15 Mango - telezakupy
11.55 Ukryta prawda (674) - serial, Pol.
12.55 Sąd rodzinny (119): Zły sen
13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (573) - serial fab.-dok., Polska
14.55 Szpital (400) - serial paradok., Pol.
15.55 Zagubieni (10) - serial przyg., USA
16.50 Kryminalni (9): Gdzie jest Maciek? - serial kryminalny, Polska
17.55 Dr House 6 (12) - serial, USA
19.00 Ukryta prawda (675) - serial, Pol.
20.00 Niania i wielkie bum - film familijny, Wielka Brytania/Francja/USA 2010, reż. Susanna White, wyk. Maggie Gyllenhaal, Emma Thompson, Oscar Steer, Asa Butterfield, Lil Woods

FAMILIJNY

20.00
Niania i wielkie bum

22.15 Lucyfer (10) - serial krym., USA
23.15 Strzelec 2 (1/8) - serial, USA
00.15 Kick-Ass 2 - film sensacyjny, USA/Wielka Brytania 2013, reż. Jeff Wadlow, wyk. Aaron Taylor-Johnson, Chloë Grace Moretz, Morris Chestnut, Jim Carrey
02.30 Moc magii
04.40 Druga strona medalu
05.05 Zakończenie programu

TV TRWAM

16.00 Informacje dnia 16.10 Z wędką nad wodę w Polsce i świat 16.35 Porady medyczne bonifratrów 17.00 Przegląd tygodnika rodzin katolickich „Źródło” 17.05 Głos świadków historii 17.25 Kartka z kalendarza 17.30 Okiem kamery 17.55 Kartka z kalendarza - powstanie warszawskie 18.00 Anioł Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Rozmowy niedokończone 19.25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 19.30 Jezus. Królestwo bez granic (1) 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 100 cudownych miejsc na świecie 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Wbrew wszelkim przeciwnościom (6) 22.30 Z wędką nad wodę w Polsce i świat

ATM ROZRYWKA

06.00 Disco Gramy 07.00 TV Okazje 07.30 Awantura o kasę 08.25 Awantura o kasę 09.25 Gra w ciemno 10.20 Pierwsza miłość (2706) 11.05 Ewa gotuje 11.35 Ewa gotuje 12.00 Pielęgniarki (277) 13.00 Słoi (47) 14.00 Małolaty (20) 15.00 Daleko od noszy (14, 15): Wielkie powitanie: Dwaj panowie Pre 16.00 Świat według Kiepskich (83, 84): Żeby im gul skoczył; Włara czyni cuda 17.00 Ally McBeal (85, 86) 19.00 Słoi (47): Na bazarze 20.00 24 godziny (6, 7) 22.00 Świat według Kiepskich (60, 61): Portier: Powóz zajeżdża! 23.00 Peep Show (23, 24) 00.00 Słoi (29): Gracz 01.00 TV Okazje 01.30 Graczykowie (9) 02.05 Małolaty (24) 03.00 Pielęgniarki (142) 04.00 Disco gramy 05.00 Disco gramy

TVP HISTORIA

09.05 Zaginiony rękopis Pieśni Legionów - film anim., Pol. 1988 09.25 Historia Polski: Polskie Termopile - film dok., Pol. 2009 10.15 Sensacje XX wieku 11.20 W poszukiwaniu wilkowie (3-osl.) - film dok., Wlk. Brytania 2012 12.25 Jan Serce (8) 13.35 Sekrety wykute w kamieniu (6) 14.40 Amerykańska broń (3) 15.40 Nieznana historia Wielkiej Armady (7) - film dok., Wlk. Brytania 2015 16.35 Komunikaty wojenne 16.45 Historia Polski: Teatr historii - Sochaczew 1939 - widowisko, Pol. 2011 17.20 Kolo historii 17.50 Było, nie minęło - kronika wiadomości historii 18.25 Jasny bezpieki 18.50 Wojenne dziewczyny 2 (24) 20.00 Odtajnione akcje szpiegowskie (2) 21.00 Wojna generałów (2) 22.00 Spór o historię 22.40 Szerokie tory 23.20 Wyjści spod prawa (3)

14 WRZEŚNIA
PIĄTEK

TVP 1

05.00 **Telezakupy** - magazyn reklamowy
05.35 **Elif** (322) - serial obcy, Turcja
06.35 **Głos Dunaju** - film dok., Niemcy 2016
07.25 **Jaka to melodia?**
07.55 **Agropogoda** - program inf.
08.00 **Wiadomości, Pogoda** - inf.
08.15 **Kwadran polityczny** - public.
08.30 **Alarm!** - magazyn, Polska 2018
08.55 **Ranczo 4** (43) - serial obcy, Pol.
09.55 **Komisarz Alex 9** (108) - serial
10.50 **Jeden z dziesięciu** - telen. hist.
11.30 **Korona królów** (92) - telen. hist.
12.00 **Wlad., Agrobiznes, Agropogoda**
12.40 **Rok w zagrodzie** - mag. rolniczy
12.55 **Afryka Południowa** (2) - film dok.
14.00 **Elif** (323) - serial obcy, Turcja
15.00 **Wiadomości, Pogoda** - inf.
15.15 **Alarm!** - magazyn, Polska 2018
15.35 **Magazyn śledczy Anity Gargas**
16.05 **Wieczna miłość** (15) - telen., Tur.
17.00 **Teleexpress, Pogoda**

BIOGRAFICZNY

22.35
Boska Florence

17.30 **Jaka to melodia?**
18.00 **Klan** (3332) - telenowela, Polska
18.30 **Korona królów - taka historia...** (2)
18.55 **Jeden z dziesięciu** - telen. hist.
19.30 **Wlad., Pogoda, Alarm!, Sport**
20.35 **The Wall. Wygrał marzenia**
21.30 **Big Music Quiz**, wyk. Maja Hyży
22.35 **Boska Florence** - film biograficzny, Wielka Brytania 2016
00.35 **Magazyn kryminalny 997**

TV PULS

06.00 **Kontrakt na miłość 2** (25) 07.00 **Dziesięć przykazań** (144) 08.00 **Zbuntowany anioł** (48) 09.00 **Lombard. Życie pod zastaw 3** (105) 10.00 **Gliniarz i prokurator 3** (21) 11.00 **Nash Bridges 2** (20): Pracowita gwiazdka 12.00 **Kobra - oddział specjalny** (9, 10) 13.00 **Agenci NCIS: Los Angeles 8** (13, 14) 15.00 **Lombard. Życie pod zastaw 2** (59) 15.55 **Kobra - oddział specjalny** (9, 10) 18.00 **Lombard. Życie pod zastaw 3** (105, 106) 20.00 **Wasabi: Hubert zawodowiec** - film sensac., Fr./Jap. 2001 21.55 **Inferno: Piekielna walka** - film sensac., USA 1999 23.55 **Spartakus: Zemsta** (1, 2) 02.00 **Flash 2** (8) 02.55 **Zobacz to! Dyzur 2** (18) 03.35 **Na jedwabnym szlaku** (3) 04.05 **Menu na miarę** 04.40 **Z archiwum policji** (4)

TVP INFO

07.50 **Agrobiznes** 07.55 **Agropogoda** 08.00 **Wiadomości** 08.10 **Minęła osma** 08.59 **Serwis Info, Pogoda Info** 12.00 **Wiadomości** 12.10 **Serwis Info, Pogoda Info** 15.00 **Wiadomości** 15.09 **Serwis Info** 15.29 **Serwis Info** 15.52 **Pogoda Info** 16.00 **Panorama Info** 16.51 **Pogoda Info** 17.00 **Teleexpress** 17.15 **Teleexpress Extra** 17.32 **O co chodzi** 18.00 **Panorama** 18.23 **Serwis Info** 18.43 **Widziane z Polski** 19.00 **Serwis Info** 19.30 **Wiadomości** 19.58 **Gość „Wiadomości”** 20.13 **Forum** 21.00 **Nie da się ukryć** 21.28 **Flesz Info Wieczór** 21.40 **Studio LOTTO** 21.49 **W tle wizji** 22.24 **Flesz Info Wieczór** 22.30 **W tle wizji extra** 23.00 **INFO wieczór** 23.30 **W akcji** 23.55 **Serwis Info** 00.08 **Pogoda Info**

POLSAT SPORT NEWS

06.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 08.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 10.00 **Premiera: Sport Flash** 10.07 **Piłkarska Liga Narodów** 12.00 **Premiera: Sport Flash** 12.07 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 14.00 **Piłkarska Liga Narodów** 15.50 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 17.50 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 19.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 20.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 21.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 22.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 23.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej** 03.00 **Cafe Futbol**

TVP 2

05.25 **Kolo fortuny** - telen. hist., Polska
06.00 **Egzamin z życia** (3/112) - serial
06.50 **Anna Dymna** - spotkajmy się
07.20 **Na sygnale** (113) - serial, Polska
07.55 **Pytanie na śniadanie** - magazyn
11.25 **Rodzinka.pl** (2) - serial kom., Pol.
11.55 **Barwy szczęścia** (1897) - serial
12.30 **Kolo fortuny** - telen. hist., Polska
13.15 **Cena miłości** (37/114) - serial, Tur.
14.00 **Coś dla ciebie** - magazyn
14.30 **Rodzinka.pl** (239) - serial, Polska
15.05 **20. Festiwal Kabaretu w Koszalinie** - program rozr., Polska 2014
16.00 **Kolo fortuny** - telen. hist., Polska
16.35 **Familiada** - telen. hist.
17.10 **Lzy Cennet** (12/151) - serial, Tur.
18.00 **Panorama, Pogoda, Sport** - inf.
18.39 **Rodzinka.pl** (159) - serial, Polska
19.05 **Wszystko przed nami** (44)
19.35 **Barwy szczęścia** (1897) - serial
20.10 **Barwy szczęścia** (1898) - serial

SERIAL

20.45
O mnie się nie martw 9 (1)

20.45 **O mnie się nie martw 9** (1/13)
21.45 **Rodzinka.pl** (240) - serial, Polska
22.20 **Kabaret Hrabl. Savoir-vivre**
23.00 **Pitbull. Nowe porządki** - film sensacyjny, Polska 2016
01.20 **Uwięziona w mroku** - thriller USA 2013, reż. Joseph Ruben
02.55 **Jest sprawa** - komedia obyczajowa, Polska 2002
04.25 **Zakończenie programu**

PULS 2

11.45 **Przygody Bolka i Lolka** (47) 12.00 **Gumisie 6** (7) 12.35 **Flintstonowie** (97, 98) 13.35 **Timon i Pumba 3** (52, 53) 14.35 **World of Winx** (10) 15.00 **Atomówki** (10) 15.10 **Ben 10 2** (10) 15.25 **Flintstonowie** (99) 16.00 **Kung Fu Panda - legenda o niezwykłości** (3, 9) 16.35 **Niech żyje Król Julian: Na wygnaniu** (3) 17.00 **Pingwiny z Madagaskaru 2** (28, 30) 18.00 **Alvin i niania** (2, 7) 18.20 **Psi Patrol** (18) 18.50 **Bob Budowniczy** (68) 19.00 **Strażak Sam** 10 (14) 19.10 **Tomek i przyjaciele** 19 (2) 19.25 **Gumisie 6** (8) 20.00 **Lombard. Życie pod zastaw 3** (96) 21.00 **Co ludzie powiedzą 2** (5, 6) 22.15 **Chłopcy pani Brown** (5, 6) 23.30 **Życie na szczycie 2** (23, 24) 00.50 **Niewolnica namiętności** (3, 4)

FOKUS TV

06.00 **Redakcja: Dział Śledczy** (30) 07.00 **Wędkarz na tropie** 07.30 **Wędkarskim szlakiem** 08.00 **Pod lupą** 08.30 **Siedzi (25, 26, 27, 28)** 09.20 **Starożytni kosmici** (15) 10.15 **Wojny magazynowe** 10.50 **Wojny magazynowe** 11.10 **Na lodowym szlaku** 12.10 **Akcja renowacji USA** (1, 2) 13.05 **Gigantyczne naprawy** (4) 14.10 **Dwale** 15.05 **Dwale w wielkim mieście** (8) 16.05 **Niezwykłe stąki** (4) 17.05 **Starożytni kosmici** (16) 18.20 **Wojny magazynowe** 19.00 **Na lodowym szlaku** 20.00 **Premiera: Superczytka pomoc drogowa** (7, 8) 22.00 **Premiera: Wykute z żelaza** (3, 4) 22.55 **Truckersi przez Australię** (1) 00.00 **Mali ludzie w wielkim świecie** (3) 00.55 **Pod lupą** 01.55 **Lista Fokusa**

EUROSPORT 1

07.00 **Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz ćwierćfinałowy** 07.55 **Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz półfinałowy** 11.05 **Jeździectwo: Światowa Igrzyska Jeździeckie w Tryonie** 12.35 **Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku** 13.15 **Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku** 13.50 **Kolarstwo: Vuelta a Espana - 18. etap: Ejea de los Caballeros - Lleida** 15.00 **Kolarstwo: Vuelta a Espana - 19. etap: Lleida - Andorra** 17.45 **Vuelta a Espana** 18.00 **Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz półfinałowy** 19.55 **Wiadomości** 20.10 **Kolarstwo: Vuelta a Espana** 21.15 **Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku** 21.45 **Rajdy samochodowe** 22.00 **Jeździectwo: Światowa Igrzyska Jeździeckie w Tryonie** 23.30 **Wiadomości** 23.35 **Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku** 00.00 **Kolarstwo: Vuelta a Espana**

POLSAT

05.00 **Disco Gramy** - muz., Polska 2018
06.00 **Nowy dzień z Polsat News** - inf.
09.00 **Malanowski i partnerzy** (634)
09.30 **Malanowski i partnerzy** (635)
10.00 **Dzień, który zmienił moje życie** (121) - serial paradok., Polska
11.00 **Dlaczego ja?** (734) - serial, Polska
12.00 **Gliniarze** (15) - serial paradok., Pol.
13.00 **Trudne sprawy** (801) - serial, Pol.
14.00 **Pierwsza miłość** (2719) - serial obyczajowy, Polska
14.45 **Dlaczego ja?** (847) - serial, Polska
15.50 **Wydarzenia** - program inf.
16.10 **Pogoda** - program informacyjny
16.15 **Intervencja** - mag. reporterów
16.30 **Na ratunek** 112 (250) - serial, Pol.
17.00 **Gliniarze** (240) - serial, Polska
18.00 **Pierwsza miłość** (2719) - serial
18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda** - inf.
19.30 **Świat według Kiepskich** (267) - serial komediowy, Polska

ROZRYWKA

20.05
World of Dance - Polska

20.05 **World of Dance - Polska** - program rozrywkowy, Polska 2018
21.35 **Lepiej późno niż wcale** - reality show, Polska 2018, wyk. Piotr Polk
22.40 **X-Men 2** - film SF, USA/Kanada 2003, reż. Bryan Singer, wyk. Halle Berry, Famke Janssen, Patrick Stewart, Rebecca Romijn-Stamos, James Marsden
01.35 **Dziecko Rosemary** (2) - serial
03.25 **Tajemnice losu** - program rozr.

STOPKLATKA TV

06.00 **Złotopolscy** (244, 245) 07.10 **Stawka większa niż życie** (7, 8): Wielka wyspa: Genialny plan pułkownika Krafca 09.30 **Plebani** (19, 20) 10.40 **Niania** (9, 10): Głębokie gardło: Nieoczekiwana zamiana miejsc 11.45 **Katastrofy w przeszłości** (103) 12.45 **Premiera: Życie po zagładzie 2** (1) 13.45 **Evakuacja Ziemi** - film dok., USA 2012 14.45 **Allo, Allo** (44, 45) 15.50 **Niania 2** (19, 20) 16.50 **Młody Frankenstein** - komedia, USA 1974 19.00 **Scena śmiechu** 20.00 **Premiera: Kosmiczne jaja** - komedia, USA 1987 22.00 **Straszny piątek** **Premiera: Egzorcysta: Początek** - horror, USA 2004 00.15 **Oko** - horror, USA 2008 02.30 **Ewa** - dramat, Pol. 2010 04.50 **Niania** (14) 05.15 **Plebani** (13) 05.59 **Zakończenie programu**

TVP 3

11.00 **Antenowe remanenty** 11.15 **Nożem i widełkami** 11.25 **Polacy w bitwie o Anglię** - film dok., Pol. 2010 12.15 **Brama nad jest zamknięta** 12.30 **Program lokalny** 13.00 **W innym świetle** 13.15 **Co niesie dzień** 13.35 **Agrobiznes** 13.55 **Agropogoda** 14.00 **Program lokalny** 15.05 **Pozyteczni** 15.35 **Moja praca** 16.00 **Telekurier** 16.30 **Kryminalna siódemka** 16.45 **Dziennik regionów - tematy dnia** 17.00 **Wiatr od morza** 17.30 **Program lokalny** 20.00 **Moja praca** 20.30 **Wiatr od morza** 21.00 **Program lokalny** 21.30 **Tygodnik polityczny** 22.00 **Dziennik regionów** 22.20 **Echa dnia** 22.45 **Alarm!** 23.00 **Kryminalna siódemka** 23.20 **Telekurier** 23.50 **Polacy w bitwie o Anglię** - film dokumentalny, Polska 2010

TVP SPORT

06.05 **Tenis: Turniej WTA w Hiroshimie** 08.10 **Zgoda na futbol** 08.30 **Wioslarstwo: MŚ w Płowdi** - półfinały 10.05 **Tenis: Turniej WTA w Hiroshimie** - mecz ćwierćfinałowy gry pojedynczej 11.00 **Wioslarstwo: MŚ w Płowdi** - finały 12.40 **Tenis: Turniej WTA w Hiroshimie** - podsumowanie meczów ćwierćfinałowych 13.55 **Lekkoatletyka: ME w Berlinie** - podsumowanie 16.10 **Strongman: Liga Mistrzów 2018** 17.15 **Wioslarstwo: MŚ w Płowdi** - finały 18.40 **Sportowy weekend w TVP Sport** 19.45 **Koszykówka mężczyzn: Eliminacje MŚ** - studio 20.05 **Koszykówka mężczyzn: Eliminacje MŚ** - mecz: Włochy - Polska 22.45 **Sportowy wieczór** 23.25 **Koszykówka mężczyzn: Eliminacje MŚ** - mecz: Chorwacja - Litwa 01.15 **Koszykówka mężczyzn: Eliminacje MŚ**

TVN

05.10 **Uwaga!** - magazyn, Polska 2018
05.35 **Mango** - telezakupy
06.50 **Kuchenne rewolucje**
07.50 **Doradca smaku** - magazyn
08.00 **Dzień Dobry TVN** - mag., Pol. 2018
11.00 **Ukryta prawda** (931) - serial, Pol.
12.00 **Szpital** (820) - serial paradok., Pol.
13.00 **Szkoła** (583) - serial paradok., Pol.
14.00 **19+** (284) - serial paradok., Polska
14.30 **Kuchenne rewolucje: Leo Libra, Gniezno** - program rozr., Pol. 2012
15.30 **Szkoła** (584) - serial paradok., Pol.
16.30 **19+** (285) - serial paradok., Polska
17.00 **Szpital** (821) - serial paradok., Pol.
18.00 **Ukryta prawda** (932) - serial, Pol.
19.00 **Fakty, Sport, Pogoda** - inf.
19.50 **Uwaga!** - magazyn, Polska 2018
20.00 **Jurassic World** - film SF, USA 2015, reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Irrfan Khan, Vincent D'Onofrio, Ty Simpkins

SCIENCE FICTION

20.00
Jurassic World

22.40 **Green Lantern** - film SF, USA 2011, reż. Martin Campbell, wyk. Ryan Reynolds, Blake Lively, Peter Sarsgaard, Mark Strong, Tim Robbins
01.00 **Shrek 2** - film animowany, USA 2004, reż. Andrew Adamson, Kelly Asbury
03.00 **Uwaga!** - magazyn, Polska 2018
03.15 **Moc magii** - interaktywny program rozrywkowy

TTV HD

10.10 **Gogglebox. Przed telewizorem** 5 10.55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** (421) 11.50 **Sąd rodzinny** (128) 12.50 **Detektyw** - Na zlecenie 5 (5) 13.35 **Kartoteka** 3 (6) 14.35 **Damy i wieśniaczki** - Ukraina 8 (8) 15.45 **Express, Pogoda** 16.05 **Uwaga!** 16.25 **Defacto 5** 16.55 **Defacto 4** - flesz 17.10 **Anatomia głupoty według Richarda Hammonda** 3 (17) 17.45 **Express, Pogoda** 18.05 **10 zadań specjalnych** Michela Morana 3 18.40 **Cała prawda o jedzeniu** 5 (12) 19.10 **Tajne chwytły restauratorów** 3 (2) 19.45 **Express, Pogoda** 20.05 **Defacto Extra** 3 20.35 **Damy i wieśniaczki** - Ukraina 8 (14) 21.45 **Express, Pogoda** 22.00 **Królowe życia** 5 (1) 22.50 **Made in Maroko** 23.35 **Nauka jazdy** 4 00.05 **Usterka** 5 (2)

TVP POLONIA

11.25 **Rozmowa z Polonią** 11.40 **Halo Polonia** 12.25 **Krótką historią** 12.35 **Wiadomości** 12.50 **Wschód** 13.10 **Trzecia połowa** 13.45 **M jak miłość** (1373) 14.40 **Komisarz Alex** 10 (130) 15.30 **Turystyczna jazda** 15.45 **Wiadomości** 15.55 **Portrety wojenne** 16.30 **Baw się słowami** 16.40 **Baw się słowami** 16.55 **Domisie** 17.20 **Krótką historią** 17.30 **Teleexpress** 17.55 **Okrasa lamie przepisy** 18.25 **Pojedynek stulecia** 18.55 **Trzecia połowa** 19.25 **Kronika regionu** - Zaolzie 19.45 **Dobranocka** 20.00 **Wiad., Pogoda, Sport** 20.45 **Na dobre i na złe** (709) 21.35 **Kalendarium powstania warszawskiego** 21.45 **Polonia 24** 22.05 **Halo Polonia** 22.45 **Rodzina Polaniek** (6) 00.15 **Polacy zmieniający świat**

POLSAT SPORT

06.00 **Badminton: Turniej BWF World Tour w Tokio** 08.00 **Badminton: Turniej BWF World Tour w Tokio** 11.00 **Piłkarska Liga Narodów** 13.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** 15.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej: Finlandia - Kuba 18.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej: Bułgaria - Słowacja 19.20 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej: Portoryko 22.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej: Portoryko 22.30 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej: Portoryko 23.00 **Sporty walki: KSW**

TV 4

06.00 **Spadkobiercy** - rozr., Polska 2012
07.05 **Turbo Fast** (23, 24) - serial anim.
08.00 **Nasz nowy dom** - reality show, Pol.
09.00 **Septagon** (8) - serial krym., Polska
10.00 **Czysta chata** - magazyn, USA
11.00 **Transakcje za milion dolarów** - Nowy Jork (1) - serial dok., USA
12.00 **Detektywi w akcji** (133) - serial
13.00 **Galileo** - program popularnonaukowy, Polska 2018
14.00 **Galileo** - program popularnonaukowy, Polska 2018
15.00 **Policjanci i Policjanci** (438) - serial obyczajowy, Polska
16.00 **Maria z przedmieścia** (8) - telen.
16.55 **Światło twoich oczu** (8) - telen.
18.00 **Septagon** (6) - serial krym., Polska
19.00 **Policjanci i Policjanci** (439)
20.00 **Gwiazdy Kabaretu** - rozr., Pol. 2018
21.00 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny (213) - serial krym., Polska

SERIAL

21.00
Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (214)

22.00 **Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny** (214) - serial krym., Polska
23.00 **Wirtualna rewolucja** - dramat SF, Francja/USA/Kanada 2016, reż. Duvert, Guy-Roger, wyk. Mike Dopud, Jane Badler, Jochen Hagele
01.00 **Galileo: Tajemnicze historie**
02.00 **Tuż przed tragedią** (9) - serial
03.00 **Disco Polo Life** - muz., Polska 2018
04.00 **Top 10** - lista przebojów - muz.

TV 6

06.00 **Top 10** - lista przebojów 07.00 **Straznik Tekساس** (163) 08.00 **Medicopter** 117 (51) 09.00 **Big Box Little Box** 10.00 **Galileo** 11.00 **V.I.P.** (11) 12.00 **Miodowe lata** (41, 79) 13.45 **Sekrety sąsiadów** (50): Dziwna korespondencja 14.15 **MacGyver** (10) 15.15 **Diagnoza morderstwa** (10) 16.15 **Czarodziejki** (152) 17.15 **Buffy, postrach wampirów** 7 (13) 18.15 **Miodowe lata** (125, 94): Supermarket: List z Nigerii 20.00 **Galileo** 21.00 **CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku** (132) 22.55 **Szczęściarz** - komedia, USA 1991 00.55 **Hawaje** 5-0 (17) 01.55 **STOP Drogówka** 03.00 **Top 10** - lista przebojów 04.00 **Disco Polo Life** 05.00 **Disco Polo Life**

TVP ROZRYWKA

06.25 **Familiada** 06.55 **Okrasa lamie przepisy** 07.35 **Śpiewające fortepiany** 08.35 **Rodzina wie lepiej** 09.05 **Kolo fortuny** 09.45 **Kierunek kabaret** 10.40 **Muzeum Polskiej Piosenki** 10.55 **Familiada** 11.25 **KabareTOP Story** 11.45 **Życie to kabaret** 12.50 **Humor Wiesława Michnikowskiego** 13.50 **Życie to kabaret: Łowcy śmiechu** 15.50 **Śpiewające fortepiany** 14.50 **Kabaretowa mapa Polski** 17.55 **Okrasa lamie przepisy** 18.35 **Wojciech Ciejrowski** - boso przez świat 19.05 **Makłowicz w podróży** 19.40 **Rodzina wie lepiej** 20.15 **Śpiewające fortepiany** 21.00 **Postaw na milion** 22.15 **The Wall. Wygrał marzenia** 23.15 **Rodzina, ach rodzina** 00.10 **Kolo fortuny** 00.50 **Kabaretowa mapa Polski**

TVP KULTURA

07.00 **Teledyski** 08.00 **Informacje kulturalne** 08.15 **Studio Kultura** - rozmowy 08.35 **Anioł dzwoniących przypadków** - film anim., Niem./Kanada 2013 08.55 **Drzazgi** - komediodramat, Pol. 2008 11.00 **Przybicie i kaptury** (9-ost.) 12.15 **Kanceler** (1) 13.15 **Studio Kultura** - rozmowy 13.30 **Kłórdy po sztukę** 13.45 **Nad rzeką, której nie ma** - film psychol., Pol. 1991 15.20 **Zagraj ze mną** - film krótkometrażowy, Pol. 2010 16.00 **Taśmy kultury** 16.40 **Zegnaj, Solo** - dramat, USA 2008 18.15 **Pegaz** 18.50 **Konkurs Chopinowski na Instrumentach Historycznych** - koncert, Pol. 2018 21.20 **Inform**

15 WRZEŚNIA
SOBOTA

TVP 1

05.15 Klan (3328-3330) - telenowela
06.25 Sprawa dla reportera - magazyn
07.20 Rok w ogrodzie - magazyn
07.45 Rok w ogrodzie extra - magazyn
08.00 Las bliżej nas 2 (2) - serial, Polska
08.25 Pełnosprawni - magazyn
08.50 Studio Raban - magazyn, Polska
09.20 Rodzinny ekspres - magazyn, Pol.
09.50 Fascynujący świat: Uratować Wenecję - film dok., Francja 2017
10.55 Korona królów - taka historia... (2)
11.30 Korona królów (89-92) - telen.
13.35 Okrasa łamie przepisy
14.10 Jak to działa? - magazyn, Polska
15.05 Ojciec Mateusz 20 (253) - serial
16.00 Rolnik szuka żony 5 (2)
17.00 Teleexpress - program inf.
17.15 Kalendarium powstania warszawskiego - cykl teletonów, Polska
17.20 Pogoda - program informacyjny
17.30 Jaka to melodia?

SERIAL

20.30 Dziewczyny ze Lwowa 3 (29)

18.25 Drogi wolności (2/13) - serial, Pol.
19.30 Wiad., Pogoda, Alarm!, Sport
20.30 Dziewczyny ze Lwowa 3 (29)
21.30 Żużel: Indywidualne ME - finał
23.00 4 Blocks (3/6) - serial, Niemcy
00.10 Boska Florence - film biograficzny, Wielka Brytania 2016
02.05 Jaka to melodia?
02.50 Wielki Wóz - dramat, Polska 1987
04.10 Zakończenie programu

TV PULS

05.00 Magnum, Pt. (18, 19): Laura; Niezgrani
07.00 Taki jest świat 3 07.50 Szalone fabryki polskiej muzyki: Roch Poliszczuk
08.45 Lombard, życie pod zastaw 3 (102-106)
13.35 Powrót do przyszłości 2 - komedia, USA 1989 15.50 Hellboy - horror SF, USA 2004 18.15 Księżyc i ja 3: Królewski miesiąc miodowy - komedia, USA 2008
20.00 Mechanik: Konfrontacja - film sensac., Fr./USA 2016 22.00 Armageddon - film SF, USA 1998 01.00 Zobacz to! Na jedwabnym szlaku (6, 7, 10-ost.): Lekcja religii; Chiński sport to zdrowie; Park z niespodziankami 02.45 Biesiada na cztery pory roku (1): Biesiada kurpiowska - miód kurpiowski 03.15 Biesiada na cztery pory roku (4) 04.00 Taki jest świat 3

TVP INFO

05.55 Serwis Info, Pogoda Info 09.15 Salon dziennikarski 09.59 Serwis info weekend, Pogoda Info 16.00 Panorama Info 16.50 Pogoda Info 17.00 Teleexpress 17.15 Teleexpress Extra 17.32 Studio Wschód 18.00 Panorama 18.16 Serwis info weekend 18.30 Młodzież kontra 19.18 Serwis info weekend 19.30 Wiadomości 19.58 Gość „Wiadomości” 20.13 Minęła dwudziesta 21.00 Nie da się ukryć 21.28 Flesz Info Wieczór 21.40 Studio LOTTO 21.50 Studio Polska 23.30 INFO wieczór 00.00 Salon dziennikarski 00.50 Wiadomości 01.18 Gość „Wiadomości” 01.45 Minęła dwudziesta 02.45 Nie da się ukryć 03.13 Flesz Info Wieczór 03.30 Klucz do prawdy - film dok., Polska 2015

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech 08.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech 10.00 Premiera: Sport Flash 10.07 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech 12.00 Premiera: Sport Flash 12.07 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech 14.00 Piłka nożna: Liga Narodów 16.00 Premiera: Sport Flash 16.07 Magazyn lekkoatletyczny 16.50 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Serbia - Tunezja 19.20 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Holandia - Brazylia 21.05 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: USA - Rosja 23.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech 01.00 Atleti

TVP 2

05.20 Koło fortuny - teleturniej, Polska
05.55 Barwy szczęścia (1894) - serial
06.25 Barwy szczęścia (1895) - serial
07.00 M jak miłość (1379) - serial, Pol.
07.55 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.20 Pogoda - program informacyjny
11.30 Makłowicz w podróży - magazyn
12.15 Starsza pani musi zniknąć - komedia, USA/Niemcy 2003
14.00 Familiada - teleturniej
14.35 Koło fortuny - teleturniej, Polska
15.20 Festiwal Muzyki Tanecznej - Kielce 2018 - widowisko
16.20 Słowo na niedzielę - pr. religijny
16.35 Rodzinka.pl (240) - serial, Polska
17.10 O mnie się nie martw 9 (1/3)
18.00 Panorama, Pogoda, Sport - inf.
18.30 Kronika PKO Bieg Charytatywny - teleturniej
18.35 Postaw na milion - teleturniej, Pol.
19.25 Kulisy „Postaw na milion” (184)

THRILLER

22.15 Uwięziona w mroku

19.35 Lajki! - magazyn kulturalny
20.05 The Voice of Poland 9. Przeglądanie w ciemno - widowisko, Polska
22.15 Uwięziona w mroku - thriller, USA 2013, reż. Joseph Ruben
23.50 Do utraty siły - dramat obyczajowy, USA/Hongkong 2015
02.05 Pitbull. Nowe porządki - film sensacyjny, Polska 2016
04.15 Zakończenie programu

PULS 2

08.40 Strażak Sam 10 (15) 09.00 Tomek i przyjaciele 19 (3) 09.10 Baranek Shaun (14) 09.25 Psi Patrol (19) 09.55 Straszne historie Maszy (9, 10) 10.05 Reksio (38) 10.30 Człowiek z Beverly Hills 3 - film familijny, USA 2012 12.05 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki - komedia, USA/Meksyk 1989 14.00 Gwiazdy lombardu 10 14.30 Gwiazdy lombardu 10 15.00 Wojny magazynowe: Kanada 15.30 łowcy okazji 4 (20, 21) 16.25 Ale numer! 17.00 Pingwiny z Madagaskaru 2 (31, 32, 33) 18.35 Stuart Malutki 3: Trochę natury - film anim., USA 2005 20.20 Mazurska Noc Kabaretowa 21.00 20. Mazurska Noc Kabaretowa 22.00 Wściekłe szczyby - komedia, USA 2015 00.00 Nie bój się ciemności - horror, USA/Australia/Meksyk 2010

FOKUS TV

06.00 Redakcja: Dział Śledczy (13) 07.00 Z naturą na co dzień (1) 07.30 Sąsiedzi (29-37) 09.15 Najgroźniejsze zwierzęta świata (1) 10.05 Plemienna szkoła przetrwania (5) 11.05 Znaleźliśmy z pola bitwy (2) 12.05 Niezwykłe samoloty (3) 13.20 Wojny magazynowe - Nowy Jork 14.55 Kryptonim szef (14) 16.00 Stacja Australia (2) 17.00 Elektryczni (2) 17.30 Wykute z żelaza (3) 18.00 Supertrakersi (3) 19.00 Robota na weekend 19.30 Akcja renowacja USA (5) 20.00 Oszukać system (3, 4) 21.00 Poszukiwacze złota (1, 2) 22.55 Truckersi przez Australię (2) 00.00 Mali ludzie w wielkim świecie (4) 00.55 Pod lupą 02.00 Tajemnice historii (11, 12) 03.00 Misja skarb 04.00 Misja skarb

EUROSPORT 1

07.00 Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz półfinałowy 07.55 Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz półfinałowy 11.05 Jeździectwo: Światowe Igrzyska Jeździeckie w Tryonie 12.35 Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku 13.15 Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku 13.50 Kolarstwo: Vuelta a Espana - 20. etap: Escaldes-Engordany - Coll de la Gallina 17.45 Vuelta extra 18.00 Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku 18.45 Żużel: Indywidualne ME - 3. runda 19.55 Wiadomości 20.00 Żużel: Indywidualne ME - finał 23.05 Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku 23.55 Wiadomości 00.00 Kolarstwo: Vuelta a Espana - 20. etap: Escaldes-Engordany - Coll de la Gallina 01.30 Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz półfinałowy 03.00 Kolarstwo

POLSAT

05.00 Disco Gramy - program muzyczny
06.00 Nowy dzień z Polsat News
09.15 My3 - program dla dzieci, Pol. 2018
10.10 Ewa gotuje - magazyn, Polska 2018
10.45 Nasz nowy dom - reality show, Polska 2018
11.40 Śpiewajmy razem. All Together Now - program muz., Polska 2018
13.15 World of Dance - Polska - program rozrywkowy, Polska 2018
14.45 Lepiej późno niż wcale - reality show, Polska 2018, wyk. Piotr Polk
15.45 Kabaret na żywo według Paraniernormalnych - rozr., Polska 2018
17.45 Chłopaki do wzięcia (101) - serial dokumentalny, Polska
18.20 Chłopaki do wzięcia (102) - serial dokumentalny, Polska
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.30 Świat według Kiepskich (268) - serial komediowy, Polska

ANIMOWANY

20.05 Kung Fu Panda 3

20.05 Kung Fu Panda 3 - film animowany, Chiny/USA 2016, reż. Alessandro Carloni, Jennifer Yuh Nelson
22.10 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 10 - program rozrywkowy, Polska 2018
00.10 Polowanie na łowcę - thriller, USA 2013, reż. Scott Walker, wyk. Nicolas Cage, Vanessa Hudgens, John Cusack, Dean Norris, Gia Mantegna
02.25 Tajemnice losu - program rozr.

STOPKLATKA TV

06.00 Wygrać, przegrać albo polec 06.25 Scena śmierci 07.25 Komisarz Rex 6 (90): Promienie zemsty 08.25 Komisarz Rex 6 (109): Za co cierpią dzieci 09.25 Stawka większa niż życie (7, 8): Wielka wyspa; Genialny plan pułkownika Krafta 11.50 Allo, Allo (45, 46, 47) 13.30 Niszczycielskie żywioły (2) 14.35 Premiera: Burzowy armagedon - film SF, USA 2015 16.25 Spokojnie, to tylko awaria - komedia, USA 1982 18.00 Poirrot: Słonie mają dobrą pamięć - film krym., Wlk. Brytania 2013 20.00 Premiera: Zasady walki - dramat, USA/Kanada 2000 22.35 Przeglądanie - dramat, Pol. 1982 00.15 Sherlock (2) 02.10 Sztuka kochania - komedia, Pol. 1989 04.15 Niania (15) 04.50 Plebania (14, 15) 05.59 Zakończenie

TVP 3

10.00 Program lokalny 12.00 Antenowe remanenty 12.25 Ktośkolwiek widział, kto-kolwiek wie 12.55 Ostoja 13.25 Pogoda 13.35 Jak to działa? 14.00 Antenowe remanenty 14.25 W pogoni za wiosną - film dok., Pol. 2012 15.15 Polska z Miodkiem 15.25 Antenowe remanenty 15.45 woj-sko-polskie.pl 16.05 Listy do PRL-u 16.15 Spotkania w świecie ciszy 16.45 Dziennik regionów - tematy dnia 17.00 Rok w ogrodzie 17.30 Program lokalny 20.00 Piosenka dla Ciebie 21.00 Program lokalny 21.35 Recepta na długie życie - dok., Polska 2014 22.00 Dziennik regionów 22.25 Pogoda 22.35 Słazacy z bombowców - film dokumentalny, Polska 2011 23.25 Jestem skrzatologiem 23.45 Astronarium

TVP SPORT

06.05 Tenis: Turniej WTA w Hrośimie 08.00 Tenis: Turniej WTA w Hrośimie 09.50 Kolarstwo: Vienna Life Team MTB 10.00 Wioslarstwo: MŚ w Płowdiu - finały 12.30 Kolarstwo: Vienna Life Team MTB 12.40 Tenis: Puchar Davisa 13.55 Kolarstwo: Vienna Life Team MTB 14.05 Tenis: Puchar Davisa - mecz gry pojedynczej Rumunia - Polska 16.05 Sportowy weekend w TVP Sport 16.50 Jeździectwo: Światowe Igrzyska Jeździeckie w Tryonie - cross 19.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 19.30 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Polska - Finlandia 21.30 Żużel: Indywidualne ME - finał 23.00 Sportowy wieczór 23.40 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech

TVN

05.25 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
05.45 Mango - telezakupy
08.00 Dzień Dobry TVN - magazyn, Polska 2018
11.00 Na Wspólnej (2742) - serial, Pol.
11.25 Na Wspólnej (2743) - serial, Pol.
11.50 Na Wspólnej (2744) - serial, Pol.
12.25 Na Wspólnej (2745) - serial, Pol.
12.50 MasterChef - rozr., Polska 2018
14.20 Ameryka Express - reality show, Polska 2018, wyk. Filip Chajzer
16.00 Drzewo marzeń - reality show, Polska 2018
17.00 Kuchenne rewolucje: Szczecin, Rozmaryn - Pracownia Dobrych Smaków - program rozr., Pol. 2018
18.00 36,6°C - program med., Pol. 2018
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.45 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
20.00 Mam talent! - program rozrywkowy, Polska 2018

PRZYGODOWY

21.45 Piraci z Karaibów: Kłątwa...

21.45 Piraci z Karaibów: Kłątwa „Czarnej Perły” - film przygodowy, USA 2003, reż. Gore Verbinski, wyk. Johnny Depp, Keira Knightley, Orlando Bloom, Jack Davenport
00.45 Jurassic World - film SF, USA 2015, reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Irrfan Khan
03.25 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
03.45 Moc magii

TTV HD

10.35 Cała prawda o superjedzeniu (1) 11.05 Usterka 5 (3, 4) 12.05 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (11) 12.35 Patent na wszystko (11) 13.05 Wojny magazynowe - Teksas 6 13.30 Wojny magazynowe - Teksas 6 14.00 Beztroskie życie milionerów (2) 15.00 Ostre cięcie 5 15.45 Express, Pogoda 16.05 Damy i wieśniaczki. Ukraina 8 (14) 17.15 Wesele, gdzie? 17.45 Express, Pogoda 18.00 Ostatnia szansa 18.55 Nauka jazdy 4 19.30 Pili-na usterka (8) 19.45 Express, Pogoda 20.00 Usterka 7 (2) 20.30 Usterka 9 (10) 21.00 Damy i wieśniaczki. PL 3 (4) 22.00 Made in Maroko 22.50 Gogglebox. Przed telewizorem 9 23.50 Gogglebox. Przed telewizorem 5 00.35 Królowe życia 5 (1)

TVP POLONIA

08.30 W pustyni i w puszczy (3) 09.30 Teleranek 09.50 Baw się słowami 10.20 Studio Raban 10.50 Polonia 24 11.05 Halo Polonia 11.45 Okrasa łamie przepisy 12.15 Ojciec Mateusz 15 (194) 13.10 Na dobre i na złe (709) 14.10 Rodzina Polaniec-kich (6) 15.40 Wolny ekran 16.00 Kulturalni PL 17.00 Słownik polsko@polski 17.30 Teleexpress 17.55 M jak miłość (1374) 18.45 Lato, muzyka, zabawa: Wakacyjna trasa Dwójki - widowisko, Pol. 2018 19.45 Dobranocka 19.55 Kalendarium powstania warszawskiego 20.00 Wiadomości, Pogoda 20.35 Sport 20.45 Wojenne dziewczyny 2 (16) 21.40 Palimpsest - thriller, Pol. 2006 23.05 Festiwal Muzyki Tanecznej - Kielce 2018 - widowisko, Pol. 2018

POLSAT SPORT

06.00 Badminton: Turniej BWF World Tour w Tokio 08.00 Badminton: Turniej BWF World Tour w Tokio 10.30 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kuba - Polska 12.30 Piłka nożna: Fortuna 1. liga - mecz: GKS Tychy - Podbeskidzie Bielsko-Biala 15.00 Siatkówka mężczyzn: studio 15.50 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kuba - Iran 18.30 Siatkówka mężczyzn: studio 19.20 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Polska - Finlandia 22.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 23.00 Sporty walki: UFC Fight Night: Hunt vs. Olejnik - walki: Mark Hunt - Aleksiej Olejnik, Jan Blachowicz - Nikita Krylow 02.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ

TV 4

06.00 Spadkobiercy - rozr., Polska 2012
07.05 Jeźdźcy smoków (18) - serial
07.35 Turbo Fast (17) - serial anim., USA
08.05 Tom i Jerry Show (3, 4) - serial, USA
08.55 Dzielna mysz (8) - serial
09.25 Pieska przygoda - film familijny, USA 2017, reż. Tony Randel, wyk. Kurt Yeager, John Henry Richardson, Walker Mintz, Jayden Hedden
11.00 Policjantki i Policjanci (435)
12.00 Policjantki i Policjanci (436)
13.05 Policjantki i Policjanci (437)
14.05 STOP Drogówka - magazyn, Polska
15.20 Aladyn i Lampa Śmierci - film fantasy, USA/Kanada 2012, reż. Mario Az-zopardi, wyk. Darren Shahlavi, Noam Jenkins, Kandyse McClure
17.00 Policjantki i Policjanci (438)
18.00 Policjantki i Policjanci (439)
19.00 Galileo
20.00 Gwiazdy Kabaretu - rozr., Pol. 2018

ROZRYWKA

20.00 Gwiazdy Kabaretu

21.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (215) - serial krym., Polska
22.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (216) - serial krym., Polska
23.00 Zakładnik z Wall Street - film kryminalny, USA 2016
01.00 STOP Drogówka - magazyn, Polska
02.00 Tuż przed tragedią (10) - serial
03.00 Disco Polo Life - muz., Polska 2018
04.00 Top 10 - lista przebojów - muz.

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów 07.00 Benny Hill 07.35 Benny Hill 08.15 Galileo 09.20 Kacper i przyjaciele (29, 30, 31) 10.45 Dzielna Mysz Greenfinger (7) 10.55 Duszek - film familijny, Niem./Szwajc. 2013 12.50 Przysięga - film przyg., Chiny/Hongkong/Jap./Korea Południowa 2005 15.00 Strach ma wielkie kły 16.00 Wymarzeni - komedia, Kanada 2014 18.00 Big Box Little Box 19.00 STOP Drogówka 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (133) 22.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 6 (134) 23.00 W łóżku z Katsumi - film erotyczny, Francja 2012 00.55 Włazy młoch (119, 1, 2, 3) 03.00 Top 10 - lista przebojów 04.00 Disco Polo Life 05.00 Disco Polo Life

TVP ROZRYWKA

11.40 Gwiazdodobór: TVP Rozrywka 12.05 Gwiazdodobór: TVP Rozrywka 12.35 Okrasa łamie przepisy 13.05 Podróże z historią (40) 13.40 Z Andrusiem po Galicji 14.20 Postaw na milion 15.10 Muzeum Polskiej Piosenki 15.20 Herbatka z kabaretem 15.55 Paraniernormalni Tonight 16.50 Andre Rieu: Witaj w moim świecie - koncert, Wlk. Brytania 2013 17.45 Wielki test o wakacjach - widowisko, Pol. 2018 19.15 KabaretTOP Story 19.35 Bake Off Junior - widowisko, Pol. 2018 20.30 Bake off - Ale przepis 4 - widowisko, Pol. 2018 20.45 Taka to robota, czyli kabaretowy przegląd zawodów 21.50 Hity kabaretu 22.55 Tylko dla dorosłych: Festiwal Ludzik. 3. Mistrzostwa Polski One Man Show 23.30 Koło fortuny

TVP KULTURA

07.25 Teledyski 07.50 Informacje kulturalne 08.05 Ostatnie takie trio - film obycz., Pol. 1985 08.55 Wszystkie stworzenia duże i małe (14) 10.00 Gwiazdy tamtych lat 10.40 Czarny Błysł 10.50 Kocia muzyka - film krótkometrażowy, Pol. 1974 11.05 Szlakiem Kolberga 11.40 Arcydzieła bez tajemnic (3) 12.10 Informacje kulturalne 12.35 Lawrence z Arabii (1) - dramat, Wlk. Brytania 1962 14.35 Lawrence z Arabii (2-ost.) - dramat, Wlk. Brytania 1962 16.35 Wydarzenia aktualne 17.15 Wstęp do filmu „Marzenia o karierze” - telefilm, 2017 17.20 Marzenia o karierze - komedia, USA 1941 19.05 Elvis Presley: 56 Special - film dok., Wlk. Brytania/USA 1987 20.20 Z krwi i kości - melodramat, Fr./Belg. 2012 22.30 Dranie w kinie 23.10 Wieczór z Lou Reedem - koncert

TVN SIEDEM

05.15 Ukryta prawda (333) - serial, Pol.
06.20 Mango - telezakupy
08.25 Żony Hollywood - rozr., Pol. 2017
09.25 Żony Hollywood - rozr., Pol. 2017
10.25 Żony Hollywood - rozr., Pol. 2017
11.25 Happy Feet: Tupot małych stóp - film animowany, Australia/USA 2006, reż. George Miller, Warren Coleman
13.45 Ewan Wszemchogący - komedia, USA 2007, reż. Tom Shadyak, wyk. Steve Carell, Morgan Freeman, Lauren Graham, Johnny Simmons
15.45 Harry Potter i Komnata Tajemnic - film przygodowy, USA/Wielka Brytania/Niemcy 2002, reż. Chris Columbus, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson
19.00 Terminal - komedia romantyczna, USA 2004, reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Hanks, Stanley Tucci, Chi McBride, Catherine Zeta-Jones

KOMEDIA

19.00 Terminal

21.45 Czas na miłość - komediodramat, Wielka Brytania 2013, reż. Richard Curtis, wyk. Domhnall Gleeson, Rachel McAdams, Bill Nighy
00.15 Ring 2 - horror USA 2005, reż. Hideo Nakata, wyk. Naomii Watts, Simon Baker, David Dorfman
02.35 Moc magii
04.45 Druga strona medalu
05.24 Zakończenie programu

TV TRWAM

15.45 Spotkania z ekologią 16.00 Informacje dnia 16.10 Próba wiary 17.00 Z Parlamentu Europejskiego 17.30 Okiem kamery 17.55 Karta z kalendarza - powstanie warszawskie 18.00 Aniol Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Rozmowy niedokonane 19.25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 19.30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza 19.45 Modlitwa z telewizyjnym udziałem dzieci 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 100 cudownych miejsc na świecie 21.00 Apel Jasnołęski 21.20 Informacje dnia 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Król Dawid (12) 22.55 Karta z kalendarza 23.00 Włodek Pawlik - „Misterium Stabat Mater” - koncert 23.55 Kolory świętości 00.00 Pr. powtórkowe

ATM ROZRYWKA

06.00 Disco Gramy 07.00 TV Okazje 07.30 Ewa gotuje 08.00 Ewa gotuje 08.30 Zakrecone (7) 09.00 Stoiki (45, 46, 47, 48) 13.00 Malolaty (56): Piłtka 14.00 Malolaty (57): Złamane serce 15.00 Pięć-gniarki (45) 16.00 Pięćgniarki (46) 17.00 Pięćgniarki (47) 18.00 Pięćgniarki (48) 19.00 Mine vaganti. O miłości i makaropaniach - komedia, Włochy 2010 21.25 Peep Show (27) 22.00 Świat według Kiepskich (64): Rybny targ 22.30 Świat według Kiepskich (65): Sandały ojca Gaudentego 23.00 Astrópla - komedia, Isl/Wlk. Brytania/Finl. 2007 01.00 Na krawędzi (7) 02.00 Stoiki (31): Razem różnie! 03.00 Na rybie: Jętko 03.30 Czas na kulturę 04.00 Disco gramy 05.00 Disco gramy

TVP HISTORIA

08.00 Dziedzictwo regionów 08.15 Powstanie Warszawskie dzień po dniu 08.25 Zakochaj się w Polsce 08.50 Komunikaty wojenne 09.00 Wojna domowa (5) 09.35 Wojna domowa (6) 10.05 Okrasa łamie przepisy 10.40 Sekrety wykute w kamieniu (6) 11.45 Amerykańska broń (3) 12.45 Ołbrzymi epoki lodowcowej (3-ost.) - film dok., Wlk. Brytania 2013 13.45 Szerokie tor-y 14.20 Podróże z historią (3) 14.50 W poszukiwaniu wikingów (3-ost.) - film dok., Wlk. Brytania 2012 15.55 Spór o historię 16.40 Odkryć tajemnice (14) 17.35 Marzy-ciele 18.05 Czarne chmury (1) 19.10 Nie-znana Białoruś: Błękitnicy 1915-1922 - film dok., 2017 20.10 Wojna generałów (2) 21.15 Polskie drogi (3) 23.00 A zaczęło się wszystko na Kresach... - film dok., Pol. 2005

16 WRZEŚNIA
NIEDZIELA

TVP 1

04.25 Galeria (155, 156) - serial obyczajowy, Pol.
05.15 Klan (3331, 3332) - telenowela
06.05 Słownik polsko-polski
06.35 Wojsko-polskie.pl - cykl rep., Pol.
07.00 Transmisja mszy świętej
08.00 Tydzień - magazyn rolniczy, Polska
08.35 Las bliżej nas 2 (3) - serial, Polska
09.00 Ziarno - program dla dzieci
09.35 Weterynarze z sercem
10.00 Zakochaj się w Polsce - mag., Pol.
10.30 Leśniczówka (30-32) - telen., Polska
11.55 Między ziemią a niebem - mag.
12.00 Anioł Pański - program religijny
12.15 Między ziemią a niebem - mag.
13.00 Dzikie Zachód - film dokumentalny
14.00 Dożynki Prezydenckie - Spala 2018 - transmisja, Polska 2018
15.05 Big Music Quiz, wyk. Maja Hyży
16.05 The Wall. Wygraj marzenia
17.00 Teleexpress, Pogoda
17.30 Dziewczyny ze Lwowa 3 (29)

KOMEDIA

22.20 Szkoła stewardes

18.35 Jaka to melodia?
19.30 Wiadomości, Pogoda, Sport - inf.
20.10 Drogi wolności (3/13) - serial, Pol.
21.15 Rolnik szuka żony 5 (3)
22.20 Szkoła stewardes - komedia, USA 2003, reż. Bruno Barreto
23.55 Konkurs Chopinowski na Instrumentach Historycznych - koncert
01.25 Bezmiar sprawiedliwości - dramat psychologiczny, Polska 2006

TVP 2

05.15 Słowo na niedzielę: Wlara jak para z samowara - pr. religijny
05.25 Barwy szczęścia (1896) - serial
05.55 Barwy szczęścia (1897) - serial
06.25 Barwy szczęścia (1898) - serial
07.00 M jak miłość (1380) - serial, Pol.
07.55 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.00 Zwierzęca klinika w sercu dżungli - film dok., Wielka Brytania 2016
12.05 Rancho w dolinie - western, USA 1956, reż. Delmer Daves
14.00 Familiada - teleturniej
14.35 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
15.15 Bake Off Junior - widowisko, Pol.
16.10 Bake off - Ale przepis 4
16.25 The Voice of Poland 9. Przesłuchania w ciemno: Warmia i Mazury
17.15 The Voice of Poland 9. Przesłuchania w ciemno: Podkarpacie
18.00 Panorama, Pogoda, Sport - inf.
18.35 Na dobre i na złe (711) - serial

DRAMAT

20.05 Do utraty sił

19.35 Zakupy pod kontrolą 2
20.05 Do utraty sił - dramat obyczajowy, USA/Hongkong 2015
22.15 Syberiańska polska - dramat historyczny, Polska 2013
00.35 Gabriel i góra - dramat obyczajowy, Brazylia/Francja 2017
02.55 Rancho w dolinie - western, USA 1956, reż. Delmer Daves
04.40 Zakończenie programu

POLSAT

05.00 Disco Gramy - muz., Polska 2018
06.00 Nowy dzień z Polsat News - inf.
09.05 Megamocny i guzik zagłady - film animowany, USA 2011
09.25 Samoloty - film animowany, USA 2013, reż. Klay Hall
11.10 Kung Fu Panda 3 - film animowany, Chiny/USA 2016, reż. Alessandro Carboni, Jennifer Yuh Nelson
13.20 Noc w muzeum 2 - film przygodowy, USA/Kanada 2009, reż. Shawn Levy, wyk. Ben Stiller, Amy Adams, Owen Wilson, Hank Azaria, Robin Williams
15.40 Twoja twarz brzmi znajomo 10 - program rozrywkowy, Polska 2018
17.35 Nasz nowy dom - reality show, Pol.
18.40 Aż chce się żyć - cykl rep., Polska
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.30 Państwo w państwie - public., Pol.
20.05 W rytmie serca (30) - serial, Pol.

SERIAL

20.05 W rytmie serca (30)

21.05 Kabaret na żywo według Paraniernormalni: Wielkie polskie wesela - program rozr., Polska 2018
23.05 88 minut - thriller, USA/Niemcy 2007, reż. Jon Avnet, wyk. Al Pacino, Alicia Witt, Leelee Sobieski, Amy Brenneman, William Forsythe
01.30 Iluzja 2 - thriller, Francja/USA 2016, reż. Jon M. Chu, wyk. Jesse Eisenberg
04.05 Tajemnice losu - program rozr.

TVN

05.20 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
05.45 Mango - telezakupy
08.00 Dzień Dobry TVN - mag., Pol. 2018
11.00 Drzewo marzeń - reality show, Polska 2018
12.00 Co za tydzień - magazyn, Pol. 2018
12.40 Diagnosta (2) - serial obyczajowy, Polska
13.40 Mam talent! - rozr., Polska 2018
15.15 Top Model - reality show, Pol. 2018
16.15 Służby ratownicze (1/7) - serial
17.00 Shrek 2 - film animowany, USA 2004, reż. Andrew Adamson, Kelly Asbury
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.45 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
20.00 MasterChef - rozr., Polska 2018
21.30 Pułapka (2/6) - serial krym., Pol.
22.30 Oszukać przeznaczenie 2 - horror film kryminalny, Polska 2017, reż. Łukasz Łukasik, wyk. Marek Włodarczyk, Michał Mrozek

SERIAL

21.30 Pułapka (2/6)

00.35 Jak to się robi w Chicago - dramat sensacyjny, USA 1986, reż. John Irvin, wyk. Arnold Schwarzenegger, Kathryn Harrold, Darren McGavin, Sam Wanamaker, Paul Shenar
02.50 Kuchenne rewolucje: Szczecin, Rozmaryn - Pracownia Dobrych Smaków - program rozr., Pol. 2018
03.50 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
04.10 Moc magii

TV 4

06.00 Spadkobiercy - rozr., Polska 2012
07.05 Jeźdźcy smoków (19) - serial
07.35 Turbo Fast (18) - serial anim., USA
08.05 Dzielna mysz (9) - serial
08.25 Tom i Jerry: Szybcy i kradzieże - film animowany, USA 2005, reż. Bill Kopp
09.50 Galileo
11.50 Poszukiwacze świętej włości - film przygodowy, Niemcy 2010
14.10 Niewidzialny - film sensacyjny, USA 2005, reż. Rob Cohen, wyk. Josh Lucas, Jessica Biel
16.45 Biały Tygrys - film wojenny, Rosja 2012, reż. Karen Szachnazarov, wyk. Karen Szachnazarov
19.00 Galileo
20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny. Wszystko się może zdarzyć - film kryminalny, Polska 2017, reż. Łukasz Łukasik, wyk. Marek Włodarczyk, Michał Mrozek

SENSACYJNY

22.05 Predator 2: Starcie...

22.05 Predator 2: Starcie w miejskiej dżungli - film sensacyjny, USA 1990, reż. Stephen Hopkins, wyk. Kevin Peter Hall, Danny Glover, Gary Busey, Maria Conchita Alonso, Bill Paxton
00.30 Łzy siołca - dramat wojenny, USA 2003, reż. Antoine Fuqua
03.00 Disco Polo Life - muz., Polska 2018
04.00 Top 10 - lista przebojów - muz.
05.00 Top 10 - lista przebojów - muz.

TVN SIEDEM

05.25 Ukryta prawda (334) - serial, Pol.
06.25 Mango - telezakupy
08.30 Żony Hollywood - rozr., Pol. 2017
09.30 Columbo (2) - serial krym., USA
11.30 Columbo (3) - serial krym., USA
13.40 Areszt domowy - film familijny, USA 1996, reż. Harry Winkler, wyk. Kyle Howard, Russel Harper, Jamie Lee Curtis, Kevin Pollak, Amy Sakasitz
15.55 Niania i wielkie bum - film familijny, Wielka Brytania/Francja/USA 2010, reż. Susanna White, wyk. Maggie Gyllenhaal, Emma Thompson, Oscar Steer, Asa Butterfield, Lil Woods
18.20 Lorax - film animowany, USA/Francja 2012, reż. Chris Renaud, Kyle Balda
20.00 Harry Potter i więzień Azkabanu - film przygodowy, USA/Wielka Brytania 2004, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson, Richard Griffiths

PRZYGODOWY

20.00 Harry Potter i więzień...

23.00 Mama - horror, Hiszpania/Kanada 2013, reż. Andrés Muschietti, wyk. Jessica Chastain, Nikolaj Coster-Waldau, Megan Charpentier, Isabelle Nélisse, Daniel Kash
01.10 Lucyfer (10) - serial krym., USA
02.10 Moc magii - interaktywny program rozrywkowy
04.20 Druga strona medalu
04.50 Zakończenie programu

TV PULS

05.00 Magnum, PI. (20): Wizyta cici
06.00 Flaki 2 (9) 06.50 Skorpion 2 (6, 7, 8)
09.30 Co ludzie powiedzą? 2 (8, 9) 10.50 Powrót do przyszłości 2 - komedia, USA 1989
13.15 Złota geś - baśń film., Niem. 2013
15.00 Kopciuszek - film familijny, Niem. 2011
16.25 Książę i ja 4: W krainie słoni - komedia, USA 2010
18.20 Sexipistols - western kom., Fr./Meksyk/USA 2006
20.00 Gladiator - dramat, USA 2000
23.10 Centurion - dramat, Wlk. Brytania 2010
01.10 Ukryta tożsamość (2) 02.00 Zobacz to! Biesiada na cztery pory roku (5): Biesiada myśliwska 02.40 Tak! Jest świat 3 03.20 Na jedwabnym szlaku (4) 04.00 Menu na miarę 04.40 Z archiwum policji (6) 05.05 Niewolnica Victoria (31)

PULS 2

05.50 Łowcy okazji 4 (22) 06.10 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj (11, 12, 13, 14) 07.25 Potężne Kaczory 2 - film familijny, USA 1994
09.30 Pinokio - film anim., USA 1940
11.20 Kopciuszek. Spełnione marzenia - film anim., USA 2002
12.45 Stuart Little 3: Trochę natury - film animowany, USA 2005
14.10 Pan Magoo - komedia, USA 1997
16.00 20. Mazurska Noc Kabaretowa 17.00 20. Mazurska Noc Kabaretowa 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (97, 98, 99, 100, 101) 22.55 Agenci NCIS 8 (19, 20): Cała prawda 00.30 Lekarze na start (45, 46) 02.10 Niesamowite! (3, 4): Drugie dno: Prawo jazdy jak z kosmosu 03.20 JRG w akcji (13-14) 03.50 Biesiada na cztery pory roku (5, 6, 7, 8)

STOPKLATKA TV

06.00 Zmroźona do kości - film krótkometrażowy, Hiszp. 2014
06.15 Wygrać, przegrać albo poleć 06.45 Scena śmiechu 07.50 Komisarz Rex 8 (110, 111, 112): Zamach na Rekksa: Krokodyl: Zabójcze witaminy 10.45 Szpital Good Karma 2 (6-10) 11.45 Klara i wszystkie jasne (6) 12.45 Przygody Merlina (3): Znak Nimueh 13.45 Kopalnie króla Salomona (1) - film przyg., USA/Niem. 2004
15.40 Różne konie - western, USA 2000
18.00 Sherlock (3): Wielka gra 20.00 Jak zostać królem - dramat, Wlk. Brytania/Australia 2010
22.30 Twarda sztuka - komediodramat, USA 2007
00.45 Defendor - komediodramat, Kanada/USA/Wlk. Brytania 2009
02.50 Niania 2 (16, 17, 18) 04.15 Plebania (16, 17, 18) 05.59 Zakończenie progr.

TTV HD

08.20 Odlotowy ogród 08.50 Ostatnia szansa 09.45 Express, Pogoda 10.05 Defacto 9 10.35 Niszczycielskie żywioły 2 (5) 11.35 Niezwykłe hotele bez tajemnic (3) 12.35 Wojny magazynowe 10 13.05 Wojny magazynowe 10 13.35 Piła usterka 3 (18, 19) 13.55 Made in Maroko 14.40 Gogolebox. Przed telewizorem 9 15.45 Express, Pogoda 16.05 Dany i wieśniaczki. PI. 3 (4) 17.10 Nauka jazdy 4 17.45 Express, Pogoda 18.05 Usterka 6 (2) 18.40 Usterka 6 (20-21) 19.15 Japandemonium 19.45 Express, Pogoda 20.00 Defacto 9 20.30 Defacto 7 21.00 Zamiana żon 22.00 Rinko. Na krawędzi (3) 23.00 Królowe życia 5 (1) 23.45 Dany i wieśniaczki. Ukraina 8 (14) 00.55 Defacto 6

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów 07.00 Benny Hill 07.35 Benny Hill 08.10 Galileo 09.15 Kasper i przyjaciele (32, 33) 10.10 Pure Luck - komedia, USA 1991
12.10 Miesiąc miodowy w Las Vegas - komedia, USA 1992
14.20 Policjantki i Policjanci (142, 143, 144) 17.20 Policjantki i Policjanci (145) 18.25 Pegaz kontra chimera - film fantastyczny, Kanada 2012
20.05 Galileo 21.05 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (135) 22.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (136) 23.00 Policjany cyborg 3 - film SF, USA 1995
01.00 Wiatry móch (4): Wójeł Alfred 01.30 Wiatry móch (5) 02.00 Wiatry móch (6) 02.30 Wiatry móch (7) 03.00 Top 10 - lista przebojów 04.00 Disco Polo Life 05.00 Disco Polo Life

TV TRWAM

15.00 Śladami apostoła Pawła (3) 15.50 Marana - film dok., Pol. 2014
16.00 Informacje dnia 16.10 Koncert zwycięzcy 17.00 Tam, gdzie Bóg płacze 17.30 Okiem kamery 17.55 Karta z kalendarza - powstanie warszawskie 18.00 Anioł Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Rozmowy niedokończonych 19.25 Retrospekcja 19.30 Moja katolicka rodzina 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 100 cudownych miejsc na świecie 21.00 Apel Jasnołęski 21.20 Informacje dnia 21.40 Cuda Jezusa (25) 22.20 Toliara - film dok., Pol. 2014
22.40 Tydzień z Ziemi Świętej 23.00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej 23.30 Betafo - film dok., Pol. 2014
23.55 Karta z kalendarza 00.00 Programy powtórkowe

TVP INFO

05.55 Serwis Info, Pogoda Info 09.50 Weronica 17 10.50 Kobiety okiem 11.15 Serwis Info weekend, Pogoda Info 15.00 To jest temat 15.30 Kościół z bliska 16.00 Panorama Info 16.50 Pogoda Info 17.00 Teleexpress 17.15 Teleexpress Extra 17.32 Teleexpress na deser 17.47 Serwis Info weekend 18.00 Panorama 18.16 Serwis Info weekend 18.30 Studio Zachód 19.00 Z bliska 19.15 Serwis Info weekend 19.30 Wiadomości 19.58 Gość „Wiadomości” 20.13 Minęła dwudziesta 21.00 W pełnym świetle 21.28 Flesz Info Wieczór 21.40 Studio LOTO 21.49 Warto rozmawiać 22.50 INFO wieczór 23.30 Magazyn śledczy Anity Gargas 00.00 Serwis Info weekend 00.20 Weronica 17

FOKUS TV

06.00 Redakcja: Dział Śledczy (14) 07.00 Z naturą na co dzień (2) 07.30 Sąsiedzi (38-46) 09.05 Najgroźniejsze zwierzęta świata (2) 10.05 Pienienna szkoła przetrwania (6) 11.05 Znaleźliśmy z pola bitwy (1) 12.05 Niezwykłe samoloty (4) 13.20 Wojny magazynowe - Nowy Jork 14.55 Kryptonim szel (15) 16.00 Premiera: Stacja Australia (3) 17.05 Drwale 18.00 SuperTrakery (4) 19.00 Akcja renowacja USA (6, 7) 20.00 Elektryczni (2) 20.30 Premiera: Mistrz pily łańcuchowej (2) 21.00 Cała prawda o alkoholu - film dok., Wlk. Brytania 2016
22.15 Niesamowite zagadki medyczne (9) 23.15 Szkolące życie (2) 00.30 Sala operacyjna (5, 6) 01.35 Tajemnice historii (13, 1, 2) 02.55 Misja skarb 03.55 Misja skarb

TVP 3

07.35 Rączka gotuje 07.55 Pod Tatrami 08.15 Nożem i widelcem 08.35 Agape 09.00 Człowiek Boga - film dokumentalny, Polska 2016
09.45 Listy do PRL-u 10.00 Program lokalny 12.05 Głos regionów 13.00 Zakochaj się w Polsce 13.30 Pogoda 13.40 Ukryte skarby 14.10 Człowiek Boga - film dokumentalny, Polska 2016
15.00 Antenowe remanenty 15.15 Wolny strzelec - dramat, Pol. 1981
16.30 Biała Kubańska 16.45 Dziennik regionów - tematy dnia 17.00 Marzyli 17.15 W innym świecie 17.30 Program lokalny 20.00 Ocaleni 21.00 Program lokalny 21.35 Tysiące twarzy 22.00 Dziennik regionów 22.25 Pogoda 22.35 Wolny strzelec - dramat, Polska 1981
23.50 Drewniane czary mary

TVP POLONIA

09.55 Baśnie i bajki polskie (14) 10.10 Baw się słowami 10.35 Ziarno 11.05 Wolny ekran 11.25 Moda na rodzinę 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Noc-tacie 13.00 Transmisja mszy świętej 14.25 Wyspiewana historia 14.40 Czwartdziestolatek (3) 15.35 Łajki 15.55 Zakochaj się w Polsce 16.25 Dożynki Prezydenckie - Spala 2018 17.30 Teleexpress 17.55 M jak miłość (1375) 18.50 Oczy w oczy 19.25 Polacy zmieniający świat 19.45 Dobranoc! 19.55 Kalendarium powstania warszawskiego 20.00 Wiadomości, Pogoda 20.35 Sport 20.45 Chichot losu (13-14) 21.40 Weneja - dramat, Polska 2010
23.50 M jak miłość (1375) 00.45 Wiadomości

TVP ROZRYWKA

09.35 Życie to kabaret: 10-lecie kabaretu Paraniernormalni 10.40 Andre Rieu: Witaj w moim świecie - koncert, Wlk. Brytania 2013
11.30 Gwiazdowski TVP Rozrywka 11.55 Gwiazdowski TVP Rozrywka 12.25 Okrasa łamie przepisy 12.55 Podróże z historią (39) 13.35 Z Andruszem po Galicji 14.15 Hity kabaretu 15.10 Muzeum Polskiej Piosenki 15.20 Kabaret na lato 15.55 Paraniernormalni Tonight 16.55 Andre Rieu: Witaj w moim świecie - koncert, Wlk. Brytania 2013
17.45 La La Poland 18.40 Wielki test o (polskiej) piosence - widowisko, Pol. 2018
20.25 Kierunek kabaret 21.30 Rodzina, ach rodzina 22.30 Opole 2014 - przeżyjmy to jeszcze raz 23.10 Kolo fortuny 23.45 Kabaretowa mapa Polski

ATM ROZRYWKA

06.00 Disco Gramy 07.00 TV Okazje 07.30 Ewa gotuje 08.00 Ewa gotuje 08.30 5 o'Clock: Jim Parton 09.00 Pierwsza miłość (2703-2707) 12.35 Na rybie: Słupsk 13.00 Malolaty (58, 59): Tata z Paryża: Euroserio 15.05 Świat według Kiepskich (77, 79, 81, 83): Wizerunek; Zaczadzone umysły: Złoty got; Żeby im goli skoczył 17.00 Siołki (23, 24): Rodziny nadbagaż: Miłość sprzed lat 19.00 Niedziadek - komediodramat, Czechy 2007 21.05 Peep Show (28, 29) 22.05 Świat według Kiepskich (66, 67): Spirytus; Spisób na blondynkę 23.00 Granatowy Prawie Czarny - dramat, Hiszp. 2006 01.05 Na krawędzi (8) 02.05 Siołki (32) 03.00 5 o'Clock 03.30 Czas na kulturę 04.00 Disco gramy 05.00 Disco gramy

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Siatkówka mężczyzn: MS w Bułgarii i we Włoszech 08.00 Piłka nożna: Liga holenderska - mecz AFC Ajax - FC Groningen 10.00 Premiera: Sport Flash 10.07 tenis: Turniej WTA w Quebecu - 1. mecz półfinałowy gry pojedynczej 12.00 Premiera: Sport Flash 12.07 tenis: Turniej WTA w Quebecu - 2. mecz półfinałowy gry pojedynczej 14.00 Piłka nożna: Liga Narodów 16.00 Premiera: Sport Flash 16.07 Atleci 16.50 Siatkówka mężczyzn: MS w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kamerun - USA 19.30 Trans World Sport 21.05 Siatkówka mężczyzn: MS w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Dominika - Włochy 23.00 Siatkówka mężczyzn: MS w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Chiny - Egipt 01.00 Cafe Futbol

EUROSPORT 1

07.00 Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz półfinałowy 07.55 Snooker: Turniej Shanghai Masters - mecz finałowy 11.00 Jeździectwo: Światowe Igrzyska Jeździeckie w Tryonie - 12.30 Wyścigi samochodowe 13.00 Wspinaczka: MS w Innsbrucku 13.15 Wspinaczka: MS w Innsbrucku 14.00 Kolarstwo kobiet: Madrid Challenge 16.15 Kolarstwo: Vuelta a Espana - 20. etap: Escalades-Engordany - Coll de la Gallina 16.45 Kolarstwo: Vuelta a Espana - 21. etap: Alcorcón - Madrid 20.00 Vuelta extra 20.55 Wiadomości 21.05 Jeździectwo: Światowe Igrzyska Jeździeckie w Tryonie 22.00 Jeździectwo: Światowe Igrzyska Jeździectwo w Tryonie 23.45 Wiadomości 23.50 Wyścigi samochodowe: Blancpain Sprint Series w Nürburgru 00.45 Wyścigi superbike'ów: MS

TVP SPORT

06.00 Tenis: Turniej WTA w Hiroshimie - mecz półfinałowy 07.55 Tenis: Turniej WTA w Hiroshimie - mecz finałowy 08.10 Kapitan Tsutsumi 08.40 Kapitan Tsutsumi 09.10 Jeździectwo: Światowe Igrzyska Jeździeckie w Tryonie - cross 10.30 Wioslarstwo: MS w Płowdiv - finały 12.30 Tenis: Puchar Davisa - mecz gry podwójnej: Rumunia - Polska 13.05 Tenis: Puchar Davisa - mecz gry pojedynczej: Rumunia - Polska 16.55 Jeździectwo: Światowe Igrzyska Jeździeckie w Tryonie - ujeżdżenie 18.05 Sportowy weekend w TVP Sport 19.15 Podnoszenie ciężarów: Indywidualny Puchar Polski kobiet w Nowym Jonyu 21.00 Sportowy wieczór 21.35 Jeździectwo: Światowe Igrzyska Jeździeckie w Tryonie - skoki przez przeszkody 23.45 Zgoda na futbol 00.00 Żużel: Indywidualne ME - finał

POLSAT SPORT

04.30 Badminton: Turniej BWF World Tour w Tokio 06.30 Badminton: Turniej BWF World Tour w Tokio 09.30 Siatkówka mężczyzn: MS w Bułgarii i we Włoszech 11.00 Cafe Futbol - mag. piłkarski 12.30 Piłka nożna: Fortuna 1. liga - mecz Raków Częstochowa - Stal Mielec 14.30 Żużel: Nice 1. liga żużlowa - mecz finałowy fazy play-off 16.50 Siatkówka mężczyzn: MS w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Japonia - Belgia 19.00 Siatkówka mężczyzn - studio 19.20 Siatkówka mężczyzn: MS w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kuba - Bułgaria 21.30 Siatkówka mężczyzn - studio 22.00 Sporty walki: UFC Fight Night: Hunt vs. Olejnik - walki: Mark Hunt - Aleksiej Olejnik; Jan Blachowicz - Nikita Krylow 01.00 Siatkówka mężczyzn: MS

TVP KULTURA

07.00 Białoruski klimat 07.30 Teledyski 07.55 Dłanie w kinie 08.35 Angielskie Śniadanie: Pan wzywał, milordzie! 09.40 Śladami wielkich kompozytorów: Śladami Rossiniego - film dok., Fr. 2012 10.45 Trzeci punkt widzenia 11.25 Wizyta - film dok., Dania/Australia/Finlandia/Norwegia/Szwecja/Hol. 2015 13.00 Znachor - dramat, Pol. 1981 15.20 Chuligan literacki 15.50 Luci Mie Triditrici 17.15 Niedziela z... 18.10 Niedziela z... Januszem Kondratiukiem: Czy jest tu panna na wydaniu? - komedia, Pol. 1976 19.30 Niedziela z... Januszem Kondratiukiem: Dzielwczyny do wzięcia - komedia, Pol. 1972 20.30 Kąty - dramat, Polska 2007 22.40 Trzeci punkt widzenia 23.20 Dokument: Neon - film dok., Polska 2012 00.20 Scena alternatywna - koncert, Polska

TVP HISTORIA

06.50 Był taki dzień 06.55 Wszystkie kolory świata (25) 08.05 Pasterz - Kazimierz Kardyński - film dok., Pol. 2002 09.10 Wojna domowa (7) 09.40 Kolo historii 10.15 Okrasa łamie przepisy 10.50 Wisła od źródła do ujścia (2) 11.50 Bomba w torcie 12.15 Pienienna szkoła przetrwania (2) 13.05 Powstanie Warszawskie dzień po dniu 13.20 Świat z lotu ptaka (3) 14.20 Archiwum zimnej wojny 14.45 Komunikaty wojenne 14.55 Judeł gra na skrzypcach - film obyczajowy, Pol. 1936 16.30 Wielka gra 17.25 Wojownicy czasu 18.00 Czarne chmury (3) 19.00 Młodzi dzieci - film dok., 2018 19.50 Helikoptery w akcji (2) 20.55 Ostatnia akcja - komedia, Pol. 2009 22.35 Wielki test. Mistrzowie uśmiechu - widowisko, Pol. 2018 00.15 Czy jest tu panna na wydaniu? - komedia, Pol. 1976

**17 WRZEŚNIA
PONIEDZIAŁEK**

TVP 1

05.00 **Teleszkapy** - magazyn reklamowy
05.35 **Elif** (323) - serial obyczaj, Turcja
06.30 **Wieczna miłość** (15) - telen., Tur
07.25 **Jaka to melodia?**
07.50 **Agropogoda, Wład., Pogoda** - inf.
08.15 **Kwadrans polityczny** - public.
08.30 **Alarm!** - magazyn, Polska 2018
08.55 **Ranczo 4** (44) - serial obyczaj, Pol.
09.55 **Komisarz Alex 9** (109) - serial
10.50 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
11.30 **Korona królów** - taka historia... (2)
12.00 **Wiad., Agrobiznes, Agropogoda**
12.40 **Magazyn rolniczy** - mag. rolniczy
12.55 **Dziki Zachód** - film dokumentalny
14.00 **Elif** (324) - serial obyczaj, Turcja
15.00 **Wiadomości, Pogoda** - inf.
15.15 **Alarm!** - magazyn, Polska 2018
15.35 **Okrasza łamie przepisy**
16.05 **Wieczna miłość** (16) - telen., Tur
17.00 **Teleexpress, Pogoda**
17.30 **Jaka to melodia?**

DOKUMENT

21.40 Sierpem w plecy
18.00 **Klan** (3333) - telenowela, Polska
18.30 **Korona królów** (93) - telen. hist.
18.55 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
19.30 **Wiadomości, Pogoda** - inf.
20.10 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej: Iran - Polska
21.40 **Sierpem w plecy** - dok. Polska 2017
22.25 **Biała wizytówka** (3/6) - serial
23.35 **4 Blocks** (3/6) - serial, Niemcy

TV PULS

06.00 **Kontrakt na miłość 2** (26) 07.00 **Dziesięć przykazań** (145) 08.00 **Zbuntowany anioł** (49) 09.00 **Lombard** - życie pod zastaw 3 (106) 10.00 **Gliniarz i prokurator** 3 (22) 11.00 **Nash Bridges** 2 (21) 12.00 **Kobra - oddział specjalny** (9) 13.00 **Agenci NCIS: Los Angeles** 8 (14, 15) 15.00 **Lombard** - życie pod zastaw 2 (60) 15.55 **Kobra - oddział specjalny** (10, 11) 18.00 **Lombard** - życie pod zastaw 3 (106, 107) 20.00 **Uciec, ale dokąd?** - film sensac. USA 1993 21.55 **Wpół do śmierci** - film sensac., Niem./USA 2002 23.55 **Underworld - horror**, USA/Niem./Węgry/Wlk. Brytania 2003 02.40 **Zobacz to!** Taki jest świat 3 03.20 **Na jedwabnym szlaku** (5, 6) 04.40 **Niesamowit!** (10) 05.05 **Niewolnica Victoria** (32)

TVP INFO

08.59 **Serwis Info, Pogoda Info** 12.00 **Wiadomości** 12.10 **Serwis Info** 12.29 **Serwis Info** 12.50 **Pogoda Info** 12.59 **Serwis Info** 13.29 **Serwis Info** 13.50 **Pogoda Info** 13.59 **Serwis Info** 14.29 **Serwis Info** 14.50 **Pogoda Info** 15.00 **Wiadomości** 15.09 **Serwis Info** 15.29 **Serwis Info** 15.52 **Pogoda Info** 16.00 **Panorama Info** 16.52 **Pogoda Info** 17.00 **Teleexpress** 17.15 **Teleexpress Extra** 17.32 **O co chodzi** 18.00 **Panorama** 18.23 **Panorama opinii** 18.35 **Serwis Info** 18.43 **Widziane z Polski** 19.00 **Serwis Info** 19.30 **Wiadomości** 19.58 **Coś** „Wiadomości” 20.13 **Minęła dwudziesta** 20.50 **Warto rozmawiać** 21.40 **Studio LOTTO** 21.49 **W tle wizji** 22.24 **Flesz Info** 22.30 **W tle wizji** 22.30 **INFO** wieczór

POLSAT SPORT NEWS

06.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** 08.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** 10.00 **Premiera: Sport Flash** 10.07 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 12.00 **Premiera: Sport Flash** 12.07 **Tenis: Turniej WTA w Quebecu** - mecz finałowy gry pojedynczej 14.00 **Pilkarska nożna: Fortuna 1. liga** 16.00 **Premiera: Sport Flash** 16.07 **ATP World Tour Uncovered** 16.50 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 19.30 **Atleci** 20.20 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 22.00 **Atleci** 22.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 23.00 **Atleci** 23.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 01.00 **Cafe Futbol**

TVP 2

05.25 **Koło fortuny** - teleturniej, Polska
06.05 **O mnie się nie martw** 9 (1/13)
06.55 **Coś dla ciebie** - magazyn
07.20 **Na sygnale** (114) - serial, Polska
07.55 **Pytanie na śniadanie** - magazyn
11.25 **Rodzinka.pl** (3) - serial kom., Pol.
11.55 **Barwy szczęścia** (1898) - serial
12.30 **Koło fortuny** - teleturniej, Polska
13.15 **Cena miłości** (38/114) - serial, Tur
14.10 **Postaw na milion** - teleturniej, Pol.
15.10 **O mnie się nie martw** 9 (1/13)
16.00 **Koło fortuny** - teleturniej, Polska
16.35 **Familiada** - teleturniej
17.10 **Lzy Cennet** (13/151) - serial, Tur
18.00 **Panorama, Pogoda, Sport** - inf.
18.35 **Rodzinka.pl** (160) - serial, Polska
19.05 **Wszystko przed nami** (45)
19.35 **Barwy szczęścia** (1898) - serial
20.10 **Barwy szczęścia** (1899) - serial
20.40 **Kulisy serialu „Barwy szczęścia”** - cykl felietonów, Polska

SERIAL

21.55 Zemsta o jasnych... 2 (3-ost.)
20.55 **M jak miłość** (1381) - serial, Polska
21.45 **Kulisy serialu „M jak miłość”**
21.55 **Zemsta o jasnych oczach 2** (3-ost.) - serial obyczajowy, Francja
23.45 **Oficerowie** (10/13) - serial, Polska
00.45 **Syberiańska polska** - dramat historyczny, Polska 2013
03.05 **Gabriel i góra** - dramat obyczajowy, Brazylia/Francja 2017
05.15 **Zakończenie programu**

PULS 2

11.45 **Przygody Bolka i Lolki** (52) 12.00 **Gumisie** 6 (8) 12.35 **Flintstonowie** (100, 101) 13.35 **Timon i Pumba** 3 (54, 55) 14.35 **World of Winx** (11) 15.00 **Atomówki** (11) 15.10 **Ben 10** 2 (11) 15.25 **Flintstonowie** (102) 16.00 **Kung fu Panda** - legenda o niezwykłości 3 (10) 16.35 **Niech żyje Król Julian: Na wygnaniu** (4) 17.00 **Pingwiny z Madagaskaru** 2 (29, 34) 18.00 **Alvin i niewiórki** 2 (28) 18.20 **Psi Patrol** (20) 18.50 **Bob Budowniczy** 2 (70) 19.00 **Strzałak Sam** 10 (16) 19.10 **Tomek i przyjaciele** 19 (4) 19.25 **Gumisie** 6 (9) 20.00 **Lombard** - życie pod zastaw 3 (97) 21.00 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas** 4 (7, 8) 23.00 **Wstydlive choroby: prosto z kliniki** 4 (7) 00.00 **Terapia szokowa** (1)

FOKUS TV

08.05 **Pod lupą** 08.45 **Sąsiedzi** (47, 48, 49, 50) 09.20 **Starożytni kosmici** (16) 10.10 **Wojny magazynowe** 10.50 **Wojny magazynowe** 11.10 **Na lodowym szlaku** 12.10 **Akcja renowacja USA** (3) 12.35 **Premiera: Roboty na weekend** 13.05 **Elektryczni** (2) 13.40 **Mistrz pily tańcu** (2) 14.10 **Drwale** 15.05 **Drwale w wielkim mieście** (8) 16.05 **Niezwykłe statki** (5) 17.05 **Starożytni kosmici** (17) 18.20 **Wojny magazynowe** 18.40 **Wojny magazynowe** 19.00 **Na lodowym szlaku** 20.00 **Premiera: Drwale w wielkim mieście** (9) 20.55 **Premiera: Okręty wojenne** (4) 22.00 **Wielkie konstrukcje III Rzeszy** (3) 22.55 **I wojna światowa - Dzień zagłady** (3) - film dok., Niemcy 2013 00.10 **Planeta Egipt** (1) 01.05 **Pod lupą**

EUROSPORT 1

06.30 **Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku** 07.30 **Kolarstwo kobiet: Madrid Challenge** 08.30 **Kolarstwo: Vuelta a Espana** 10.00 **Snooker: Turniej Shanghai Masters** 12.00 **Wyciągi supersportów: MŚ w Portimao** 12.30 **Wyciągi superbike'ów: MŚ w Portimao** 13.00 **Kolarstwo: Vuelta a Espana** 14.30 **Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku** 15.00 **Wspinaczka: MŚ w Innsbrucku** 15.30 **Snooker: Turniej Shanghai Masters** 17.00 **Magazyn LOTTO Ekstraklasy** 17.30 **Pilkarska nożna: LOTTO Ekstraklasy** - mecz: Zagłębie Sosnowiec - Górnik Zabrze 20.05 **Wiadomości** 20.20 **Kolarstwo: Vuelta a Espana** - best of 21.00 **Jeździectwo: Zawody w Lanaken** 22.00 **Igrzyska olimpijskie** 22.30 **Anatomia** 23.00 **Wyciągi superbike'ów: MŚ w Portimao** 23.25 **Wiadomości** 23.35 **Watts**

POLSAT

05.00 **Disco Gramy** - muz., Polska 2018
06.00 **Nowy dzień z Polsat News** - inf.
09.00 **Malanowski i partnerzy** (636, 637)
10.00 **Dzień, który zmienił moje życie** (122) - serial parodok., Polska
11.00 **Dlaczego ja?** (735) - serial, Polska
12.00 **Gliniarze** (16) - serial parodok., Pol.
13.00 **Trudne sprawy** (802) - serial, Pol.
14.00 **Pierwsza miłość** (2719) - serial
14.45 **Dlaczego ja?** (848) - serial, Polska
15.50 **Wydarzenia, Pogoda**
16.15 **Interwencja** - mag. reporterów
16.30 **Na ratunek** 112 (251) - serial, Pol.
17.00 **Gliniarze** (241) - serial, Polska
18.00 **Pierwsza miłość** (2720) - serial
18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda** - inf.
19.30 **Świat według Kiepskich** (269)
20.10 **Megahit: Iluzja 2** - thriller, Francja/USA 2016, reż. Jon M. Chu, wyk. Jesse Eisenberg, Mark Ruffalo, Woody Harrelson, Dave Franco

THRILLER

20.10 Iluzja 2
22.55 **Pewnego razu w Meksyku: Desperado 2** - film sensacyjny, USA/Meksyk 2002, reż. Robert Rodriguez, wyk. Antonio Banderas, Salma Hayek, Johnny Depp, Mickey Rourke
01.10 **W dolinie Elah** - dramat kryminalny, USA 2007, reż. Paul Haggis, wyk. Tommy Lee Jones, Charlize Theron, Jason Patric, Susan Sarandon
03.40 **Tajemnice losu** - program rozr.

TVN

05.50 **Uwaga!** - magazyn, Polska 2018
06.20 **Mango** - teledziesiątka
07.25 **Nowa Maja w ogrodzie** - magazyn
07.55 **Akademia ogrodnika** - magazyn
08.00 **Dzień Dobry TVN** - mag., Pol. 2018
11.00 **Ukryta prawda** (932) - serial, Pol.
12.00 **Szpital** (821) - serial parodok., Pol.
13.00 **Szkola** (584) - serial parodok., Pol.
14.00 **19+** (285) - serial parodok., Polska
14.30 **Kuchenne rewolucje: Kuźnia Sma-ków, Bielsko-Biala** - rozr., Pol.
15.30 **Szkola** (585) - serial parodok., Pol.
16.30 **19+** (286) - serial parodok., Polska
17.00 **Szpital** (822) - serial parodok., Pol.
18.00 **Ukryta prawda** (933) - serial, Pol.
19.00 **Fakty, Sport, Pogoda** - inf.
19.50 **Uwaga!** - magazyn, Polska 2018
20.10 **Doradca smaku** - magazyn, Polska
20.15 **Na Wspólnej** (2746) - serial, Polska
20.55 **Milionerzy** - teleturniej, Pol. 2018
21.30 **Top Model** - reality show, Pol. 2018

SERIAL

20.15 Na Wspólnej (2746)
22.30 **Ślub od pierwszego wejrzenia** - reality show, Polska 2018
23.30 **Piraci z Karaibów: Kłątwa „Czarnej Perły”** - film przygodowy, USA 2003, reż. Gore Verbinski, wyk. Johnny Depp, Keira Knightley, Orlando Bloom, Jack Davenport
02.20 **Co za tydzień** - magazyn, Pol. 2018
02.55 **Czysty Geniusz** (12) - serial, USA
03.55 **Moc magii**

TVP HD

08.55 **Wesele, ale gdzie?** 09.25 **Druga twarz** 10.10 **Gogglebox** - Przed telewizorem 5 10.55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** (422) 11.50 **Sąd rodzinny** (129) 12.50 **Detektyw** Na zlecenie 5 (6) 13.35 **Kartoteka** 3 (7) 14.35 **Damy i wielkiczki** Ukraina 8 (104, 105) 14.05 **Życie po zagładzie** 2 (1) 15.05 **Sekrety luksusowych hoteli** 2 (1) 16.05 **Niania** 2 (21, 22) 17.05 **Przyjaciele z Wonderland** (9) 18.00 **Klara i wszystko jasne** 2 (5) 19.00 **Komisarz Rex** 8 (113) 20.00 **Rezydent** - thriller, Wlk. Brytania/USA 2011 21.55 **Wikingowie** (5) 22.55 **Zaginiona bez śladu** - thriller, USA 1993 01.05 **Sztuka kochania** - komedia, Pol. 1989 03.20 **Święty interes** - komedia, Pol. 2010 05.00 **Niania** 2 (19) 05.25 **Plebani** (19) 05.59 **Zakończenie**

TVP POLONIA

12.25 **Krótką historią** 12.35 **Wiadomości** 12.50 **Zaolzie** 13.10 **Barwy szczęścia** (1838) 13.45 **Chichot** (13-ost.) 14.40 **Oczy w oczy** 15.10 **Polski stulecie**, czyli Dom Polonii w Seattle 15.45 **Wiadomości** 15.55 **Rezydencja** (48) 16.25 **1200 muze-ów** 16.55 **Supelkowe ABC** 17.10 **Moliki** książkowe 17.20 **Krótką historią** 17.30 **Telexpress** 17.55 **Niedziela z...** 18.40 **Pod Tatrami** 18.55 **Barwy szczęścia** (1838) 19.25 **Nad Niemnem** 19.45 **Dobranocka** 20.00 **Wiadomości**, Pogoda, Sport 20.45 **O mnie się nie martw** 8 (3) 21.35 **Kalendarium powstania warszawskiego** 21.45 **Polonia** 24 22.05 **Rozmowa Polonii** 22.20 **Halo Polonia** 23.10 **Józef Zator-Przytocia pseudonim Czeremosz** - film dok., Pol. 2018

POLSAT SPORT

06.00 **Żużel: Nice 1. liga żużlowa** 08.30 **Pilkarska nożna: Fortuna 1. liga** - mecz: Raków Częstochowa - Stal Mielec 11.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 13.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 15.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 17.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 19.30 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 22.00 **Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech** - mecz fazy grupowej 23.00 **Magazyn Fortuna 1. ligi** 00.30 **Żużel: Nice 1. liga żużlowa**

TV 4

06.00 **Spadkobiercy** - rozr., Polska 2012
07.05 **Turbo Fast** (24) - serial anim., USA
07.35 **Turbo Fast** (25) - serial anim., USA
08.00 **Nasz nowy dom** - reality show, Pol.
09.00 **Septagon** (6) - serial krym., Polska
10.00 **Czysta chata** - magazyn, USA
11.00 **Transakcje za milion dolarów** - Nowy Jork (2) - serial dok., USA
12.00 **Detektywi w akcji** (134) - serial
13.00 **Detektywi w akcji** (135) - serial
14.00 **STOP Drogówka** - magazyn, Polska
15.00 **Policjantki i Policjanci** (439)
16.00 **Maria z przedmieścia** (9) - telen.
16.55 **Światło twoich oczu** (9) - telen.
18.00 **Septagon** (9) - serial krym., Polska
19.00 **Policjantki i Policjanci** (440) - serial obyczajowy, Polska
20.00 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny (217) - serial krym., Polska
21.05 **Śmierć na 1000 sposobów** (11) - serial dokumentalny, USA

SERIAL

21.05 Śmierć na 1000 sposobów (11)
21.35 **Śmierć na 1000 sposobów** (12)
22.00 **Galileo**
23.00 **Galileo**
00.00 **Dragons' Den** - jak zostać milionerem - reality show, Polska 2011
02.05 **Interwencja** - mag. reporterów
02.25 **Interwencja** - mag. reporterów
02.45 **Cafe Futbol** - magazyn piłkarski
04.25 **Atleci** - magazyn sportowy
04.55 **Trans World Sport** - magazyn

TV 6

06.00 **Top 10** - lista przebojów 07.00 **Strażnik Teksasu** (164) 08.00 **Medicopter 117** (52) 09.00 **Policjantki i Policjanci** (146) 10.00 **Galileo** 11.00 **V.I.P.** (12) 12.00 **Miodowe lata** (94) 13.00 **Miodowe lata** (125) 14.00 **Supermarket** 14.35 **Sekrety sąsiadów** (51) 15.00 **Nawiedzony dom** 14.15 **MacGyver** (11) 15.15 **Diagnoza morderstwa** (11) 16.15 **Czarodziejki** (153) 17.15 **Buffy, postrach wampirów** 7 (14) 18.15 **Miodowe lata** (124) 19.00 **Kolejność** 19.00 **Miodowe lata** (95) 19.00 **Honor Albatrosa** 20.00 **Galileo** 21.00 **CSI: Cyber** 2 (23) 21.55 **CSI: Cyber** 2 (24) 22.50 **Syrena** - horror SF, USA 2001 00.40 **Hawaje 5-0** (18) 01.45 **STOP Drogówka** 02.45 **Tester** 03.00 **Top 10** - lista przebojów 04.00 **Disco Polo Life** 05.00 **Disco Polo Life**

TVP ROZRYWKI

06.20 **Familiada** 06.55 **Okrasza łamie przepisy** 07.25 **Muzeum Polskiej Piosenki** 07.40 **Śpiewające fortepiany** 08.35 **Rodzina** - mecz fazy grupowej 09.05 **Koło fortuny** 09.45 **Bake Off Junior** 10.40 **Bake off** - Ale przepis 10.55 **Familiada** 11.25 **Muzeum Polskiej Piosenki** 11.40 **Życie to kabaret** 13.45 **Śpiewające fortepiany** 14.45 **Kabaretowa mapa Polski** 15.50 **Kabaretowa mapa Polski** 17.55 **Okrasza łamie przepisy** 18.35 **Wojciech Ciejrowski** - boso przez świat 19.05 **Maklowicz w podróży** 19.40 **Rodzina** - mecz fazy grupowej 20.15 **Śpiewające fortepiany** 21.15 **Kabaretowy Klub Dwójki** 22.10 **KabaretTOP Story** 22.25 **The Voice of Poland** 9. Przesłuchania w ciemno 23.15 **The Voice of Poland** 9. Przesłuchania w ciemno

TVP KULTURA

09.15 **Zegnar, Solo** - dramat, USA 2008
11.00 **Kancelarz** (2) 12.10 **Kancelarz** (3) 13.20 **Studio Kultura** - rozmowy 13.35 **Kobieta na plaży** - film krótkometrażowy, Pol. 1963 14.20 **Pokój saren** - film psychol., Pol. 1997 16.00 **Studio Kultura** - rozmowy 16.15 **Tętno kultury** 17.00 **Rys** - dramat, Pol. 1981 18.35 **Chuligan literacki** 19.05 **Polska szkoła animacji: Laterna Magica** - film anim., Pol. 1968 19.10 **Polska szkoła animacji: Panopticon** - film anim., Pol. 1969 19.15 **Polska szkoła animacji: A - B** - film anim., Pol. 1978 19.25 **Kłórnica** po sztuce 19.35 **VideoFan: Portrety** 20.00 **Informacje kulturalne** 20.20 **Geniusz** (2) 21.10 **TVP Kultura** na 43. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych Gdynia 21.35 **Kocham radio** - film dok., Fr./Jap. 2012 23.30 **Kronos**

ATM ROZRYWKI

06.00 **Disco Gramy** 07.00 **TV Okazje** 07.30 **Awantura o kasę** 08.25 **Awantura o kasę** 09.25 **Gra w ciemno** 10.20 **Pierwsza miłość** (2708) 11.05 **Ewa gotuje** 11.35 **Ewa gotuje** 12.00 **Pielęgniarki** (279) 13.00 **Siołki** (49) 13.55 **Przed ślubem** 14.00 **Maiolaty** (22) 14.05 **Sekret taty** 15.00 **Daleko od noszy** (18, 19) 16.00 **Bezradnie przypadek: Pogromca wampirów** 16.00 **Świat według Kiepskich** (87, 88) 16.55 **Kiepski film: Umia, umia** 17.00 **Ally McBeal** (87, 88) 19.00 **Siołki** (49) 19.30 **Przed ślubem** 20.00 **24 godziny** (8, 9) 22.00 **Świat według Kiepskich** (68, 69) 23.00 **Peep Show** (25, 26) 00.00 **Siołki** (33) 01.00 **TV Okazje** 01.30 **TV Okazje** 02.00 **Maiolaty** (26) 03.00 **Pielęgniarki** (144) 04.00 **Disco gramy** 05.00 **Disco gramy**

TVP HISTORIA

10.05 **Cyrk po sowiecku** - Trasa bez zabezpieczenia (2) - film dok., Białoruś 2016
10.35 **Sensacje XX wieku** 11.15 **Otrzymaliśmy łódź** - film krótkometrażowy, Wlk. Brytania 2013 12.20 **Jan Serce** (10-ost.) 14.05 **Zmruż oczy** - komediodramat, Pol. 2003 15.45 **Świat z lotu ptaka** (3) 16.50 **Spór o historię** 17.35 **Historia Polski: Cios w plecy** - film dok., Pol. 1997 18.30 **Flesz historii** 18.45 **Komunikaty wojenne** 18.55 **Był, nie minął** - kronika zwiadowców historii

18 WRZEŚNIA
WTOREK

TVP 1

05.40 Elif (324) - serial obyczajowy, Turcja
06.35 Wieczna miłość (16) - telen., Tur.
07.25 Jaka to melodia?
07.55 Agropogoda, Wiad., Pogoda - inf.
08.15 Kwadrans polityczny - public.
08.30 Alarm! - magazyn, Polska 2018
08.55 Ranczo 4 (45) - serial obyczajowy, Pol.
09.55 Komisarz Alex 9 (110) - serial, Pol.
10.50 Jeden z dziesięciu - telen., Tur.
11.25 Korona królów (93) - telen. hist.
12.00 Wiad., Agrobiznes, Agropogoda
12.40 Magazyn rolniczy - magazyn rolniczy
12.55 Afryka Południowa (3-ost.) - dok.
14.00 Elif (325) - serial obyczajowy, Turcja
15.00 Wiadomości, Pogoda - inf.
15.15 Alarm! - magazyn, Polska 2018
15.35 Opole 2018 na bis - koncert, Polska
16.05 Wieczna miłość (17) - telen., Tur.
17.00 Telexpress, Pogoda
17.30 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3334) - telenowela, Polska

SERIAL

21.40
Kompania X (2/8)

18.30 Korona królów (94) - telen. hist.
18.55 Jeden z dziesięciu - telenowela
19.30 Wiadomości, Pogoda - inf.
20.10 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Bułgaria - Polska
21.40 Kompania X (2/8) - serial, Kanada
22.35 General MacArthur - woj., USA 1977
00.55 1968mm - Rok 68 w formacie 8 milimetrów (3-ost.) - film dok.

TV PULS

06.00 Kontrakt na miłość 2 (27) 07.00 Dziesięć przykazań (146) 08.00 Zbuntowany anioł (50) 09.00 Lombard: Życie pod zastaw 3 (107) 10.00 Gliniarz i prokurator 3 (23) 11.00 Nash Bridges 2 (22) 12.00 Za kratkami 12.00 Kobra - oddział specjalny (10) 13.00 Agenci NCIS: Los Angeles 8 (15, 16) 14.00 Zemsta: Stały numer 15.00 Lombard: Życie pod zastaw 2 (6) 15.55 Kobra - oddział specjalny (11) 16.00 Duchy przeszłości 18.00 Lombard: Życie pod zastaw 3 (107, 108) 20.00 Centurion - dramat, Wlk. Brytania 2010 21.55 Gladiator - dramat, USA 2000 01.05 Zobacz to! Na jedwabnym szlaku (7, 8, 9) 02.50 Z archiwum policji (8, 10) 03.50 Niesamowite (12, 13) 05.05 Niewolnica Victoria (33)

TVP INFO

07.50 Agrobiznes 07.55 Agropogoda
08.00 Wiadomości 08.10 Minęła ósma
08.59 Serwis Info, Pogoda Info 12.00 Wiadomości 12.10 Serwis Info, Pogoda Info
15.00 Wiadomości 15.09 Serwis Info, Pogoda Info 16.00 Panorama Info 16.52 Pogoda Info 17.00 Telexpress 17.15 Telexpress Extra 17.32 O co chodzi 18.00 Panorama 18.22 Panorama opinii 18.34 Serwis Info 18.43 Widziane z Polski 19.00 Serwis Info 19.30 Wiadomości 19.58 Gość „Wiadomości” 20.13 Minęła dwudziesta 21.00 Nie da się ukryć 21.28 Flesz Info Wieczór 21.40 Studio LOTTO 21.50 W tyle widać 22.24 Flesz Info Wieczór 22.30 W tyle widać extra 23.00 INFO wieczór 23.30 W akcji 23.55 Serwis Info 00.07 Pogoda Info 00.20 Wiadomości

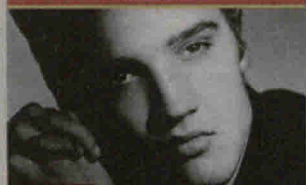
POLSAT SPORT NEWS

06.00 Siatkówka mężczyzn: Mistrzostwa Świata w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej 08.00 Siatkówka mężczyzn: Mistrzostwa Świata w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej 10.00 Premiera: Sport Flash 10.07 Piłka nożna: Liga czeska 12.00 Premiera: Sport Flash 12.07 Cafe Futbol 14.00 Magazyn Fortuna 1. ligi 15.50 Siatkówka mężczyzn: Mistrzostwa Świata w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Chiny - Brazylia 19.20 Siatkówka mężczyzn: Mistrzostwa Świata w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Kanada - Francja 22.00 Siatkówka mężczyzn: Mistrzostwa Świata w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej 01.00 Puncher Extra Time - magazyn 02.30 Zakończenie programu

TVP 2

05.30 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
06.05 M jak miłość (1381) - serial, Polska
07.00 Boże, ku wspomnieniu wejrzij
07.20 Na sygnale (115) - serial, Polska
07.55 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.25 Rodzinka.pl (4) - serial kom., Pol.
11.55 Barwy szczęścia (1899) - serial
12.30 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
13.15 Cena miłości (39/114) - serial, Tur.
14.10 Postaw na milion - teleturniej, Pol.
15.10 M jak miłość (1381) - serial, Polska
16.00 Kolo fortuny - teleturniej, Polska
16.35 Familiada - teleturniej
17.10 Łzy Cennet (14/151) - serial, Tur.
18.00 Panorama, Pogoda, Sport - inf.
18.35 Rodzinka.pl (161) - serial kom., Pol.
19.05 Wszystko przed nami (46)
19.35 Barwy szczęścia (1899) - serial
20.10 Barwy szczęścia (1900) - serial
20.40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia”
20.55 M jak miłość (1382) - serial, Pol.

DOKUMENT

23.05
Doktor „Dobre Samopoczucie”...

21.45 Kulisy serialu „M jak miłość”
21.55 Magazyn Ekspresu Reporterów
23.05 Świat bez fikcji: Doktor „Dobre Samopoczucie”. Elvis i dr Nick - film dok., Wielka Brytania 2015
23.55 Rodzinka.pl (240) - serial, Polska
00.20 Zemsta o jasnych oczach 2 (3-ost.)
02.25 Paradoxs (8/13) - serial krym., Pol.
03.15 Magazyn Ekspresu Reporterów
04.15 Zakończenie programu

PULS 2

11.45 Przygody Bolka i Lolka (54) 12.00 Gumisie 6 (9) 12.35 Flintstonowie (103, 104) 13.35 Timon i Pumba 3 (56, 57) 14.35 World of Winx (12) 15.00 Atomówki (12) 15.10 Ben 10 2 (12) 15.25 Flintstonowie (105) 16.00 Kung Fu Panda - legenda o niezwykłości 3 (11) 16.35 Niech żyje Król Julian: Na wygnaniu (5) 17.00 Pingwiny z Madagaskaru 2 (30, 35) 18.00 Alvin!!! I wiewiórki 2 (29) 18.20 Psi Patrol (21) 18.50 Bob Budowniczy 2 (7) 19.00 Strażak Sam 10 (17) 19.10 Tomek i przyjaciele 19 (5) 19.25 Gumisie 6 (10) 20.00 Lombard: Życie pod zastaw 3 (98) 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 4 (9, 10) 23.00 Wstydliwe choroby: prosto z kliniki 4 (8) 00.00 Terapia szokowa (2)

FOKUS TV

06.00 Redakcja: Dział Śledczy (32) 07.00 Wędzarskim szlakiem 07.30 Wędzarskim szlakiem 08.05 Pod lupą 08.35 Sąsiedzi (51, 52, 37, 38) 09.20 Starożytni kosmici (17) 10.15 Wojny magazynowe 11.10 Na lodowym szlaku 12.10 Akcja renowacja USA (4, 5) 13.05 Gigantyczne naprawy (5) 14.10 Drwale 15.05 Drwale w wielkim mieście (9) 16.05 Okręty wojenne (4) 17.05 Starożytni kosmici (18) 18.20 Wojny magazynowe 19.00 Na lodowym szlaku 20.00 Premiera: Drwale w wielkim mieście (10) 20.55 Premiera: Okręty wojenne (5) 22.00 Premiera: Niebezpieczeństwo nadchodzi (5, 6) 23.00 Porażki inżynierów (7) 23.55 Planeta Egipt (2) 00.55 Pod lupą 01.50 Lista Fokusa 02.25 Lista Fokusa

EUROSPORT 1

07.30 Wyścigi supersportów: MŚ 08.00 Wyścigi superbike'ów: MŚ 08.30 Kolarstwo: Vuelta a Espana 09.30 Igrzyska olimpijskie 10.25 Wspinaczka: MŚ 11.25 Judo 11.30 Wyścigi superbike'ów: MŚ 12.00 Łucznictwo: MŚ 12.30 Wyścigi supersportów: MŚ 13.00 Legends Live On 13.30 Igrzyska olimpijskie 15.00 Anatomia of 15.30 Wspinaczka: MŚ 16.30 Wyścigi supersportów: MŚ 17.00 Wyścigi superbike'ów: MŚ 17.30 MŚ Highlights 18.00 Horse Excellence 18.30 Snooker: Turniej Shanghai Masters 20.15 Wiadomości 20.25 Kolarstwo: Tour de France 21.25 Kolarstwo: Giro d'Italia 22.20 Wiadomości 23.30 Wyścigi motocyklowe: FIM Endurance World Championship w Bol d'Or 23.00 FIA WTCC 23.30 Wyścigi samochodowe: Blancpain Sprint Series

POLSAT

05.00 Disco Gramy - muz., Polska 2018
06.00 Nowy dzień z Polsat News - inf.
09.00 Malanowski i partnerzy (638)
09.30 Malanowski i partnerzy (639)
10.00 Dzień, który zmienił moje życie (123) - serial parodok., Polska
11.00 Dlaczego ja? (736) - serial, Polska
12.00 Gliniarze (17) - serial parodok., Pol.
13.00 Trudne sprawy (803) - serial, Pol.
14.00 Pierwsza miłość (2720) - serial
14.45 Dlaczego ja? (849) - serial, Polska
15.50 Wydarzenia - program inf.
16.10 Pogoda - program informacyjny
16.15 Interwencja - magaz. reporterów
16.30 Na ratunek 112 (252) - serial, Pol.
17.00 Gliniarze (242) - serial, Polska
18.00 Pierwsza miłość (2721) - serial
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.30 Świat według Kiepskich (270)
20.05 Ślad (1) - serial kryminalny, Polska
21.05 Ślad (2) - serial kryminalny, Polska

SERIAL

20.05
Ślad (1)

22.05 W dolinie Elah - dramat kryminalny, USA 2007, reż. Paul Haggis, wyk. Tommy Lee Jones, Charlize Theron, Jason Patric, Susan Sarandon
00.50 Gliniarz z Beverly Hills - komedia sensacyjna, USA 1984, reż. Martin Brest, wyk. Eddie Murphy, Judge Reinhold, Lisa Eilbacher, Ronny Cox, John Ashton
03.05 Tajemnice losu - program rozr.

STOPKŁATKA TV

06.00 Złotopolscy (248, 249) 07.00 Pułapki umysłu 4 (5) 07.25 Ciepłota ku antypodach (8) 08.25 Zaginione światy (10): Szkocja z czasów Walecznego Serca 09.20 Scena śmiechu 10.20 Plebania (23, 24) 11.25 Klara i wszystko jasne 2 (5) 12.20 Katastrofy w przestworzach (106, 107) 14.05 Premiera: Pogodowe top 10 (1) 15.05 Sekrety luksusowych hoteli 2 (2) 16.05 Niania 2 (23, 24) 17.05 Przyjaciele z Wonderland (10) 18.00 Klara i wszystko jasne 2 (6) 19.00 Komisarz Rex 8 (114) 20.00 Zabójczy cel - film sensac., USA/Kanada 2008 22.00 Kalifornia - thriller, USA 1993 00.35 Swadron - dramat, Pol./Belg./Fr./Ukr. 1992 02.45 Człowiek z marmuru - dramat, Pol. 1976 05.59 Zakończenie progr.

TVP 3

11.25 Cios w plecy - film dok., Pol. 1997
12.20 Polska z Miodkiem 12.30 Program lokalny 13.00 Niepokonani 13.15 Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Program lokalny 15.05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 15.35 Życie jest jak bana 16.00 Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna siódemka 16.45 Dziennik regionów - tematy dnia 17.00 Pozytywni.pl 17.30 Program lokalny 20.00 Życie jest jak bana 20.30 Pozytywni.pl 21.00 Program lokalny 21.35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 22.00 Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Alarm! 23.00 Kryminalna siódemka 23.20 Telekurier 23.50 Cios w plecy - film dok., Pol. 1997

TVP SPORT

06.05 Żużel Indywidualne ME - finał 07.55 Złota na futbol 08.05 Koszykówka mężczyzn: Eliminacje MŚ 10.00 Tenis: Turniej WTA w Tokio 12.00 Tenis: Turniej WTA w Tokio - mecz 1. rundy ry pojedynczej 14.10 Tenis: Puchar Davisa - podsumowanie 15.55 4-4-2 16.25 4-4-2 17.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Iran - Polska 19.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Bułgaria - Polska 21.25 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Bułgaria - Polska 21.25 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Bułgaria - Polska 22.00 Sportowy wieczór 22.45 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Bułgaria - Polska 00.45 Wioslarstwo: MŚ

TVN

05.10 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
05.35 Mango - telezakupy
06.50 Kuchenne rewolucje: Chełm, Gęsia Szyja - program rozr., Pol. 2014
07.50 Doradca smaku - magazyn
08.00 Dzień Dobry TVN - mag., Pol. 2018
11.00 Ukryta prawda (933) - serial, Pol.
12.00 Szpital (822) - serial parodok., Pol.
13.00 Szkoła (585) - serial parodok., Pol.
14.00 19+ (286) - serial parodok., Polska
14.45 Dlaczego ja? (849) - serial, Polska
14.30 Kuchenne rewolucje: Restauracja Orient Express, Lublin
15.30 Szkoła (586) - serial parodok., Pol.
16.30 19+ (287) - serial parodok., Polska
17.00 Szpital (823) - serial parodok., Pol.
18.00 Ukryta prawda (934) - serial, Pol.
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.50 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
20.10 Doradca smaku - magazyn
20.15 Na Wspólnej (247) - serial, Polska
20.55 Milionery - teleturniej, Pol. 2018

SERIAL

21.30
Diagnoza (3)

21.30 Diagnoza (3/13) - serial, Polska
22.30 Kuba Wojewódzki - talk-show, Pol.
23.30 Superwizjer - magaz. reporterów
00.05 Ślub od pierwszego wejścia - reality show, Polska 2018
01.05 36,6°C - program med., Pol. 2018
02.05 Niewierni (7) - serial obyczajowy, USA
03.05 Uwaga! - magazyn, Polska 2018
03.30 Moc magii - interaktywny program rozrywkowy

TTV HD

08.20 Damy i wieśniaczki. Ukraina (9)
09.25 Druga łwaz 10.10 Gogglebox. Przed telewizorem 5 10.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (423) 11.50 Sąd rodzinny (130) 12.50 Detektywi. Na zlecenie 5 (7) 13.35 Kartoteka 3 (8) 14.35 Damy i wieśniaczki. Ukraina 8 (10) 15.45 Express, Pogoda 16.05 Uwaga! 16.25 DeFacto Extra 16.55 DeFacto 4 - flesz 17.10 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (24) 17.45 Express, Pogoda 18.05 Ostre cięcie 5 18.50 Fachowcy (6) 19.35 Piła usterka (10) 19.45 Express, Pogoda 20.00 Made in Maroko 20.50 Królowe życia 5 (1) 21.45 Express, Pogoda 22.00 Usterka 5 (3) 22.30 Nauka jazdy 4 23.05 Zamiana zón 00.05 Tabu Polska (3) 01.05 Ostre cięcie 7

TVP POLONIA

12.35 Wiadomości 12.50 Nad Niemnem 13.10 Barwy szczęścia (1839) 13.45 Wojenne dziewczyny 2 (16) 14.40 Józef Zator - Przytycki pseudonim Czeremusz - film dok., Pol. 2018 15.45 Wiadomości 15.55 Rezydencja (49) 16.25 Sonda 2 16.55 Margocia i Mś zapraszają dziś 17.10 Mój zwierzyniec 17.20 Krótka historia 17.30 Telexpress 17.55 Szlakiem Kolberga 18.25 wojsko-polskie.pl 18.55 Barwy szczęścia (1839) 19.25 Magazyn z Wysp 19.45 Dobranoc: Miś Uszatek (92) 20.00 Wiadomości, Pogoda 20.35 Sport 20.45 Oljciec Mateusz 15 (195) 21.35 Kalendarium powstania warszawskiego 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa z Polonią 22.20 Halo Polonia 23.10 Ocaleni 00.15 Rezydencja (49)

POLSAT SPORT

06.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech 08.30 Magazyn Fortuna 1. ligi 10.00 Puncher Extra Time 11.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech 13.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Iran - Polska 15.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 15.50 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Finlandia - Iran 18.30 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 19.20 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Bułgaria - Polska 21.25 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Bułgaria - Polska 22.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - studio 22.30 Siatkówka mężczyzn: MŚ w Bułgarii i we Włoszech - mecz fazy grupowej: Bułgaria - Polska 01.00 Siatkówka mężczyzn: MŚ

TV 4

06.00 Spadkobiercy - rozr., Polska 2012
07.05 Turbo Fast (25, 26) - serial anim.
08.00 Nasz nowy dom - reality show, Pol.
09.00 Septagon (9) - serial krym., Polska
10.00 Czysta chata - magazyn, USA
11.00 Transakcje za milion dolarów - Nowy Jork (3) - serial dok., USA
12.00 Detektywi w akcji (136) - serial
13.00 Detektywi w akcji (137) - serial
14.00 STOP Drogówka - magazyn, Polska
15.00 Policjantki i Policjanci (440)
16.00 Maria z przedmieścia (10) - telen.
16.55 Światło twoich oczu (10) - telen.
18.00 Septagon (10) - serial krym., Pol.
19.00 Policjantki i Policjanci (441)
20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (218) - serial krym., Polska
21.00 Chappie - film SE USA/Meksyk 2015, reż. Neill Blomkamp, wyk. Sharlto Copley, Dev Patel, Yo-Landi Visser, Jesse Pablo Cantillo

SCIENCE FICTION

21.00
Chappie

23.35 Zaginiony batalion - film wojenny, USA/Luksemburg 2001, reż. Russell Mulcahy, wyk. Rick Schroder
01.30 STOP Drogówka - magazyn, Polska
02.30 Interwencja - magaz. reporterów
03.05 Graffiti - program publicystyczny
03.25 Atleci - magazyn sportowy
03.55 Trans World Sport - magazyn
05.00 SuperLudzie (8) - serial dok., Pol.
05.30 SuperLudzie (9) - serial dok., Pol.

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów 07.00 Strażnik Teksasu (165) 08.00 Medicopter 117 (53) 09.00 Policjantki i Policjanci (147) 10.00 Galileo 11.00 V.I.P. (13) 12.00 Miodowe lata (95, 142) Honor Albatrosa: Koledzy 13.45 Sekrety sąsiadów (52): Jedna szansa na dwie 14.15 MacGyver (12) 15.15 Diagnoza morderstwa (12) 16.15 Czarodziejki (154) 17.15 Buffy, postrach wampirów 7 (15) 18.15 Miodowe lata (122, 115) 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami 2 (23) 22.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (48) 23.00 Resident Evil: Zaświaty horror, Niem./Fr./Wlk. Brytania 2010 01.00 Hawaje 5-0 (19) 02.00 STOP Drogówka 03.00 Top 10 - lista przebojów 04.00 Disco Polo Life 05.00 Disco Polo Life

TVP ROZRYWKA

06.25 Familiada 06.55 Okrasa łamie przepisy 07.35 Śpiewające fortepiany 08.40 Rodzina wie lepiej 09.05 Kolo fortuny 09.45 Rodzina, ach rodzina 10.40 Muzeum Polskiej Piosenki 10.55 Familiada 11.25 Muzeum Polskiej Piosenki 11.40 Życie to kabaret 13.45 Śpiewające fortepiany 14.50 Kabaretowa mapa Polski: 7. Festiwal Kabaretu Koszalin 2001. Teraz kabaret! 15.55 Okrasa łamie przepisy 18.35 Wojciech Cejrowski - boso przez świat 19.05 Malowicz w podróży 19.40 Rodzina wie lepiej 20.15 Śpiewające fortepiany 21.20 Kabaretowy Klub Dwójki 22.10 KabareTOP Story 22.20 Bake Off Junior - widowisko, Pol. 2018 23.15 Bake off - Ale przepis 4 - widowisko, Pol. 2018 23.35 Kolo fortuny

TVP KULTURA

08.40 Mąż pod kółkiem - film obyczajowy, Pol. 1967 09.20 Rys - dramat, Pol. 1981 11.00 Kancelarz (4) 12.10 Kancelarz (5-ost.) 13.05 Dobranoc! - film anim., Pol. 1997 13.25 Informacje kulturalne 13.45 Studio Kultura - rozmowy 14.10 Constans - film psychol., Pol. 1980 15.50 TVP Kultura na 43. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych Gdynia 16.10 Taśmy kultury 16.35 Dwoje bliskich obcych ludzi - dramat, Pol. 1974 17.45 Mur - film obyczajowy, Pol. 2014 19.20 Kronos 20.00 Informacje kulturalne 20.30 Wszystko o mojej matce - transmisja spektaklu z Teatru Łaźnia Nowa w Krakowie, Pol. 2018 22.35 Wszystko o mojej matce - rozmowa po spektaklu 23.05 TVP Kultura na 43. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych Gdynia 23.30 Swobodny jeździec - dramat, USA

TVN SIEDEM

05.30 W-11 - Wydział Śledczy (1153): Królowe internetu - serial, Polska
06.15 Sąd rodzinny (121): Julka i jej brat - serial fabularno-dokumentalny, Polska
07.10 Szpital (402) - serial parodok., Pol.
08.10 Dr House 6 (14) - serial, USA
09.10 Kryminalni (11): Towar - serial, Pol.
10.15 Mango - telezakupy
11.55 Ukryta prawda (677) - serial, Pol.
12.55 Sąd rodzinny (122): Tajemnicze porwanie - serial fab-dok., Polska
13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (576) - serial fab-dok., Polska
14.55 Szpital (403) - serial parodok., Pol.
15.55 Zagubieni (13) - serial przyg., USA
16.50 Kryminalni (12): Kolekcjonerzy - serial kryminalny, Polska
17.55 Dr House 6 (15) - serial, USA
19.00 Ukryta prawda (678) - serial obyczajowy, Polska

SENSACYJNY

20.00
Drużyna potępionych

20.00 Drużyna potępionych - film sensacyjny, USA 2010, reż. Sylvain White, wyk. Jeffrey Dean Morgan, Zoe Saldana, Chris Evans, Idris Elba
22.05 Wrog numer jeden - dramat sensacyjny, USA 2012, reż. Kathryn Bigelow
01.20 Sposób na morderstwo (4)
02.25 Moc magii
04.35 Druga strona medalu
05.05 Zakończenie programu

TV TRWAM

15.50 Ma się rozumieć 16.00 Informacje dnia 16.10 Jestem mamią 16.30 Kalendarium młodych 16.50 Express studencki 17.00 Muzyka wokół Chopina 17.10 Prosto o gospodarce 17.30 Okiem kamery 17.55 Kartka z kalendarza - powstanie warszawskie 18.00 Anioł Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Rozmowy niedokonczone 19.25 Święty na każdy dzień 19.30 Każdy małuch to potrafi 19.45 Modlitwa z telefontem udziałem dzieci 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 W kolorze piwnienia - film dok., Pol. 2018 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Wiara czyni cuda - film obyczajowy, USA 2006 00.00 Programy powtórkowe

ATM ROZRYWKA

06.00 Disco Gramy 07.00 TV Okazje 07.30 Awantura o kasę 08.25 Awantura o kasę 09.25 Gra w ciemno 10.20 Pierwsza miłość (2709) 11.05 Ewa gotuje 11.35 Ewa gotuje 12.00 Pieśniarki (280) 13.00 Siołki (50): Wnuczek 14.00 Małolaty (23) 15.00 Daleko od noszy (20, 21): Etylina 95: Feministka aktywistka 16.00 Świat według Kiepskich (89, 90): Rolki czyli total gigant; Wal magistra 17.00 Ally McBeal (88, 89) 19.00 Siołki (50): Wnuczek 20.00 24 godziny (9, 10) 22.00 Świat według Kiepskich (70, 71): Tajemnica X muzy, Telewiz 23.00 Peep Show (26, 27) 00.00 Siołki (34) 01.00 TV Okazje 01.30 TV Okazje 02.00 Małolaty (27) 03.00 Pieśniarki (145) 04.00 Disco gramy 05.00 Disco gramy

TVP HISTORIA

09.50 Sensacje XX wieku 10.55 Spór o historię 11.30 Matecznik - film dok., Pol. 1974 11.50 Dorastanie (1) 13.00 Wszystkie kolory świata 14.05 Historia w postaciach zapisana 15.55 Marzyście 16.30 Komunikaty wojenne 16.40 Historia Polski: Trzy dni w przedświata piekła - film dok., Pol. 2009 17.25 Powstanie Warszawskie dzień po dniu 17.45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 18.15 Wojownicy czasu 18.50 Wojenne dziewczyny 2 (26) 19.40 Fortepian Chopina - film dok., Polska 2018 20.05 Polska góra była ich redutą - Kosiuchnowa 1916 - film dokumentalny, Pol. 2016 21.00 Nieznana historia Wielkiej Armady (2) - film dok., Wlk. Brytania 2015 22.00 Jak było? 22.40 Zmory - dramat, Polska 1978 00.30 Sensacje XX wieku

Życie niewesołe

W ubiegłym roku straciliśmy psa. Mieszkaliśmy jeszcze wtedy za granicą, gdzie pojechaliśmy z mężem i naszą ukochaną suczką do mojej ciężko chorej siostry. Mieszkaliśmy tam rok, a po jej śmierci wróciliśmy do kraju. Też jesteśmy już emerytami, też nas nękają różne choroby - jesteśmy przygotowani na wszystko. Moja siostra miała tam nieduży domek, mieszkaliśmy z mężem na piętrze. Wstyd się przyznać, ale po śmierci naszego psa bardziej cierpieliśmy niż po śmierci mojej siostry. Może dlatego, że rok przygotowaliśmy się do odejścia Terenki, natomiast śmierć psa była najzupełniej nieoczekiwana. Nasza suczka była stara, ale wydawało nam się, że zdrowa. Badana systematycznie, szczepiona, odrobaczana. U mojej siostry nie szła z nami spać na górę, kładła się w korytarzu na dole, na swoim posłaniu. Pewnej nocy, a właściwie już nad ranem, usłyszałam straszny skowyt, takie dosłownie wycie z cierpienia. Zbiegłam na dół, tam leżała nasza Bela, bardzo skowyczała, serce mi się ścisnęło. Po dwóch godzinach już byliśmy u weterynarza, który stawiał się w pracy o piątą rano, specjalnie dla nas. Okazało się, po zaaplikowaniu Bell silnego zastrzyku przeciwbólowego i zbadaniu jej, że w jamie brzusznej ma pełno krwi, ponieważ pękła jej śledziona z powodu nacisku na nią dużego guza, o którym nie mieliśmy pojęcia, bo przecież nie dawał żadnych objawów. Pan weterynarz powiedział, że niestety, nie da się przedłużyć jej życia, musi ją uspić, bo jak lek przestanie działać, to ten ogromny ból będzie znowu odczuwalny, a przecież to, co się dzieje w brzuchu, jest już niedowracalne. Musieliśmy zostawić tam Belę, do skremowania, takie są tam wymogi. Gdy wróciliśmy po tym wszystkim, mój mąż też potrzebował pomocy lekarskiej, ponieważ zasłabł i zaczął tracić przytomność. Karetka przyjechała szybko i w szpitalu udzielono mu pomocy.

To dramatyczne wydarzenie opłacił mi wielkim smutkiem, a ślady tej traumy wciąż są obecne w naszym życiu. Mimo że minął już cały rok, a właściwie nawet 14 miesięcy, często myślę o naszej ukochanej suczce. Dominiko, ktoś może pomyśleć, że jesteśmy jakimś warietami, że rozpaczaliśmy, gdy tymczasem dzieją się prawdziwie wielkie tragedie, chorują i umierają ludzie, dzieją się rzeczy straszne na świecie, a tymczasem ja tu piszę o psie. Tak, piszę, bo to dla nas był członek rodziny, ukochany, wierna psina, która towarzyszyła nam przez wiele lat. Namawiam mojego męża, abyśmy zastąpili ją jakimś nowym towarzyszem życia, innym psem, który również będzie nam bliski. Niestety, mąż nie wyraża zgody. Powiedział, że to by było jak zdrada. Jeszcze dodam, że mąż przez długi czas miał wyrzuty sumienia, że zawiózł naszą Belę do lekarza i ona była pewna, że wrócimy razem. Oszukaliśmy ją. Nawet z naszym poprzednim weterynarzem już tutaj, w kraju, rozmawiał i ten również potwierdził, że Bela była nie do uratowania. Bardzo żałuję, że mąż nie chce już psa. Byłoby nam milej na tym świecie przecież. Serdecznie pozdrawiam.

Tosia

Dziękuję za list. Znam wiele podobnych sytuacji, gdy właściciele psa rozpaczali po jego stracie jak po śmierci członka rodziny i nikt się nie dziwił - jest to zwyczajnie zrozumiałe. Natomiast plany sprawienia sobie nowego psiego przyjaciela wymagają zastanowienia się nad następującymi pytaniami: jeśli właściciel odejdzie wcześniej niż jego pies, kto się psem zajmie po śmierci opiekuna? A jeśli senior trafi do szpitala, to czy psem będzie miał się kto opiekować? Czy właściciel senior będzie w stanie pobudzać aktywność młodego psa i dotrzymać mu kroku? Ekspert polecają starszym ludziom pozyskanie psa seniora - schroniska są pełne opuszczonych zwierząt, potrzebujących opieki i miłości nowych właścicieli. Natomiast jeśli idzie o zalety posiadania psa, stosownego do wieku właściciela, jest ich mnóstwo, na czele ze zdrowotnymi.

Dominika (dominika@nj24.pl)

Gdy serce drgnie

Pani pracująca, mieszkająca sama, niezależna finansowo. Poznam Pana zmotoryzowanego, który chciałby zakończyć samotność i zaznać szczęścia. Pan wiek 60-65 lat. Proszę o kontakt 508-764-439.

Samotna

Szczęśliwa historia o dalekich sobie ludziach, którzy bardzo chcieli być razem, może być... opowieścią o nas. Uwierz, że sms to wszystko, co tracisz. Rozwiedź się, 47 lat. Tel. 576-101-123.

Joanna

Osiemdziesięciolatek pozna Panią w wieku do 76 lat, powyżej 160 cm wzrostu, posiadającą mieszkanie, domatorkę. Pani może mieszkać na wsi. Warunki materialne bardzo dobre. Tel. 574-284-087.

Anatol

Mam 44 lata. Jestem wysokim, bezzdzietnym singlem (kawalerem). Posiadam wszechstronne zainteresowania oraz wyższe wykształcenie. Z natury jestem człowiekiem spokojnym i umiarkowanym domatorem. Lubię zwiedzać nowe miejsca. Chętnie i zdecydowanie poznam bezzdzietną dziewczynę, Panią, która poważnie myśli o życiu. Na początek proponuję przyjaźń. Czas pokaże, co będzie dalej. Nie szukam przygód ani wrażeń. Jeśli szukasz normalności, zrozumienia, a może i miłości, to czekam pod tel. 600-267-752.

Charyzmatyczny

Wolny, lat 70, wzrost 168, wykształcenie średnie techniczne, bez nałogów, materialnie niezależny, o dobrym charakterze. Lubię ustabilizowany tryb życia. Poznam Panią z wykształceniem minimum średnim, posiadającą dobre cechy charakteru.

Waldek

Mam 63 lata, szczupły, wysoki, rozwiedziony, samotnie gospodarujący od kilku lat. Poznam Panią w podobnym wieku, rozwódkę, wdowę, bez znaczenia. Stały związek - chcę kogoś szanować

i pokochać. Warunków mieszkaniowych nie mam, zamieszkać u Ciebie. Podaj mi przyjazną dłoń, a ja w życiu się odwdzięczę. Życie w samotności jest bez sensu. Czy jesteś z wiosek, czy z miasta, to bez znaczenia. Razem damy sobie radę, na dobre i na złe. Zadzwoń 730-706-620.

Wiesław

Życie jest piękne tylko wtedy, kiedy kogoś kochamy. Może właśnie szukam Ciebie? Poznam miłą, sympatyczną kobietę w wieku 40-44 lat, która zostanie moją przyjaciółką, a może kimś więcej, której mógłbym zaufać i wspólnie przeżyć urok życia - każdej chwili. Jestem miłym, sympatycznym blondynem. Uwielbiam podróże i spacerować. Lubię słuchać muzyki oraz biegać. Nie lubię samotności. Jeśli zainteresował Cię mój anon, to pisz i dzwoń już dziś, bo czas tak szybko ucieka, a we dwoje jest różnie. Tel. 514 568 438.

Andrzej

Jestem miłym, zadbanym i samotnym 50-latką. Poznam panią w zbliżonym wieku, na dobre i na złe, lubiącą turystykę i długie spacerować. Tel. 883-267-250.

Robert

Jestem miłym i sympatycznym mężczyzną, wolnym i bez żadnych zobowiązań. Mam 62 lata, 166 cm wzrostu. Jestem zaradny, lubię pracować w ogródku. Poznam miłą, sympatyczną kobietę do 62 lat, w miarę szczupłą i niekonfliktową. Mogę zmienić miejsce zamieszkania. Tel. 726-410-431.

Edek

Rozwiedziony, wysoki, bez nałogów, niezależny finansowo-mieszkaniowo, pozna panią do 60 lat, miłą, o kobiecych kształtach. Zaproś na kawę, spacer, a potem może do mojego życia. Odezwij się 518-649-794

Leszek

64 lata/174/85, wolny, bez zobowiązań, uczciwy, lojalny, na emeryturze. Mieszkam pod miastem, mam ładny dom. Pragnę poznać panią, 513-398-255.

Bogusław

Lato u schyłku lecz wakacyjne podróże i wycieczki wciąż trwają - warto mieć kogoś, z kim te chwile możemy wspólnie przeżywać. Jeśli czujesz się samotna/-y, jesteś otwarta na świat i masz uczciwe zamiary, napisz do redakcji lub zadzwoń do wybranej osoby - daj sobie szansę na poznanie bratniej duszy. Kto pragnie się ogłosić, pisze kilka słów o sobie i o swoich oczekiwaniach wobec ewentualnego partnera. List należy dostarczyć do redakcji NJ (ul. M. Curie-Skłodowskiej 13, 58-500 Jelenia Góra), można też wysłać mailem. Powtórzenie anonsu wymaga jedynie kontaktu telefonicznego. Kto pragnie odpowiedzieć na ogłoszenie (jeśli nie ma numeru telefonu), pisze list do wybranej osoby, zaznaczając jej imię i numer NJ, w którym anon się ukazał, oraz załącza w kopercie znaczek pocztowy. W razie pytań, kontakt: e-mail: natalia@dzieciziem.pl tel. 503 387 906.

(nat)

Pomogę, oddam za darmo

Do oddania:

Zestaw wypoczynkowy 3-2-1 w stylu retro, wersalka i ława.

Ofiarodawcy i potrzebujący mogą zgłaszać informacje pod nr 503 387 906 w godz. 10-15. (nat)

Potrzebne:

Pralka wąska, od góry otwierana, fotel do spania lub tapczanik, wersalka, łóżko piętrowe, czajnik, bateria do zlewu i wanny, chodniki, firany, zasłony, ciuszki dla dziecka, ubrania dla dziewczyny 17-18 lat oraz ubrania dla osoby do 30 lat.

REKLAMA I PROMOCJA

IV CHARYTATYWNY MARATON EKOLOGICZNY „WYBIERAM ZDROWIE”

pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Jeleniej Góry Marcina Zawity, oraz Zastępcy Prezydenta Miasta Jeleniej Góry Jerzego Łuźniaka

22 września 2018 r. od godz. 12:00 do 18:00 na terenie Galerii Sudeckiej

Gwiazda wieczoru: **RECITAL JACKA ZIOBRO**

Główny punkt programu: **POKAZ MODY Z UDZIAŁEM DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ**

Prowadzenie: **GRZEGORZ KOCZUBAJ**

W strefie zdrowia m. in.: • konsultacje medyczne • porady rehabilitanta • pierwsza pomoc

W Strefie urody m. in.: • darmowe makijaże • diagnostyka i pielęgnacja twarzy • stylizacja paznokci

W strefie zdrowej żywności m. in.: • porady dietetyka

LICYTACJE NA RZECZ FILIPA JANASA

REJESTRACJA POTENCJALNYCH DAWCÓW SZPIKU

DKMS
POTENCJALNY DAWCOWY KRWI

Partner główny:

Organizator:

Patronat honorowy:

PATRONAT HONOROWY
Prezydenta Miasta Jeleniej Góry
Marcina Zawity
Zastępcy Prezydenta Miasta Jeleniej Góry
Jerzego Łuźniaka

DOFINANSOWANE PRZEZ
MIASTO JELENIA GÓRA

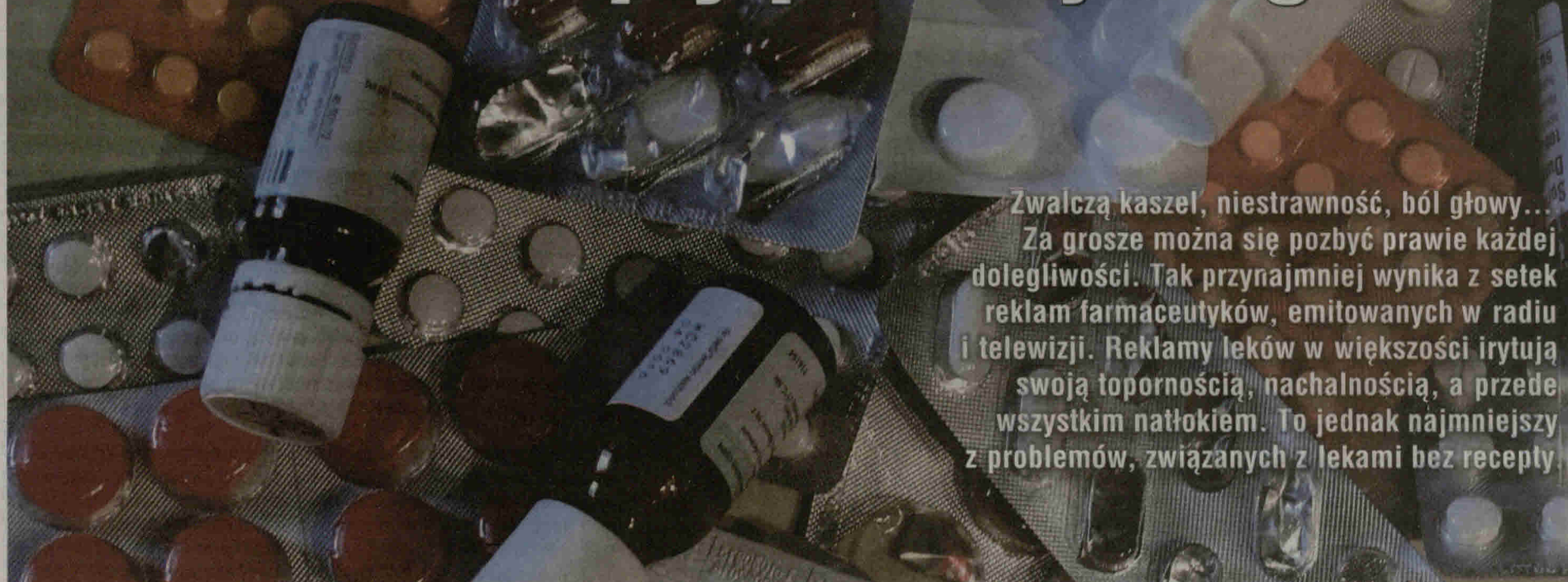
Partnerzy:

Patronat medialny:

Leki bez recepty podwójnie groźne

Zwalczą kaszel, niestrawność, ból głowy...

Za grosze można się pozbyć prawie każdej dolegliwości. Tak przynajmniej wynika z setek reklam farmaceutyków, emitowanych w radiu i telewizji. Reklamy leków w większości irytują swoją topornością, nachalnością, a przede wszystkim natłokiem. To jednak najmniejszy z problemów, związanych z lekami bez recepty.

Takie leki to zagrożenie. Realne i poważne. W skrajnych sytuacjach skutkujące śmiercią. Bardzo łatwo je bowiem przedawkować. Łatwo też - doraźnie pozbywając się objawów - przeoczyć poważne schorzenie.

Zażywamy bez umiaru

Reklamy i powszechna, niekontrolowana dostępność robią swoje. Z ubiegłorocznego badania CBOS wynika, że leki dostępne bez recepty, a także suplementy codziennie stosuje 89 proc. dorosłych Polaków. Najczęściej są to środki przeciwbólowe i przeciwzapalne oraz farmaceutyki łagodzące objawy przeziębienia lub grypy (po 68 proc.). I tylko 15 proc. osób zażywających takie medykamenty czyta ulotki informacyjne.

Tymczasem leki bez recepty mogą być bardzo szkodliwe: mogą uczulać, powodować krwawienie z przewodu pokarmowego, a nawet prowadzić do niewydolności ważnych dla życia narządów. Niektóre działają jak narkotyki i mogą uzależniać. Wiele pozornie nieszkodliwych leków może prowadzić do groźnej interakcji w połączeniu z alkoholem, innymi lekami, a nawet z sokiem cytrusów.

Największym jednak zagrożeniem jest możliwość przedawkowania

takich farmaceutyków. Zwłaszcza, że medykamenty z identyczną substancją czynną oferowane są pod różnymi nazwami. Popularny paracetamol, skądinąd najbezpieczniejsza substancja przeciwbólowa, znajduje się w lekach dostępnych pod 179 nazwami, do tego przeznaczonych na różne dolegliwości. Różne leki, choć wszystkie z paracetamolem, przyjęte jednocześnie, np. na ból głowy, problemy z zatokami, podwyższoną temperaturę i dolegliwości związane z okresem, to niemal pewne przedawkowanie. A Polacy zażywają 2 mld pigułek z paracetamolem rocznie.

Zagrożenie nie jest wydumane. Z braku danych dotyczących Polski, według statystyk z USA i Anglii przedawkowanie niesteroidowych leków przeciwzapalnych powoduje w USA 20 tys. zgonów i 100 tys. hospitalizacji (Annual Scientific Meeting of the American College of Gastroenterology). Zażywanie aspiryny w Anglii jest przyczyną przynajmniej 20 tys. krwotoków i 3 tys. zgonów (raport prof. Petera Rothwella, Uniwersytet Oksfordzki).

Zagrożeniem jest nie tylko paracetamol. Gdy weźmiemy lek przeciwgrypowy, syrop na kaszel, tabletki na zapalenie zatok, a do tego przejmujemy

specyfik odchudzający, każdy z nich może zawierać efedrynę.

Oczywiście jest na to skuteczna rada. Nie nadużywać bezreceptowych leków, zawsze sprawdzać ich skład i nie przyjmować jednocześnie medykamentów z taką samą substancją czynną.

Można przeoczyć groźną chorobę

Nie tylko ryzyko przedawkowania jest zagrożeniem wynikającym z powszechnej dostępności leków bez recepty.

Wiele leków likwiduje tylko dolegliwości, które tak naprawdę są sygnałem od organizmu, że toczy się w nim groźny proces chorobowy. Łykając tabletkę przeciwbólową, na zgagę, uporczywy kaszel albo chrypkę, powodujemy, że nieprzyjemny objaw znika, a choroba rozwija się dalej. Może udałoby się uratować głos mężczyzny, który uporczywą chrypkę przez lata zwalczał popularnym medykamentem, oczywiście dostępnym bez recepty. Dopiero, gdy specyfik już nie pomagał, mężczyzna poszedł do lekarza. Wykryto raka krtani. Życie ocalała rozległa operacja, głosu już nie. Podobnie w przypadku kobiety, która latami, bez recepty, zwalczała

dolegliwości związane z - jak sądziła i co sugerowali lekarze - zespołem jelita drażliwego. Powodem kłopotów zdrowotnych był, rozwijający się latami, nowotwór układu pokarmowego. Tę kobietę być może leki bez recepty kosztowały życie.

Rzecz jasna w przypadku każdego z farmaceutyków - i tych na chrypkę, i tych na niestrawność, i wszystkich innych - istnieje pełna informacja, że nie wolno ich przyjmować przez dłuższy okres czasu oraz że nieustępowanie objawów należy skonsultować z lekarzem. Ale kto by się tym przejmował?

Zachować rozsądek

- Leki bez recepty nie są groźne same w sobie, tak samo jak nie jest groźny nóż kuchenny, choć można nim zabić - mówią lekarze, przyznając że sposób, w jaki takie medykamenty są reklamowane, może skłaniać do nieostrożnego ich zażywania.

- Zdecydowanie warto i trzeba alarmować o tych zagrożeniach, bo przekaz płynący z reklam może rzeczywiście sugerować, że takie farmaceutyki są całkowicie bezpieczne. Oczywiście są bezpieczne, ale tylko, jeśli się je przyjmuje zgodnie z instrukcją. Konsumentom jednak nie czytają ulotek,

nie zastanawiają się nad interakcjami, liczy się szybka ulga - ocenia onkolog kliniczny Sebastian Fidler. - Żaden nowotwór nie rozwija się w tydzień ani miesiąc. To proces chorobowy trwający latami, więc teoretycznie doraźnie stosowane leki nie powinny zakłócić diagnostyki. Zwłaszcza przy jasnych informacjach, że można je przyjmować kilka dni, co najwyżej kilka tygodni. Ale praktycznie może być różnie, bo jeśli pacjent nie stosuje się do zaleceń z ulotki leku, bierze go więcej albo znacznie dłużej niż powinien, niweluje specyficzne objawy, a to może utrudnić lekarzowi wykrycie rzeczywistych przyczyn dolegliwości. Pacjenci szukają jak najłatwiejszych sposobów, by jak najszybciej pozbyć się dolegliwości. Mam mnóstwo chorych, których zdłagnozować pomogłaby gastroscopia, albo kolonoskopia. Ale nie chcą jej robić. Mówią, że wystarczy im usg. Tyle, że w badaniu ultrasonograficznym nie zobaczą właściwego obrazu jelit.

Doktor Fidler apeluje, by zachowywać się racjonalnie. Jeśli po stosowaniu przez kilka, góra kilkanaście dni doraźnego leku dolegliwości wracają, bezwzględnie należy pójść do lekarza, a nie powtarzać domową kurację.

(mal)

REKLAMA I PROMOCJA

Kompleksowe BADANIA SŁUCHU

Współpraca
z NFZ

Ponad 450
lokalizacji w Polsce

25 lat tradycji

Tysiące zadowolonych
pacjentów

Zapraszamy do naszych gabinetów na
BEZPŁATNE BADANIA SŁUCHU

SŁUCHMED

Jelenia Góra, ul. 1-go Maja 26
tel. 75 619 99 77

czynne: poniedziałek-piątek
w godz. 9:00-17:00

ORTODONCJA SMILELINE W JELENIEJ GÓRZE

INNOWACYJNA METODA
LECZENIA WAD ZGRYZU

pod medycznym nadzorem

prof. Piotra Fudaleja

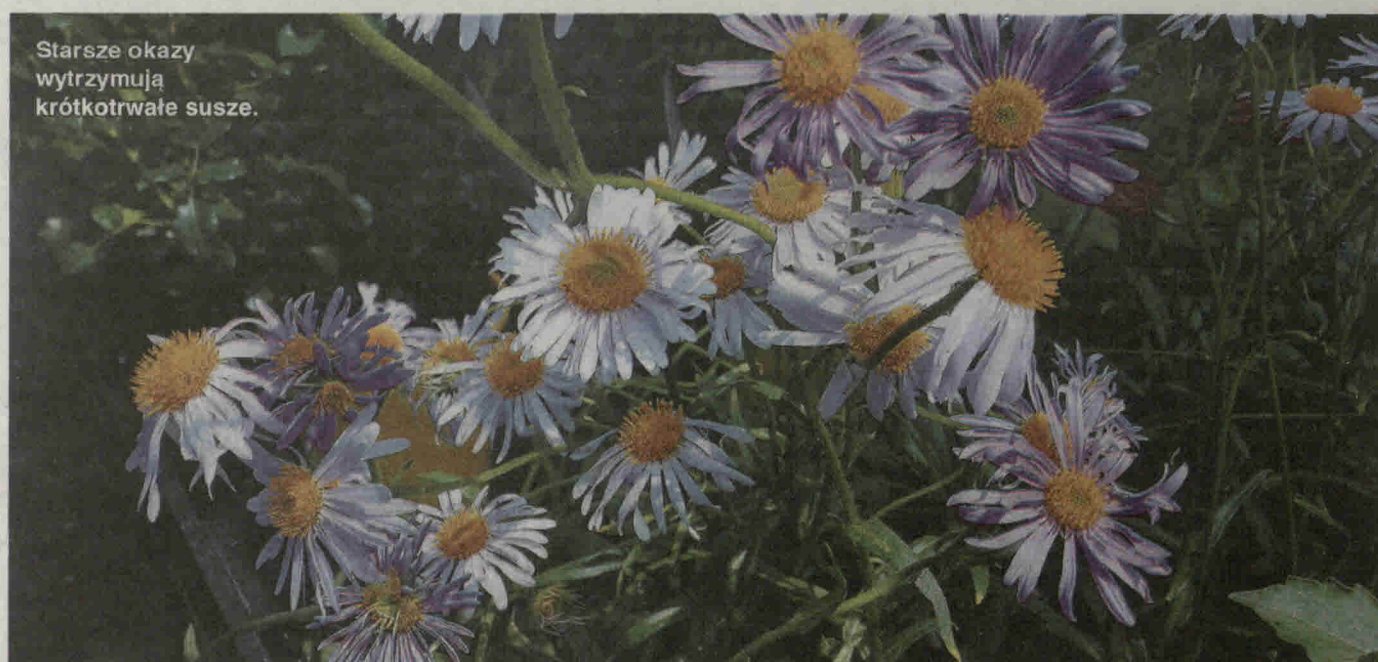
z Uniwersytetu w Bernie
(Szwajcaria)

stomatologia
bezbólu
www.stomatologiabezbolu.pl

Dowiedz się Więcej na:
www.facebook.com/NZOZstomatologiabezbolu
sbb@stomatologiabezbolu.pl tel. 75 642 45 58

Starsze okazy
wytrzymują
krótkotrwałe susze.

Aster alpejski - uprawa i pielęgnacja

Bylina dorastająca do 40 cm wysokości. Wieleletnia roślina o wzniesionym, kępiastym pokroju. Okres kwitnienia przypada od maja do czerwca. Kwiaty koloru fioletowego, zebrane w okazałe koszyczki na szczytach pędów. Roślinę należy uprawiać w miejscach słonecznych, na glebach żyznych, przepuszczalnych i umiarkowanie wilgotnych. Aster alpejski jest dość mrozoodporny i raczej nie ma problemów z przetrzymaniem w naszych warunkach. Zaleca się jednak, dla bezpieczeństwa, najmłodsze okazy zabezpieczyć na zimę, okrywając je. Rośliny należy dokarmiać nawozami organicznymi. Astry bardzo ładnie prezentują się na skalniakach, słonecznych rabatach oraz nadają się na kwiat cięty.

Krowieniec idealny do warzywnika

Wśród nawozów naturalnych obornik (krowieniec) cieszy się największą popularnością i coraz częściej wykorzystywany jest w uprawach warzyw jako ekologiczne źródło cennych składników. Można nim bowiem zastąpić nawozy mineralne i z takim samym powodzeniem uprawiać smaczne i jakościowo dobre warzywa.

Obornik zawiera głównie azot, potas, fosfor, magnez, a także mikroelementy. Problem tkwi w znalezieniu dobrego obornika. Niestety, ten wartościowy nawóz coraz trudniej jest dostać, a korzystanie z niego wymaga czasu i sporo pracy. Jeśli jednak zależy nam na plonach dobrej jakości i pięknych, zdrowych roślinach, warto spróbować go zdobyć. Tym bardziej, że takie nawożenie może wystarczyć nawet na 2-3 lata, gdyż tyle czasu trwa całkowity rozkład obornika w glebie.

Czym jest obornik? To odchody zwierząt wymieszane ze ściółką. Stąd też trudność w zdobyciu dobrego nawozu, bowiem jego wartość zależy od hodowli zwierząt, ich diety oraz od tego, w jaki sposób obornik był później przechowywany.

Pamiętajmy, że obornik jest bardzo mocnym nawozem i nie należy stosować go bezpośrednio. Odpowiedni do użycia jest obornik przekompostowany. Najlepszym terminem stosowania obor-

nika jest jesień. Nawóz przewieziony na działkę powinien być jak najszybciej zastosowany, czyli rozrzucony po działce, a następnie przekopany i wymieszany z ziemią na głębokość około 20 cm. Jeśli nie mamy dostępu do świeżego obornika, możemy skorzystać z oferty sklepów, które mają w sprzedaży obornik granulowany, a także suszony. Nawóz ten dużo łatwiej się rozprowadza, nie ma przykrego zapachu i jest łatwiej dostępny. Pamiętajmy, aby nie kupować nawozu z niepewnego źródła, bo może się okazać, że z naturalnym obornikiem niewiele będzie miał wspólnego.

Obornik suszony został wcześniej poddany kompostowaniu, dlatego można go stosować przed siewem roślin, przekopując z podłożem na głębokość około 10 cm, lub też rozrzuć pomiędzy roślinami na powierzchni gleby cienką warstwę i następnie zalać ją wodą. Taką formę obornika możemy zastosować w uprawie nie tylko warzyw, ale także roślin ozdobnych, drzew i krzewów owocowych.

Obornik granulowany jest bardziej skoncentrowany od suszonego, dlatego należy go stosować punktowo lub po rozcieńczeniu wodą, zgodnie z instrukcją zamieszczoną na opakowaniu. Taką formę nawozu możemy stosować w uprawie warzyw, owoców, roślin ozdobnych, drzew i krzewów owocowych.

Nawozy zielone

Gorczyca to
najczęściej siana
roślina na poplon.

Nawozy zielone to rośliny, które przekopuje się z glebą po kilku lub kilkunastu tygodniach od wysiania w tym samym miejscu, w którym je wysialiśmy. Wspaniale użyźniają glebę i poprawiają jej strukturę.

Do nawozów zielonych zaliczamy rośliny, które w krótkim czasie tworzą dużą masę zieloną; po płytkim przekopaniu części nadziemnej w glebie pozostają resztki roślinne, które przechodzą szereg przemian i wzbogacają glebę w azot oraz inne składniki pokarmowe. Do najcenniejszych roślin zaliczamy te z rodziny bobowatych, ponieważ ich korzenie, dzięki specjalnym bakteriom, pobierają azot z powietrza i dostarczają go do gleby. Azot gromadzi się w specyficznych brodawkach znajdujących się na korzeniach, a po przekopaniu roślin pozostaje w glebie, co powoduje cenne jej nawożenie.

Azot jest jednym z najważniejszych składników pokarmowych roślin. Jeśli chodzi o inne składniki pokarmowe, jak potas, fosfor, magnez, muszą one zostać przemieszczone z głębszych warstw gleby do części uprawnej. W tym wypadku bardzo dobrze sprawdzi się uprawa słonecznika, gdyż jego system korzeniowy może pobrać składniki pokarmowe z niższych warstw gleby. Trawy i zboża także są bardzo dobrym nawozem zielonym. Nie mają one specjalnych wymagań i udadzą się na każdej glebie. Późną jesienią możemy wysiać

do gruntu rośliny na nawóz, które przetrzymają i zostaną przekopane wiosną. Pamiętajmy jednak, aby odpowiednio przygotować glebę przed wysianiem nawozów zielonych. Gleba nie musi być zupełnie oczyszczona z chwastów, ważne, aby chwasty nie kwitły. Bardzo ważne natomiast jest spulchnienie gleby przed wysianiem. Po wysianiu nasion zagony należy podlać.

Do roślin bobowatych, które można wykorzystać jako poplon zaliczamy:

- ✓ łubin żółty,
- ✓ peluszkę,
- ✓ lucernę,
- ✓ koniczynę białą,
- ✓ wykę ozimą.

Z traw na poplon zastosować możemy:

- ✓ żyto ozime,
- ✓ pszenicę,
- ✓ owies,
- ✓ jęczmień.

Rośliny, które także znajdują zastosowanie jako nawóz zielony:

- ✓ gorczyca,
- ✓ rzepak,
- ✓ facelia,
- ✓ gryka.

Tekst i zdjęcia: P. Walczak

REKLAMA I PROMOCJA

LEKARZ MEDYCYNY ZE SPECJALIZACJĄ Z BALNEOLOGII I MEDYCYNY FIZYKALNEJ
LUB LEKARZ SPECJALISTA: REUMATOLOG I/LUB NEUROLOG I/LUB ORTOPEDA
PO KURSIE Z PODSTAW Z BALNEOLOGII I MEDYCYNY FIZYKALNEJ

Miejsce pracy: Uzdrowisko Cieplce Sp. z o.o. - Grupa PGU w Jeleniej Górze ul. P. Ściegiennego 9b, 58-560 Jelenia Góra

Wymagania kwalifikacyjne, cechy i umiejętności Kandydata do pracy - niezbędne dla zatrudnienia:

- wykształcenie: lekarz medycyny ze specjalizacją z balneologii i medycyny fizykalnej lub lekarz specjalista: reumatolog i/lub neurolog i/lub ortopeda po kursie z podstaw z balneologii i medycyny fizykalnej,
- bardzo dobry stan zdrowia, w tym prawidłowy wynik badań dla celów sanitarno-epidemiologicznych,
- umiejętność pracy w zespole,

- zaangażowanie, odpowiedzialność, komunikatywność.

Umiejętności i cechy Kandydata do pracy - mile widziane:

- znajomość języków obcych (język angielski i/lub niemiecki i/lub rosyjski).

Oferujemy:

- zatrudnienie na podstawie umowy o pracę lub kontraktu,
- stabilne zatrudnienie w dynamicznie rozwijającej się firmie,
- wynagrodzenie adekwatne do zajmowanego stanowiska i zakresu obowiązków.

W Uzdrowisku Cieplce Sp. z o.o. - Grupa PGU funkcjonuje Zakładowy Zbiór Układ Pracy oraz Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Osoby zainteresowane zatrudnieniem powinny swoje aplikacje (CV wraz z listem motywacyjnym/ podaniem o pracę), przestać na adres email:

rekrutacja@uzdrowisko-cieplce.pl

Nadestanych aplikacji nie zwracamy. Zastrzegamy sobie prawo odpowiedzi tylko na wybrane aplikacje.

Uzdrowisko Cieplce Sp. z o.o. - Grupa PGU

www.uzdrowisko-cieplce.pl

OGŁOSZENIE

Prezes Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze
ogłasza konkurs na stanowisko

specjalisty psychologa

I Opiniodawczego Zespołu
Sądowych Specjalistów

dla obszaru właściwości sądów rejonowych:
w Jeleniej Górze, Kamiennej Górze i Lubaniu.
(1 etat - w pełnym wymiarze czasu pracy).

Więcej informacji

na stronie Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

<https://www.jelenia-gora.so.gov.pl/>

w zakładce oferty pracy - w toku.

„PIONIER”-skie czasy (1)

Pod koniec sierpnia 1945 r., ukazał się pierwszy numer dziennika „Pionier”. Była to pierwsza po wojnie gazeta codzienna na Dolnym Śląsku, która dziś stanowi dla nas nieprzebrane źródło wiedzy o tamtych czasach.

Choć pierwsze próby wydawania polskiej prasy na powojennym Dolnym Śląsku były podejmowane już w maju 1945 r. (Dziennik Lignicki, wydawany w formie powielanych na maszynie do pisania ulotek informacyjnych w formacie A4), to jednak na gazetę z prawdziwego zdarzenia trzeba było poczekać aż do końca sierpnia 1945 r., kiedy w Legnicy narodził się PIONIER. Dziennik Dolno-Śląski. Dziennik, w przeciwieństwie do swoich poprzedników (m.in. Brzask, Nasz Wrocław czy Gazeta Dolno-Śląska), którzy ukazywali się nieregularnie, miał każdego dnia dostarczać mieszkańcom Dolnego Śląska informacje z kraju i ze świata.

Początki, tak jak w wielu innych ówczesnych przypadkach, nie należały do najłatwiejszych. Jerzy Drewnowski, jeden z pracowników redakcji Pioniera, wspominał: Nasza mała ekipa zainstalowała się w Legnicy w któ-

Pierwsze sudeckie derby

W trudnych latach powojennych sport, częstokroć funkcjonujący na stopie całkowicie amatorskiej, odgrywał w życiu mieszkańców Jeleniej Góry niebagatelną rolę. Widowiska sportowe były nielicznymi momentami, kiedy człowiek mógł chociaż na chwilę zapomnieć o codziennych trudach i problemach. Prym wiodła oczywiście piłka nożna.

Mało kto jednak pamięta, że już latem 1945 r., dochodziło w Jeleniej Górze do spotkań na szczeblu międzynarodowym. Pierwsze z nich miało miejsce 26 VIII 1945 r., kiedy na stadionie przy dworcu kolejowym doszło do meczu pomiędzy reprezentacją czechosłowackiej Jelenicy a reprezentacją Jeleniej Góry. Spotkanie zakończyło się wynikiem 4:1 dla Polaków.

Pomimo dosyć wysokiej porażki zawodnicy zza południowej granicy bardzo chętnie przystali na propozycję spotkania rewanżowego. Do drugiego spotkania miała przystąpić najlepsza jeleniogórska drużyna. Aby ją wyłonić, przeprowadzony został mecz pomiędzy reprezentacją piłkarską lokalnej komórki OM TUR (Organizacja Młodzieży Towarzystwa Uniwersytetu Ro-

miała się odbyć w gmachu lokalnej Komórki Ligi Morskiej przy ul. Długiej 4-5. Organizatorzy przewidzieli dla najlepszych zawodników atrakcyjne nagrody.

Na linii startu, stanowiącej zarazem linię mety, którą ustawiono na ówczesnym Placu Bieruta (obecnie Plac Niepodległości), zjawili się dwudziestu trzech uczestników. Wśród nich można było wyróżnić reprezentantów lokalnego harcerstwa, milicji, OM TUR, Związku Walki Młodych [w skrócie ZWM; organizacja młodzieżowa związana z Polską Partią Robotniczą - M.Z.] oraz lokalnych klubów sportowych (Kolejowy Klub Sportowy, Klub Sportowy Pionier etc.). Całemu przedsięwzięciu nadano uroczysty i wręcz huczny charakter, a na trybunie zasiadł sam jeleniogórski Pełnomocnik Rządu. Wśród widzów panowało spore podniecenie. Korespondent Pioniera donosił: Różni panowie starsi i młodszy kręcą się koło zawodników, fotografują z przodu i z boku. Rozmawiają, radzą... Start! Pada strzał i równocześnie zawodnicy zrywają się do biegu (...). Czekamy niecierpliwie. Niecierpliwą się panowie w trybunie

„Pionier”-skie migawki

JELEŃIA GÓRA, 26 VIII - Inspektor Szkolny zorganizował w mieście gimnazjum technologiczne. Otwarcie nastąpi we wrześniu z początkiem roku szkolnego 1945-46.

JELEŃIA GÓRA, 26 VIII - A jednak można pięknie zorganizować pracę na placówce PUR'u. Zorganizowany tu bowiem punkt etapowy założył na terenie powiatu sieć instruktorów gminnych, które działają tak sprawnie, że osadnicy czekają na przydział warsztatów pracy maksimum od 3 do 4 godzin, gdy tymczasem w Lignicy na samo skierowanie od 2 do 4 dni.

JELEŃIA GÓRA (Kor. wł.) 1 IX - Przy Teatrze Miejskim organizuje się amatorski chór mieszany. Zgłoszenia codziennie przyjmuje sekretariat w gmachu teatru.

JELEŃIA GÓRA (KsP) - Dnia 9.9 br. w Jeleniej Górze w kinie „Kapitol” i „Cristal” wyświetlany był po raz pierwszy czeski film Pt. „Nasi furjanci. Po krótkim tygodniku filmowym [w owym czasie, przed seansami filmowymi w kinach, wyświetlane były programy informacyjne, co zresztą praktykowano jeszcze przez wiele lat, aż do ostatecznego upowszechnienia się telewizji - M.Z.], który poinformował nas o wytężonej pracy Czechów nad odbudową demokratycznej Republiki, wyświetlono obraz „Nasi furjanci” przedstawiający charakterystyczne cechy wsi czeskiej sprzed 50-ciu laty.

JELEŃIA GÓRA 10.09 - W miejscowości Toruńsko odbyło się niedawno otwarcie świetlicy przy tamt.[ejszej] Ochotniczej Straży Pożarnej.

JELEŃIA GÓRA (bu). [wydanie z 29.09] - W Teatrze Miejskim wystąpił w dniu 23 bm. Wojciech Dzieduszycki, zwany „Pieśniarzem Krakowa”.

JELEŃIA GÓRA [wydanie z 5.10] - Na zebraniu organizacyjnym Stow. Kupców Polskich w Jeleniej Górze, które odbyło się dnia 23 bm. wybrano zarząd.

z członków klubu sportowego kolejarzy. Najniższy stopień na podium zajął milicjant Bolesław Pilniak. Na zakończenie wydarzenia odbyła się ceremonia rozdania nagród i dyplomów. Nie zapomniano też o pamiątkowym zdjęciu, które może jeszcze dziś znajduje się w jakimś rodzinnym albumie.

Przedsięwzięcie podjęte przez Powiatowy Komitet Sportowy zakończyło się sporym sukcesem. Nie zamierzano jednak odpoczywać, bo dalsze plany były bardzo ambitne. Jednym z głównych zadań, przyjętych na kolejne tygodnie, miało być przygotowanie się na nadchodzący sezon narciarski. Już

radiowęzeł. Ich budowa postępowała także na Ziemiach Odzyskanych, gdzie grupy operacyjne Polskiego Radia przybywały już od wiosny 1945 r. Nie próżnowano też w Jeleniej Górze, gdzie 10 VIII 1945 r. grupa operacyjna Polskiego Radia rozpoczęła organizację radiowęzła dla miasta. Po wielu dniach poszukiwań na swoją siedzibę obrała ona lokal przy Alei Wolności 21, gdzie członkowie grupy sami musieli doprowadzić sobie instalację elektryczną. Jeleniogórzanie musieli jednak jeszcze trochę poczekać, aż z głośników usłyszeli polską audycję radiową. Pod koniec września 1945 r.

kierownik grupy operacyjnej radiowców tłumaczył na kartach Pioniera, iż: Nadawanie polskich audycji radiowych przez głośniki uliczne jest na razie niemożliwe z powodu trudności (...) technicznych.

Podobne wieści napływały z innych miejscowości w tym regionie. W wydaniu z 30 VIII 1945 r. informowano o przejęciu przez przedstawicieli Polskiego Radia radiowęzła w Zgorzlecu (nazywanego wówczas Zgorzelicami). Jak dodawano, za jego organizację był odpowiedzialny Powiatowy Oddział Informacji i Propagandy. Kilka tygodni później dziennik donosił: Obecnie miasto posiada 7 głośników radiowych, które są czynne rano od godz. 7-mej do 21-szej. Głośniki umieszczone są w największych ruchliwych punktach miasta, np. przed

Tablica pamiątkowa na szczycie Śnieżki

JELEŃIA GÓRA (sz). — Na pamiątkę objęcia w maju br. góry Śnieżki wraz z obserwatorium astronomicznym przez Wojsko Polskie odbyło się dn. 16 bm. uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej na szczycie góry Śnieżki. Po uroczystej Mszy św. i poświęceniu tablicy nastąpiło jej odsłonięcie.

W uroczystości brali udział, delegaci władz wojskowych i cywilnych, oraz przedstawiciele organizacji społecznych i partii politycznych. Po zwiedzeniu obserwatorium astronomicz-

nego na Śnieżce uczestnicy uroczystości udali się do pobliskiego „Domu Śląskiego”. Tam odbyła się druga część uroczystości. Część artystyczną wypełnił występ śpiewaczki Izy Beaty i chóru wojskowego.

Otwarcie Teatru Miejskiego w Jeleniej Górze

JELEŃIA GÓRA, 26.VIII. — W środę dnia 29 bm. nastąpi w ramach Zjazdu Przemysłowego Ziemi Odzyskanych uroczyste otwarcie Teatru Miejskiego premierą „Zemsty” Fredry. Kierownictwo artystyczne teatru spoczywa w rękach doświadczonej artystki dramatycznej i reżysera B. Domań-

skiej. Kierownikiem administracyjnym jest ob. Antoni Felczyński. (w).

rymś z opuszczonych i doszczętnie spalonych domów. Sygnalizację na pościąganych z ulic czy podwórek, bardziej czy mniej pokamanych kanapach, kozetkach czy łóżkach. W taki oto sposób „meblowaliśmy” swoje pierwsze pomieszczenia w Legnicy, zarówno osobiste, jak i zespołowe. Trzeba było (...) uruchomić od razu własną stołówkę, inaczej można było zginać z głodu. Maszyny drukarskie ścignięto (a raczej wyszabrowano) z Dzierżoniowa, nazywanego wówczas Rychbachem. Wspólnymi siłami udało się.

Już w październiku 1945 r. redakcja Pioniera zostaje na stałe przeniesiona do Wrocławia. Z kolei rok później gazeta zostaje przemianowana na Słowo Polskie.

Pionier po jeleniogórsku

Tam, gdzie brakuje historykom archiwaliów, trzeba korzystać z innych dostępnych źródeł. Na tym polu wspomniany Pionier przedstawia się nad wyraz interesująco. Na jego łamach można odnaleźć także sporo informacji o rejonie Jeleniej Góry, i to takich, o których częstokroć trudno się dowiedzieć z zachowanego zasobu archiwalnego. W innym wypadku są też idealnym uzupełnieniem podstawy źródłowej. Nie można więc przejść obok nich obojętnie.

botniczego, socjalistyczna organizacja młodzieżowa związana z Polską Partią Socjalistyczną - M.Z.), a drużyną kombinowaną, w której skład weszli lokalni zapaleńcy piłki kopanej. Spotkanie odbyło się 23 IX 1945 r. Stosunkiem bramek 3:1 zwyciężyła PPS-owska młodzieżówka, która miała bronić honoru miasta w nadchodzącym spotkaniu z czechosłowacką drużyną.

Uliczni sprinterzy

Inną ciekawostką z kategorii sportowej może być fakt, iż to w Jeleniej Górze odbyły się jedne z pierwszych, o ile nie pierwsze, zawody biegaczy. Jak informowano w wydaniu dziennika z 11 IX 1945 r., organizatorem całego przedsięwzięcia był Powiatowy Komitet Sportowy, a całe wydarzenie określono jako Pierwszy bieg uliczny na Dolnym Śląsku.

Dystans do pokonania ulicami Jeleniej Góry wynosił 3 kilometry. W biegu mógł wziąć udział każdy chętny, zarówno amatorzy, jak i też ci, którzy na co dzień trenowali w lokalnych klubach. Termin biegu ustalono na 16 IX 1945 r., a zbiórka

honorowej, niecierpliwą się pełniący służbę milicjanci. Sąsiedzi kręcą się niespokojnie. Z okien kawiarni „Popularnej” wyglądają kelnerki. Jakiś pan spogląda stale na zegarek. Pewnie ktoś z organizatorów imprezy. Ten ruchliwy lwowiak ze staruszką z Radomia robią zakłady... „zobacz pan, że ten czarny... nie wierzycie, ja

Dlaczego dotąd milczał megafony Polskiego Radia w Jeleniej Górze?

się znam...”. Z daleka słychać oklaski. Ludzie zaczynają się tłoczyć. Każdy chce zobaczyć zwycięzcę.

Wszystkich zawodników powitały na mecie gromkie oklaski i doping. W biegu zwyciężył Antek, reprezentujący barwy ZWM. Zaraz za nim do mety dobiegł niejaki Kaczmarek, jeden

we wrześniu 1945 r., rozpoczęto akcję zabezpieczania lokalnych schronisk narciarskich.

Niemy radiowęzeł

W miastach powojennej Polski dosyć popularnym sposobem agtacji były audycje nadawane przez

Starostwem, na punkcie etapowym dla repatriantów, magistratem i w innych miejscach. Bołączką jednak jest to, że polskie stacje nadawcze są za słabe i tylko przy dobrych warunkach atmosferycznych można uzyskać odbiór tych stacji.

Marek Żak

Wspomnienie o Władysławie Boczarze (1947-2017)

Generalny Dyrektor Górnictwa z „Nowego Łądu”

„Można odejść na zawsze, by stale być blisko...”

Ks. J. Twardowski

- Wspólnie pracowaliśmy w latach 1991-2009. Wiele się od Władka nauczyłem, kiedy trzeba było rozwiązywać ważne sprawy i problemy. Zawsze twierdził, że najtrudniejsze są sprawy ludzkie - kadrowe. Był doskonałym mistrzem w prowadzeniu rozmów i negocjacji ze związkami zawodowymi. W niektórych okresach, w spółce Kopalnia Gipsu i Anhydrytu „Nowy Łąd” było nawet sześć organizacji związkowych. W takiej sytuacji osiągnąć kompromis to sztuka. Władek umiał to robić doskonale i perfekcyjnie. Jego olbrzymia wiedza i wyczuwanie oraz intuicja i doświadczenie, w moim przekonaniu, pozwoliły przetrwać trudne okresy dla kopalni, doprowadziły do dynamicznego rozwoju wydobywania i produkcji. Zawsze pamiętał o ludziach. Mówił, że złoża i załoga to największy skarb kopalni. Był bardzo dobrym przyjacielem, kolegą i przełożonym - podkreśla Stanisław Małek.

Władysław Boczar urodził się w podlwoveckich Włodzicach, ukończył zaoczne studia na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W latach 1990-2009 szefował Kopalni Gipsu i Anhydrytu „Nowy Łąd” w Niwnicach.

Gdy w 1986 roku Stanisław Małek rozpoczął pracę w Kopalni Anhydrytu „Nowy Łąd”, inżynier Władysław Boczar był zatrudniony na stanowisku kierownika działu robót górniczych. Pod koniec 1989 roku wygrał konkurs na dyrektora i od początku stycznia następnego roku objął to stanowisko. W pierwszym okresie Jego „rzędów” w kraju i w przedsiębiorstwie nastąpił głęboki kryzys ekonomiczny.

Brakowało pieniędzy i pomysłów, co dalej produkować. Władek wierzył, że z tej trudnej sytuacji jest wyjście, że musi się udać. Dzięki uporowi

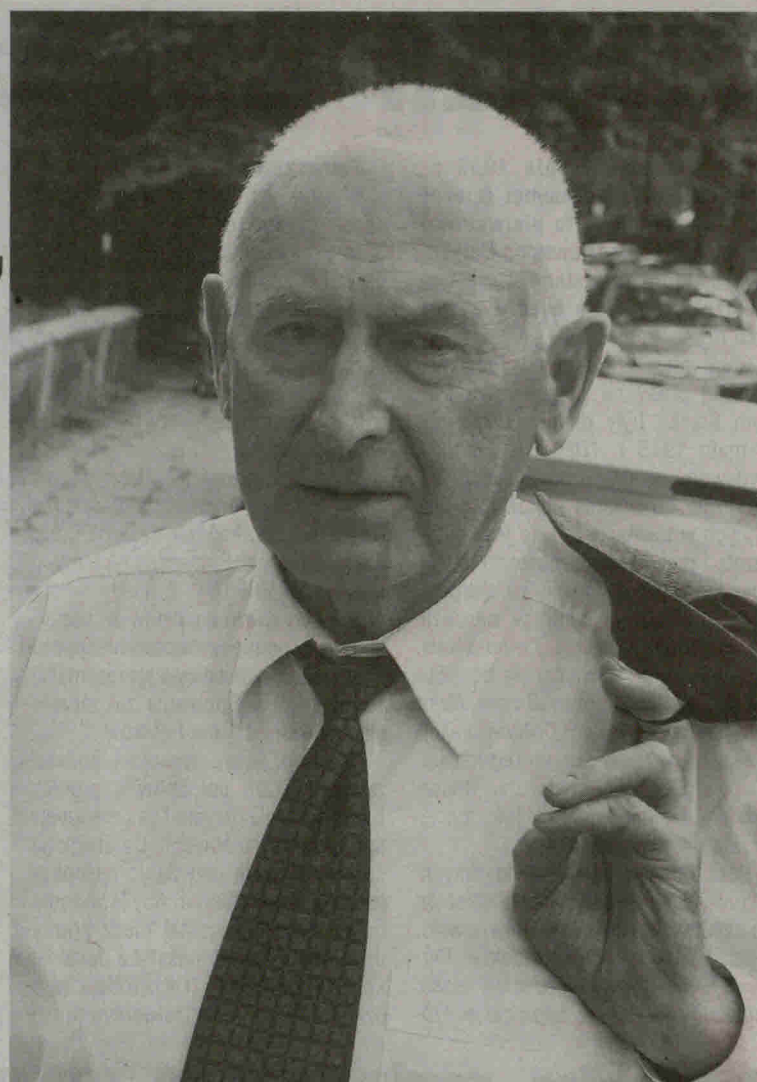
i zaangażowaniu wytyczył drogę rozwoju dalszej produkcji. Wspólnie z młodzieńkim wówczas magistrzem inżynierem Sławkiem Studniarkiem, po długiej, mozolnej analizie złoża w kopalni odkrywkowej gipsu G-3 stwierdzili, że będzie to dolomit (nawóz magnezowo-wapniowy). Wiara i determinacja przyniosły sukces. Produkcja ton dolomitu i pieniędzy z państwowej dotacji w początkach lat 90-tych uratowały przedsiębiorstwo. Potem Władek przekonał załogę i Radę Pracowniczą do prywatyzacji. Od pierwszego grudnia 1993 roku Kopalnia Anhydrytu została jednoosobową Spółką Skarbu Państwa. Po dołączeniu kopalni „Lubichów” (powstała z likwidacji ZG „Konrad”) nazwę zmieniono na Kopalnia Gipsu i Anhydrytu „Nowy Łąd”. W styczniu 1998 roku udziały spółki z Niwnic kupił łódzki Atlas. Nastąpił powolny, ale systematyczny rozwój. - Władek doprowadził do budowy nowej kopalni podziemnej kamienia gipsowego „Radłówka”. Od podstaw została zbudowana nowa linia produkcji mieszanek gipsowych i anhydrytowych, powstały nowe linie: do produkcji mączki anhydrytowej oraz produkcji gipsów budowlanych i ceramicznych - przypomina krótko część dokonań swego byłego szefa Stanisław Małek, który o Nim mógłby opowiadać godzinami. Pan Stasiu sam był zastępcą dyrektora ds. technicznych, potem członkiem zarządu spółki, od 2009 do 2017 prezesem zarządu Kopalni Gipsu i Anhydrytu „Nowy Łąd” w Niwnicach.

- Tak już jest, że o wyjątkowych ludziach trudno mówić czy pisać. Z dyrektorem, potem prezesem Boczarem dane mi było pracować od początku Jego zawodowej kariery w „Nowym Łądzie”, tj. od 1980 roku,

kiedy to został zatrudniony w Dziale Postępu Technicznego i Inwestycji. Jego kolejne etapy pracy związane były z kopalnią podziemną i stanowiskami wyższego dozoru górniczego, aż po awans na stanowisko prezesa zarządu i nadanie tytułu Generalnego Dyrektora Górnictwa I stopnia. Jeśli miałabym krótko scharakteryzować prezesa Boczara jako przełożonego, współpracownika i człowieka, zrobiłabym to jednym zdaniem: był dobrym szefem i człowiekiem. Uzasadnienie? Przez wiele lat naszej znajomości i współpracy nie było sytuacji, w której odmówiłby komukolwiek swojej pomocy czy dobrej rady - mówi szefowa Biura Organizacji i Zarządzania Kopalni Gipsu i Anhydrytu „Nowy Łąd”, Irena Antoniewicz.

- Mąż zawodowo nie bał się odważnych decyzji, sercem oddany był kopalni i współpracownikom. Zawsze czuł się Górnikiem, a Barbórka była naszym światłem rodzinnym. Człowiek był dla Niego najważniejszy. Cenił pracowitość i uczciwość. To właśnie pracowitości i ambicji zawdzięczał sukcesy zawodowe. Jako człowiek działania nie rzucał słów na wiatr. Mąż był wrażliwy na potrzeby innych, choć nigdy nie narzucał się ze swoją osobą. Postawa otwartości i Jego mądrość życiowa sprawiała, że do domu często pukały osoby z prośbą o poradę. Nie dawał gotowych rozwiązań, ale pokazywał różne możliwości i chętnie oferował swoją pomoc - wspomina żona Maria.

Syn Jarosław dodaje: - Tato lubił przebywać wśród ludzi, potrafił z każdym znaleźć wspólny język. Kiedy trzeba, był poważny, ale potrafił się śmiać i rozbawiać towarzystwo. Przy Nim trudno było się nudzić. Szanował rozmówcę i jego światopogląd.

Prywatnie Tato również był osobą aktywną, pełną pasji i zaangażowania. Kochał życie, czerpał z niego pełnymi garściami. Chętnie podróżował, próbował rozmaitych sportów, eksperymentował kulinarnie - wspomina córka Ula. - Lubił ciekawie wypoczywać. Jego ulubioną formą relaksu było obcowanie z przyrodą. Nie wyobrażał sobie urlopu bez pobytu nad naszym Bałtykiem i długich spacerów brzegiem morza. Tak odpoczywał i nabierał sił. Zimą jeździliśmy na narty do Szklarskiej Poręby i we włoskie Dolomity, a były to niezapomniane wyjazdy. Długo będziemy je pamiętać i wspominać.

- Jego wielką miłością było myślistwo. Godzinami potrafił siedzieć na ambonie i wsłuchiwać się w ciszę lasu. Po powrocie siadał w fotelu i opowiadał. Miał naprawdę ciekawe obserwacje. Cieszył się, gdy mógł kogoś obdarować paszтетem z dziczyzny czy nalewką. Powtarzał, że drobne wyroby własne najlepiej podtrzymują serdeczne relacje. A miał ich sporo, bo udzielał się w różnych środowiskach - mówią córka Małgosia i żona Maria.

W maju 2008 roku, w Otku koło Bolesławca odbył się kolejny zjazd absolwentów Technikum Górniczego Rud MPC z mottem przewodnim „60 lat minęło jak jeden dzień”. Lista obecności zawierała nazwiska trzydziestu absolwentów „Złotej Klasy” z lat 1961-1966 (wychowawca mgr Tadeusz Sak). - Główny organizator Władziu Boczar udostępnił domek myśliwski w Otku i zaopatrzył biesiadników w wysmienite jado. Marian przy ognisku grał na akordeonie, Edek na skrzypcach. Gromkim chórem odśpiewaliśmy zadane nam w śpiewniku pieśni i piosenki. Biesiada trwała i trwała. Ci, co nie przyjechali, bardzo żałowali - wspominał Tadeusz Witek.

- Wiadomość o śmierci dyrektora Boczara przyjąłem z ogromnym bólem. Po długiej i ciężkiej chorobie odszedł na wieczną szychę w wieku 70 lat, piątego października ubiegłego roku.

Nasza wieloletnia znajomość datuje się od 1993 roku. I choć potem pracowałem w różnych zakładach, ostatnio w Zakładach Górniczych Lubin, to przez cały ten czas utrzymywałem serdeczną, koleżeńską znajomość. Dyrektor wielokrotnie gościł w Iwnicach na spotkaniach barbórkowych. W rewanżu, zgodnie z górnictwymi obyczajami, osobiście nas zapraszał do „Nowego Łądu” na uroczystości gwareckie. Posiadał rozległą wiedzę o górnictwie. W tej dziedzinie był fachowcem z najwyższej półki, całym sobą oddanym pracy zawodowej. Pana Władka zapamiętam jako człowieka nietuzinkowego, o wielkiej osobistej kulturze oraz bardzo przyjaznym i serdecznym podejściu do wszystkich ludzi. Był osobą cenioną, skromną, pomocną i uczynną, szczerą i towarzyską. Szanował zdanie i opinie innych. Rozmowa z Nim była przyjemnością. Z wielkim optymizmem podchodził do życia i szeregu trudnych spraw, które jako dyrektor musiał pokonywać. Ogromnie mi Go brakuje, nigdy nie zapomnę tego wspaniałego i cudownego kolegi - zapewnia Edward Michalczyk z Raciborowic Górnych.

- W naszych wspomnieniach, jako Mąż i Tato, na zawsze pozostanie osobą oddaną rodzinie, pogodną i życzliwą. Dawał nam ogromne poczucie bezpieczeństwa i był zawsze, gdy Go potrzebowaliśmy. Twardo stąpił po ziemi, nie było dla Niego sytuacji bez wyjścia. Spokojnie i racjonalnie podchodził do życia i starał się nam to wpoić. Wielką Jego radością były wnuki, Jaś i Anielka. Tłum ludzi na uroczystości pogrzebowej na cmentarzu komunalnym w Bolesławcu jest dla nas dowodem na to, że Władysław Boczar był osobą powszechnie szanowaną i lubianą. Odszedł zdecydowanie za szybko, z głową pełną planów i listą książek, które jeszcze chciał przeczytać, a nie zdążył. Chociaż nie ma Go z nami, wciąż czujemy Jego obecność... mówią żona i dzieci.

Henryk Stobiecki

REKLAMA I PROMOCJA

**Zakład Usług
Pogrzebowych
„ANUBIS”**

**Dom Pogrzebowy
KREMATORIUM**

Jelenia Góra ul. Sudecka 68A
(Parking Nowego cmentarza)
Jelenia Góra ul. Wiejska 4b
Cieplice ul. Jagiellońska 26
(wjazd od ulicy Sobieszowskiej)
tel. 757522582; kom. 601748441
www.anubis-pogrzeby.pl

Zapraszamy
Czytelników
do wspominania
swoich bliskich,

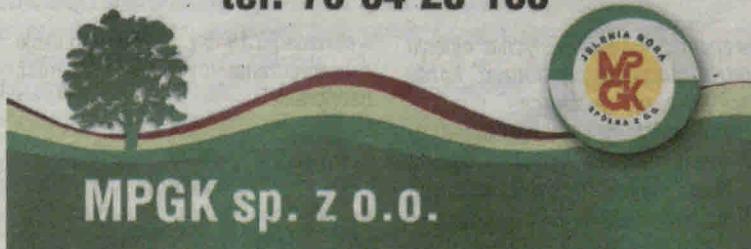
tel.:
75 64 244 20

USŁUGI POGRZEBOWE
BEZPŁATNY TELEFON
CAŁODOBOWO

800 700 880

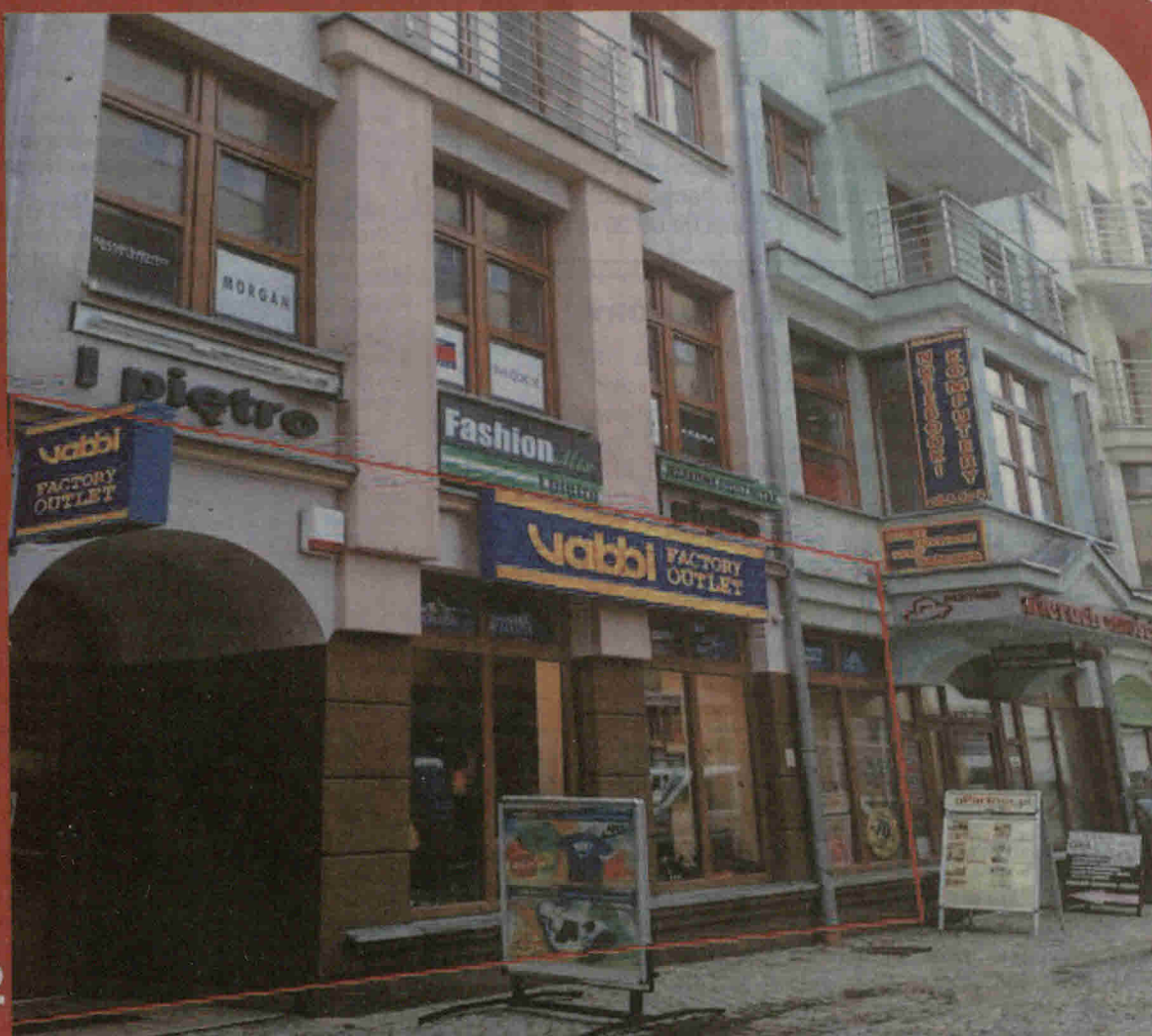
BIURO:

Stary Cmentarz, Jelenia Góra, ul. Sudecka 44
tel. 75 64 20 160

Lokale do sprzedaży i wynajęcia w ścisłym centrum Jeleniej Góry

Lokale
już od **25** zł/m²

ART-DOM
DEVELOPER

795-040-200, 75-75-22-980

Burmistrz Miasta Kowary

informuje, że stosownie do art. 35 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 121 ze zm.), w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kowarach przy ul. 1 Maja 1a na okres 21 dni, zostały wywieszone **wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży** stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 112/2018 z dnia 04.09.2018 r.

PREZYDENT MIASTA JELENIEJ GÓRY

Obwieszczeniem Nr 691.2018.VII z dnia 30 sierpnia 2018 r. przeznaczył do zbycia w drodze zamiany zabudowaną nieruchomość, stanowiącą własność Gminy Jelenia Góra, będącą w użytkowaniu wieczystym Skarbu Państwa, położoną w Jeleniej Górze, przy ul. Cieplickiej 128A, na prawo własności nieruchomości zabudowanej, stanowiącej własność Gminy Jelenia Góra

W/wym. Obwieszczenie podlega wywieszeniu przez okres 21 dni na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Ptasiej nr 2-3, na stronie www.bip.jeleniagora.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu pod adresem www.bip.duw.pl.

URZĄD MIASTA JELENIA GÓRA

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze Robert Dudek (tel. 75/6455550) zawiadamia na podstawie art. 953 kpc w związku z art. 955 kpc, że dnia **06.11.2018 r. o godz. 14.40, sala nr 118** w Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze przy ul. Mickiewicza 21, odbędzie się:

PIERWSZA LICYTACJA
nieruchomości: budynek jednorodzinny w zabudowie bliźniaczej o pow. użytk. 91,50 m kw., położonej w miejscowości Mysłakowice, przy ul. Czeresniowy Sad 1B, posiadająca założoną księgę wieczystą w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze nr JG1J/00079414/7.

Nieruchomość oszacowana jest na kwotę: **365.000,00 zł.**
Cena wywoławcza w powyższej licytacji wynosi: trzy czwarte wartości oszacowania tj. kwotę: **273.750,00 zł.**

Przystępujący do licytacji zobowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 10 proc. ceny oszacowania nieruchomości, tj. kwotę **36.500,00 zł**, najpóźniej na dzień przed licytacją na rachunek komornika: Bank Millennium 59 1160 2202 0000 0001 5747 5944 (na dzień przed licytacją kwota wadium musi być uznana na rachunku komornika). Po rozpoczęciu licytacji wadium nie będzie przyjmowane.

Nieruchomość tą można oglądać w ciągu dwóch tygodni przed licytacją (po uzgodnieniu terminu z komornikiem), zaś operat szacunkowy tej nieruchomości na trzy dni przed licytacją znajduje się do wglądu w kancelarii komornika (dni przyjęć we wtorki: 10-16 i czwartki: 10-14), a po tym terminie operat zostanie przekazany do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze Wydział I Cywilny.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą dowodu, iż wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub przedmiotów razem z nią zajętych od egzekucji i uzyskały w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję. Użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględniane w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze Robert Dudek (tel. 75/6455550) zawiadamia na podstawie art. 953 kpc w związku z art. 955 kpc, że dnia **16.11.2018 r. o godz. 9.00, sala nr 121** w Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze przy ul. Mickiewicza 21, odbędzie się:

PIERWSZA LICYTACJA
nieruchomości - spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu o pow. 69,18 m kw., położonej w miejscowości: Jelenia Góra, przy ul. Klepury 65/17, posiadająca założoną księgę wieczystą w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze nr JG1J/00040252/1.

Nieruchomość oszacowana jest na kwotę: **166.200,00 zł.**
Cena wywoławcza w powyższej licytacji wynosi: trzy czwarte wartości oszacowania tj. kwotę: **124.650,00 zł.**

Przystępujący do licytacji zobowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 10 proc. ceny oszacowania nieruchomości, tj. kwotę **16.620,00 zł**, najpóźniej na dzień przed licytacją na rachunek komornika: Bank Millennium 59 1160 2202 0000 0001 5747 5944 (na dzień przed licytacją kwota wadium musi być uznana na rachunku komornika). Po rozpoczęciu licytacji wadium nie będzie przyjmowane.

Nieruchomość tą można oglądać w ciągu dwóch tygodni przed licytacją (po uzgodnieniu terminu z komornikiem), zaś operat szacunkowy tej nieruchomości na trzy dni przed licytacją znajduje się do wglądu w kancelarii komornika (dni przyjęć we wtorki: 10-16 i czwartki: 10-14), a po tym terminie operat zostanie przekazany do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze Wydział I Cywilny.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą dowodu, iż wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub przedmiotów razem z nią zajętych od egzekucji i uzyskały w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję.

Użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględniane w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze Robert Dudek zawiadamia na podstawie art. 953 kpc w związku z art. 983 kpc, że w dniu **11.10.2018 r. o godz. 9.00, sala nr 124** w Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze, ul. Mickiewicza 21, odbędzie się:

DRUGA LICYTACJA
nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym w zabudowie bliźniaczej oraz budynkiem gospodarczym, położonej w miejscowości Siedlęcín, przy ul. Krótka 5, posiadająca założoną księgę wieczystą w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze nr JG1J/00009036/2.

Nieruchomość oszacowana jest na kwotę: **113.300,00 zł.**
Cena wywoławcza w powyższej licytacji wynosi: dwie trzecie wartości oszacowania tj. kwotę: **75.533,33 zł.**
Przystępujący do licytacji zobowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 10 proc. ceny oszacowania nieruchomości, tj. kwotę **11.330,00 zł**, najpóźniej na dzień przed licytacją na rachunek komornika: Bank Millennium 59 1160 2202 0000 0001 5747 5944 (na dzień przed licytacją kwota wadium musi być uznana na rachunku komornika). Po rozpoczęciu licytacji wadium nie będzie przyjmowane.

Nieruchomość tą można oglądać w ciągu dwóch tygodni przed licytacją (po uzgodnieniu terminu z komornikiem), zaś operat szacunkowy tej nieruchomości na trzy dni przed licytacją znajduje się do wglądu w kancelarii komornika (dni przyjęć we wtorki: 10-16 i czwartki: 10-14), a po tym terminie operat zostanie przekazany do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze Wydział I Cywilny.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą dowodu, iż wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub przedmiotów razem z nią zajętych od egzekucji i uzyskały w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję.

Użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględniane w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Jeleniej Górze Jerzy Wydro zawiadamia na podstawie art. 953 kpc w związku z art. 955 kpc, że w dniu **8 października 2018 r. o godz. 9:30** w Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze przy ul. Adama Mickiewicza 21 w sali nr 118 odbędzie się

PIERWSZA LICYTACJA NIERUCHOMOŚCI

Przedmiotem licytacji jest nieruchomość stanowiąca działkę nr 95/12 o powierzchni 1 825 m kw. położona w Stanisławowie, gm. Podgórzyn zabudowana budynkiem mieszkalnym jednorodzinny w wolnostojącym parterowym bez podpiwniczenia z poddaszem użytkowym oraz dobudowanym lokalem użytkowym o funkcji handlowej lub usługowej o charakterze nieuciążliwym o powierzchni użytkowej 163,00 m kw.. Budynek w stanie surowym zamkniętym. Nieruchomość objęta jest księgą wieczystą w Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze pod nr **JG1J/00069643/8.**

Nieruchomość oszacowana jest na kwotę **396 400,00 zł.**
Cena wywołania wynosi 3/4 wartości oszacowania, tj. kwotę **297 300,00 zł.**
Przystępujący do licytacji zobowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 10 proc. ceny oszacowania nieruchomości, tj. **39 640,00 zł**, najpóźniej w dniu poprzedzającym przetarg w gotówce lub na rachunek bankowy komornika w **PKO BP S.A. O. Jelenia Góra nr 27 1020 2124 0000 8102 0075 4069.**

Przez złożenie rękojmi na rachunek bankowy rozumie się jej wpływ na rachunek komornika.
Nieruchomość można oglądać w ciągu dwóch tygodni przed licytacją, operat szacunkowy tej nieruchomości znajduje się do wglądu w Kancelarii Komornika, a na trzy dni przed licytacją akta zostaną przekazane do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze Wydział I Cywilny.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeśli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie spod egzekucji tej nieruchomości lub innych przedmiotów razem z nią zajętych. Użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględniane w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze Tomasz Rodacki Kancelaria Komornicza w Jeleniej Górze zawiadamia na podstawie art. 953 kpc w związku z art. 955 kpc że w dniu **01 października 2018 r. o godz. 14:40** w Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze przy ul. Mickiewicza 21 (sala nr 124) odbędzie się:

PIERWSZA LICYTACJA

nieruchomości lokalowej nr 3 położonej w budynku wielorodzinnym w Kowarach przy ulicy Chopina pod numerem 3. Lokal mieszkalny składa się z 1 pokoju, kuchni i łazienki z wc o pow. użytkowej 27,60 m kw. oraz pomieszczenia przynależnego w piwnicy o pow. 4,70 m kw. Udział przedmiotowej nieruchomości lokalowej w prawie użytkowania wieczystego działki gruntu nr ew 124 i takim samym udziałem we współwłasności w częściach budynku wynosi 2010/10000. Dla lokalu mieszkalnego położonego w Kowarach, przy ul. Chopina 3/3, Sąd Rejonowy Wydział Ksiąg Wieczystych w Jeleniej Górze prowadzi księgę wieczystą nr JG1J/00083035/7.

Nieruchomość oszacowana jest na kwotę **43 600,00 zł.**
Cena wywołania nieruchomości wynosi: 3/4 wartości oszacowania tj. kwotę **32 700,00 zł.**
Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w wysokości jednej dziesiątej sumy oszacowania, to jest **4 360,00 zł** najpóźniej w dniu poprzedzającym przetarg, (art. 962 § 1 kpc).

Rękojmia powinna być złożona w kancelarii lub na rachunek bankowy komornika: **80 2030 00451110 0000 0298 3840 Bank BGŻ BNP Paribas S.A.**, tytułem przelewu: „rękojmia na licytację - **KM 2151/17** (imię i nazwisko licytanta)”. Rękojmia może być również złożona w księżeczce oszczędnościowej zaopatrzonej w upoważnienie właściciela księżeczki do wypłaty całego wkładu stosownie do prawomocnego postanowienia Sądu o utracie rękojmi. Zgodnie z przepisem art. 976 § 1 kpc w przetargu nie mogą uczestniczyć osoby, które mogą nabyć nieruchomość tylko za zezwoleniem organu państwowego, a zezwolenia tego nie przedstawiły oraz dłużnik, komornik, ich małżonkowie, dzieci, rodzice i rodzeństwo oraz osoby obecne na licytacji w charakterze urzędowym; licytant, który nie wykonał warunków poprzedniej licytacji.

Nieruchomość można oglądać w ciągu dwóch tygodni przed licytacją po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z komornikiem, operat szacunkowy tej nieruchomości znajduje się do wglądu w Kancelarii Komornika, a na trzy dni przed licytacją w Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze sygn. akt. sądowych i **Co 1723/17.**

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą dowodu, iż wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub przedmiotów razem z nią zajętych od egzekucji i uzyskały w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję.

Użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględnione w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze Tomasz Rodacki Kancelaria Komornicza w Jeleniej Górze zawiadamia na podstawie art. 953 kpc w związku z art. 955 kpc że w dniu **11 października 2018 r. o godz. 09:30** w Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze przy ul. Mickiewicza 21 (sala nr 124) odbędzie się:

PIERWSZA LICYTACJA

nieruchomości lokalowej o powierzchni 75,00 m kw., składającej się z 4 pokoi i kuchni, posadowionej na działce ew. nr 97 o powierzchni 0,0985 ha. Do lokalu przynależy udział w wysokości 35,7 proc. we wspólnych częściach budynku oraz w udziale 1/3 w prawie użytkowania wieczystego gruntu. Nieruchomość lokalowa położona w Jeleniej Górze, przy ul. Myrskiej 4A/2, dla której Sąd Rejonowy Wydział Ksiąg Wieczystych w Jeleniej Górze prowadzi księgę wieczystą nr JG1J/00021874/8.

Nieruchomość oszacowana jest na kwotę **48 300,00 zł.**
Cena wywołania nieruchomości wynosi: 3/4 wartości oszacowania tj. kwotę **36 225,00 zł.**
Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w wysokości jednej dziesiątej sumy oszacowania, to jest **4 830,00 zł** najpóźniej w dniu poprzedzającym przetarg, (art. 962 § 1 kpc).

Rękojmia powinna być złożona w kancelarii lub na rachunek bankowy komornika: **80 2030 00451110 0000 0298 3840 Bank BGŻ BNP Paribas S.A.**, tytułem przelewu: „rękojmia na licytację - **KM 3588/16** (imię i nazwisko licytanta)”. Rękojmia może być również złożona w księżeczce oszczędnościowej zaopatrzonej w upoważnienie właściciela księżeczki do wypłaty całego wkładu stosownie do prawomocnego postanowienia Sądu o utracie rękojmi. Zgodnie z przepisem art. 976 § 1 kpc w przetargu nie mogą uczestniczyć osoby, które mogą nabyć nieruchomość tylko za zezwoleniem organu państwowego, a zezwolenia tego nie przedstawiły oraz dłużnik, komornik, ich małżonkowie, dzieci, rodzice i rodzeństwo oraz osoby obecne na licytacji w charakterze urzędowym; licytant, który nie wykonał warunków poprzedniej licytacji.

Nieruchomość można oglądać w ciągu dwóch tygodni przed licytacją po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z komornikiem, operat szacunkowy tej nieruchomości znajduje się do wglądu w Kancelarii Komornika, a na trzy dni przed licytacją w Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze sygn. akt. sądowych i **Co 1441/15.**

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do przeprowadzenia licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem licytacji nie złożą dowodu, iż wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub przedmiotów razem z nią zajętych od egzekucji i uzyskały w tym zakresie orzeczenie wstrzymujące egzekucję.

Użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględnione w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności.

Czas na prenumeratę!**Zamów bez wychodzenia z domu na Poczcie Polskiej lub w Ruchu!****Wejść na: prenumerata.poczta-polska.pl lub prenumerata.ruch.com.pl/prasa-papierowa****nowiny**
Jelenia Góra

BIURO OGŁOSZEŃ

tel. 75/75-247-81; e-mail: bo@nj24.pl

OGŁOSZENIA PRZYJMUJEMY DO CZWARTKU DO GODZ. 14.00

nowe mieszkania
już
od 3900 zł/m²

RADEX DEVELOPER
Spełniamy marzenia

SPRZEDAŻ BEZPOŚREDNIA

ul. Wolności 5, 58-500 Jelenia Góra

tel. 75 641 46 14

tel. 600 806 097

Już dziś zamieszkaj na malowniczym osiedlu przy ul. JUNAKÓW

www.mieszkaniajeleniagora.pl

LOKALE

WYNAJMĘ mieszkanie, noclegi pracownicze Karpacz. tel. 603-622-848. L783-G

DO WYNAJĘCIA pokój jednoosobowy kuchnia, łazienka, tel. 663-441-038. L820-G

ZAMIENIĘ mieszkanie kwaterunkowe 64m kw na mniejsze na terenie Jeleniej Góry tel. 691-996-307. L822-G

SPRZEDAM komfortowe mieszkanie 2 pokojowe 36m kw na Zabobrze III na parterze. Cena 170.000 zł do negocjacji. Tel. 660-67-31-85. L827-G

SPRZEDAM lokal 267m kw. Tel. 508-604-171. L838-G

NOWE KOMFORTOWE M3- 66m kw. (2016r. centrum Jeleniej Góry apartamentowiec), wysoki parter, taras 32m, ogródek, garaż, komórka - wysoki standart. Sprzedam w bardzo atrakcyjnej cenie lub zamienię na dom w Jeleniej Górze. tel. 601-748-454. L840-G

DO WYNAJĘCIA hala w Kowarach 603-781-271. L847-G

KUPIĘ mieszkanie, dom może być zadłużone bez pośredników za gotówkę tel. 694-559-227. L849-G

SOSNÓWKA - do wynajęcia pomieszczenie biurowe, warsztatowe. tel. 601-311-859. L831-K

MIESZKANIE kupię 792-485-189. L891-K

SPRZEDAMY lokal użytkowy przy ul. Kopernika 4 w Jeleniej Górze, informacja tel. 75-76-74-832 do 34 wew. 31. L918-K

MIESZKANIE z garażem i ogrodem 4 pok., 75 m. Cena 97 tys. Pieńsk. Tel. 507-033-107. L999-K

NIERUCHOMOŚCI

www.stepien.org.pl

Sprzedajemy Najwięcej Nieruchomości

JESTEŚMY SKUTECZNI!!!

Jelenia Góra, Mostowa 6, tel/fax: 75 64 94 684

PRZYJMUJEMY NIERUCHOMOŚCI NA SPRZEDAŻ

NIERUCHOMOŚCI

OKAZJA! Sprzedam dom i atrakcyjne grunty budowlane w Maciejowej. Tel. 500-116-487. L599-G

NOWE mieszkanie z windą w JG przy starym PZU sprzedam. tel. 698-277-034. lub 692-378-876. L769-G

OKAZJA- sprzedam działki budowlane 60 zł/m kw. przy wjeździe do Jeżowa Sudeckiego, 609-23-58-51 L829-G

SPRZEDAM dom w Kamiennej Górze, 230m kw, piękny ogród. tel. 602501955. L834-G

MIESZKANIE w Cieplicach 92m ogród, garaż, park 515-095-552. L842-G

DO WYNAJĘCIA lokal użytkowy w centrum Cieplic, 56 m, cena 1100 brutto. Tel. 507-311-803. L855-G

NOWY dom, mieszkania i lokal. Tel. 601-882-754. L858-G

WYNAJMĘ teren przy TESCO z mediami. 601-882-754. L859-G

SPRZEDAM dom Jeżów Sudecki, 2011 rok, 170 m kw., piękny ogród, dobra lokalizacja, 602-437-712. L909-K

SPRZEDAM lub zamienię dom własnościowy, 5-pokojowy, kuchnia, łazienka, stodoła, 43 ary łąki położonej nad rzeką, na własnościowe mieszkanie 3-4 pokoje w Kowarach, Wojkowie, Bukowcu, Kostrzycy. 693-185-663. L916-K

Korzystnie sprzedam działkę budowlaną w JELENIEJ GÓRZE (Czarne wzdłuż ul. Nowej)

powierzchnia 10.400 m kw. (1.04 ha)
Cena 70 zł/m kw.
Tel. 694 494 961, 32/ 291-70-05.

Burmistrz Miasta Kamienna Góra Informuje, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta zostały wywieszone wykazy z dnia 5 WRZEŚNIA 2018 r. nieruchomości przeznaczonych do zbycia i dzierżawy.

MOTORYZACYJNE

KUPIĘ każde auto, całe, powypadkowe, 693-82-82-83. K1308-G

KUPIĘ każde auto zdecydowanie. Tel. 785-524-378.

AUTO złomowanie, auto skup. Tel. 785-524-378. L677-G

KUPIĘ każdy ciągnik i sprzęt rolniczy, 602-811-423. L811-G

SKUP AUT tel. 501-108-102. L748-K

BMW 318D 2013r. sprzedam 722-330-639. L965-K

AUTO-SZYBY HAKI HOLOWNICZE
Polerowanie reflektorów. Wolności 26 za Biedronką
tel. (75)712-20-89; 664-006-152

URZĘDOWA KASACJA POJAZDÓW
Jeżów Sudecki, Długa 17
75/713-74-12

AUTO SKUP
kupię każde auto
najlepsze ceny
797-678-974

KUPNO

KUPIĘ każde auto, całe, powypadkowe, 693-82-82-83. K1309-G

KUPIĘ książki, płyty muzyczne. Dojazd. Gotówka, 509-675-586. L25-K

KSIĄŻKI kupię, dojazd, gotówka. Tel. 669-969-306. L968-K

SPRZEDAŻ

DREWNO kominkowe- sezonowane, różne wymiary, 601-799-452.

PODŁOGI tradycyjne z drewna parkiety, podbitki, boazerie, 601-799-452. K1566-G

DREWNO kominkowe bukowe, sezonowane, 781-832-104, 603-781-271. K1581-G

BUKOWE kominkowe, 506-070-359. K1622-G

FIRMA prowadzi sprzedaż złota i srebra inwestycyjnego (sztabki, monety) oraz udziela korzystnych pożyczek pod zastaw w/w produktów. Tel. 535-860-355; 530-836-416. L29-G

DREWNO opałowo- rozpałkowe oflisy okorki 80 zł/m długie; pocięte, porąbane na 25 cm po 110 zł/m, darmowy transport, 727-235-168. L775-G

DREWNO kominkowe opałowe, 75/7125026. K1718-K

SOSNÓWKA, mam do sprzedania siano w balotach. tel. 601-311-859. L830-K

NOWO otwarty skład opału Alniko zaprasza. W ofercie węgiel, ekogroszek, koks i miał. Wysoka jakość, niskie ceny! ul. Powstańców Śląskich 41, Jelenia Góra (z tyłu Jelfy) zadzwoń! 603072529. L935-K

DREWNO piecowe, suche, liściaste dł. 30 cm 601-799-452. L917-K

USŁUGI

PRZEPROWADZKI kompleksowe z ekipą do załadunku, 694-559-227. K1311-G

PODCIŚNIENIOWE czyszczenie dywanów, wykładzin, tapicerek, usługi również w firmie, odbieramy- przywozimy, wysoka jakość usług. Zapraszamy, 609-172-300.

KANALIZACJA- udroźnianie, oczyszczanie odpływów. Hydraulika- kompleksowa, 609-172-300.

MALOWANIE, 609-172-300. K1314-G

DOMOFONY- montaż, naprawa, serwis, 601-76-57-35. K1319-G

ROLETY, roletki, żaluzje, markizy, moskitiery, daszki. Producent, 76/870-53-48; 608-289-703. K1332-G

GAZOWE przeglądy, 604-569-785.

JUNKERSY- piece gazowe, serwis, 604-569-785. K1334-G

CYKLINOWANIE, układanie, profesjonalnie, 601-313-541. K1421-G

PODCIŚNIENIOWE dogłębne czyszczenie dywanów, wykładzin, tapicerek meblowej. Profesjonalnie- Karcher, 792-216-960. K1548-G

ROLETY, żaluzje, plisy, montaż, naprawa, 604-460-139. K1560-G

STUDIO Parkiet „Kornik”: cyklinowanie bezpyłowe, układanie parkietów, sprzedaż parkietów, klei, lakierów, olei, 609-736-480. K1572-G

WYLEWANIE posadzek Mixokret, frezowanie, usuwanie subitu, 609-736-480. K1573-G

OGÓLNOREMONTOWE, 579-258-419. K1606-G

ANTENY zbiorcze, RTV/SAT 75/644-50-80.

TELEWIZJA hotele, pensjonaty, 75/644-50-80. K1608-G

ALARMY, kamery, domofony, 603-117-054.

INSTALACJE, pomiary elektryczne, 603-117-054. K1613-G

ANTENY naziemne i satelitarne, sprzedaż, montaż, naprawa, 502-102-333. L18-G

ELEKTRYCZNE instalacje, pomiary, 570-558-209. L46-G

VIDEO-FOTO, napis Love, 792-546-054. L55-G

DACHY, rynny, obróbki, kominy, 784-196-933. L128-G

USŁUGI C.D.

USŁUGI koparko-ładowarką-
młot- tania, 886-666-896. L208-G

DACHY solidne.pl remont i
budowa dachów, kominy, orynno-
wanie. Wszystkie rodzaje pokryć
dojazd i wycena gratis. Rabaty dla
wspólnot, 506-027-079. L271-G

WKŁADY kominowe,
608-49-55-34. L416-G

PROJEKTOWANIE wnętrz, tel.
696-027-819. L439-G

ELEKTRYK, 579-258-419.
L516-G

ŁAZIENKI kompleksowo: ka-
felki, hydraulika, panele, malowa-
nie, gładzie, ogólnobudowlane,
601-148-406. L617-G

PRZEPROWADZKI, transport,
535-197-611.

REMONTY mieszkań, usługi
hydrauliczne, elektryczne,
535-197-611. L622-G

ELEKTRYK, 664-475-323.
L631-G

MURY oporowe, bruko-
wanie, ogrodzenia- granit. Tel.
605304861. L632-G

ZDUN, 887-095-801. L657-G

BUDOWY domów pod klucz.
tel. 605-209-140. L679-G

DACHY 601-872-363. L684-G

MUZYK orkiestra oraz trębacz,
609-299-524. L705-G

PRZEPROWADZKI od A do Z,
trzy samochody, różne gabaryty;
miasto, kraj i za granicę. Wycena
gratis, tel.880-044-951. L744-G

PRALKONAPRAWY,
603-83-54-83. L757-G

KOSZENIE trawy, pielęgnacja
zieleni; 661-924-133. L759-G

SPRZĄTANIE, pranie dywanów,
mycie okien; 792-036-065. L760-G

REMONTY mieszkań
691-631-082. L763-G

DACHY tel. 602-884-480.
L768-G

REMONTY tanio gwarancja,
509-924-523.

REMONTY, 604-992-041.
L776-G

REMONTY- 605-573-611.

KOMPLEKSOWO- 605-573-611.

PROFESJONALNIE-
605-573-611.

GLAZURA- 605-573-611.

KUCHNIE- 605-573-611.

ŁAZIENKI- 605-573-611.
L793-G

NAPRAWA pralek, kuchenek,
AGD- dojazd, 783-616-565. L794-G

PRZEPROWADZKI transport
533 232 637. L812-G

CYKLINOWANIE, lakierowa-
nie podłóg, odnawianie schodów,
drzwi, okien, Tel. 695-823-040.
L816-G

HYDRAULIKA kanalizacyjna,
gaz-tanio, solidnie, 604-922-815.
L821-G

DACHY nowe pokrycia, na-
prawy, konserwacja, ekspresowo,
tania, 736-755-030. L831-G

ZAOPIEKUJĘ się chorą lub
starszą osobą, 603-213-875.

UMYJĘ okna, 603-213-875.
L843-G

REMONTY mieszkań,
693-295-537. L844-G

MASAŻ całego ciała, Tel.
537-194-699. L845-G

PRZEPROWADZKI kom-
pleksowe z ekipą do załadunku,
694-559-227. L850-G

HYDRAULIKA - tanio, solidnie,
503-319-676. L854-G

PRANIE dywanów,
602-741-924.

MONTAŻ mebli, 602-741-924.

MALOWANIE, 602-741-924.
L856-G

MALOWANIE mieszkań, drobne
remonty, 601-33-59-57. L561-K

PIASKOWANIE stali, kamienia
naturalnego, betonu. Zabezpie-
czenia antykorozyjne, malowanie
natraskowe, 600-27-00-20.
L749-K

BAGAŻÓWKA 533 232 637.
L828-K

TELEWIZJA Cyfrowa, instalacje
DVB-T/SAT, LCD, Plasma, naprawy
domowe RTV Hi-Fi SAT serwis. Tel.
602-373-343. L842-K

BRUKARSTWO- profesjonal-
nie, tel. 519-166-674. L874-K

ŚCINKA drzew z podnośnika.
Tel. 608-404-760. L877-K

PODNOŚNIKI koszone
27 m i 21 m, wynajem, tel.
608-404-760. L878-K

DEZYNFEKCJA, dezynsek-
cja, deratyzacja. Eliminowanie
os i szerszeni. Odstraszanie kun.
www.dezder.jgora.pl 692-061-312.
L967-K

CYKLINOWANIE, 697-143-799.
L970-K

LEKARSKIE

WSZYWKI przeciwalkoholowe,
601-83-50-12.

WSZYWKI przeciwalkoholowe.
Tel. 603-78-57-80. L4-G

DERMATOLOGICZNY Gabinet
Lekarski Krzysztof Kwaśny spe-
cjalista dermatolog przyjmuje:
poniedziałek- czwartek 10.00- 13.00;
wtorek- piątek 15.00- 19.00; środy
po rejestracji, Jelenia Góra, Wojska
Polskiego 75. Tel. 601-58-2883;
dom. 75/718-2883. Dermoskopia i
Mikrodermabrazja. L606-G

LOGOPEDA 698-136-816.
L646-G

PSYCHIATRA Bogusław Zasępa,
nervice, depresje, zaburzenia psy-
chiczne, odtrucie, wizyty domowe.
Tel. 602-804-195. L729-G

PSYCHIATRA - Ryszarda Czer-
niawska, specjalistyczna terapia
nervic i zaburzeń psychicznych.
Jelenia Góra, pl. Piastowski 30, ul.
Cieplicka 223/1. Rejestracja telefo-
niczna: 693-583-915. L738-G

STOMATOLOG Jacek
Łoś, Klonowica 2 lok. 5, rów-
nież RTG- zdjęcia panoramiczne
i boczne głowy, 75/752-60-43;
607-106-335. L824-G

GINEKOLOG NFZ Kowary, Zam-
kowa 5 Andrzej Drabarek, rejestra-
cja 8.00- 12.00. Tel. 603-13-99-22
lub 75/718-20-99. Pełny zakres
usług NFZ. L835-G

GINEKOLOG- rejestracja www.
kunkiewicz.info również telefonicz-
nie 602-17-27-94; 602-35-17-94.
L316-K

ANGIOLOG Joanna Olszewska-
Rocznik, leczenie chorób żył, za-
krępcy, miażdżycy, diagnostyka
obrzęków kończyn, kwalifikacja do
operacji naczyniowych, przepływy
naczyniowe szyjne i kończyn dolnych
USG- DOPPLER, Sprzymierzonych
4, rejestracja 516-815-337. L722-K

SPECJALISTA protetyki stomato-
logicznej stomatologii ogólnej Woj-
ciech Z. Kulig. Wszystkie rodzaje
odbudowy, leczenia zębów, wszystkie
rodzaje koron, protez, mostów prote-
tycznych, mikroskop zabiegowy, im-
planty, ceramika adhezyjna, piasko-
wanie, naprawy, wybielanie zębów,
rentgen. Jelenia Góra, 1 Maja 28/2,
I piętro, pon.- pt. 10.00- 19.00. Tel.
75/76-75-473; 601-773-396. L840-K

UWAGA PALACZE

Rzucisz palenie po jednej wizycie.

Terapie antynikotynowe,
alkoholowe, alergię - wygaszanie.

Rejestracja tel. 509-156-662

JELEŃ GÓRA,
TEATRALNA 1

GABINET PRZENIESIONY Z "VITY".

Okulista Małgorzata MARKIEWICZ
specjalista chorób oczu

Leczenie chorób oczu
komputerowe badanie wad wzroku
dobór okularów ■ pole widzenia
■ pachymetria ■ bezdotykowy
pomiar ciśnienia śródgałkowego
■ płukanie dróg łzowych.
Przyjmuje od pon. do pt. 10.00-17.00
Jelenia Góra, 1 Maja 15/17 "Optyk"
(vis a vis hotelu Europa)
Rejestracja telefoniczna 603-613-058

GABINET OKULISTYCZNY
LEK. MED. OKULISTA
KRYSTYNA WIĄCEK-MIERZWA

ul. Letnia 2 (budynek "Klinika")
- przychodnia lekarzy specjalistów
Przyjmuje od pon. do pt. 9.00 do 17.00
Rejestracja telefoniczna
75/645-76-50/51
tel. kom. 502-612-616
75/649-50-25

KRZYSZTOF
CZERKASOW

specjalista chirurg ortopeda
przyjmuje poniedziałek od godz. 16.00

Jelenia Góra, Letnia 2

Rejestracja telefoniczna 75 64 57 651

Chirurgia
plastyczna,
pełny
zakres
zabiegów

specjalista chirurgii plastycznej dr med.
Jakub Kratochwil
rejestracja
75 6424558

ZDR WIE
ZAKŁAD USŁUG LEKARSKICH
Spółka z o.o.
Jelenia Góra
ul. Mostowa 2
(75) 76-74-937
pn. - pt. 8⁰⁰ - 18⁰⁰
www.zulzdrowie.pl

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA (POZ)

✓ lekarz rodzinny	✓ punkt szczepień
✓ lekarz pediatra	✓ gabinet zabiegowy

MEDYCYNĄ PRACY

✓ badanie profilaktyczne	✓ badanie sanitarno-epidemiologiczne
✓ badanie kierowców (wszystkich kategorii)	✓ bezpłatne badanie uczniów do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz studentów

KOMPLEKSOWE BADANIA DIAGNOSTYCZNE

✓ laboratorium analityczne	✓ audiometria
✓ EKG	✓ szczepienia ochronne (p/grypie, WZW, przy wyjazdach do krajów tropikalnych, inne)
✓ spirometria	

USG
KOLOR DOPPLER

- USG jama brzuszna
- tarczycy ○ ślinianki
- piersi ○ gruczoł
- krokowy ○ stawy
- biodrowe i kolanowe
- przepływy tętnicze i żyłne w kończynach, w tętnicach

NZOZ "SPECJALISTA"
ul. Sygietyńskiego 7
Rej. tel. 75 76-73-567

Prywatny Gabinet Dermatologiczny
wtorki i czwartki 17.30-19.00. Inne terminy
przyjąć i wizyty domowe - po uzgodnieniu.
Bez rejestracji 601-898-289

Specjalista dermatolog
Alicja Lecheta-Prawdzik
Jelenia Góra ul. Morcinka 1 (mała poczta przy aptece)
PRYWATNE POGOTOWIE DERMATOLOGICZNE
601-898-289

USG
stawów biodrowych
dziecięcych

SPECJALISTA ORTOPEDII
I CHIRURGII URAZOWEJ
UPRAWNIONY DO BADAŃ NURKÓW
Zbigniew Rudnicki
przyjmuje:
poniedziałek 17.00-18.00
środa 17.00-18.00
sobota 9.30-11.00
pl. Piastowski 30 - obok apteki
Jelenia Góra - CIEPLICE
Tel. kom. 601-75-14-74
Wizyty domowe: poniedziałek, środa, czwartek, sobota.

Polujemy
na prawde
www.nj24.pl

Specjalista chirurgii ogólnej
Dr n.med. **Marek Kaźmierczyk**

- diagnostyka i leczenie chorób przewodu pokarmowego
- choroby odbytu /hemoroidy i inne/
- kwalifikacja do zabiegów operacyjnych
- inne schorzenia chirurgiczne-żyłki kończyn dolnych i inne

Jelenia Góra ul. Ogińskiego 4 "KLINIKA"
Poniedziałek 16-17.
Lwówek Śl. pl. Wolności 28 Wtorek 16-17
obok apteki w Rynku kom. 602635191

NAUKA

LOGOPEDA 698-136-816.
L645-G

ANGIELSKI 698-136-816.
L647-G

ANGIELSKI 503 819 327.
L828-G

NAUKA gry: gitara akustyczna,
elektryczna, basowa i perkusja. Stu-
dio Muzyczne ASM, Jelenia Góra i
okolice. Tel. 530-695-542. L841-G

MATRYMONIALNE

"AMOR" Jelenia Góra,
600-983-771. L746-G

RÓŻNE

DOMOFONY, 601-765-735.
K1318-G

POŻYCZKI - chwilówki, szybko,
tania. Tel. 500-320-777. L736-G

PRACA

AVON- konsultantka- dołącz do
nas. Tel. 692-494-164; avonowin-
ki@wp.pl L517-G

KOBIETA zaopiekuję się osobą
starszą 504-478-253. L792-G

ZATRUDNIĘ asystentkę/
higienistkę stomatologiczną. Praca
od połowy września. Gabinet w Jele-
niej Górze. tel.607-106-335. L823-G

CUKIERNIK „dekora-
tor- deserant”, szuka pracy, tel.
570-664-070. L846-G

OPIEKA Niemcy, legalnie
725-248-935. L723-K

**WEPA PROFESSIONAL
PIECHOWICE S.A.**

producent papierów higienicznych

zatrudni

**MECHANIKÓW, ŚLUSARZY,
ELEKTRYKÓW ORAZ
PRACOWNIKÓW OBSŁUGI
PRODUKCJI****Wymagania:**

- mile widziane wykształcenie o kierunku mechanicznym, elektromechanicznym, elektrycznym lub podobnym,
- gotowość do pracy w systemie zmianowym,
- elektryk mile widziane uprawnienia SEP do 1 kV.

Oferujemy atrakcyjne warunki pracy i wynagrodzenia (od 3600 zł brutto), możliwość rozwoju zawodowego, bogaty pakiet socjalny, pakiet zdrowotny.

Oferujemy pracę prosimy składać w siedzibie Spółki w Piechowicach ul. Pakoszowska 1B lub przesłać na adres: rekrutacja@wepa.eu z dołączoną zgodą na przetwarzanie danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem o ochronie danych osobowych - RODO. Tel. kont: 75/75 47 818.

SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ

Teraz taniej nawet do 30 %**

Drzwi Roku
3950 zł

Brama Roku
2690 zł

ul. Wincentego Pola 8
58-500 Jelenia Góra
tel./fax 75/75-333-65
e-mail: biuro@bramydrzwi.pl tel. 75/75-357-46

Hörmann – Fan Jelenia Góra
Autoryzowany Partner Hörmann Polska

**OKNA
DRZWI**

RATY!

MAX II S.C.
58-500 Jelenia Góra, ul. Wolności 26of,
tel./fax (75)64-310-17

E-GAZETA

TYLKO **2,00 zł** z VAT

Zamów na stronie

nj24.pl

Kliknij na banery:
eprasa.pl egazety.pl

SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ

SENIOR24. Praca w niemieckich jako opiekunka osób starszych. Wymagana min. komunikatywna znajomość j. niemieckiego. Gwarantujemy dobre zlecenia oraz wysokie wynagrodzenie. Senior24, wolności 25 (za parkin-kiem biedronki) tel. 757141099 lub 501211345. L966-K

ZATRUDNIĘ kierowców z kat. C, operatora na koparko-ladowarkę, pracowników do robót drogowych. Tel. 605-237-871. L969-K

TOWARZYSKIE

VANESSA nowy numer, 796-691-135.

DOJRZAŁA od 9.00, 885-319-656.

LENA, 782-115-982.

SEKSOWNA trzydziestolatka, 796-691-134.

NIE piękne lecz umiejętne, 697-577-650.

22 - latka puszysta zaprasza, 781-363-127. L853-G

DUET- Lubań, 604-361-418. L184-K

DAREK Taniuski 518-125-337. L710-G

ZAPRASZAM Panie do współpracy, 797-171-046.

POWRÓT Asi w centrum, 509-644-864.

EMILKA zaprasza na masaż, 501-830-202. L848-G

SARA 40-latka zaprasza na miłą zabawę. 691-943-975.

PRZYJMĘ koleżankę do współpracy. 783-149-596. L852-G

TURYSTYCZNE

LOTNISKA - przewozy. tel. 607-763-204. L789-G

LOTNISKA przewozy tel. 602-120-624. L857-G

BUS na zamówienie przewozy krajowe zagraniczne 601-55-64-95. L910-K

BIZNES

PRACOWALEŚ za granicą- zwrot podatku, Kindergeld 75/75-240-44. K1565-G

BEZPŁATNE porady prawne- dla wszystkich osób zainteresowanych- każdy wtorek w Jeleniej Górze od 11.00- 15.00 po wcześniejszej rejestracji telefonicznej 602-46-78-12, ul. Teatralna 1 pok. 101. L836-G

DARMOWE porady prawne, wtorek, czwartek 16-18 Jelenia Góra, Groszowa 3. tel. 501-666-946. L851-G

castorama**DOŁĄCZ DO NAS!
POSZUKUJEMY****DORADCÓW HANDLOWYCH****PRACOWNIKÓW DZIAŁU PRZYJĘCIA
I ROZPOZNANIA TOWARU****KASJERÓW/KASJERKI**

Zainteresowanych zapraszamy do przesłania lub dostarczenia osobiście życiorysu zawodowego i listu motywacyjnego z aktualnym zdjęciem i dopiskiem:

„Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celu rekrutacji zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)”.

CASTORAMA JELENIA GÓRA
AL. JANA PAWŁA II 11
58-506 JELENIA GÓRA
joanna.skolmierska@castorama.pl

Informujemy, że Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **Castorama Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** z siedzibą w Warszawie (kod poczt. 02-255), przy ul. Krakowiaków 78, zwana dalej „Administratorem” lub „Spółką”. Administrator wyznaczył Inspektora ochrony danych (IOD), z którym można kontaktować się pod adresem e-mail: IOD@castorama.pl oraz poprzez formularz kontaktowy dostępny na stronie internetowej www.castorama.pl, we wszystkich sprawach dotyczących Pani/Pana danych osobowych.

Przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych odbędzie się w celu przeprowadzenia rekrutacji w oparciu o obowiązujące przepisy, podstawą prawną naszych działań jest art. 6 ust. 1 lit. c Rozporządzenia Ogólnego o Danych Osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (dalej: „RODO”). W ramach realizacji tego celu dane mogą być wykorzystane w procesie profilowania, aby kierować oferty pracy do kandydatów o odpowiednich do stanowiska pracy kwalifikacjach (art. 6 ust. 1 lit. f RODO).

Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres 12 miesięcy od daty złożenia aplikacji. Dane osobowe nie będą przetwarzane także po wycofaniu przez Panią/Pana zgody lub złożeniu sprzeciwu, w sytuacjach gdy takie uprawnienie przysługuje.

Odbiorcą podanych przez Panią/Pana danych osobowych mogą być podmioty trzecie wspierające Spółkę w procesie rekrutacji (doradztwo w zakresie rekrutacji, wsparcie w zakresie IT). Przy czym podmioty te przetwarzają dane wyłącznie zgodnie z zaleceniami Spółki.

Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych, żądania ich sprostowania, usunięcia, wniesienia sprzeciwu, ograniczenia przetwarzania, przeniesienia danych do innego administratora, skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy prawa.

Podanie przez Panią/Pana danych osobowych, zbieranych przez nas na podstawie obowiązujących przepisów jest dobrowolne, ale niezbędne do realizacji ww. celu. Konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości udziału w procesie rekrutacji.

HOTEL ***

Tango

www.hoteltango.pl

**Wesela
marzeń**

tel. 601 834 644
kontakt@hoteltango.pl

HELIOS

KINO KOBIEC

wieczór filmowy dla Pań

Seansy w dniu **26 września**.

Sponsorzy:

szafa.pl

Kinowa

PROFAN

Kino Helios Jelenia Góra
al. Jana Pawła II 51
rezerwacja: 75 718 64 19

www.helios.pl

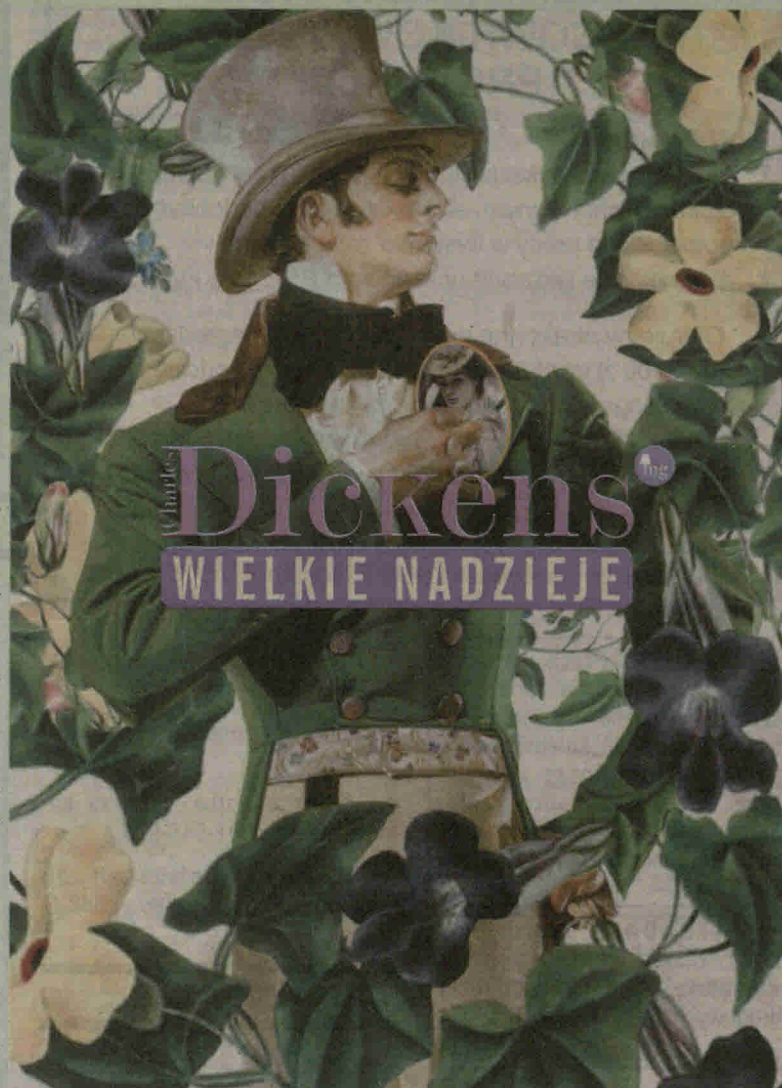
Warto czytać

Historia dojrzewania

„Wielkie nadzieje” to wielokrotnie ekranizowana, słynna powieść Ch. Dickensa. Teraz została wznowiona nakładem Wydawnictwa MG.

Bohaterem powieści jest Pip, chłopiec wychowywany przez swoją siostrę i jej męża, kowala. Pewnego dnia małe spotyka ukrywającego się przestępcę, który uciekł z więzienia. Pip po kryjomu przynosi mężczyźnie jedzenie, wódkę i pilnik (wszystko ukradzione z domu swych opiekunów). Niedługo potem zbieg zostaje schwytany przez strażników. Nie będzie to jednak ostatnie ich spotkanie.

Mija kilka lat, Pip pracuje jako czeladnik u swojego szwagra, jest nieszczęśliwie zakochany w Estelli, pięknej dziewczynce, wychowywanej przez bogatą, zdziwaczącą, starą pannę. Niespodziewanie otrzymuje od anonimowego darczyńcy ogromną sumę pieniędzy, które pozwalają mu na rozpoczęcie edukacji w Londynie. Pip zaczyna wstydzić się swojego pochodzenia i oddala się od rodziny. Szybko jednak traci majątek (którego postanowił się wcześniej zrzec) i zmuszony jest samodzielnie zarabiać na utrzymanie...

Uwaga! Dla naszych Czytelników mamy trzy egzemplarze tej właśnie książki. Rozdamy je osobom, które najszybciej zatelefonują na redakcyjny numer 757524781, w środę, 19 września, po godz. 14.00. Warunkiem odbioru książki jest posiadanie aktualnego wydania „Nowin Jeleniogórskich”. Zapraszamy!

Krzyżówka nr 37

POZIOMO: 4. Z tej skrzynki będą jarzynki, - 7. Detektyw od zatruc, - 9. Bułka z masłem, - 10. Atak z chmur, - 11. Bywa na końcu, - 13. Mowa alkoholowa, - 15. Azjata z żółtkiem, - 17. Puszczają w emocjach, - 18. Antoni Kosiba, - 20. Kopią w boksie, - 21. Porażka na ringu, - 24. Mucha się w nim uwija, - 26. Indyjski okulnik, - 27. Wiedza elementarna, - 28. Dublują w filmach, - 29. Pasożyt z plusem.
PIONOWO: 1. Krótsza w szkole, - 2. Doktor dla lekarza, - 3. Czołówka filmu, - 4. Buja się w kompasie, - 5. Radzi jak wroga usadzić, - 6. Bez w ogrodzie, - 8. Bursztyn, - 10. Pogania do grania, - 12. Anglik w Nowym Jorku, - 14. O kwiatkach na ciuśkach, - 16. Kumka na drzewie, - 17. Miejsce dla Antka, - 19. Zawisza ma w szafie, - 22. Potomek kolonizatora, - 23. Imię dla niejodka, - 24. Z wiekiem przemija, - 25. Krzew na dragi.

(raf)

W rozwiązaniu wystarczy podać hasło ułożone z pól oznaczonych w prawym dolnym rogu. Do wygrania książka Ewy Białoleckiej „Kroniki Drugiego Kręgu”. Na odpowiedzi (tylko na oryginalnych kuponach) czekamy dziesięć dni od daty ukazania się numeru.

Odpowiedzi do krzyżówki nr 35

POZIOMO: kolacja, pajdokrata, nawiązka, pasta, kulig, rozkaz Łysek, choroba, oficjel, zapal, odnoga, Wedel, zmrok, lksiński, spojrzenie, mecenat. **PIONOWO:** łańcuch, posag, grotołaz, kant, lewar, język, kaszel, piórko, wyspa, zaciek, kotomyja, ciocia, energia, nosze, arsen, wodze, list.

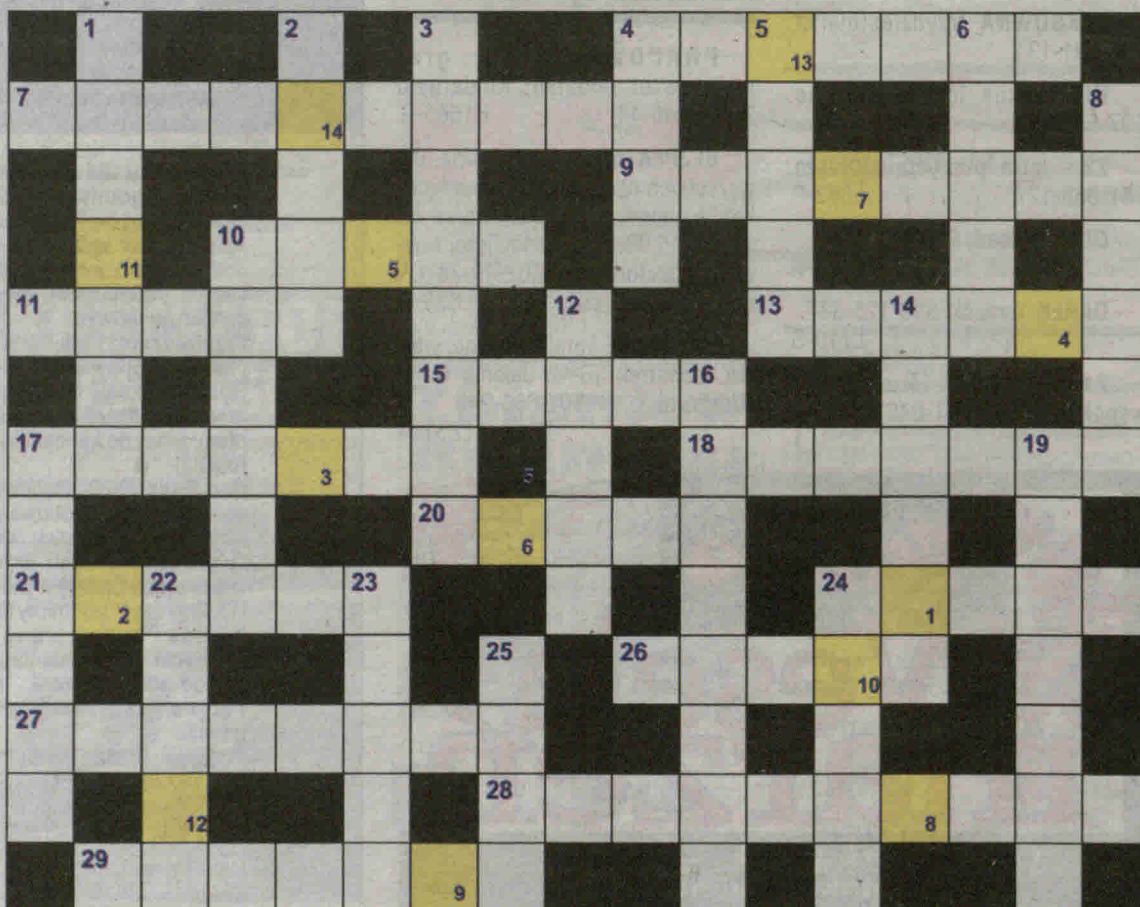
Rozwiązanie krzyżówki nr 35

SZKOLNA WYPRAWKA

Za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki nr 35 nagrodę, książkę, otrzymuje Anna Schade z Jeleniej Góry. Prosimy o kontakt z redakcją.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

KUPON NR 37

JELEŃ SALONOWY

Karkonoski salon w miniony piątek przeniósł się pod jeleniogórski ratusz, gdzie przez cały dzień trwała **16. Wystawa Produktów Regionalnych „Wyprodukowano pod Śnieżką”**. Na imprezie królowały nasze najróżniejsze specjały. Nie mogło więc zabraknąć kwiatu lokalnego życia publicznego. Tym bardziej, że wybory za pasem... Na poplotkowanie o występach wszystkich gwiazd lokalnej polityki, które pojawiły się na rynku, nie mamy jednak dość miejsca. Tymczasem w trakcie kampanii wyborczej wszystkich traktować trzeba równo, dlatego, żeby kogokolwiek nie pominąć, o miejscowych asach dziś pisać nie będziemy wcale. Skupimy się natomiast na gwiazdach innego formatu, z jednym tylko akcentem politycznym, ale za to szczerze centralnego! (2)

W kategorii „Karkonoski Produkt Spożywczy” nagrodzono comber jagnięcy z wyjątkowego domu u w górach, agroturystycznego Folwarku „Wrzosówka” w Kłopotnicy. Na scenie głównej Jelenka Karkonoskiego odebrała zadowolona i szczęśliwa z wyróżnienia **Joanna Sztuczowska – Król** wraz z rocznym synkiem **Mikołajem Antonim Królem**. Towarzyszył jej szef „wrzosówkowej” kuchni **Szymon Przystupa**, który zaliczył staże w najlepszych skandynawskich restauracjach, w Sztokholmie i Oslo, w Czechach, w niemieckiej Kolonii (lokal trzygwiazdkowy Michelin), w Krakowie i u Wojciecha Modesta Amaro. Nagrodzony i bardzo chwalony przez konkursowe jury comber pan Szymon przygotował metodą sous vide. Gotował jagnięcinę 2,5 godziny w soli, w temperaturze 60 stopni. Na wystawie do pamiątkowej fotografii pozowali też gospodarz Folwarku **Kamil Król** i pani domu **Antonina Wójcik** (z lewej). (5)

Najjaśniejszą gwiazdą wydarzenia był znany mistrz kuchni **Robert Makłowicz**, który po głośnym rozstaniu z Telewizją Polską przygotowuje kolejny program kulinarno-podróżniczy, jaki pojawić się ma na telewizyjnej antenie branżowej stacji Food Network. Jak nam zdradził pod sceną, aby odkryć polskie smaki, przemierzy kraj wzdłuż i wszerz. Pokaże miejsca mniej znane szerszej publiczności, nieograne, interesujących ludzi i lokalnych producentów, opowie historię danego

miejsca, zaprezentuje dobre knajpy i lokalne wyroby. W początkowych czterech odcinkach będzie o kuchni wielkopolskiej i lubuskiej. Niekwestionowany autorytet kulinarny wyznał, że planuje telewizyjny program o kuchni... karkonoskiej. Jako szef jury bardzo chwalił lokalnych producentów z regionu jeleniogórskiego i ich wyroby, które wykorzystał w swoim pokazie. Odkrył i uznał za hity szafrań karkonoski, dynię, kozi ser, kiełbasę z daniela wędzoną na zimno i ziołowy syrop z rokitnika. (5)

Sporym zainteresowaniem cieszył się pokaz kulinarny zwyciężczyni drugiej edycji MasterChef Junior, 12-letniej **Julki Cymbaluk**. Wrocławianka lubi gotować już od czasów przedszkolnych. Praktykowała pod okiem mamy Uli Bartoszewicz, babci Maril (Greczynki z pochodzenia) oraz babci Grażynki i wujka „Stopy” z Jeleniej Góry (!). Ich przepisy są zamieszczone w pierwszej książce Julki. - Robię desery, ale nie jest to moja największa kulinarna pasja. Nie lubię gotować zup, bo to nudne zajęcie. Wrzuca się tylko składniki do garnka i gotowe. Najbardziej lubię potrawy wytrawne i... słone. Inne moje nieznanne szerzej zajęcia? Jestem w szóstej klasie sportowej (szermierczej) SP nr 85. Od piątego roku życia trenuję gimnastykę sportową, skaczę na trampolinie. Chcę w przyszłości robić autorską kuchnię artystyczną. Czy jeleniogórskie korzenie rodzinne młodzieńczej kuchmistrzyni zaowocują jakimś górskim projektem kulinarnym, jeszcze nie wiadomo. (5)

Wśród straganów i stoisk, jak co roku uwijała się wierna regionalnym wydarzeniom posłanka na Sejm RP, **Zofia Czernow**. Po drobnych zakupach aktywna ciepliczanka pojawiła się u „swoich”. Na stoisku Stowarzyszenia Przyjaciół Pogodnej Jesieni zachęcała do degustacji i nabywania różnych pysznych artykułów spożywczych. W ofercie nie mogło zabraknąć domowego smalcu i domowego kompotu wieloowocowego. - Smaczne, zdrowe, bo domowe! - zachwalała pani poseł, częstując przechodniów apetycznym przekąskami. Jeleniogórska parlamentarzystka na kulinarnym posterunku świetnie dawała sobie radę, bo swoje kanapeczki schodziły na pniu. Można by rzec, że suweren jadł jej z ręki. (5)

Horoskop

BARAN
 21 III – 20 IV

Nie bierz się za zbyt skomplikowane sprawy, bo Twoje chęci do pracy będą mniejsze niż zwykle. Możesz liczyć na niespodziewaną wizytę lub wiadomość, która poprawi Ci humor.

BYK
 21 IV – 21 V

Będziesz potrzebował dużo energii i wiary we własne siły. Twoje pomysły zyskają uznanie, warto więc zakończyć konflikty i spory, i nie przejmować się drobiazgami.

BLIŹNIĘTA
 22 V – 21 VI

Chociaż w tym tygodniu oderwij się od schematu. Złap głęboki oddech, zajmij się nową sprawą, a wszystko zacznie się układać po Twojej myśli.

RAK
 22 VI – 22 VII

Bądź wyrozumiały dla innych i nie oczekuj ciągłych dowodów sympatii i uznania. Tydzień sprzyja beztroskiej zabawie i niespodziewanym spotkaniom, także miłosnym.

LEW
 23 VII – 22 VIII

Pomysł, który chodzi Ci po głowie, może okazać się strzałem w dziesiątkę, ale musisz wprowadzić go w życie. Są osoby, które chętnie się przyłączą i pomogą.

PANNA
 23 VIII – 22 IX

Przed Tobą bardzo dobry tydzień - szczęście do flirtów i dobra zabawa. W pracy również może się dobrze układać, jeśli będziesz na bieżąco wypełniać swoje obowiązki.

WAGA
 23 IX – 22 X

Mogą wyjść na jaw jakieś błędy, bądź więc przygotowany na atak. W weekend życie towarzyskie pochłonie cię bez reszty, więc uważaj, co i komu mówisz.

SKORPION
 23 X – 22 XI

Poświęć bliskiej osobie więcej czasu, bo razem będziecie najlepiej się bawić. Samotni w ten weekend mają szansę na intrygujące spotkanie.

STRZELEC
 23 XI – 21 XII

Ktoś znajomy zdradzi Ci sekret, który ułatwi Ci kontynuację pewnej znajomości. Zastanów się dobrze, czy warto to wykorzystać - wszystko ma swoje konsekwencje.

KOZIOROŻEC
 22 XII – 20 I

Czeka Cię ważne spotkanie i rozmowa, która da Ci wiele do myślenia. Wiele Twoich spraw zależy od tego, co sądzą inni ludzie, dlatego bądź czujny i uprzejmy.

WODNIK
 20 I – 20 II

Nie obiecuj zbyt wiele komuś, kto nigdy nie był ci za nic wdzięczny. Bądź asertywny i niczego się nie bój. Osoby, które myślą tylko o swoich interesach, muszą działać same.

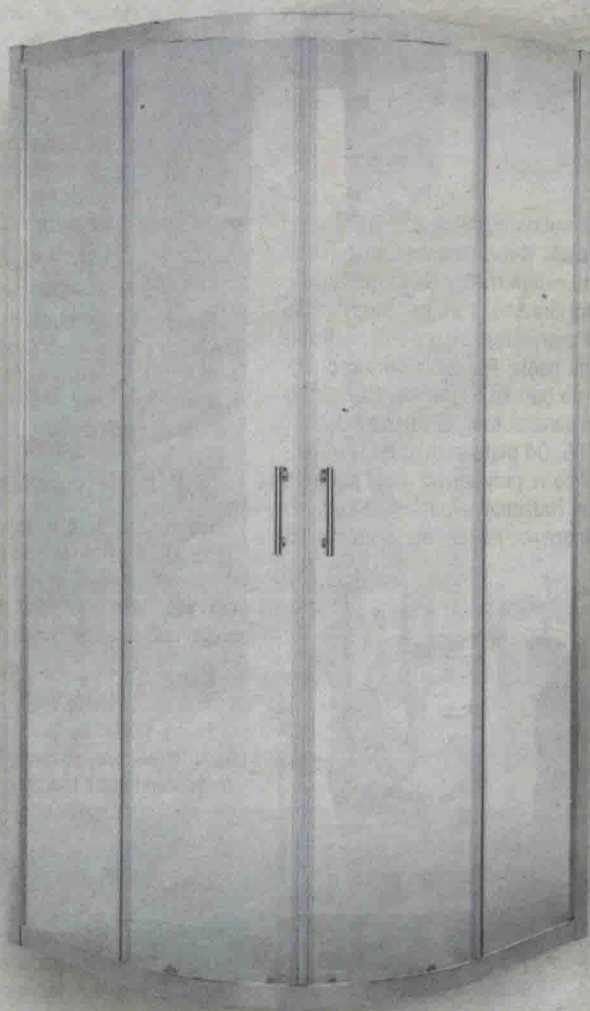
RYBY
 20 II – 20 III

Pod koniec tygodnia uda Ci się zaprowadzić porządek w zawodowych sprawach i znajdziesz więcej czasu dla siebie. W weekend czas spotkać się z przyjaciółmi.

(rap)

**NIKOMU NIE
POZWOLIMY POBIĆ
NASZYCH CEN!**

Kabina ONEGA

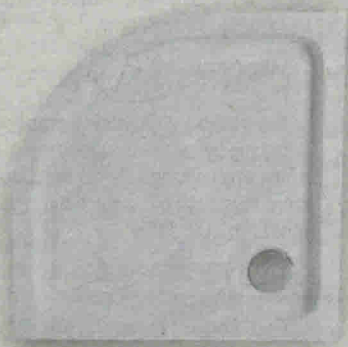

**80 x 80
wysokość 190 cm
szkło transparentne
profil chromowany**

448-

Brodzik LAGAN

**80 cm
z syfonem w komplecie**

198-

castorama

KOMPAS GÓRSKI

Przewodnik turystyczny na jesień 2018

Fundacja Nowin Jeleniogórskich

IMPREZY * WYDARZENIA * ATRAKCJE * PRAKTYCZNE INFORMACJE

nowiny
Jeleniogórska

nj24.pl

XX BIENNALE FOTOGRAFII GÓRSKIEJ

21.09.2018

**WYSTAWA KONKURSOWA
XX BIENNALE FOTOGRAFII GÓRSKIEJ**
Muzeum Karkonoskie, ul. Matejki 28, godz. 12.00
Wystawa towarzysząca Fotografia w Karkonoszach w XIX w.

KIEDYŚ I DZIŚ

Galeria Pod Brązowym Jeleniem, ul. 1 Maja 60, godz. 14.00

**FOTOGRAFIE
Z ROKYTNICKICH ZBIORÓW**
Książnica Karkonoska, Galeria Małych Form,
ul. Bankowa 27, godz. 15.00

**WYSTAWA POPLENEROWA
– SAMOTNIA 2018**
Galeria Korytarz, ul. Bankowa 28/30, godz. 16.00

22.09.2018

**SEMINARIUM KARKONOSZE
W FOTOGRAFII. FOTOGRAFIA
W KARKONOSZACH**

Książnica Karkonoska, ul. Bankowa 27, godz. 10.00

Roman Hryciów	Środowisko fotograficzne Jeleniej Góry w latach 80. – początki Biennale Fotografii Górskiej
Adam Sobota	Historia Biennale Fotografii Górskiej w Jeleniej Górze
Janusz Nowacki	Spotkanie autorskie
Joanna Mielech	Ewa Andrzejewska, Wojciech Zawadzki – fotografie w górach
Pavel Scheufler	Początki fotografii w czeskich Karkonoszach
Piotr Krzaczkowski	Spotkanie autorskie

FOTOGENICZNE KARKONOSZE

Pałac Bukowiec, ul. Robotnicza 6, Bukowiec, godz. 18.00

Aut.: Roman Krzaczkowski, Grand Prix XX Biennale Fotografii Górskiej
projekt: Wojciech Mielkowski

Atrakcyjne miasto na niehandlową niedzielę

Zamknęli w niedzielę galerie handlowe? To nie koniec świata. Przekonajmy się, że w Jeleniej Górze można w tym czasie robić wiele ciekawych rzeczy. Podpowiadamy niektóre z nich. Ważne, by nie siedzieć w domu przed telewizorem czy komputerem. W niedzielę czynne są między innymi Termy Cieplickie, muzea, tory cartingowe, ścianka do wspinaczki. Można także wybrać się na niedalekie spacer.

Aktywnie na trasach

Jeśli pogoda na to będzie pozwalała, wybierzmy się rodzinnie na wrotki, rowery, hulajnogi, spacer z kijkami czy nartorolki na dwie bezpieczne trasy.

Pierwsza prowadzi z Zabobrza do Grabarowa oraz dalej wzdłuż obwodnicy do Karpacza. Asfaltową ścieżką, bez samochodów i innych utrudnień, można jeździć do woli. Jest bezpiecznie i wygodnie. Korzysta z tej możliwości wielu mieszkańców i turystów, o czym świadczą samochody pozostawione na parkingach, wybudowanych przy ścieżce. Atutem tej wycieczki są przepiękne widoki na Karkonosze. Trasa dochodzi aż do Osady Śnieżka w Łomnicy, gdzie można odpocząć i wrócić do domu. Są na niej niewielkie podjazdy, ale dla siebie radę z nimi nawet niedzielny rowerzysta czy rolkarz.

Druga trasa jest w Sobieszowie. W Transgranicznym Centrum Turystyki Aktywnej przy ul. Broni Czecha czekają trasy do nartorolek o długości 2 km oraz 4-kilometrowa ścieżka do spacerów. Jest także miejsce do wypoczynku dla małych dzieci na polanie pod Chojnikiem. Na początku trasy w Sobieszowie znajdziemy miejsce do zaparkowania samochodu.

Spacerem na Chojnik lub pod „Grzybek”

Kto woli nieco spokojniejszą aktywność na świeżym powietrzu, może wybrać się na spacer. Droga na zamek Chojnik jest bardzo popularna. Ponieważ mamy kilka wariantów dojścia na zamek, łatwiejszych i trudniejszych, możemy wypróbować każdą z nich i spacerować nawet po kilka razy. Do Sobieszowa, skąd zaczynają się szlaki, można dojechać autem (jest wiele parkingów przed wejściami na szlak) lub autobusem miejskim. Na górę, w zamek jest karczma, gdzie można coś zjeść, wypić i odpocząć. Zamek czynny jest od godz. 10.00 do 17.00.

Często do spacerów wybierana jest także droga na „Grzybek”, czyli wieżę widokową na Wzgórzu Krzywoustego. Droga prowadzi z centrum miasta (z parkingu pod Tesco) do schroniska Perła Zachodu. Jeleniogórzanie lubią ją ze względu na bardzo ładne widoki na rzekę Bóbr.

Takich miejsc do rodzinnego, niezbyt trudnego spacerowania jest w Jeleniej Górze więcej: Park Paulinum, parki Zdrojowy i Norweski w Cieplicach, park na Wzgórzu Kościuszki, wejście na Górę Szybowcową, droga z Cieplic do Marczyca, spacer z osiedla Czarne na górę Witosza. To tylko kilka najbardziej popularnych tras.

Pod bronią lub w chacie karkonoskiej

Niehandlowa niedziela może być okazją do odwiedzenia któregoś z muzeów miejskich. Rodzice najchętniej wybierają z dziećmi do Muzeum Historii i Militariów, skansenu przy ul. Sudeckiej, funkcjonującego jako oddział Muzeum Karkonoskiego. Pocięty wchodzi do czołgów i oglądają wyrzutnie rakiet. To duża atrakcja, gdy można, nie tylko z zewnątrz, zapoznać się ze szczegółami wyposażenia wewnętrznego oraz tajną elektroniką wojskową. Znajdziemy tu także perełki, jak czołg T-34-85 czy stacje radiolokacyjne. Najnowszy nabytek znajdujący się w placówce to śmigłowiec Mi-2 RL. Muzeum czynne jest w niedzielę od godz. 9.00 do 17.00.

Wiele o historii naszego regionu dowiemy się podczas wizyty w Muzeum Karkonoskim. Raz w miesiącu, podczas spotkań z cyklu „Niedziela w muzeum” są ciekawe prelekcje, a po wystawie czasowej oprowadza jej kurator. W pozostałe niedziele można zwiedzać samemu, podziwiając między innymi bogatą kolekcję szkła oraz oryginalną chatę karkonoską. Na uwagę zasługują: największa w Polsce kolekcja szkła artystycznego, malarstwo karkonoskie, grafika, kolekcja wyrobów z cyny oraz jedna z większych w Polsce kolekcja XVIII- i XIX-wiecznych obrazów na szkle. Muzeum czynne jest w niedzielę od godz. 9.00 do 17.00.

Na przeciwnym krańcu Jeleniej Góry, w Cieplicach, na zwiedzających czeka Muzeum Przyrodnicze z ogromną kolekcją fauny i flory karkonoskiej oraz wirtualną ekspozycją fresków. Muzeum czynne jest w niedzielę od godz. 9.00 do 17.00.

Połączenie spaceru z wizytą w muzeum zapewni wyjazd do Jagniatkowa, do Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna”. Ekspozycja stała poświęcona jest nobliście. Są wydania jego dzieł i pamiątki oraz fotografie. W placówce odbywa się sporo wydarzeń czasowych z koncertami i ciekawymi spotkaniami. Spacer w parku przy muzeum i podziwianie krajobrazu to dodatkowa atrakcja.

W teatrze lub w filharmonii

Wyjścia do dużych, kulturalnych placówek nie są zarezerwowane tylko dla dorosłych. W Jeleniej Górze w niedzielne poranki i popołudnia można spędzić czas z dziećmi w placówkach kulturalnych.

Filharmonia Dolnośląska co tydzień, w każdą niedzielę o godz. 10.30 i 12.30,

odbywa się seans, który zacieka publiczność w każdym wieku. Repertuar jest bardzo różnorodny - od klasycznych bajek po przedstawienia detektywistyczne i edukacyjne. Gromkie brawa po każdym spektaklu świadczą o tym, że ta forma spędzania wolnego czasu cieszy się dużą popularnością. Nie bez znaczenia jest, że po przedstawieniu można pójść na spacer po Parku Zdrojowym lub na lody do kawiarni na placu Piastowskim w Cieplicach.

Na torze, w basenie lub na ścianie wspinaczkowej

Miłośnicy bardziej intensywnych doznań niehandlową niedzielę mogą wykorzystać do spróbowania swoich sił na ścianie wspinaczkowej w Jeżowie Sudec-

Za starszakami niedzielę można spędzić na torze gokartowym. Czynny jest od godz. 10.00 do 22.00 i daje atmosferę oraz adrenalinę jak na wyścigach Formuły 1. Tor przy ulicy Jana Kilińskiego w Jeleniej Górze ma 145 metrów. Jazda jest mierzona z dokładnością do 1/1000 sekundy i wyświetlana na ekranie, jak na prawdziwych wyścigach rajdowych.

Nieco spokojniej spędzicie czas w Bowling Centrum w Jeleniej Górze przy ul. Sobieskiego 23. Na 4 profesjonalnych torach bowlingowych pogracie z rodziną i przyjaciółmi w kule. Każdy kolejny rzut dostarcza wielu emocji. Są tu także dwa stoły bilardowe oraz tarcze do gry w darts.

Kręgleńnia czynna jest w niedzielę od godz. 14.00 do 23.00.

W jeleniogórskim Muzeum Karkonoskim można obejrzeć interesujący obiekt sudeckiej architektury drewnianej - chatę karkonoską wkomponowaną w nowoczesną bryłę muzeum, a goście mogą obejrzeć także jej wnętrze.

zaprasza najmłodszych widzów na poranki muzyczne. Dzieci poznają instrumenty, kompozytorów, rodzaje muzyki. Program jest atrakcyjny, a poranek prowadzony w lekkiej, przystępnej dla dzieci formie.

Na młodych widzów czeka w niedzielę także Zdrojowy Teatr Animacji w Cieplicach.

To kilka minut drogi od jeleniogórskiego Zabobrza. Jedziemy w kierunku Jeżowa Sudeckiego. Za kościółkiem, który jest po prawej, skręcamy w prawo. Po przejechaniu około 200 m jesteśmy na miejscu. Hala wspinaczkowa „Pochylnia” czynna jest w niedzielę od godz. 9.00 do 12.00 oraz od godz. 17.00 do 22.30. Na powierzchni imitującej skalne piaszczyste tarcie wytyczono ponad 150 dróg wspinaczkowych o różnych stopniach trudności, różnym kącie nachylenia. Użytkownicy mogą wypożyczyć lub kupić na miejscu kompletny sprzęt wspinaczkowy. Warto spróbować, a już po kilku godzinach wspinania i ciąg dalszy przygody spędzimy na skałkach w Górach Sokolich, niedaleko Jeleniej Góry?

Z małymi dziećmi, które nie mogą się wspiąć, wybierzmy się (w razie przykrych pogody) do jednej z kilku bawialni. Są w nich najróżniejsze urządzenia, gdzie maluchy mogą bezpiecznie poszaleć. Bawialnia Stonoga przy ul. Złotniczej 14 czynna jest w niedzielę od godz. 8.00 do 20.00. W sali zabaw Happy Kids na Zabobrze są dwie strefy zabaw - dla maluchów i starszaków. Można tu przyjść w niedzielę z dziećmi w wieku od roku do 12 lat. Gąsienice, samochodziki, tuby, zjeżdżalnie, skocznie i inne urządzenia - dzieci na pewno nie będą się nudzić. Podobnie jak w Nowolandii przy ul. Mostowej, gdzie królują ogromne dmuchane zabawki i znajdują się inne bardzo fajne urządzenia. Sala czynna jest w niedzielę od godz. 9.00 do 20.00.

Termy Cieplickie są atrakcją, której reklamować nie trzeba, bo w niedzielę jest wyjątkowo popularna. Nic dziwnego, skoro dla dzieci uruchomiono w ten dzień dmuchany tor przeszkód. Poza nim są baseny, brodziki dla maluszków, wodne zjeżdżalnie, relaksujące jacuzzi i sauny w strefie SPA. Starsi mogą podreperować formę w strefie squash&fitness. Termy Cieplickie czynne są od godz. 6.00 do 22.00.

To tylko kilka propozycji. Z pewnością każdy mógłby dodać kolejne atrakcje. Będzie ich coraz więcej, bowiem niedługo na Zabobrze powstanie pumtrack dla rowerzystów i deskorolkarzy, a w Sobieszowie pod Chojnikiem dobiega końca budowa singletracków dla rowerzystów.

Więcej o turystycznych atrakcjach Jeleniej Góry na www.jeleniagora.pl. Ze strony internetowej miasta pobrać można także foldery m.in. z mapkami i trasami pieszych wycieczek.

Podczas spaceru w Cieplicach można trafić do uroczych zakątków przy Kościele p.w. Jana Chrzciciela.

Góry z góry...

Zarówno mieszkańcy Jeleniej Góry, jak i odwiedzający ją turyści częstokroć mają ochotę obejrzeć miasto z lotu ptaka. Ponieważ jednak tylko nieliczni stać na lot samolotem nad Kotliną Jeleniogórską, proponujemy rzut oka na Jelenią Górę i jej okolice z kilku znajdujących się w pobliżu punktów widokowych - w dni, gdy powietrze jest przejrzyste, niezmacone mgłą czy chmurami, doświadczymy niezwykłych wrażeń, a wyprawy w te miejsca mogą stać się interesującymi wycieczkami.

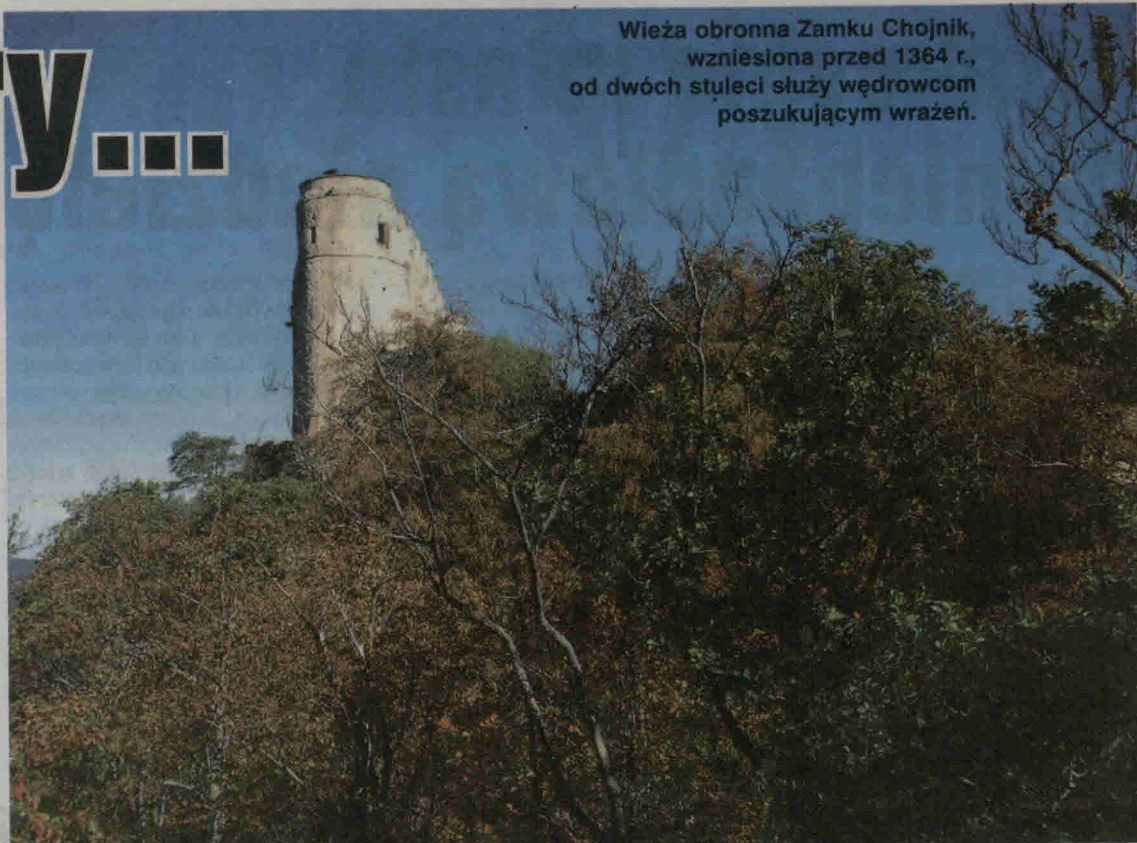
Wieża Bramy Zamkowej i Wzgórze Krzywoustego

Na stojącą przy ul. Jasnej Wieżę Bramy Zamkowej, liczącą 21 m wysokości, można wybrać się podczas spaceru po jeleniogórskim Rynku i przylegających do niego uliczkach. Cylindryczna budowla z ośmioboczną nadbudówką powstała w 1584 r. i stanowi jedyny zachowany element dawnej bramy miejskiej, strzegącej wjazdu do Jeleniej Góry od strony niedzielskiego zamku.

Wstęp na wieżę jest bezpłatny. Po pokonaniu kilkudziesięciu schodów wychodzimy na galerijkę otaczającą nadbudówkę z lat 30. XIX w., a przed nami rozciąga się panorama na historyczne centrum Jeleniej Góry, widziane z bardzo bliskiej perspektywy. Dominują w niej wieże - Ratusza, Kościoła p.w. św. Erazma i Pankracego oraz nieco niższa od nich wieżyczka Kaplicy p.w. św. Anny. Nieco bardziej na północny wschód wypatrzymy charakterystyczną, rokokową sylwetkę Kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Św., czyli dawnego, protestanckiego Kościoła Łaski, znanego również przez dziesięciolecia jako Kościół Garnizonowy.

Na południu i południowym wschodzie góruje nad miastem pasmo Karkonoszy, które, wspólnie z Rudawami Janowickimi od wschodu oraz Górami Kaczawskimi od północy, ujmując miasto i jego okolice w charakterystyczny okrąg przypominający ścianę kotła. Stąd nazwa - Kotlina Jeleniogórska.

Podobną panoramę, choć z nieco większym dy-

Wieża obronna Zamku Chojnik, wzniesiona przed 1364 r., od dwóch stuleci służy wędrowcom poszukującym wrażeń.

Wieżę Bramy Zamkowej zbudowano w r. 1584, po pożarze, który strawił miasto 35 lat wcześniej. Ośmioboczne zwieńczenie cylindrycznej budowli powstało w latach 30. XIX wieku.

stanem od historycznego centrum miasta ujrzymy z 22-metrowej wieży widokowej na Wzgórzu Krzywoustego. Wznosi się ono na wysokość 375 m n.p.m., a dojdziemy na nie spacerowym krokiem w niecałą godzinę, kierując się z centrum znakami zielonego szlaku. Wieżę widokową, zwaną przez jeleniogórzan „Grzybkiem”, zbudowano w 1911 r., na pozostałościach średniowiecznego grodziska, które miało powstać na rozkaz Bolesława Krzywoustego w pierwszych dziesięcioleciach XII w. Dziś dostępna bezpłatnie budowla pozwala cieszyć się widokiem urokliwego miasta w urzekającym, górskim otoczeniu.

Chojnik

Miejsce, doskonale znane jeleniogórzanom, potrafi zaskoczyć - niezwykłym światłem jesiennej panoramy, rozsuwającą się kurtyną z chmur w wietrzny dzień... Na wysokości 627 m n.p.m., na wzgórzu porośniętym bukowym starodrzewem wznoszą się ruiny zamku, o którym pierwsze wzmianki pochodzą z 1364 r. Po śmierci fundatora - księcia Bolka II

Panorama historycznego centrum Jeleniej Góry z wieży widokowej na Wzgórzu Krzywoustego

Na Wzgórzu Krzywoustego (375 m n.p.m.) wznosi się jeleniogórski „Grzybek” - tak miejscowi nazywają wieżę widokową wzniesioną tu w 1911 r.

... wejdź i spójrz!

świdnicko-jaworskiego oraz jego żony Agnieszki zamek dostał się w ręce protoplasty hrabiowskiego rodu Schaffgotsch. Za ich władania, w r. 1675, budowla spłonęła, lecz w początkach XIX w. ruiny przystosowano do wizyt pierwszych turystów, przede wszystkim gości ówczesnego uzdrowiska Warmbrunn, czyli Cieplic. Odmontowano m. in. 27-metrową wieżę, która już około 200 lat funkcjonuje jako najwyższy punkt widokowy na Kotlinę Jeleniogórską i otaczające ją pasma górskie.

Gdy trafimy tu w jesienny, pogodny dzień, widok zapiera dech w piersiach. U podnóża zamku zobaczymy malowniczo rozsypane na dnie kotliny zabudowania Sobieszowa i Cieplic - do 1975 r. samodzielnych miasteczek, dziś części Jeleniej Góry. Nieco dalej - centrum miasta; rozpoznać je możemy dzięki wieżom kościołów i ratusza, a także - dzięki 80-metrowemu kominowi byłej fabryki chemicznej „Celwiskoza”. Patrząc dalej na północ, ujrzymy pasmo Gór Kaczawskich i jeleniogórskie osiedle Zabobrze u ich stóp.

Kierujemy wzrok na zachód i północny zachód - widoczne są tam Góry Izerskie, a pod nimi szklarskie miasteczko Plechowice, gdzie od kilku lat znów pracuje Huta Szkła Kryształowego „Julia”. Sąsiadującą z Plechowicami Szklarskiej Poręby nie wypatrzymy, gdyż przesłonięta jest lesistymi wzgórzami zachodniego Pogórza Karkonoszy, lecz na południowym zachodzie, w paśmie Karkonoszy widać Szrenicę i Śnieżne Kotły - największe atrakcje Szklarskiej Poręby.

Kulminacją Karkonoszy to oczywiście Śnieżka - dominanta wschodniej części pasma. Kryjący się u jej stóp Karpacz przesłonięty jest wschodnim Pogórzem Karkonoszy. Na wschód od Chojnika rozciągają się Rudawy Janowickie, a wśród nich - Góry Sokole o niezwykle, przypominających kobiece piersi kształtach. Zainteresowani panoramami Jeleniej Góry i jej okolic

powinni zwrócić uwagę na to pasmo, gdyż tam znajduje się...

Sokolik

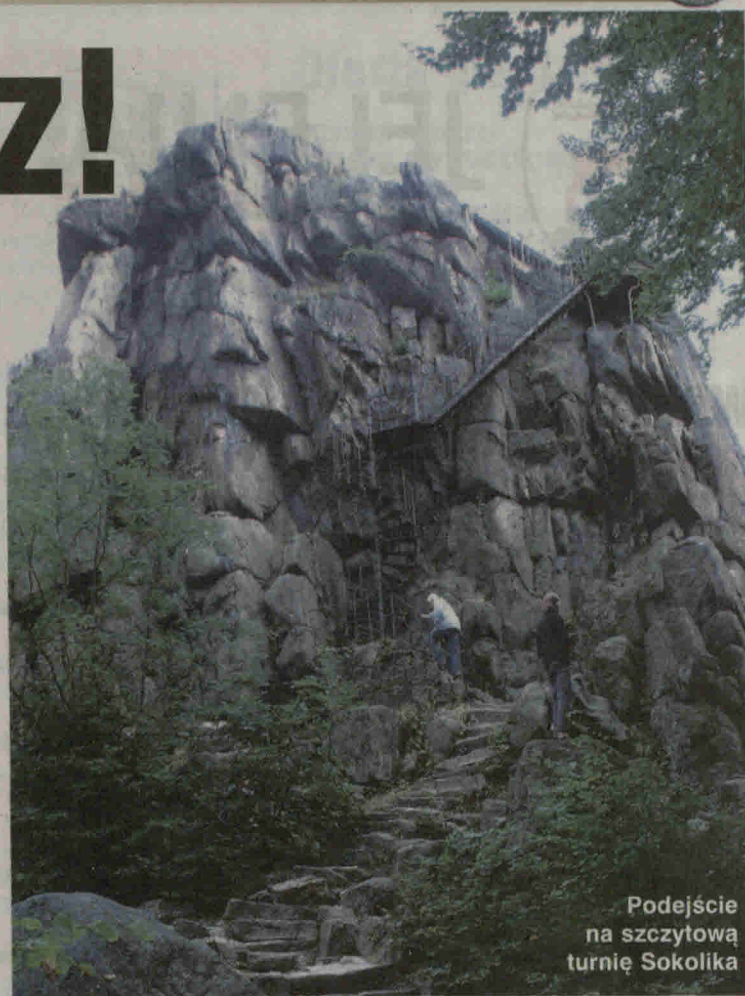
Liczące 623 m n.p.m. wzniesienie usytuowane jest na północny wschód od Jeleniej Góry. Zmotoryzowanym najłatwiej tam dotrzeć, jadąc na Przełęcz Karpnicką (położoną między Karpnikami a Janowicami Wielkimi), gdzie na parkingu można zostawić samochód i dojść wygodną, leśną drogą (ze stromym, lecz krótkim podejściem na końcu) do schroniska PTTK „Szwajcarka”. Użytkownicy komunikacji publicznej mogą pociągiem wybrać się z Jeleniej Góry do Trzcińska. Od przystanku PKP prowadzi do „Szwajcarki” łatwy, żółty szlak.

Schronisko jest niezwykle. Zbudowano je jako drewnianą leśniczówkę w stylu tyrolskim, z charakterystycznymi, ozdobionymi snyderką balkonami, w r. 1823, na rozkaz Wilhelma von Hohenzollerna, brata króla Prus Fryderyka Wilhelma III. Kilka lat po wybudowaniu na parte-

rze powstała gospoda, a w okresie międzywojennym „Szwajcarka” stała się schroniskiem turystycznym, dziś pozostającym w rękach PTTK.

Na szczyt Sokolika wiedzie stamtąd czerwony szlak. Wędrówkę można urozmaicić sobie, skręcając w prawo na tzw. Husyckie Skały, skąd widać Sokolik w całej okazałości. Ci, którzy chcą powędrować trochę bardziej ekstremalnie, wybiorą czarny szlak wiodący na Górę Krzyżną - liczące 654 m n.p.m. najwyższe wzniesienie Gór Sokolich. Nie daje ono jednak takiej perspektywy, jak Sokolik - z platformy na skałkach szczytowych, na którą dostaniemy się po wąskich, krętych, metalowych schodkach, z wysokości 642 m n.p.m. rozciąga się, podobnie jak z wieży Chojnika, tzw. panorama dookólna.

Jelenią Górę ujrzymy z Sokolika, zwracając się w kierunku zachodnim i południowo-zachodnim. Widać stąd charakterystyczną podługowatość miasta, które rozciąga się od Grzbietu Małego Gór Kaczawskich na północy

Podejście na szczytową turnię Sokolika

Schronisko „Szwajcarka” u podnóża Gór Sokolich istnieje w swym oryginalnym, architektonicznym kształcie od 1823 r.

Widok na Jelenią Górę z platformy widokowej na skałach Sokolika

po Karkonosze na południu. Warto zauważyć, że dzięki przyłączeniu Jagniątkowa w 1998 r. Jelenia Góra, jako jedyne miasto tej wielkości w Polsce, ma górską granicę międzypaństwową, przebiegającą przez wierzchołki Karkonoszy na wysokości około 1400 m n.p.m.

Panorama ze szczytu Sokolika obejmuje Karkonosze, Góry Izerskie, Rudawy Janowickie, dolinę Bobru oraz Góry Kaczawskie. A w tym paśmie znajdziemy jeszcze jedno wzgórze z widokami na Jelenią Górę.

Góra Szybowcowa

Jest to jedyne punkt widokowy, gdzie mogą dotrzeć także osoby na wózkach inwalidzkich, pod warunkiem, że dysponują samochodem. Na liczący 561 m n.p.m. płaskowyż, najwyższe wzniesienie Grzbietu Małego Gór Kaczawskich, można dojechać z Jeżowa Sudeckiego krętą, wąską, lecz wyasfaltowaną drogą. Na wierzchołku znajdziemy restaurację, obiekty Aeroklubu Jeleniogórskiego oraz... pamięć o historii tego miejsca, które pokoleniom szybowników, nie tylko polskich, umożliwiała bicie rekordów - do dziś w tych kręgach Kotlina Jeleniogórska nazywana jest „kopalnią diamentów”, od diamentowych odznak zdobywanych przez pilotów szybowcowych za przewyższenia uzyskiwane w trakcie lotów nad Jelenią Górą i jej okolicami.

Dominantę panoramy z Góry Szybowcowej stanowi jeleniogórskie osiedle Zabobrze. Ujrane z tej perspektywy, zaskakująco kojarzy się z architektonicznymi ideami Bauhausu Waltera Gropiusa, choć bywa również żartobliwie nazywane „największym złożem żelazobetonu” pod Karkonoszami.

Niezwykłe wrażenie wywiera panorama z Góry Szybowcowej, podobnie zresztą jak i z innych punktów widokowych, wieczorową porą, gdy u stóp obserwatora rozciąga się morze światła sprawiając, że Jelenia Góra oraz otaczająca ją kotlina są piękne nie tylko o każdej porze roku, lecz także o różnych porach doby.

JELENIA
GÓRAKalendarium imprez
JESIEŃ 2018

WRZESIEŃ

Od 14.9.2018 do 16.9.2018
XV Przejście Dookoła Kotliny Jeleniogórskiej
 im. Daniela Ważyńskiego i Mateusza Hryncewicza
 Start godz. 12:00. Dolna stacja wyciągu
 na Szrenicę Szklarska Poręba,
 Ski Arena Łysa Góra - Dziwiszów

14.9.2018 | 19:00
**Spektakl „SPIS KOBIET” w wykonaniu KOLEK-
 TYW POLKA, w ramach projektu „Jeleniogórskie
 obchody 100-lecia praw wyborczych kobiet”**
 Teatr im. Cypriana Kamila Norwida, scena ul.
 Krótka 3 - Kino Grand

14.9.2018 | 19:00
Koncert zespołu „Fisz Emade Tworzywo”
 Sala Widowiskowa JCK, ul. Bankowa 28/30

Od 15.9.2018 do 16.9.2018
STREET WARS, start godz. 10:00,
 Plac Ratuszowy, Klub Kwadrat Jelenia Góra

Od 21.9.2018 do 22.9.2018
„XX Biennale Fotografii Górskiej”
21.09.2018 r. (piątek)
Wystawa konkursowa XX Biennale Fotografii
Górskiej – Muzeum Karkonoskie - godz. 12:00
Fotografia w Karkonoszach w XIX wieku
 - wystawa towarzysząca
Kiedyś i dziś
 - Galeria Pod Brązowym Jeleniem - godz. 14:00
Fotografie z rokitnickich zbiorów
 - Książnica Karkonoska - godz. 15:00
Wystawa poplenerowa –Samotnia 2018
 - Galeria Korytarz- godz. 16:00
Ewa Andrzejewska, Wojciech Zawadzki.
Góry - Fotografia - Galeria BWA - godz. 18:00
 Wystawa dostępna dla zwiedzających
 od 14 września do 13 października 2018

22.09.2018 r. (sobota)
Seminarium pt. „Karkonosze w fotografii.
Fotografia w Karkonoszach”,
 Książnica Karkonoska, godz. 10:00
Fotogeniczne Karkonosze
 - Pałac Bukowiec, godz. 18:00

21.9.2018 | 19:00
Inauguracja 55. Sezonu Artystycznego Filharmonii
Dolnośląskiej 2018/2019
 Filharmonia Dolnośląska, ul. Józefa Piłsudskiego 60

Od 22.9.2018 do 23.9.2018
Weekend rowerowy w Jeleniej Górze:
22.9.2018

18. Parada Rowerów Jelenia Góra
 start godz. 11:30, Plac Ratuszowy, meta Plac Piastowski
Jelenia Góra Trophy
 - Maja Włoszczowska Race XCO UCI HC
 start godz. 13:30 Plac Ratuszowy, meta Park Paulinum
23.9.2018

10. Bike Maraton 2018 - Jelenia Góra
 - UCI MTB Marathon Series,
 start godz. 11:00, Plac Ratuszowy, meta Park Paulinum
Bike Maraton - Koncert - Grzegorz Hyży
 w Jeleniej Górze, godz. 18:00, Plac Ratuszowy

Od 23.9.2018 do 24.9.2018
XXX Wystawa świeżych grzybów
w Muzeum Przyrodniczym
 od godz. 10:00 do godz. 17:00,
 Muzeum Przyrodnicze, ul. Cieplicka 11A

28.9.2018 | 19:00
Koncert „Mistrzowska Klasyka” z udziałem Marii
Yavroumi (Grecja) – fortepian, Orkiestra FD,
Chikara Imamura (Japonia) – dyrygent
 Filharmonia Dolnośląska, ul. Józefa Piłsudskiego 60

Od 29.9.2018 do 30.9.2018
45. Jeleniogórski Jarmark Staroci i Osobliwości
 w godz. 8.00-18.00, Plac Ratuszowy

Od 29.9.2018 | do 30.9.2018
53. Międzynarodowy Turniej Tańca
„Karkonosze Open”.
 Park Sportowy Złotnicza 12 Start godz. 12:00.
 Szczegóły na www.karkonoszeopen.pl.

PAŹDZIERNIK

4.10.2018 | 19:00
Rozrywkowe Czwartki w Filharmonii.
Bajki dla dorosłych, Filharmonia Dolnośląska,
 sala koncertowa im. Stefana Strahla,
 ul. Józefa Piłsudskiego 60

Od 6.10.2018 | 11:00 do 7.10.2018 | 17:00
Senioralia 2018 Zbiórka: plac kościelny przy Ko-
 ściele Podwyższenia Krzyża Świętego, godz. 11:00
 - start parady i przejście do Placu Ratuszowego,
 Sala Widowiskowa JCK, ul. Bankowa 28/30, Muszla
 Koncertowa w Parku Zdrojowym w Cieplicach

6.10.2018 | 18:00
„Gala Srebrnych Kluczyków 2018”
 Zdrojowy Teatr Animacji, Park Zdrojowy 1

7.10.2018 | 11:00
Spotkanie z cyklu „Niedziela w Muzeum” -
Oprowadzanie po wystawie
„Fotografia w górach” - Janina Hobgarska
 Muzeum Karkonoskie, ul. Jana Matejki 28

12.10.2018 | 19:00
Koncert „Muzyka i czas”. Sara Dragan
 Filharmonia Dolnośląska, ul. Józefa Piłsudskiego 60

Od 13.10.2018 do 14.10.2018
Ultrakotlina 50 – VI Bieg Dookoła Kotliny
Jeleniogórskiej,
 start godz. 9:00 Galeria Sudecka parking,
 meta: Szklarska Poręba - Jakuszyce

Od 13.10.2018 do 14.10.2018
„Pamięć i fotografia” seminarium i otwarcie
wystawy „HOMMAGE a Ewa & Wojtek” poświę-
czonej pamięci Ewy Andrzejewskiej i Wojtka
Zawadzkiego. Książnica Karkonoska,
 Sala konferencyjna, Galeria Małych Form,
 III piętro, ul. Bankowa 27

19.10.2018 | 17:00
Wernisaż wystawy „HAN BAKKER - kolaże,
instalacje, osobliwości”
 Biuro Wystaw Artystycznych, ul. Długa 1

Od 19.10.2018 do 20.10.2018
Europejskie Spotkania Mocnego Grania KEK
Fest(3), start: godz. 18:00. MDK „Mufion”,
 sala widowiskowa, ul. Cieplicka 172

19.10.2018 | 19:00
Koncert „Malowane dźwiękiem”,
Francesco Allegra (Włochy)
 Filharmonia Dolnośląska, ul. Józefa Piłsudskiego 60

Od 19.10.2018 do 21.10.2018
XVII KROKUS JAZZ FESTIWAL
 im. Tadeusza Errola Kosińskiego
 Jeleniogórskie Centrum Kultury, ul. Bankowa

20.10.2018 | 19:00
Budapest Ballet & Orchestra Rajko
w Filharmonii Dolnośląskiej
 ul. Józefa Piłsudskiego 60

Od 24.10.2018 do 27.10.2018
I Festiwal Obrzędów - Przodkowie,
 Miejski Dom Kultury Mufion, ul. Cieplicka 172,
 Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa
 w Sobieszowie. www.mufion.sobieszow.pl

Od 26.10.2018 do 28.10.2018
JGJ Festival - Jeleniogórskie Gwiazdy Jazzu
 Filharmonia Dolnośląska, ul. Józefa Piłsudskiego 60

45. JELENIOGÓRSKI JARMARK STAROCI I OSOBLIWOŚCI
Jelenia Góra 29 – 30.09.2018 **ostatni weekend września**
 Największy w Polsce!

19-21 X 2018

XVII KROKUS JAZZ FESTIWAL

JELEŃ GÓRA

SCENA GŁÓWNA

19.10. 20.00
MACIEJ OBARA QUARTET

20.10. 20.00
AMBROSE AKINMUSIRE QUARTET

21.10. 20.00
Q YA VY

SCENA KLUBOWA KŁOS KWADRAT

19.10. 22.00
VIBE QUARTET

20.10. 22.00
NUSS / GOLDSBY / NUSS

21.10. 22.00
PATRYCJUSZ GRUSZECKI TRIO

KONCERTY KONKURSOWE

20-21.10. 12.00
POWIEW MŁODEGO JAZZU

Koncert zapowiada: Tomasz Trzaskiewicz

www.krokusjazzfestiwal.pl
www.jck.pl/bilety

Jeleniowski Centrum Kultury • ul. Bankowa 28/30 • tel. 71 64 33 44 • 67

LISTOPAD

- 4.11.2018 | 17:00**
Wernisaż wystawy „Dotyk wichru”
Waldemara Grzelaka,
Muzeum Przyrodnicze, ul. Cieplicka 11A
- 4.11.2018 | 19:00**
„MUZYKA GÓR BARDZO GÓRZYSTYCH – ODSŁONA DRUGA” spektakl muzyczno-fotograficzny HIMALAJSKA FOTOGRAFIA
KAZIMIERZA PICHLAKA,
Zdrojowy Teatr Animacji, Park Zdrojowy 1
- 16.11.2018 | 19:00**
Koncert Katarzyny Groniec „Ach!”
Sala Widowiskowa JCK, ul. Bankowa 28/30
- 23.11.2018 | 17:00**
Wystawa „Szukając Marilyn”
Moda lat 50. i 60. w fotografii Miliona Greena,
Wojciecha Plewińskiego i Tadeusza Rolke,
Biuro Wystaw Artystycznych, ul. Długa 1

Imprezy 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości

- 12.9.2018 | 16:00**
Klub Seniora „Młodzi Duchem” - „Historia powstania hymnu Polski” - prelekcja Stanisława Firszt, Przystań Twórcza, ul. Cieplicka 74
- 15.9.2018 | 13:00**
„Cieplice dla Niepodległej” - Etiuda teatralna „Święto Wiosny” - Igora Strawińskiego,
Muszla Koncertowa w Parku Zdrojowym w Cieplicach
- 16.9.2018 | 17:00**
Spektakl „KARMAZYNOWY POEMAT” - wg Jana Lechonia. Finisaż wystawy „POLONIA symbol tradycji – znak nowoczesności w stulecie odrodzenia Polski.”
DUCH – NADZIEJA – NARÓD – ZWYCIĘSTWO”,
Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze,
ul. Jana Matejki 28

V Bieg Niepodległości odbędzie się 10 listopada, start o godz. 17 na Placu Ratuszowym.

- 28.9.2018 | 13:00**
„Sybiraczkę i Gościę” - uczta „Smaki Kresów”
w ramach działania „Historia łączy pokolenia”
w obrębie projektu „Na 100 Niepodległą”,
MDK „Muflon”, sala widowiskowa, ul. Cieplicka 172
- 19.10.2018 | 12:00**
„Cieplice dla Niepodległej”, koncert, wykłady,
otwarcie wystawy „Cieplicka kolekcja patriotyczna”
Muzeum Przyrodnicze, ul. Cieplicka 11A
- 29.10.2018 | 19:00**
Koncert chórów szkolnych
„Piękna nasza Polska cała!”
Filharmonia Dolnośląska, ul. Józefa Piłsudskiego 60
- 9.11.2018 | 19:00**
Koncert w 100-LECIE
ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI,
Filharmonia Dolnośląska, sala koncertowa
im. Stefana Strahla, ul. Józefa Piłsudskiego 60
- 11.11.2018 | 11:00**
Miejskie Obchody Narodowego Święta 100.
Rocznicy Odzyskania Niepodległości,
Plac Ratuszowy, Plac Piastowski, plac przy
Bazylice św. Erazma i Pankracego, Kościół
Podwyższenia Krzyża Świętego w Jeleniej Górze
- 11.11.2018 | 16:00**
Polska Nasza Ojczyzna – Sobieszków nasza Mała
Ojczyzna, wieczór wspomnień,
MDK „Muflon”, ul. Cieplicka 172
- 11.11.2018 | 16:00**
Otwarcie wystawy „100. Rocznica obrony Lwowa”.
Cieplice dla Niepodległej,
Muzeum Przyrodnicze, ul. Cieplicka 11A

Oferta dla dzieci:

- PRZYSTAŃ TWÓRCZA
CIEPLICKIE CENTRUM KULTURY**
15.9.2018 | 13:30
Warsztaty z tworzenia biżuterii z projektu
„Przystań dla sztuki”,
Przystań Twórcza, ul. Cieplicka 74
- 15.9.2018 | 11:00**
Bajkowa Sobota Kreatywnej Rodzinki
- Bajeczna Biżuteria,
Przystań Twórcza, ul. Cieplicka 74
- OSIEDLOWY DOM KULTURY**
sala ODK, ul. Krzysztofa Komedy-Trzcińskiego 12
- 19.9.2018 | Od 16:30 do 18:00**
„Skrzaty Karkonoskie” - bezpłatne warsztaty
rękodzielnicze dla dzieci w wieku 6-12 lat,
- 26.9.2018 | Od 16:30 do 18:00**
„Liściaste witraże, jesienne mobile” - bezpłatne
warsztaty mozaiki szklanej dla dzieci w wieku
6-12 lat
- MIĘJSKI DOM KULTURY - MUFLON**
Miejski Dom Kultury Muflon, ul. Cieplicka 172
- 30.9.2018 | 12:00**
Poranek Rodzinny - Krytyk z Kosmosu
- 17.10.2018 | Od 15:00 do 18:00**
Tkanina malowana - jesienne warsztaty kre-
atywności artystycznej dla dzieci, 3. edycja,
- 23.10.2018 | 8:30**
Podróż w krainę przodków - warsztaty genealo-
giczne dla dzieci i młodzieży

poranki rodzinne Artystyczna kuchnia z Mami Fatale 2018/2019

sala widowiskowa MDK „Muflon” godz. 12.00, wstęp: 15 zł/dziecko

30.09.18 KRYTYK Z KOSMOSU	24.02.19 MUSZA ROBOTA
28.10.18 GANG KAPELUSZNIKÓW	24.03.19 POD FATALNĄ BANDERĄ
25.11.18 MAMI DUAŁE	28.04.19 DAWNO TEMU
16.12.18 ŚWIATECZNA NIESPODZIANKA	19.05.19 PODZIEMNE KRÓLESTWO
27.01.19 ŚNIEŻNE WOJNY	09.06.19 NIESAMOWITA HISTORIA

Zdrojowe czwartki z Filharmonią:

- 27.9.2018 | 19:00**
Zdrojowe Czwartki z Filharmonią.
Koncert „Gitarra i śpiew”,
Zdrojowy Teatr Animacji, Park Zdrojowy 1
- 18.10.2018 | 19:00**
Zdrojowe Czwartki z Filharmonią
„MUZYKA OBU AMERYK”,
Zdrojowy Teatr Animacji, Park Zdrojowy 1
- 15.11.2018 | 19:00**
Koncert „NIEPODLEGŁA...”
z cyklu „Zdrojowe Czwartki z Filharmonią”,
Zdrojowy Teatr Animacji, Park Zdrojowy 1

- 26.10.2018 | 12:00**
Gang Kapeluszników - poranek rodzinny
- artystyczna kuchnia z Mami Fatale

- 25.11.2018 | 12:00**
Poranek rodzinny „MAMI DUAŁE”

FILHARMONIA DOLNOŚLĄSKA
ul. Józefa Piłsudskiego 60

- Niedzielne Poranki Muzyczne:**
23.9.2018 | 12:30 - Muzyczny globus
21.10.2018 | 10:30 - Goście Matki Ziemi
18.11.2018 | 10:30 - Tantua Tu

4. ROWEROWY BIEG PIASTÓW 29.09.2018

SZKLARSKA PORĘBA – JAKUSZYCE
www.bieg-piastow.pl

ZAWODY NA DYSTANSACH
GIGA 54km | MEGA 41km | MINI 19km
a także zawody dziecięce.

ATRAKcje
pumptrack, rozbudowana strefa chill out,
scenka hulańcza, DJ – muzyka na żywo,
animowane zajęcia dla dzieci.

Najmłodszy, ale już rozchwytywany. Najmniejszy, ale zdolny do ogromnego rozwoju. Rowerowy Bieg Piastów – młodszy brat słynnego zimowego i całkiem już dużego letniego, stał się jedną z największych imprez rowerowych w regionie.

Tegoroczny Rowerowy Bieg Piastów rozegrany zostanie 29 września na pięknych trasach Gór Izerskich, na dystansach 18, 41 i 54 km. Uzupełnieniem będzie dziecięca Rowerowa Wyprawa na dystansie kilometra.

820 miejsc na listach startowych zostało wykupionych przez cyklistów z całej Polski na kilka miesięcy przed

zawodami. To efekt popularności jazdy na rowerze, renomy Biegu Piastów, udanych pierwszych trzech edycji Rowerowego Biegu Piastów oraz świetnych tras Rowerowej Krainy. Gdyby nie wymogi ochrony środowiska, uczestników mogłoby być nawet dwa razy więcej.

Trasami RBP można przejechać się zawsze (no, może nie w zimie, gdy są częścią narciarskiego rajy miłośników nart biegowych). Szczególnie warto polecić przepiękną trasę z Jakuszyce przez Orle na Kobylą Łąkę, gdzie jedzie się cudownym szlakiem nad graniczną rzeką Izerą.

Góry Izerskie dla każdego na dwóch kółkach!

Uroczą jest także w rejonie Kopalni Stanisław, skąd roztacza się ładny widok na Góry Izerskie i Karkonosze.

Najbardziej uważać trzeba na odcinku stanowiącym część trasy na najdłuższym dystansie – zjeździe z Polany Izerskiej w stronę Świeradowa-Zdroju.

W orientacji podczas wycieczek i treningów rowerowych w Górach Izerskich pomagają oznakowane szlaki i mapy dla

części terenu pod budowę nowoczesnego ośrodka sportowego, miejsca jest na tyle dużo, że bez problemów można zorganizować bazę dużych zawodów.

Rowerowy Bieg Piastów to jedna z trzech głównych imprez organizowanych przez Stowarzyszenie Bieg Piastów. Najważniejszą jest Bieg Piastów w narciarstwie biegowym, organizowany od 1976 roku, mający światową

szenie Bieg Piastów postanowiło także zająć się przygotowaniem zawodów w innych dyscyplinach. Od 2013 r. organizowany jest Letni Bieg Piastów w długodystansowych biegach górskich, a od 2015 r. Rowerowy Bieg Piastów. Wszystkie są otwarte dla wszystkich – od początkujących amatorów po wybitnych wyczynowców. Wśród startujących była narciarska

cyklistów. Wraz ze szlakami rowerowymi w dolnej części Karkonoszy i Kotlinie Jeleniogórskiej tworzą Rowerową Krainę (www.rowerowakraina.com).

Start i meta w Jakuszycach – części Szklarskiej Poręby, gdzie pomimo zajęcia

renomę dzięki przynależności do Worldloppet Ski Federation – organizacji zrzeszającej 20 największych biegów narciarskich świata.

Wzorem organizatorów innych dużych biegów na nartach, Stowarzy-

mistrzini olimpijska i świata Justyna Kowalczyk oraz mistrzyni i rekordzistka świata w biegach ultradystansowych Patrycja Bereznowska. Biegom otwartym dla wszystkich towarzyszą biegi dla dzieci na krótkich dystansach.

PAŁAC
SCHLOSS
PAKOSZÓW
WERNERSDORF
★★★★★

Witamy Państwa w Pałacu Pakoszków, XVIII-sto wiecznej barokowej rezydencji, położonej wśród 15 ha parku. Unikalne połączenie dziedzictwa, otaczającej przyrody, znakomitej kuchni oraz ciekawych atrakcji sprawia, że nasz Pałac jest doskonałym wyborem przez cały rok. Obiekt dysponuje 19 pokojami i apartamentami, których wystrój stanowią niepowtarzalne połączenie nowoczesnego designu i historii spełni oczekiwania najbardziej wymagających Gości.

XV Przejście Dookoła Kotliny Jeleniogórskiej

Wielki marsz pięciuset

Klimat tego wydarzenia jest tak niesamowity, a wrażenia krajoznawcze i duchowe tak bogate, że miejsca na liście uczestników kończą się błyskawicznie. Na pokonanie 137 kilometrów ma się 48 godzin - przez Karkonosze, Rudawy Janowickie, Góry Kaczawskie i Góry Izerskie. Start i meta w Szklarskiej Porębie.

W 2004 roku ratownik Grupy Karkonoskiej GOPR Daniel Ważyński wraz z dwoma kolegami wybrał się na obejście Kotliny Jeleniogórskiej górami. Wyczyn ten mieli powtórzyć rok później, ale... Góry zabrały Daniela na zawsze - zginął w lawinie w Kotle Małego Stawu, wraz z drugim ratownikiem Mateuszem Hrynciewiczem. Ich koledzy postanowili organizować kolejne Przejścia, otwarte dla wszystkich. Nazwali je imieniem obu zmarłych kolegów. 14, 15 i 16 września 2018 Przejście odbędzie się po raz piątnasty.

To nie są wyścigi ani zawody. Organizatorzy z Fundacji Przejście Kotliny dbają o zachowanie wyjątkowej atmosfery Przejścia. Nie ma wyników, nie odnotowuje się oficjalnych rekordów, nie ma nagród dla najszybszych. Nie o to w Przejściu chodzi, choć oczywiście, jeśli ktoś ma ochotę, może poruszać się szybciej niż inni.

Generalnie są dwa sposoby pokonania całej trasy. Zwolennicy jednej ubierają się lekko, nie biorą ciężkich plecaków, lecz jedynie wyposażenie obowiązkowe, i starają się iść, a niekiedy też biec, bez dłuższych przerw. Aby móc stosować tę taktykę, trzeba być bardzo dobrze przygotowanym

Pod skałą Trzy Świnki nieopodal Szrenicy powyżej Szklarskiej Poręby - tu ścigają się uczestnicy Ultrakotliny i wędrują biorący udział w Przejściu.

kondycyjnie i krajoznawczo - znać dobrze trasę, by, poruszając się szybko, nie zabłądzić, co zwłaszcza nocą jest możliwe i bardzo kosztowne, jeśli chodzi o czas i siły.

Druga metoda polega na powolnym, ale stałym marszu, korzystaniu z dobrodziejstw schronisk na trasie (przerwa na sen jak najbardziej możliwa), rozkoszowaniu się bliskością gór i towarzystwem ich miłośników.

Ten właśnie klimat międzyludzki, pełen życzliwości i wspólnego spojrzenia na góry, ich przeżywania, często chwała sobie uczestnicy Przejścia. Jest doskonałą odtrutką w czasach powszechnej rywalizacji, szalonej konsumpcji

Był czas, gdy na Przejściu pojawiali się ambitni biegacze z zacięciem sportowym. Ścigali się, mierzyli sobie czasy, odnotowywali rekordy. Ich obecność nie odpowiadała niektórym miłośnikom powolnego delektowania się górami. Organizatorzy postanowili ocalić ducha Przejścia, ale nie zapomnieli o biegaczach-ścigaczach. Od pięciu lat organizują Bieg Dookoła Kotliny „Ultrakotlina”, na niemal identycznej trasie, ale w innym terminie (początkowo termin był ten sam, co Przejścia, co nie zniwelowało opisanych wyżej problemów). W 2018 Ultrakotlina odbędzie się w połowie października. Są jeszcze miejsca (www.ultrakotlina.pl).

Na Ultrakotlinie są wyniki, klasyfikacje, nagrody, a limit czasu jest o 12 godzin krótszy i wynosi 36 godzin. Udział bierze znacznie mniej osób (do 100) niż w Przejściu (500), ale ci, którzy to zrobili, także są zadowoleni.

Jeśli ktoś nie czuje się na siłach, by pokonać 137-kilometrowe Przejście bądź 135-kilometrową Ultrakotlinę, może porwać się na Połowę Przejścia (około 70 km z Łysej Góry do Szklarskiej Poręby, limit czasu: doba), bieg na 80 km ze startem w Janowicach Wielkich lub na 50 km (start w Jeleniej Górze).

Co decyduje o tym, że udaje się ukończyć Przejście i Ultrakotlinę

w limicie czasu? Poza przygotowaniem kondycyjnym, krajoznawczym i sprzętowym (wygodne buty!) karty rozdaje pogoda. Jeśli jest upalnie albo mocno leje, duch w uczestnikach Przejścia i zawodnikach Ultrakotliny gaśnie. Odsetek tych, którzy docierają do celu, znacznie maleje.

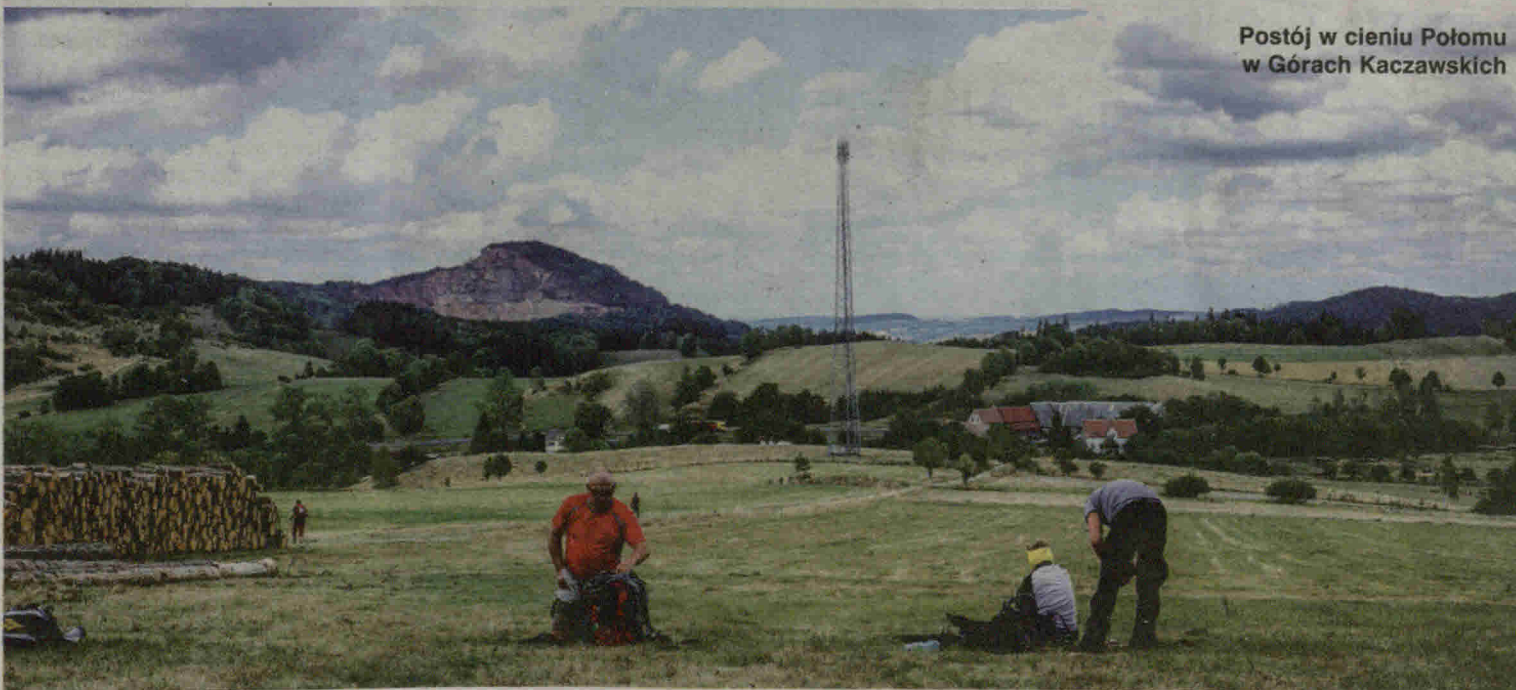
Ale gdy patrzy się na tych, którzy zaczynają Przejście, widać, że wielu z górą zakłada, iż przejdzie tyle, ile się da. Z nadwagą, wielkimi plecakami, idą sobie powoli, podziwiają Karkonosze, a gdy się bardzo zmęczą, odpoczywają, i tak w kółko, aż w końcu stwierdzą, że wystarczy. Po roku wracają.

Jeśli chcesz wypróbować fragment trasy Przejścia i Ultrakotliny, polecamy zaparkować na Zakręcie Śmierci i przejść się na Wysoki Kamień - to cudowny szlak z rewelacyjnym punktem widokowym na Wysokim Kamieniu, w Górach Izerskich. W Karkonoszach można zaliczyć pierwsze kilometry: spod stacji kolei linowej na Szrenicę w Szklarskiej Porębie, przez Wodospad Kamieńczyka i Hałę Szrenicką, wejść na Szrenicę i dalej pomaszerować na Śnieżne Kotły, skąd wrócimy do Szklarskiej Poręby przez Kocioł Łabskiego Szczytu.

W Rudawach Janowickich podjedźmy do Janowic Wielkich i wejdźmy na Wotek, gdzie szlaki zwykle puste, a widoki piękne.

W Górach Kaczawskich czeka nas wyzwanie: najtrudniejszy pod względem nawigacji odcinek: Goduszyn-Komorzyca-Wojcieszyce-Bobrowe Skały. Szlaki są tu oznakowane, ale rzadko uczęszczane, więc można mieć czasem wrażenie, że zobaczy się na drodze Ducha Gór!

Postój w cieniu Połomu w Górach Kaczawskich

Dotknij historii

Grodziec - brama Sudetów Zachodnich. Bazaltowe wzgórze o wysokości 389 m n.p.m. znajduje się około 50 km na północny zachód od Jeleniej Góry, na Pogórzu Kaczawskim. Na szczycie wznoszą się pozostałości zamku, ongiś bardzo popularnego wśród turystów - budowla stanowi najbardziej wysunięty na zachód obiekt na znanym niegdyś, a dziś nieco zapomnianym „Szlaku Zamków Piastowskich”. Ze względu na bogatą historię, a także oszałamiające panoramy, roztaczające się z wież zamkowych, warto odwiedzić to miejsce.

W zamierzonych czasach

Pierwszy ślad w źródłach pisanych pochodzi z r. 1155 - bulla papieża Hadriana IV wymienia gród kasztelański Grodziec. Ówczesne przekazy mówią też o zlokalizowanej na bazaltowym wzgórzu warowni plemienia Bobrzan. W 1320 r. zamek dostał się w ręce rycerskiego rodu Bożywojów z Chojnowa, zwanych również Budziwojami. Ich potomkowie sprzedali posiadłość księciu legnickiemu Fryderykowi I w 1473 r.

Jak warownia wyglądała przed II poł. XV w., źródła milczą. Wiadomo, że Fryderyk I chciał upodobnić Grodziec do zamku legnickiego, a w dokumentach z 1473 r. zachowały się szkice kamiennej budowli z wieżą.

Po 15 latach śmierć Fryderyka I legnickiego przerwała proces rozbudowy. Dzieła tego podjął się w 1505 r. jego syn, Fryderyk II. Zastał na bazaltowym wzniesieniu kamienny obiekt na planie wydłużonego sześcioboku, z basztami w narożach i wieżą bramną. Na rozkaz księcia wzniesiono budynki mieszkalne w zachodniej części, już w stylu renesansowym, oraz wzmocniono zamek bastionami od wschodu i zachodu. Prace te odbywały się w latach 1522-24, a kierował nimi słynny architekt Wendelin Roskopf ze Zgorzelca, znany jako projektant i wykonawca imponującego ratusza w Lwówku Śląskim.

Henrykowe awantury

Jedną z najbarwniejszych postaci w pocie władców Grodzca jest wnuk Fryderyka II - Henryk XI legnicki. Książę ten objął rządy w 1559 r., mając lat 20. Antropocentryczne ideały renesansu pojmował osobiście - uwielbiał zbytek, hulaszcze życie dworskie, huczne biesiady, podróże, toteż rychło doprowadził księstwo legnickie na skraj bankructwa. Przekazał wtedy władzę młodszemu bratu, Fryderykowi IV, a sam udał się do krain Rzeszy niemieckiej, by tam pozyskać pieniądze na spłatę długów. Wyruszył 10 marca 1575 r., lecz po dwóch latach wrócił jak niepyszny, gdyż jego „sława” zdążyła się roznieść po ziemiach zachodniej Europy.

Tymczasem Fryderykowi IV ani śniło się finansować starszego brata-utrącajusza, więc Henryk siłą zajął Grodziec, sprzedał przechowywane tam zapasy zboża dla księstwa legnickiego, a kiedy pieniędzy znów zabrakło, niesforne księżę stał się... rycerzem-rabusiem. Z Grodzca najeżdżał i pustoszył posiadłości brata, łupił karawany kupieckie...

Burzliwe życie Henryka XI legnickiego dobiegło końca w Krakowie, w 1588 r. 16 lat wcześniej, po śmierci Zygmunta Augusta, zgłosił swą kandydaturę do tronu polskiego. Łączyły go zresztą bliskie stosunki nie tylko z ostatnim Jagiellonem na tronie

polskim, lecz także z jego następcami - Stefanem Batorym i Zygmuntem III Wazą.

Czas „wielkiej smuty”

Najgorsze lata w dziejach Grodzca to wieki XVII i XVIII. W dobie wojny 30-letniej w warowni stacjonowały wojska cesarskie, a od czasu do czasu pojawiał się tam ich straszliwy wódz - Albrecht Wallenstein. Podczas oblężenia i licznych szturmów protestantów zamek prawie całkowicie zniszczono, a ponieważ nie zachował się żaden przekaz ikonograficzny z XVI w., nigdy nie udało się odtworzyć rzeczywistego wyglądu renesansowego Grodzca.

Próbie odbudowy zamku podjął w 1675 r. ostatni książę piastowski Jerzy Wilhelm, lecz wkrótce zmarł, prace przerwano, a warownia na długie dziesięciolecie popadła w całkowitą ruinę.

Rządy Hochbergów i Dirksenów

Rok 1800 to czas, gdy Grodziec w końcu trafił w dobre ręce. Posiadłość kupił ówczesny właściciel Książa - Jan Henryk VI von Hochberg. Rozkazał upo-

rządkować i częściowo zrekonstruować ruiny i, jako pierwszy tego typu obiekt na Dolnym Śląsku, udostępnić turystom, w zgodzie z nakazami romantycznej mody na wędrówki do tajemniczych ruin zamkowych, w świetle księżyca, na poszukiwanie białych dam, etc.

Niestety, dzieło Hochberga uległo rujnacji - w 1813 r. wojska Napoleona stacjonujące pod Grodzcem tak hucznie obchodzili urodziny swego wodza, że 13 sierpnia niechcący spowodowali pożar zamku. Hochberg nie załamał się - po odejściu Francuzów książę rozkazał uporządkować ruiny, by ówczesni turyści znów mogli cieszyć się romantyczną atmosferą i fantastycznymi widokami z wysokości wzgórza.

Władza rodziny von Dirksen rozpoczęła się w 1899 r., gdy baron dr Willibald von Dirksen zainteresował się malowniczo położonym zamkiem. Aby przywrócić mu świetność, zatrudnił słynnego berlińskiego architekta i historyka sztuki, Bodo Ebhardta, znanego również z rekonstrukcji zamku Czocho. Nie mogąc skorzystać z żadnych źródeł ikonograficznych, dotychczas XVI-wiecznego wyglądu warow-

ni, które po prostu nie istniały, Ebhardt nadał Grodzcowi kształt typowego założenia renesansowego, wzbogaconego elementami ze zrujnowanych budynków. Zrekonstruował mury obronne, wraz z wieżą północno-wschodnią, a także wieżę bramną z mostem i główny budynek mieszkalny. Wnętrza wyposażono w stylowe meble, zbroje, rzeźby, dywany, obrazy... Na uroczystość otwarcia odrestaurowanego Grodzca przybył sam cesarz Wilhelm II Hohenzollern.

W rękach syna Willibalda, Herberta von Dirksena, Grodziec pozostawał w czasach II wojny światowej. Jego właściciel - ambasador niemiecki w Moskwie, Tokio i do wybuchu wojny w Londynie - był bliskim współpracownikiem Hitlera. Jeden z powojennych opiekunów zamku, Michał Sabadach, twierdził nawet, że von Dirksenowi powierzono archiwum planu „Barbarossa”, które przechowywano w Grodźcu do 1945 r.

„Riket” znaczy „Królestwo”

Barwnie potoczyły się także powojenne dzieje Grodzca. Spalony, po raz kolejny w historii, w sierpniu 1945 r., gdy pijany żołnierz rosyjski wystrzelił pocisk zapalający, częściowo zrekonstruowany, był widownią zarówno poszukiwani skarbów, rzekomo ukrytych przez Niemców, jak i hucznych biesiad rosyjskich oficerów, stacjonujących w niedalekiej Legnicy.

W połowie lat 70. XX w. zawiła tu Teatr Laboratorium Jerzego Grotowskiego, rozpoczynając karierę Grodzca w życiu kulturalnym. Zamek stał się sceną filmów - kręcono w jego murach seriale „Przyłbice i kaptury”, „Wiedźmin” oraz film „Fanny Hill”. Jednak sławę szczególną zyskała śląska warownia dzięki reality show pt. „Riket”, co po szwedzku znaczy „Królestwo”.

Od 2004 r. gościli w Grodźcu ochotnicy, którzy drogą losowania dostawali się do grona arystokracji albo służby zamkowej. Walczyli nie tylko o przywileje i władzę, ale nawet o pożywienie. Grodziec stał się w tym edukacyjnym programie szwedzkiej telewizji publicznej sceną miniaturowego państwa, którego władca zamieszkiwał zamkowe komnaty i miał do dyspozycji służbę spełniającą wszelkie zachcianki. Jednak większość uczestników mieszkała w kurnych chatkach, ciężko pracowała na roli czy opiekując się zwierzętami i... wyczekiwała na szansę przejścia do grona arystokracji, a nawet zdekonizowania władcy. Ten, kto zdołał utrzymać się na tronie do końca programu, wracał do domu z nagrodą. Największą „nagrodę” otrzymał Grodziec i jego okolice - dzięki „Królestwu” zaistniał w świadomości nie tylko widzów szwedzkich, ale też belgijskich, holenderskich czy francuskich, gdyż telewizję tych krajów kupiły od Szwedów i wykorzystały licencję na „Riket”.

Zabudowania Zamku Grodziec wzniesiono z lokalnego budulca - bazaltu, a opaski okien, portale, maswerki i inne zdobienia architektoniczne wykonano z piaskowca.

Wojków...

najbardziej klimatyczne miejsce w Kowarach

Jest takie miejsce w Kowarach, wciąż nieodkryte przez turystów, które koniecznie musicie odwiedzić jesienią...

Przyjeżdżając do Kowar, najczęściej swoje kroki najpierw kierujemy w stronę dobrze wszystkim znanego Parku Miniatur Zabytków Dolnego Śląska oraz podziemnych tras turystycznych: Sztolnię Kowary w „Kopalni Liczyrzepa” i „Kopalni Podgórze”. Często także odwiedzamy urokliwą kowarską Starówkę, Dom Kata oraz niedawno utworzone, ale coraz popularniejsze Muzeum Sentymentów. Nie są to jednak jedyne miejsca, które warto w Kowarach odwiedzić. Pewnie nie wszyscy byli w „klimatycznym” Wojkowie - jednej z najładniejszych części miasta.

Ta była uzdrowskowa część Kowar kryje w sobie wiele cennych walorów, zarówno przyrodniczych, jak i kulturowych. Szczególnie warto udać się tam wczesną jesienią, gdy Wojków wygląda zjawiskowo i barwnie. Te mieniące się kolory, od żółtego po czerwony, biorą się z pięknego liściastego starodrzewia, którego tu nie brakuje. Ta część Kowar leży bezpośrednio w granicach Rudawskiego Parku Krajobrazowego, u podnóża trzech niewysokich wzgórz: Parkowej, Bukowej i Średnicy.

a w roku 1955 stała się integralną częścią Kowar. Najcenniejszymi, ale niejedynymi zabytkami są tu ponadstuletnie kompleksy dawnych sanatoriów: „Wysoka Łąka” (niem. Hohenwiese) oraz „Bukowiec” (niem. Buchwald). Do dziś pełnią one funkcje medyczne, jako szpitale. A czy szpitale mogą być magnesem dla turystów? Okazuje się, że tak, ale warunek jest jeden. Muszą to być najpiękniejsze architektonicznie i najładniej położone szpitale w Polsce. Te z Wojkowa spełniają ten warunek doskonale.

„Wysoka Łąka”

- najładniejszy polski szpital

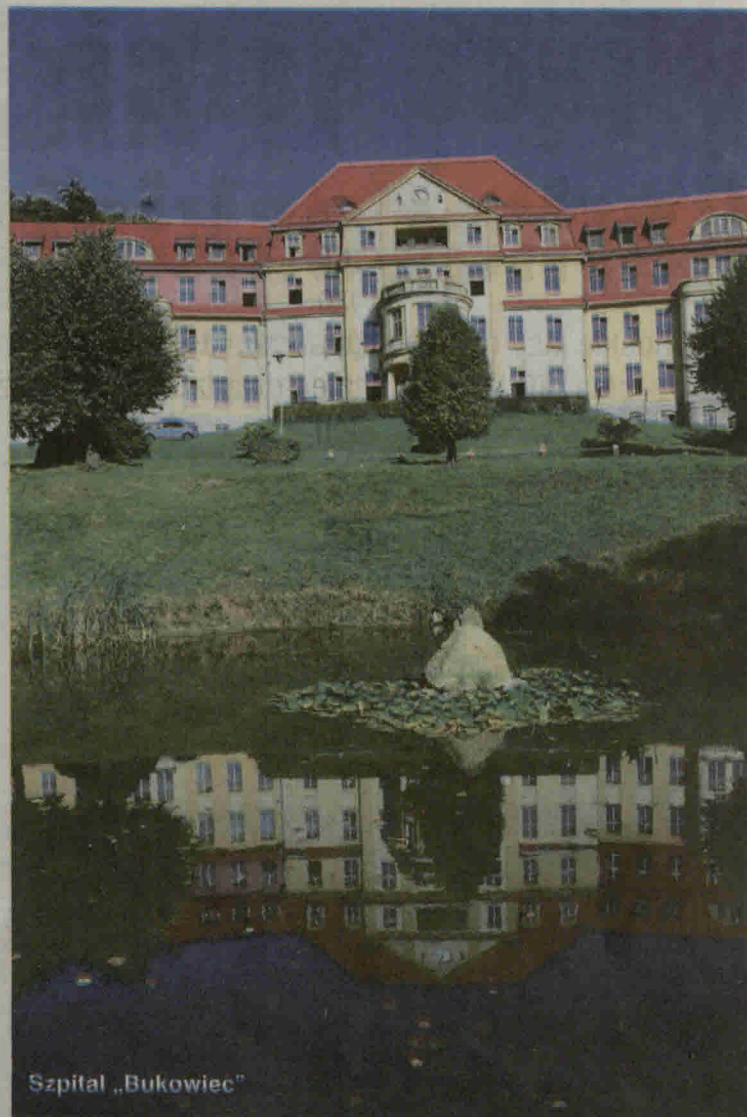
Budynek szpitala „Wysoka Łąka”, który znajduje się przy ulicy Sanatoryjnej 27, powstał w latach 1900-1902 z inicjatywy Śląskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Społecznych. Zaprojektował go, jako sanatorium mogące pomieścić 500 kuracjuszy, architekt Karl Grosser. Ten znany wrocławski projektant był także autorem m.in. hotelu „Monopol” we Wrocławiu oraz Domu Zdrojowego w Świeradowie Zdroju. Tworząc kowarski budynek, wzorował się na wysokogórskim sanatorium w szwajcarskim uzdrowisku Davos.

korytarzem świetlica z kaplicą oraz jadalnią z bogatymi secesyjnymi zdobieniami. Ciekawe są również same korytarze oraz hol na parterze, z rzeźbą mitycznego Ilioneusa, który unosi ręce ku niebu, błagając o darowanie życia. Miłośnicy starożytnej mitologii zapewne wiedzą, że ten wzruszający gest i tak, niestety, nie ochronił go przed śmiertelną strzałą wyrzuczoną przez Apollina - najprzystojniejszego mężczyznę wśród greckich bogów.

Park, w którym stoi obiekt, zaprojektował architekt ogrodów Mentzel. Znakomicie wykorzystał otaczający „Wysoką Łąkę” krajobraz. Z tarasu przed głównym wejściem do szpitala rozciąga się malowniczy widok na Kowary i wschodnią część Karkonoszy.

Szpital na „Czarodziejskiej Górze”

W latach 1916-1920, w pobliżu sanatorium „Wysoka Łąka” zbudowano kolejne - „Bukowiec” - leczące choroby płuc. Klimat panujący w tym spokojnym zakątku Kotliny Jeleniogórskiej nadawał się do tego znakomicie. Budynek ten, stojący przy ulicy Sanatoryjnej 15, otoczony jest rozległym parkiem, który do dziś

Szpital „Bukowiec”

już w roku 1945, a sanatorium „Wysoka Łąka” w 1949 roku. Obydwa stały się centrum leczenia gruźlicy i mogły przyjąć jednorazowo ponad tysiąc chorych.

Magia tych dawnych sanatoriów wynika nie tylko z ich zewnętrznej urody, ale z posiadania specyficznego genius loci. Równie dobrze to tu - w Kowarach (zamiast w szwajcarskim wysokogórskim sanatorium „Berghof” w Davos) mógłby leczyć gruźlicę młody Hans Castorp - bohater „Czarodziejskiej góry” Tomasza Manna.

Kowarskie budynki szczególnie często gościły pacjentów - artystów. Prawie całe swoje twórcze życie spędził w tych sanatoriach przeciwgruźliczych Józef Giełniak - jeden z najwybitniejszych powojennych polskich grafików. W holu szpitala „Bukowiec” znajduje się kącik z tablicą pamiątkową poświęconą artyście - grafikowi.

Informacje, jak zwiedzić szpitale

Obecnie „Wysoka Łąka” to Jednostka Zamiejscowa Wojewódzkiego Centrum Szpitalnego Kotliny Jeleniogórskiej, specjalizująca się w leczeniu chorób płuc, a „Bukowiec” pełni funkcję szpitala ogólnego i należy do EMC Instytut Medyczny SA. Parki przyszpitalne są ogólnodostępne. Przy odrobinie determinacji można również zobaczyć wnętrza budynków (hole, korytarze itp.). Turyści indywidualni mogą wejść do środka na

ogólnych zasadach, przewidzianych w tego typu placówkach medycznych, z poszanowaniem spokoju przebywających tam pacjentów. Grupy zorganizowane na zwiedzanie muszą mieć zgodę dyrekcji szpitali.

Wojków pełen atrakcji

Na Wojkowie znajdziecie jeszcze mnóstwo innych dodatkowych atrakcji. Cenne architektonicznie są stare wille i pałacyki z przełomu XIX i XX wieku. Oryginalną ciekawostką są też grobowce rodziny von Reuss, kryjące się wśród ogromnych głazów, na szczycie niewielkiego zalesionego wzgórza przy ulicy Zamkowej (w pobliżu Domu Kata). Dwie beżowe kamienne płyty przykrywają tam szczątki ostatnich mieszkańców pobliskiego pałacu „Nowy Dwór”: **Henryka XXX Reuss i jego małżonki Feodory**. Księżniczka Feo pochodziła z najbardziej wpływowych rodzin ówczesnej Europy. Jej przodkami byli m.in. królowa Wiktorja - władczyni Zjednoczonego Królestwa oraz kilku kolejnych cesarzy Niemiec. W tym samym leśnym kompleksie, w odległości kilkudziesięciu metrów, znaleźć można miejsce pochówku **Marii Klementyny Reuss**, której grobowiec wyróżnia się piękną, liliową dekoracją, zdobiącą wysoki kamienny krzyż.

Miłośnicy przyrody podziwiać mogą natomiast w Wojkowie 300-letni świerk „Maciek”, rosnący przy ulicy Świerkowej w Kowarach. To bez wątpienia najstarszy okaz tego gatunku w Kotlinie Jeleniogórskiej i być może na całym Dolnym Śląsku. W pobliżu kowarskiego pomnika przyrody znajduje się także kamienna figura „Świętego Franciszka frasobliwego”, wykonana przez miejscowego artystę - mieszkańca Wojkowa - Jerzego Jakubowa.

Tekst: Andrzej Weinke
Zdjęcia: Marta Weinke

Szpital „Wysoka Łąka”

Choć do końca XIX wieku było w tym miejscu cicho i spokojnie, to na początku XX wieku Wojków stał się bardzo popularną wsią klimatyczną, noszącą niemiecką nazwę Hohenwiese. Po 1945 roku wieś krótko nosiła nazwę Wysoka Łąka, następnie Wojków,

Jest to eklektyczna budowla z licznymi werandami i wieżyczkami. Elewację oraz wnętrza tej secesyjnej perłki ozdobił motywami roślinnymi i zwierzęcymi.

Najciekawsze pomieszczenia przepięknego budynku znajdują się na pierwszym piętrze. Są to: oddzielone

zachował resztki swojej świetności sprzed stulecia.

Podczas I i II wojny światowej sanatoria „Wysoka Łąka” oraz „Bukowiec” działały jako ośrodki rehabilitacyjne dla żołnierzy. Na nowo sanatorium „Bukowiec” rozpoczęło działalność

Bijące serce karkonoskiej przyrody

Karkonoskie lasy mają swoje serce, którego pracę możemy zobaczyć jesienią. Serce lasu obecnie bije średnio raz na dwa lata, a to znaczy, że jest bardzo zdrowe.

Wędrując we wrześniu po Karkonoskim Parku Narodowym, możemy w ciągu dnia usłyszeć dobiegające z borów świerkowych lub kosodrzewiny porykiwania **jeleni**. Jest to znak, że zaczęło się rykowisko, czyli gody jeleni. Samce jeleni, nazywane bykami, w tym okresie zaczynają walki o samice - łanie. Najsilniejszy samiec gromadzi wokół siebie stado łai, o które toczy ciągłe walki z konkurentami. Natura tak skonstruowała

spotykają się na wierzchołkach Karkonoszy. Wieczorem nie należy się obawiać dobiegających z lasu odgłosów, często branych przez turystów za ryki niedźwiedzia - to tylko jesienne misterium przyrody.

Koniec lata to dla karkonoskich **cietrzewi** okres przełomowy. W ostatniej dekadzie sierpnia lub na początku września samce tego gatunku powracają na areny tokowskie, które opuścili dwa miesiące

W lasach w dolnym reglu, na drzewach **jodły pospolitej** możemy zaobserwować stojące, oblepione żywicą szyszki. Pionowo ułożone szyszki są jedną z cech odróżniającą jodłę od innych drzew iglastych. Szyszki utrzymują się w górnych częściach koron drzew przez okres około miesiąca, a następnie rozpadają się i uwalniają nasiona. Ta cecha jodły ma poważne implikacje przy ochronie tego gatunku. Aby zebrać nasiona jodły do hodowli

ARTUR PAŁUCKI

Samiec jelenia prezentuje imponujące poroże.

gody jeleni, że najczęściej najsilniejsze samce mogą przekazać swoje geny. Ryczenie byków jest pierwszą próbą ustalenia hierarchii - samce oceniają po głosie siłę potencjalnego konkurenta. Jeżeli żaden z byków nie chce ustąpić terytorium, to dochodzi do walki, w której orężem jest poroże jeleni. Okres godów jest trudny dla samców jeleni, ponieważ mało żerują i mocno tracą na wadze - mówi się o nich, że są „spadłe”, czyli chudsze po rykowisku. Jelenie w okresie rykowiska migrują wysoko w góry i w tym czasie populacje z Polski i Czech

wcześniej. Wymiana piór, jaka następuje u kogutów w okresie letnim, właśnie dobiega końca. Pomimo że nie wyglądają tak okazale jak wiosną, nadal nie wykształciły liry, czyli wspaniałych piór w ogonie, dorosłe samce rozpoczynają walki o dominację. Pod koniec września na arenach pojawiają się także młode, kilkumiesięczne kogutki, które odłączyły się od grupy rodzinnej wodzonej przez matki - kury cietrzewia. Młode osobniki nie stanowią konkurencji dla dojrzałych kogutów i starają się unikać konfrontacji.

sadzonek, trzeba wejść na drzewa przed ich rozpadem, co jest trudnym logistycznym zadaniem. W przeszłości w lasach regła dolnego historyczny udział jodły wynosił około 16 procent, czyli prawie co piąte drzewo w reglu dolnym to była jodła. Niestety, wskutek klęski ekologicznej i zamierania lasów do dnia dzisiejszego na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego pozostało 740 sztuk zachowanych dojrzałych osobników jodły pospolitej. Jeżeli dodamy do tego fakt, że młode jodły są przysmakiem jeleni i saren, to uzyskamy trudną łami-

Tokujący kogut cietrzewia w okresie wiosennym

główkę z odtworzeniem dawnej ilości jodły w obecnych lasach. Dodatkowe zagrożenie dla jodły istnieje na poziomie genowym. Osobniki jodły występują pojedynczo, w rozproszeniu, z wyjątkiem populacji na Chojniku, w okolicach Jagińtkowa i Szklarki. Ta sytuacja powoduje powstawanie nasion w wyniku samozapylenia. Aby wyeliminować niekorzystne czynniki i trudności z owocowaniem i zbiorem nasion, potrzebne było zebranie osobników na jednej powierzchni, gdzie mogłoby zachodzić zapylenie krzyżowe. Aby zachować całość zasobów genowych jodły, postanowiono zgromadzić klony wszystkich osobników, zdolnych do rozrodu, z terenu Parku, na specjalnych plantacjach, będących żywymi archiwami genetycznymi. Klony jodły powstawały przez szczepienie kawałków gałęzi z drzew dojrzałych na podkładkach z sadzonek jodły. Takie klony drzewa matecznego „pamięta”, że jest częścią korony drzewa, wcześniej owocuje i ma mniejsze rozmiary niż dorosła jodła. Obecnie 17 lat po założeniu archiwów genetycznych pojawiają się na szczepach jodłowych pierwsze szyszki z nasionami z zapylenia krzyżowego i łatwe do zbioru - rosną na niskiej wysokości. W ostatnich dwudziestu latach pracownicy Karkonoskiego Parku Narodowego

wprowadzili ponad 900 tys. sadzonek jodły pospolitej, co bardzo dobrze rokuje, jeśli chodzi o zachowanie unikalnego bogactwa genetycznego naszych wyjątkowych drzew.

Karkonoskie lasy mają swoje serce, którego pracę możemy zobaczyć jesienią. Serce lasu obecnie bije średnio raz na dwa lata, a to znaczy, że jest bardzo zdrowe. W czasach, kiedy w Karkonoszach lasy bardzo chorowały wskutek złożonej klęski ekologicznej, ich serce uderzało rzadziej - raz na siedem lat i było bardzo chore. Serce karkonoskich lasów to **buk** i **świerk**. Tętno serca lasu ma bardzo duże znaczenie dla wszystkich jego mieszkańców. Reguluje bardzo złożone procesy wzajemnych zależności, które na co dzień nie zawsze widzimy. Tętnem wytwarzanym przez serce lasu są lata nasienne, czyli rok obfitości nasion. Wydawać by się mogło, że nasiona, które z natury są małe, nie mogą regulować wielu procesów w przyrodzie. Nic bardziej mylnego! Nasiona buka są pożywieniem dla wielu zwierząt, a ich dostępność wpływa na wzrost populacji niektórych gatunków, np. gryzoni, które z kolei są pokarmem dla sów. Na wiosnę z nasion, które przetrwały, wyrastają młode siewki, a potem podrost, który jest pokarmem jeleni i sa-

Jesienne torfowisko na Równi pod Śnieżką

LIDIA PRZEWOŹNIK

DARIUSZ KUS

Niepylak apollo z hodowli w Karkonoskim Banku Genów w Jagniątkowie.

ren. Z roślinożercami powiązane są gatunki dużych drapieżników, powracających w Karkonosze, jak ryś i wilk. Obfitość różnych form życia w lesie, związanych z latami nasennymi, jest ogromna. Tętno karkonoskich lasów powoli zmienia ich skład gatunkowy i strukturę. Obecnie buk zwyczajny jest w ekspansji - wytwarza tyle nasion i młodego pokolenia drzew, że wpływ jeleni i saren na przetrwanie odnowień naturalnych przestał mieć znaczenie. Silne tętno w borach świerkowych powoduje na naszych oczach zacieranie śladów minionej klęski ekologicznej - gdzie drewniane szkielety obumarłych świerków stoją w bujnie zielonych młodnikach świerkowych. Na szczęście serce karkonoskich lasów wróciło do swojego pierwotnego tętna mimo przebytego w przeszłości zawału.

Oblepione żywicą szyszki jodły pospolitej

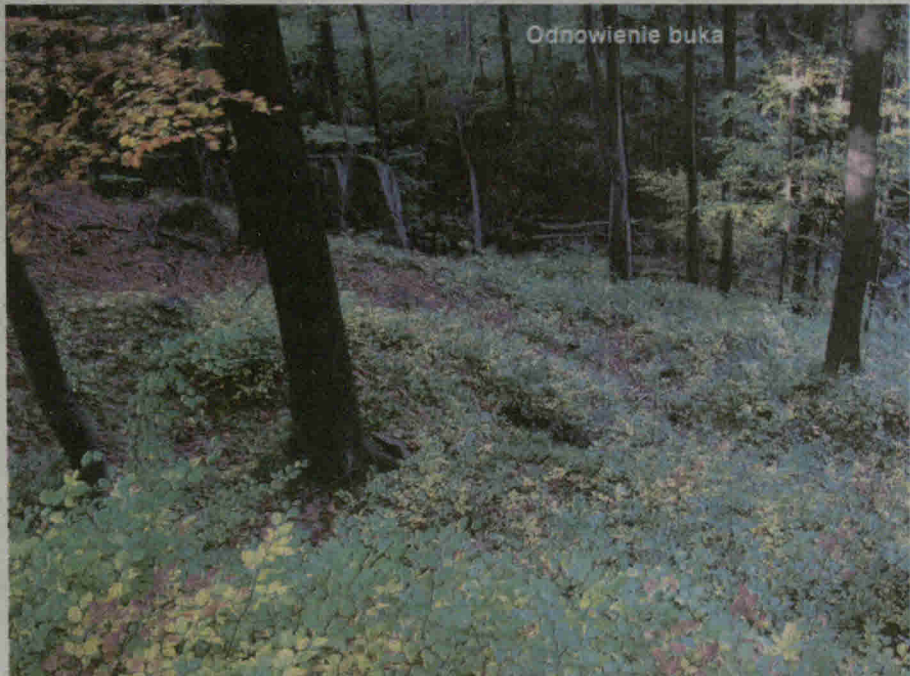
Co może łączyć pasące się pod Chojnikiem owce ze skrajnie zagrożonym owadem - **niepylakiem apollo**? Niepylak apollo jest pięknym motylem, który fascynował mieszkańców Karkonoszy od dawna. Jego wizerunek możemy zobaczyć na freskach w zabytkowym Domu Gerharta Hauptmanna w Jagniątkowie. Niestety, w Karkonoszach wyginął ponad sto lat temu. Głównymi przyczynami wymarcia niepylaka w Karkonoszach było kolekcjonerstwo i zanik siedlisk. Na swoje nieszczęście gatunek jest efektowny, mało płochliwy i każdy osobnik ma inny układ plamek na skrzydłach, przez co był masowo odławiany do kolekcji. Drugą przyczyną

DARIUSZ KUS

DARIUSZ KUS

Odnowienie buka

kończącego się lata stała się w górach **goryczka trojeściowa** - to właśnie jej kwiaty, obok dzwonka karkonoskiego, znajdują się na wspólnym logo KPN i KRNP. Jest to roślina objęta ochroną częściową, a substancje w niej występujące wykorzystywane są w przemyśle farmaceutycznym i zielolecznictwie.

Trudno wyobrazić sobie jesienny krajobraz bez kwitnących wrzosów. W Karkonoszach **wrzos zwyczajny** występuje często w towarzystwie **borówek** (czarnej, bagiennej i bruszniczy) oraz bazyli czarnej lub obupciowej. Gatunki

te tworzą wspólnie wysokogórskie borówczysko bazyńowe - cenne zbiorowisko, porastające eksponowane miejsca na zboczach kotłów, krawędziach urwisk czy półkach skalnych.

Wyjątkowo efektownie wygląda o tej porze roku **liczydło górskie** - gatunek rosnący w górach zarówno w runie górnoreglowej świerczyny, jak też na zacienionych, wilgotnych skałach w kotłach polodowcowych. W piętrze alpejskim jesień nadchodzi wraz z rudziejącymi płatami **situ skuciny** na zboczach Śnieżki i Czarnego Grzbietu. Torfowiska zaś intensywny rudy kolor zawdzięczają **wetnianeczce darniowej**. Te cuda natury trzeba zobaczyć!

Goryczka trojeściowa

spadku liczebności niepylaka było zanikanie siedlisk poprzez stopniowe zaniechanie ekstensywnej gospodarki rolno-pasterskiej i wypasu. W tym momencie wróćmy do naszych owiec. Wypas zwierząt gwarantuje utrzymanie się na łąkach ważnej dla niepylaka rośliny - **rozchodnika wielkiego**. Rozchodnik wielki jest rośliną żywicielską dla gąsienic niepylaka apollo. Przy samym wykaszaniu łąk rozchodnik nie jest w stanie utrzymać się na łące, natomiast licznie występuje na łąkach, gdzie prowadzony jest wypas zwierząt. Odtworzenie właściwych siedlisk dla niepylaka apollo jest kluczowym zadaniem i będzie wymagało długiego okresu realizacji.

Równolegle, w Karkonoskim Banku Genów w Jagniątkowie prowadzimy drugi rok hodowlę motyli niepylaka apollo. Hodowla będzie stopniowo rozwijana, przy założeniu, że zostaje zawsze żelazny zapas motyli w hodowli, natomiast nadwyżki będą co roku wypuszczane na wolność w odpowiednich siedliskach. Prowadzony aktualnie wypas owiec pod Chojnikiem jest jednym z wielu zadań mających na celu w długiej perspektywie czasowej spłacić dług naturze i przywrócić piękny gatunek motyla z powrotem na karkonoskie łąki.

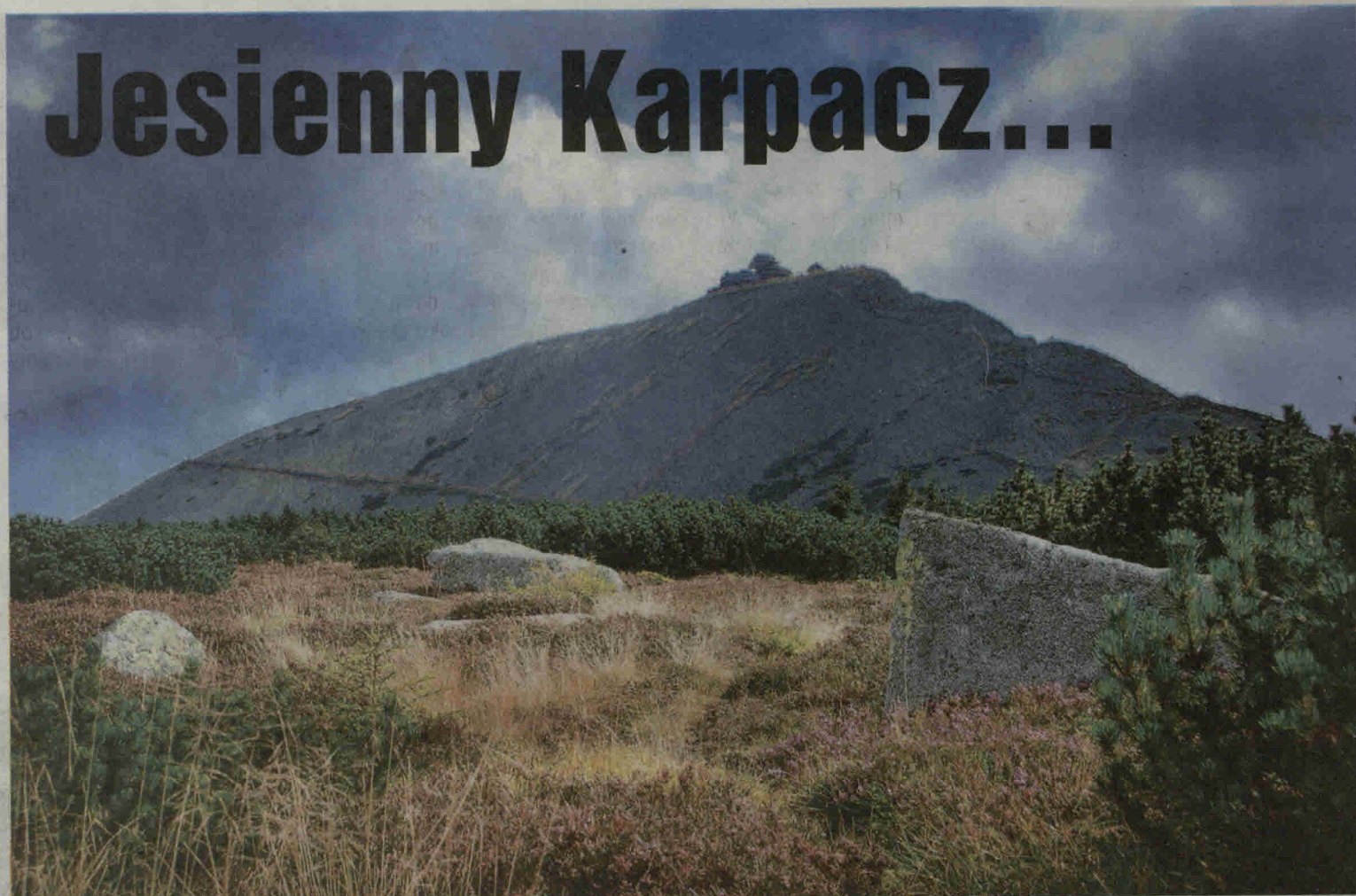
Oznaki nadchodzącej jesieni widać już również w świecie roślin. Chyba najbardziej znanym symbolem

LIDIA PRZEWOŹNIK

... różni się od letniego, jak niebo od ziemi. W lipcu i sierpniu zatrzesienie turystów sprawia, że hałaśliwie i tłoczno jest nie tylko na karpaczańskim deptaku oraz w innych częściach miasta, ale nawet na górskich szlakach, zwłaszcza tych wiodących na Śnieżkę. Jesienią jest tu zupełnie inaczej.

W dni łaskawej pogody wielu turystów rusza na tutejsze szlaki, lecz nie są to tłumy. We wrześniu, październiku, a nawet, gdy pogoda dopisze, w listopadzie na górskich ścieżkach pojawiają się ludzie żyjący z górami za pan

brat - widać to po ubiorze, zachowaniu, podejściu do przyrody... Jesienni turyści eksplorują nie tylko najpopularniejsze dojścia na wierzchołki Karkonoszy, do których z pewnością należy niebieski szlak, wiodący od kościoła Wang, przez Polanę i Wielki Kocioł Małego Stawu, w kierunku Śnieżki. Zainteresowanie budzi wtedy czerwony szlak od „Orlinka” przez Kocioł Łomnicki - jedyna droga w Karkonoszach przypominająca podejścia tatrzańskie. Uznaniem cieszy się wędrówka czarnym szlakiem przez Sowią Dolinę na Sowią Przełęcz - z wysokości około 420 m n. p. m. (okolice pensjonatu „Krucze Skały”) podchodzimy na 1164 m n. p. m., a z przełęczy możemy udać się niebieskim szlakiem na Skalny Stół, liczący 1282 m n. p. m. i stanowiący wybitny punkt widokowy na Karpacz oraz jego okolice. Także z Sowiej Przełęczy można wybrać się na Śnieżkę, podchodząc najpierw po zboczach Czarnej Kopy (1411 m n. p. m.) - do takiej wycieczki trzeba podejść z wielkim respektem; wszak pokonujemy różnicę wysokości około 1200 m.

Możliwości interesujących wędrówek stwarzają szlaki wiodące wśród karpaczańskich wzgórz położonych blisko centrum miasta - Karparki, wznoszącej się na wysokość 727 m n. p. m., oraz Pohulanki (713 m n. p. m.). Po zboczach Karparki biegnie czerwony szlak stanowiący część Głównego Szlaku Sudeckiego im. Mieczysława Orłowicza. Wiedzie on, na długości 105 m, przez koronę zapory na Łomnicy, z lat 1910-15, wspaniałego zabytku techniki, zbudowanego w ramach systemowej regulacji sudeckich rzek po katastrofalnej powodzi z r. 1897. Na stromym stoku

Siedziba Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu to dom o konstrukcji zrębowo-przysłupowej, nawiązujący do tradycji sudeckiej architektury drewnianej.

Karparki, nad Łomnicą, czerwony szlak wiedzie przez granitowe mini skalne miasto. Trwające miliony lat procesy erozyjne wyrzeźbiły niezwykle kształty w granitowych ostańcach - niektóre skałki przypominają nawet postać legendarnego Ducha Gór.

Czerwony szlak prowadzi z Karpacza aż na teren Sosnówki, na zbocze Grabowca, gdzie znajduje się kaplica św. Anny przy Dobrym Źródle. Miejsce legendarne, osnute pamięcią o dawnych kultach pogańskich, rytuałach płodności, które odprawiano tutaj ponad 1000

lat temu, gdyż woda ze źródła, tryskającego do dziś, ceniona była przez naszych przodków także jako środek na potencję...

Wrócić możemy do Karpacza żółtym szlakiem, wiodącym tzw. Babią Ścieżką po zboczach Czoła - najwyższego szczytu wschodniego Pogórza Karkonoszy (874 m n. p. m.). Trafimy do dzisiejszego Karpacza Górnego - niedawnych Bierutowic, a przed wojną - Brueckenbergu. Największą atrakcją tej części miasta, jak i całego Karpacza, jest oczywiście kościółek Wang.

Skarbiec Ducha Gór - Galeria Produktu Lokalnego
oraz Informacja Turystyczna w Karpaczu,
ul. Konstytucji 3 Maja 25, 58-540 Karpacz, 75 76 18 605,
e-mail: it@karpacz.eu
<https://www.facebook.com/itkarpacz/>
<https://www.facebook.com/Karkonosze-SLOW>

Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Ducha Gór,
ul. Konstytucji 3 Maja 25, 58-540 Karpacz,
www.duchgor.org, tel. 75 644 21 65,
e-mail: sekretariat@ Duchgor.org

... ciekawie pod Śnieżką

Wznosi się na specjalnie ukształtowanym dla niego tarasie na stoku Czarnej Góry, na wysokości 885 m n.p.m. W całości zbudowany został z sosny norweskiej, w tzw. konstrukcji słupowo-szkieletowej, na przełomie XII i XIII w., przez dopiero co nawróconych na chrześcijaństwo Wikingów, co widoczne jest do dziś w strukturze architektonicznej i warstwie dekoracyjnej świątyni. Po upływie stuleci mieszkańcy parafii Vang, nad jeziorem o tej samej nazwie, zdecydowali, że przyszedł czas na postawienie nowoczesnego kościoła, a drewnianego staruszka postanowili sprzedać. Norweski malarz Jan Krystian Dahl namówił wtedy króla Prus, Fryderyka Wilhelma IV, do zakupu kościółka, za 427 ówczesnych marek, a hrabina Fryderyka von Reden namówiła króla, by podarował świątynię parafii skupiającej wiernych z Brueckenbergu i okolic, nieposiadającej własnego kościoła.

I tak świątynia Wang znalazła się w Karkonoszach. Pierwsze nabożeństwo odprawiono tu 28 lipca 1844 r. Do dziś w Kościele Górskim Naszego Zbawiciela - bo pod takim wezwaniem funkcjonuje świątynia - można wysłuchać nabożeństwa, zwiedzić obiekt jako wspaniały przykład architektury drewnianej, a nawet... wziąć ślub - miejsce słynie z tego, że zawierane tu małżeństwa są bardzo szczęśliwe.

Na cmentarzu przy Wangu pochowani zostali niedawno wybitni przedstawiciele polskiej kultury - poeta i dramaturg Tadeusz Rózewicz w 2014 r., zaprzyjaźniony za życia z Karkonoszami, Karpaczem oraz jego mieszkańcami, a także,

w 2001 r. Henryk Tomaszewski - tancerz i mim, założyciel Wrocławskiego Teatru Pantomimy. Podarował on miastu Karpacz ponad 20 lat temu swą unikatową kolekcję lalek i zabawek, pochodzących ze wszystkich

stron świata oraz z dawnych wieków. W ten sposób powstało karpaczańskie Muzeum Lalek i Zabawek, mieszczące się dziś w zabytkowym budynku dawnego dworca kolejowego z roku 1925, zaprojektowanym przez architek-

tów z kręgu Maxa Berga - twórcy wrocławskiej Hali Stulecia.

Zabytków architektury i kultury jest w Karpaczu sporo. Mogą być lekarstwem na czas, gdy przychodzi załamanie pogody i nie sposób wyjść na górskie szlaki. Wymieńmy

Na zboczu Czarnej Góry postawiono przywiezioną z Norwegii drewnianą świątynię, która, ujrzana od strony absydy, przypomina wikiński drakkar dzięki sterczynom w kształcie smoczych głów oraz kojarzącej się z masztem drewnianej wieżycze.

Zapora na rzece Łomnicy - imponujący zabytek techniki z początków XX w. - do dziś strzeże centrum Karpacza przed „wielką wodą”.

wśród nich arcydzieło Muzeum Sportu i Turystyki, zlokalizowane niedaleko deptaku w drewnianym domu, zaprojektowanym na wzór dawnej karkonoskiej chałupy, pokazujące genezę i rozwój turystyki w Karkonoszach, a także historię sportów zimowych w naszych górach. Innym interesującym muzeum są dostępne bezpłatnie „Skarby Ziemi”, ukazujące mineralogiczną „panoramę” Sudetów oraz okazy minerałów z różnych stron świata. Znajdziemy też w mieście u stóp Śnieżki budynki o bardzo szacownej historii - m.in. trzy dawne karczmy sądowe. Dziś to Ośrodek Wypoczynkowy „Morskie Oko” w Karpaczu Górnym, Dom Wczasowy „Bachus” przy karpaczańskim deptaku (stojący naprzeciwko lipy sądowej o imponujących rozmiarach) oraz Gościńiec „Halicz” przy ul. Kolejowej, na lewym brzegu Łomnicy - miejsce, gdzie dokładnie 600 lat temu zaczęła się udokumentowana historia dzisiejszego Karpacza.

Więcej informacji:
www.karpacz.pl
www.facebook.com/UMKarpacz

Szklarska Poręba

**Nowy szlak tematyczny
- poznajmy Władimira Hofmana**

Galeria w plenerze

Władimir Hofman przez znaczną część swego życia związany był ze Szklarską Porębą. Wybitny artysta namalował pod Szrenicą setki portretów, obrazów religijnych i pejzaży. Należna mu pamięć była utrwalana obfitym cyklem wydarzeń kulturalnych, realizowanych przez cały rok 2017. Ten płodny artysta pozostawił po sobie w mieście wiele śladów. Oczywiście najważniejszymi są jego dzieła, obecne w domach mieszkańców, kościołach, a nawet galeriach. Także obiekty i miejsca przybliżające tę nietuzinkową osobę. Plenerowa galeria na ścieżce dydaktycznej **ŚLADAMI WŁADIMIRA HOFMANA** w Szklarskiej Porębie to nowa atrakcja nie tylko dla turystów.

ŚLADAMI WŁADIMIRA HOFMANA...

... pójść możemy po 12-kilometrowej ścieżce dydaktycznej. Spacer trasą z siedmioma punktami, na których wystawione są prace artysty, dostarczy nie tylko wrażeń wizualnych. Będzie także wycieczką poprzez malownicze zakątki Szklarskiej Poręby, przybliży zabytki, poszerzy wiedzę. Każdy przystanek nawiązuje do szklarskoporebskiego życiorysu malarza: jest pośród nich Władimilówka, w której przez lata mieszkał i tworzył, jest Rodzinny Park ESPLANADA, gdzie żona artysty po raz pierwszy w Szklarskiej Porębie wystawiła prace Hofmana, są też kościoły obdarowane świętymi obrazami.

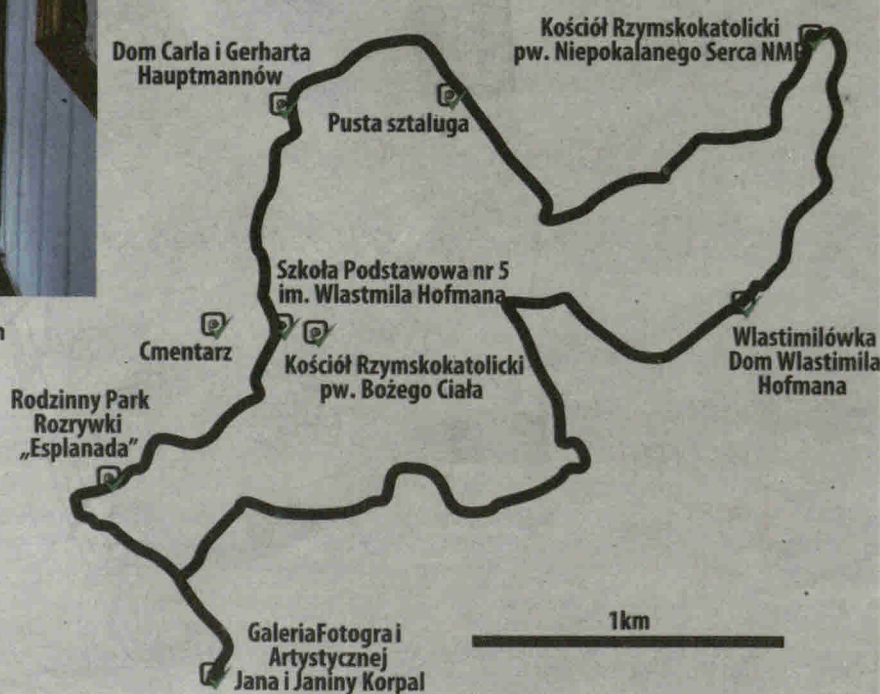
Park miejski ESPLANADA był pierwszą szklarskoporebską galerią prac W. Hofmana.

Władimilówka to nie tylko urokliwy dom, ale kapsuła czasu przenosząca nas do twórczych czasów Hofmana.

Niespodzianką jest ósma sztaluga - to zachęta dla artysty, niekoniecznie profesjonalnego. Na niej może znaleźć się dzieło każdego, kto ma pomysł i potrafi namalować obraz godny kolekcji malowideł Pana Władimira.

Ścieżka dydaktyczna **ŚLADAMI WŁADIMIRA HOFMANA** to kolejny, inspirujący do aktywnych wędrówek szlak tematyczny w Szklarskiej Porębie. Niestabnącą popularnością cieszą się **MAGICZNY SZLAK DUCHA GÓR** i **SZLAK WALOŃSKI**, więc z pewnością też pierwszy malarski szlak, ku pamięci malarza odpowiadającego wielu gustom, będzie uczęszczany. Skorzystają nie tylko turyści, ale także mieszkańcy, bowiem wciąż żyją ci, którzy Władimira Hofmana-sąsiada pamiętają.

Kolos na kamiennych stopach

Szklarska Poręba

W Górach Izerskich powstała niezwykła rzeźba. 100-tonowy blok granitowy, pozostawiony w dawnym wyrobisku Wiciarka, został podniesiony na wysokość 120 cm. Pod nim ustawione zostały wykonane z granitu stopy. Wykuli je artyści z Polski i z Czech, podczas Międzynarodowego Pleneru Rzeźbiarskiego, zorganizowanego w ramach realizowanego w Szklarskiej Porębie projektu „100 TON”. Pomysłodawcą rzeźby jest słynny artysta związany ze Szklarską Porębą - Zbigniew Frączkiewicz. Realizacji projektu podjęło się czterech twórców - Grzegorz Pawłowski, Maciej Wokan oraz Ales John i Martin Skala. Artyści wykuli niezwykłą atrakcję, stanowiącą imponujący element powstającego właśnie, unikatowego szlaku turystycznego.

Granit karkonoski

W Szklarskiej Porębie znajdują się, jedyne w Polsce, eksploatowane złoża unikalnego granitu karkonoskiego. Był on od wieków skarbem dla ludzi żyjących w Górach Izerskich i Karkonoszach.

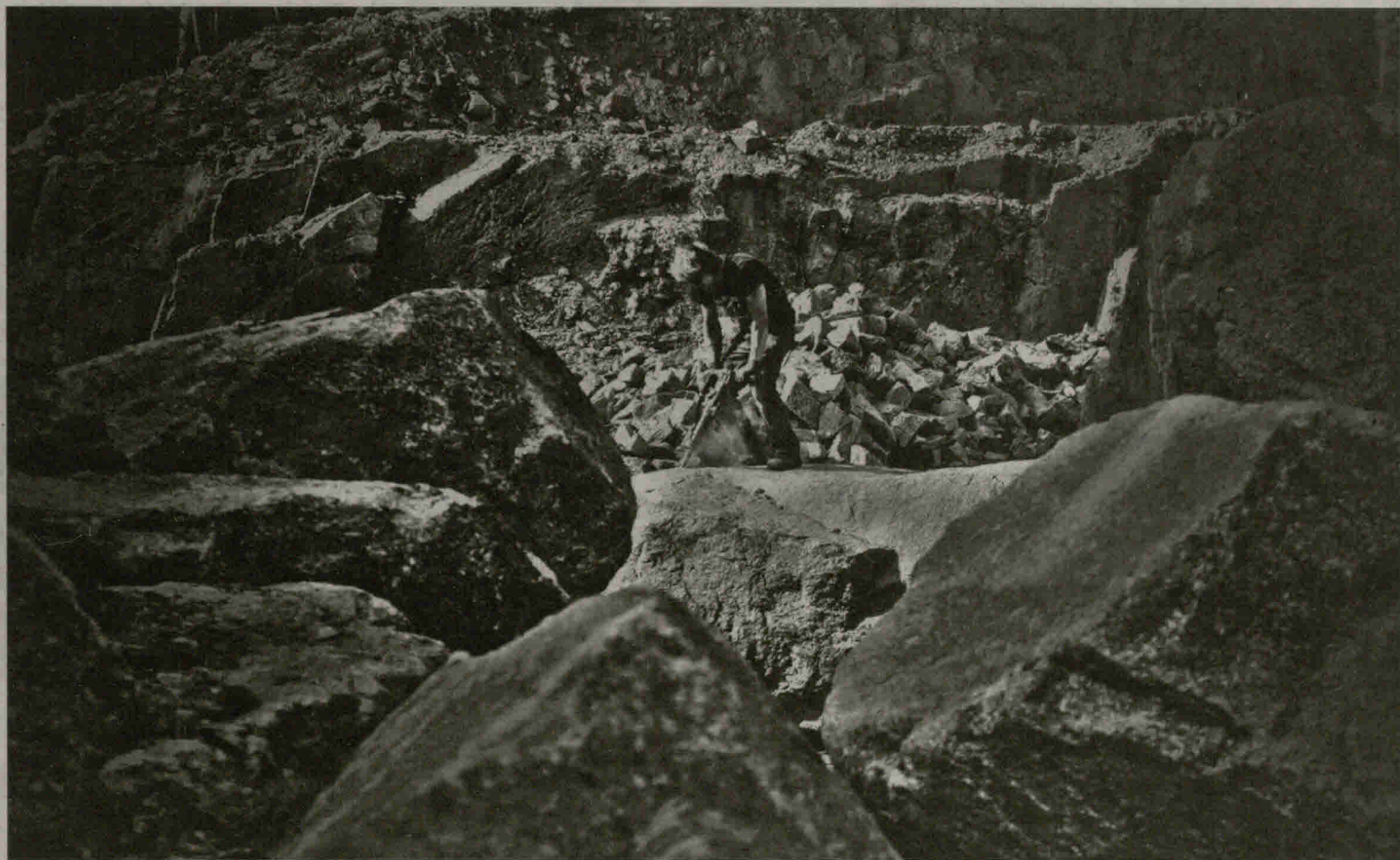
Przez niemal całe tysiąclecie pełnił funkcję siedziska, obudowy palenisk, trwałych miejsc oznakowań, budowy obwarowań, wykorzystywany był jako budulec do wznoszenia domostw, mostów, utwardzania dróg, detali zdobiących architekturę, wykonywania rzeźb, aż po segmenty do wznoszenia kościołów czy elementy luksusowych wykończeń współczesnych wnętrz.

Kamieniołomy, które tu funkcjonowały i działają obecnie, to miejsca pracy ludzi, często ciężkiej i wykonywanej w ekstremalnych warunkach.

Projekt 100 TON, którego pomysłodawcą jest artysta rzeźbiarz Zbigniew Frączkiewicz, ma na celu ukazanie wartości unikatowego na skalę światową granitu karkonoskiego.

Rzeźba 100 TON

Inspiracją do powstania projektu stał się blok - bryła granitowa o ciężarze 100 t, znajdująca się w lesie, w nieczynnym wyrobisku, 3 km od centrum Szklarskiej Poręby. Według lokalnych informacji kamień ten wydobyto w latach 50-tych ubiegłego wieku, w celu ustawienia rzeźb przed budowanym wówczas w Warszawie Pałacem Kultury i Nauki. Obecnie stoi na malowniczej polanie w sercu Gór Izerskich. Zbigniew Frączkiewicz podkreśla, że od chwili jego ujrzenia w latach 80. ubiegłego wieku blok stał

się jego rzeźbiarską obsesją, fascynując skalą i energią. Blok granitowy został przekształcony w obiekt rzeźbiarski, jednak w sposób nienaruszający jego pierwotnego kształtu. Został jedynie uniesiony na wysokość około 120 cm i podstawiony na 4 granitowych

stopach - znakach człowieka - o wymiarach ok 130x120x250 cm według ogólnego projektu autora projektu. Wykonano je z granitu karkonoskiego, wydobytego wcześniej i ukształtowanego do odpowiednich wymiarów w firmie IZER GRANIT.

Projekt rzeźby powstał w firmie GRANEX w Strzegomiu, podczas pleneru w 2015 r. W 2017 r. był prezentowany w centrum Wrocławia, w ramach wystawy ELEWATOR SZTUKI. W katalogu wydanym z okazji owej wystawy czytamy...Kamienisty obiekt Rzeźba 100

TON zrealizowana bez ingerencji w bryłę autentycznego bloku granitu (...) stała się niejako obiektem kultowym, rodzajem gigantycznego ołtarza, kamieniem magicznym zaistniałym w hołdzie tym, którzy od wieków mozolnie wydobywają granit, często płacąc za trudną i niebezpieczną pracę własnym życiem. Projekt rzeźby jest eksponowany w Szklarskiej Porębie przy parkingu u zbiegu ulic Słonecznej i Kilińskiego.

Szlak granitowy

Kolejnym etapem projektu 100 TON będzie utworzenie w 2019 r. szlaku granitowego, wiodącego m.in. przez Kamienny Krąg, granitowy kościół pw. Maksymiliana Kolbego, obok budynku Poczty Polskiej z granitowym wystrojem elewacji, poprzez pracownię artystów działających na terenie Szklarskiej Poręby, a następnie przez wyrobisko funkcjonującego kamieniołomu firmy IZER GRANIT do usytuowanego w lesie obiektu 100 TON.

Będzie to niezwykła, intrygująca i magiczna podróż w świat sztuki, sztuki użytkowej, architektury, geologii, petrologii, przemysłu kamieniarskiego i niezwykłych pod względem przyrodniczym miejsc Szklarskiej Poręby. Podróż przybliżająca regionalny skarb jakim jest karkonoski granit.

MIĘDZYNARODOWY
PLENER
RZEŹBIARSKI
100TON

PRÉKRAČUJEME HRANICE
PRÉKRAČUJEME HRANICE
2014-2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

EUROREGION
neisse-nisa-nysa

Projekt „100 ton” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2014 - 2020 oraz ze środków budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Nysa

Zdjęcia: B. Wójcikiewicz

Leśne trasy dla rowerzystów i biegaczy

Ścieżki Singltrek pod Smrkiem są unikatowym projektem w Europie Środkowej. To w przemyślany sposób zaprojektowana sieć leśnych ścieżek dla rowerzystów, wijących się pomiędzy drzewami i wśród leśnych polan, które są budowane i utrzymywane według ścisłych zasad, przy maksymalnym poszanowaniu okolicznej przyrody.

Singltrek (Single Track) - są to naturalne ścieżki rowerowe o maksymalnym nachyleniu 5 proc., szerokości do 1 m, zlokalizowane w Świeradowie-Zdroju, w masywie Zajęcznika i wokół Czerniawskiej Kopy oraz po stronie czeskiej w Nowym Mieście pod Smrkiem.

System ścieżek ma długość ponad 20 kilometrów po stronie polskiej (w tym ponad 8 km wybudowanych przez Nadleśnictwo Świeradów) i łączy się ze ścieżkami po stronie czeskiej (ponad 57 km). W miejscach, w których przejazd byłby utrudniony, wybudowano mostki, kładki i przejazdy. Cała sieć ścieżek była budowana w trzech etapach i obecnie oferuje ponad 80 km jazdy pełnej frajdy.

Ścieżki są jednokierunkowe i rozróżnione kolorystycznie według trudności, podobnie jak nartostrady. Rowerzysta, w zależności od swoich możliwości, może wybrać różnej długości trasę. Każdy wybierze coś dla siebie, zarówno zupełnie początkujący, jak i doświadczony kolarz. Ścieżki są przeznaczone do bardzo dynamicznej jazdy, a pomimo to są bezpieczne.

Projekt jest wspólnym dziełem gmin Świeradów-Zdrój, Nové Město pod Smrkiem, Lázně Libverda, Frýdlant oraz Nadleśnictwa Świeradów-Zdrój i Lasów Czeskiej Republiki, i został dofinansowany ze środków finansowych Unii Europejskiej, z Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej ČR-PR 2007-2013.

Run Tracki są nowatorskim projektem w Polsce oraz w Europie. To zaprojektowana sieć leśnych ścieżek dla biegaczy i pieszych, które są budowane i utrzymywane według ścisłych zasad, przy maksymalnym poszanowaniu okolicznej przyrody.

Ścieżki wiją się pomiędzy drzewami i wśród leśnych polan, a ich odcinki połączone są istniejącymi drogami leśnymi. Ścieżka tworzy pętlę, gwarantującą powrót w miejsce startu.

Pierwsza ścieżka RunTrack o długości około 5 km, ze względu na łatwy stopień trudności w górskiej skali tras biegowych, została oznaczona na zielono.

Biegając po Run Trackach pamiętaj:

- ze ścieżki mogą korzystać piesi w obu kierunkach
- ścieżki krzyżują się z trasami rowerowymi, w tych miejscach zachowaj szczególną ostrożność
- kierunkowskazy i oznaczenia na trasie znajdują się w odległościach maksymalnie 100-metrowych
- biegając po drogach leśnych, trzymaj się prawej strony
- śmieci zabieraj zawsze ze sobą

LKP Sudety Zachodnie

Lasy dla dzieci i dorosłych

Nadleśnictwo Świeradów wraz z Nadleśnictwem Szklarska Poręba od 2004 r. tworzy Leśny Kompleks Promocyjny (LKP) „Sudety Zachodnie”. Jednym z priorytetów działalności LKP jest Edukacja Leśna wszystkich grup wiekowych (dzieci i dorosłych). Leśnicy starają się podnosić świadomość społeczną w zakresie racjonalnego korzystania ze wszystkich funkcji lasu. Ich oferta edukacyjna skierowana jest zarówno do osób mieszkających w sąsiedztwie lasu, jak i do wszystkich innych. Szkoły, grupy zorganizowane, a w niektórych przypadkach osoby indywidualne, mogą skorzystać z szerokiego wachlarza propozycji przygotowanych dla zainteresowanych.

W ofercie:

- **Lekcje terenowe i wycieczki z leśnikiem.** Klasy mogą zrealizować tematy związane z piętrami lasu, rozpoznawaniem gatunków drzew leśnych, dokarmianiem zwierzęcy i rozpoznawaniem jej tropów, pracą leśnika.
- **Lekcje w sali edukacyjnej przy siedzibie Nadleśnictwa Świeradów.** Zajęcia dotyczą pracy leśnika, historii Gór Izerskich i klęski ekologicznej, klimatu Gór Izerskich, leśnego świata zwierząt oraz pracy z mikroskopami.
- **Ścieżki edukacyjne.** Na terenie Nadleśnictwa skorzystać można ze Ścieżki Edukacyjnej Zajęcznik z interaktywnymi tablicami.
- **Ścieżka Edukacyjna „Boberek”** w Olszynie Lubańskiej - z interaktywnymi tablicami.
- **Ogród Dydaktyczny „Izery Trzech Żywiołów”** w Świeradowie-Zdroju. Zajęcia dla wszystkich grup wiekowych na temat torfowisk, rezerwatu przyrody „Torfowiska Doliny Izery” przy modelu torfowiska oraz omówienie tematu flory i fauny Gór Izerskich.

- **Spotkanie z leśnikiem w szkole.** W przypadku ograniczonej ilości godzin do dyspozycji możliwe jest zaproszenie leśnika do szkoły na jednostkę lekcyjną.
- **Szkołka Leśna w Świeradowie-Zdroju** wraz z wiatą edukacyjną. Leśniczy Szkółkarz w przystępny sposób przybliży temat produkcji szkółkarskiej. Istnieje możliwość indywidualnego wyprodukowania sadzonki. Wiatą umożliwia przygotowanie grilla.
- **Wieża przeciwpożarowa w Leśnictwie Przylesie** oraz punkty małej retencji w Leśnictwie Olszyna. Zajęcia ze szczególnym naciskiem na bezpieczeństwo pożarowe lasu oraz tematy związane z magazynowaniem wody w lesie. Wiatą umożliwiającą zjedzenie posiłku.

Propozycje skierowane są do różnych wiekowo grup zorganizowanych. Specjaliści pomogą w doborze odpowiedniego programu, dostosowanego do wieku i oczekiwań uczestników.

Uwaga! Zajęcia są bezpłatne, ale należy rezerwować je z co najmniej z 3-tygodniowym wyprzedzeniem.

Kontakt:

Nadleśnictwo Świeradów
11-go Listopada 1, 59-850 Świeradów-Zdrój
tel. 75 78 76 333
e-mail: swieradow@wroclaw.lasy.gov.pl
barbara.rymaszewska@wroclaw.lasy.gov.pl
katarzyna.mecina@wroclaw.lasy.gov.pl
Strona internetowa: www.swieradow.lasy.gov.pl

Góry astroturystyczne

Rozgwieżdżone niebo to jeden z najpiękniejszych widoków dostępnych dla człowieka. Ale zobaczyć je w pełnej krasie nie jest łatwo.

W Polsce znajduje się pięć miejsc, które przy dobrej pogodzie gwarantują taki widok. Najlepszym z nich jest Izerski Park Ciemnego Nieba. Rozciąga się na powierzchni 7,5 tys. ha i został założony 4 listopada 2009 roku.

To dodatkowy atut Gór Izerskich, które mają wszystko, co potrzebne turyście: wspaniałą przyrodę, piękne krajobrazy i ciekawą historię. Nocne niebo jest wisienką na tym torcie.

Jedyne takie niebo

Współczesna cywilizacja sprawia, że niebo gwiaździste nad głową w pełnej krasie zobaczyć może tylko niewielki odsetek mieszkańców Unii Europejskiej. Taką możliwość mają turyści, którzy odwiedzają Góry Izerskie, bo właśnie tutaj znajduje się jedno z najciemniejszych miejsc w kraju.

Dokładniej, jest tutaj ponad 20 razy ciemniej niż na terenach zamieszkałych; tak wykazał test jasności nieba. Dzięki temu można tu zobaczyć na nocnym niebie wielokrotnie więcej obiektów. O ile na obszarach zurbanizowanych w pogodną noc gołym okiem dostrzec

Z lunetą w plecaku

Od tamtej pory projekt jest cały czas rozwijany. Nabrał szerszego charakteru, dzięki czemu Góry Izerskie w formule Astro Izery stały się najlepszym miejscem w Polsce do uprawiania astroturystyki. Służą temu atrakcje, których cały czas przybywa.

Najważniejszą jest Ścieżka Planetarna z modelem Układu Słonecznego. Daje wyjątkową możliwość zbliżenia się do

Kosmosu, choć twardo stąpa się po ziemi. Są nawet planety karłowate, które spotkamy na dojeździe do Chatki Górzystów. Ścieżka prowadzi od schroniska „Orle” na Halę Izerską. Odległości między planetami, jak i rozmiary planet oraz Słońca zostały tu pomniejszone miliard razy. Każda z planet pokazana jest na stalowej tablicy umieszczonej na niedużym bloku skalnym. Model Słońca przy schronisku „Orle” wykonany został z kostki granitowej i umieszczony u podstawy gnomona. Wielkość Słońca i planet obrazują odpowiednich rozmiarów koła.

Przy schronisku „Orle” znajduje się też gnomon, najstarszy instrument astronomiczny znany człowiekowi. Pionowy słup jest zegarem i kalendarzem słonecznym, pozwala wyznaczyć szerokość geograficzną oraz kierunek północny. Kolejny zegar słoneczny znajduje się na budynku schroniska „Orle”.

Warto też obserwować kalendarz zjawisk

astronomicznych, bo prawie zawsze, gdy na niebie dzieje się coś ciekawego, w schronisku „Orle” prowadzone są ogólnodostępne warsztaty i obserwacje astronomiczne. Ostatnia taka okazja była w lipcu, podczas zaćmienia Księżyca. Wykłady o satelicie i obserwacje zjawiska prowadził Dawid Możdziński z Instytutu Astronomicznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Następne astrospektakle to Szkolne Warsztaty Astronomiczne 3-5 października. Przy ich okazji udostępniona zostanie kolejna atrakcja w schronisku - stała wystawa meteoroidów otrzymanych i kupionych od kolekcjonerów. Wśród okazów będzie meteoroid z Księżyca. W nieco dalszej perspektywie - jeszcze ciekawszy projekt.

- Chcemy otworzyć tutaj całoroczne obserwatorium astronomiczne, z kopułą i teleskopem. Ale to za jakiś czas.

Można powiedzieć, że pomysł jest na razie na desce kreślarskiej - zapowiada Stanisław Kornafel, gospodarz Stacji.

W schronisku jest też pracownia dydaktyczna „Wygaz”, w której można zapoznać się z zagrożeniami związanymi z zanieczyszczeniem światłem.

Bo Izerski Park Ciemnego Nieba, jako turystyczna atrakcja, to tylko jeden aspekt akcji o znacznie większej skali i znaczeniu. Chodzi właśnie o edukację i propagowanie wiedzy o zjawisku zanieczyszczenia środowiska światłem. - We współczesnym świecie mamy 7 cywilizacyjnych plag zagrażających współczesnym i przyszłym pokoleniom. Te plagi to zanieczyszczenia wody, powietrza i gleby, hałas, nieczystości stałe, promieniowanie i jako siódma plaga właśnie zanieczyszczenie światłem - przestrzegają astronomowie.

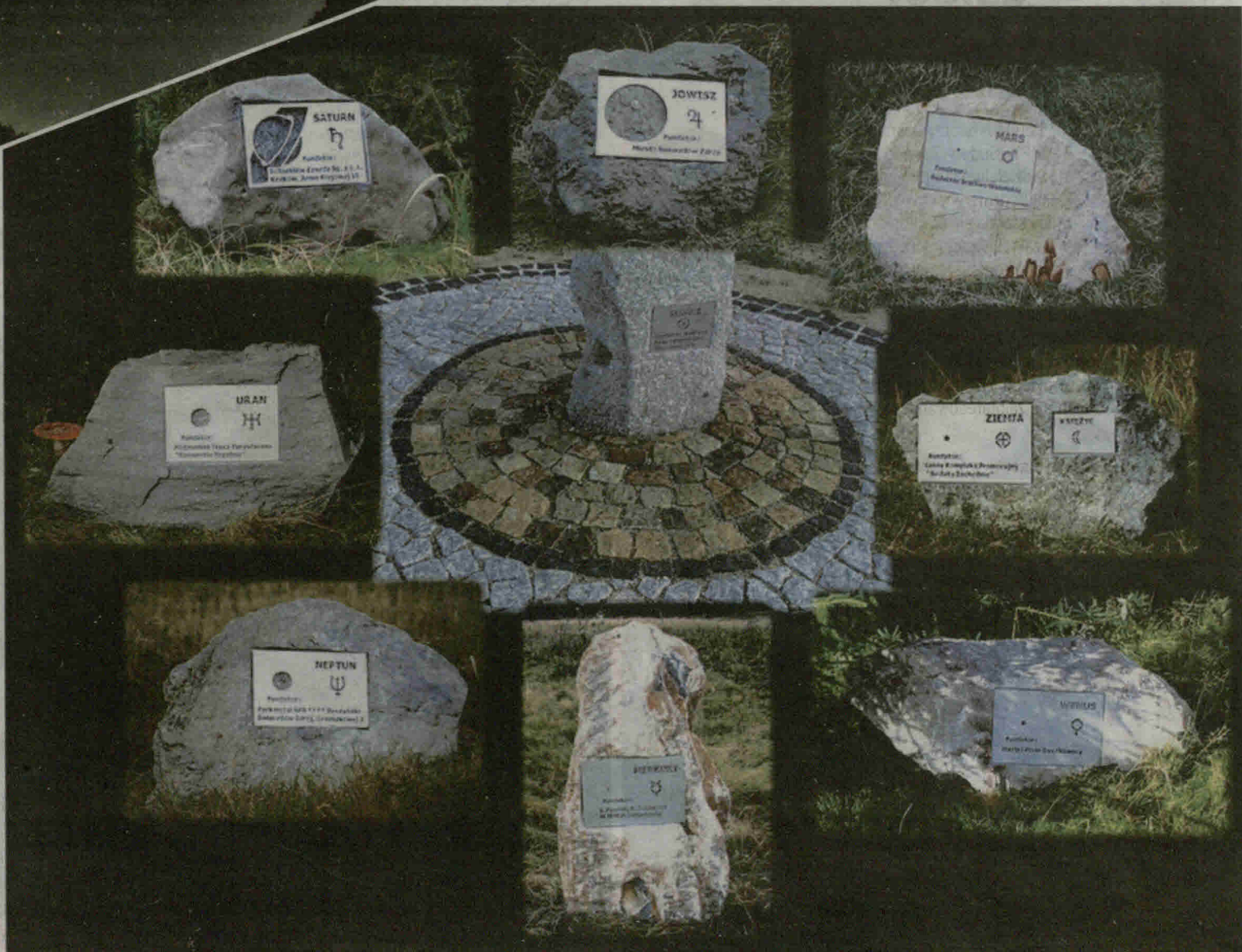
IZERSKI PARK CIEMNEGO NIEBA

można około 200 gwiazd, to na obszarze Gór Izerskich widać ich prawie 2000. Na całym tym obszarze najciemniej jest na Rozdrożu Izerskim, ale niemal tak samo ciemno jest na Hali Izerskiej. Gdy sprzyja pogodny wyz, a niebo bezchmurne, efekt jest niesamowity: Droga Mleczna w całym swym ogromie, Saturn i jego pierścienie, przelatujące stacje kosmiczne... To wszystko można zobaczyć tylko tutaj.

Właśnie dlatego już od kilku lat, z inicjatywy naukowców i studentów Instytutu Astronomii Uniwersytetu Wrocławskiego, wspieranych przez lokalne instytucje - przede wszystkim Lasy Państwowe - realizowany jest w Górach Izerskich projekt Parku Ciemnego Nieba.

Historia Strefy Ochrony Ciemności Nocnej, która powstała w Górach Izerskich, ma już dziesięć lat. Oficjalnie Izerski Park Ciemnego Nieba otwarto w listopadzie 2009 r. Wtedy był to pierwszy taki obszar w Polsce, a w ujęciu transgranicznym - w Europie. Firmowali i nadal wspólnie rozwijają projekt: Instytut Astronomiczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Astronomiczny Akademii Nauk Republiki Czeskiej, Nadleśnictwo Świeradów Zdrój, Nadleśnictwo Szklarska Poręba, Obszar Krajobrazu Chronionego Jizerské hory, Dyrekcja Regionalna Lasów Republiki Czeskiej w Libercu, a także gospodarz Stacji Turystycznej „Orle” Stanisław Kornafel.

Skarby lasu w Lwówku Śląskim

Starosta Lwówecki Marcin Fluder i Nadleśniczy Nadleśnictwa Lwówka Śląskiego Alina Sudoł-Kornalewicz serdecznie zapraszają do udziału w X Dolnośląskim Festiwalu Dary Lasu, który odbędzie się 29 września 2018 na Stadionie Miejskim we Lwówku Śląskim.

Celem imprezy jest popularyzacja wiedzy o środowisku leśnym oraz o wielofunkcyjnej i zrównoważonej gospodarce leśnej. Co roku w bardzo atrakcyjnym wydarzeniu udział biorą turyści, mieszkańcy powiatu, dolnośląscy leśnicy, i goście z zagranicy zafascynowani skarbami naszych lasów.

Organizatorzy zaplanowali różnego rodzaju konkursy dla dzieci i dorosłych. Dodatkowymi atrakcjami będą prezentacje multimedialne dotyczące zagadnień leśnych, barwne stoiska nadleśnictw, pszczelarzy i kół łowieckich. Imprezie towarzyszyć będzie kiermasz stoisk z sołectw Powiatu Lwóweckiego, prezentujący lokalne wyroby kulinarne i artystyczne. W programie także widowiskowy turniej rzeźbienia w drewnie, degustacje potraw, wystawa sprzętu pracującego w lesie, konkursy przyrodnicze i wiele innych atrakcji, które każdego roku przyciągają coraz więcej uczestników tego atrakcyjnego wydarzenia. W tym roku podczas imprezy odbędzie się również rajd rowerowy organizowany przez Powiat Lwówecki w ramach polsko-czeskiego projektu „Droga do niepodległości na polsko-czeskim pograniczu”, konkurs wędkarski w Leśnictwie Nowogrodziec, marsz nordic-walking, maraton MTB Forteca Lwówka Śląskiego, konkurs rzeźbienia w drewnie, zawody strzeleckie oraz polsko-czeskie gotowanie bigosu i koncert sygnalistów z TL w Miliczu. Na scenie wystąpi także kabaret PAKA i zespół Rzęsiniarki.

Szczegółowy program godzinowy festiwalu publikujemy na sąsiedniej stronie.

Szwajcaria Lwówecka

Leśne bogactwo

Tereny Nadleśnictwa Lwówek Śląski, z mozaiką lasów wśród pól i łąk Pogórza Izerskiego oraz Pogórza i Gór Kaczawskich, zachwycają swoim pięknem. Urozmaicona podgórska i górską rzeźba terenu, ze stromymi zboczami, wąwozami, ścianami skalnymi, przełomami rzek i zalewiskami, to cecha charakterystyczna Nadleśnictwa Lwówek Śląski. Warto odwiedzić malownicze tereny Parku Krajobrazowego Doliny Bobru, Dziki Wąwóz w Maciejowcu,

Rezerwat Przyrody „Góra Zamkowa” we Wleniu, Szwajcarię Lwówecką czy też Ogródek Dendrologiczny „Piekietko” na terenie Leśnictwa Ustronie. Na turystów czekają tutaj liczne szlaki turystyczne, urokliwe rzeki, umożliwiające niezapomniane spływy kajakowe, a także lasy obdarowane bogactwem leśnych przysmaków.

Oprócz prowadzenia gospodarki leśnej nadleśnictwo organizuje również zajęcia i warsztaty dla dzieci i dorosłych, których

celem jest poznanie, zrozumienie i pokochanie przyrody.

Bogactwo nie tylko lwóweckich lasów jest ogromne i warte doświadczenia. Dlatego też każdego roku leśnicy spotykają się z miłośnikami przyrody na „Dolnośląskim Festiwalu Dary Lasu”, który umożliwia głębsze poznanie leśnego świata roślin i zwierząt, i docenienie naturalnego skarbca, jaki mamy na wyciągnięcie ręki.

Jezioro Pilchowickie

**POWIAT LWÓWECKI
LASY PAŃSTWOWE NADLEŚNICTWO
LWÓWEK ŚLĄSKI
GMINA I MIASTO LWÓWEK ŚLĄSKI**

ZAPRASZAJĄ

X DOLNOŚLĄSKI FESTIWAL

DARY LASU

Program:

FESTIWAL na Stadionie Miejskim
w Lwówku Śląskim

29 września 2018

- 7.00 Konkurs Wędkarski w Leśnictwie Nowogrodzic
- 10.00 Marsz Nordic – Walking
- 11.00 Maraton MTB Forteca Lwówka Śląskiego
Start dystansu Mini, Mega i Giga
- 11.10 Mecz piłki nożnej Czarni Lwówek vs reszta świata
- 11.15 Blok dziecięcy – młodzieżowy
- 11.30 Start rajdu rowerowego – duża i mała pętla
- 13.00 Oficjalne otwarcie X DFDL
- 13.15 Dekoracja najmłodszych uczestników Maratonu MTB
- 14.00 Konkurs rzeźbienia w drewnie
- 14.15 Polsko – Czeskie gotowanie bigosu – rozpoczęcie
- 14.30 Dekoracja uczestników Maratonu MTB – dystansu Mini
- 14.45 Koncert sygnalistów z TL w Miliczu
- 15.00 Zawody Strzeleckie
- 15.45 Dekoracja uczestników Maratonu MTB – dystansu Mega i Giga
- 16.00 KABARET PAKA
- 17.00 Rozstrzygnięcie Konkursu Rzeźbienia oraz Konkursu Strzeleckiego
- 17.15 Polsko – Czeskie gotowanie bigosu
finał i degustacja
- 17.45 Występ Zespołu Rzęsinianki

KABARET PAKA

Imprezę poprowadzą: Olgierd Ponížnik i Stanisław Gmyrek

W trakcie:

Prezentacja stoisk leśnych, Wystawa maszyn leśnych, Pokazy pszczelarzy, Sadzonka za surowce wtórne,
Konkursy i atrakcje dla dzieci, Dmuchanie.

INFORMACJA

O ZAPISACH NA:

- Konkurs Wędkarski
- Marsz Nordic-Walking
- Konkurs Rzeźbienia
- Konkurs Strzelecki

www.lwoweck.wroclaw.lasy.gov.pl
tel. 75 782 43 22

www.lwoweckslaski.pl • www.powiatlwowecki.pl • www.lasy.gov.pl

Patronat honorowy:

Dyrektor RDLP
we Wrocławiu

Organizatorzy:

oraz Nadleśnictwa Dolnego Śląska

Partnerzy:

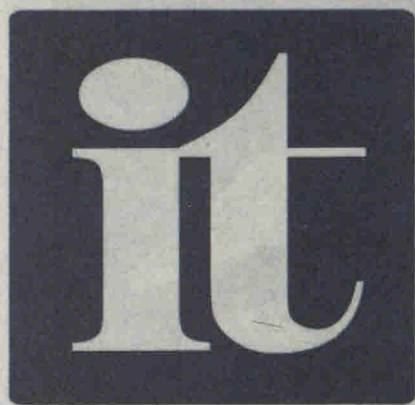
Patronat medialny:

nowiny
Jeleniogórskie

nj24.pl

ABC turysty, czyli co i gdzie

Punkty Informacji Turystycznej:

Jelenia Góra

KARKONOSKA
INFORMACJA TURYSTYCZNA
pl. Ratuszowy 6/7, 58-500 Jelenia Góra
tel. 519 509 343
it-jeleniagora@dot.org.pl

CAFE TURYSTYCZNA
przy WIEŻY ZAMKOWEJ
ul. Podwale 1, 58-500 Jelenia Góra
tel. 792 210 844, www.cafeturystyczna.pl

Karpacz

INFORMACJA TURYSTYCZNA
ul. Konstytucji 3 Maja 25, 58-540 Karpacz
tel. 75 761 86 05, it@karpacz.eu

Kowary

INFORMACJA TURYSTYCZNA
ul. 1 Maja 1a, 58-530 Kowary
tel. 75 718 24 89, turystyka@kowary.pl

Szklarska Poręba

IT ul. Jedności Narodowej 1a
58-580 Szklarska Poręba
tel. 75 754 77 40, it@szklarskaporeba.pl

Świeradów-Zdrój

ul. Zdrojowa 18
tel. 75 78 16 283, it@swieradowzdroj.pl

Ogólnopolska Informacja Turystyczna:

tel. 22 278 77 77, tel. 608 599 999

Atrakcje turystyczne na niepodrógę:

HUTA

SZKŁA KRYSZTAŁOWEGO „JULIA”
ul. Kryształowa 73
58-573 Piechowice
tel. 75 761 24 13

PARK MINIATUR ZABYTEKÓW

DOLNEGO ŚLĄSKA
ul. Zamkowa 9
58-530 Kowary
tel. 75 752 22 42
www.park-miniatur.com

SZTOLNIE KOWARY

Podgórze 55, 58-530 Kowary
tel. 75 752 84 04
www.sztolniekowary.com

KOPALNIA PODGÓRZE

Kowary, ul. Podgórze
tel. 538 715 100, 780 161 191
www.kopalniapodgorze.pl

ŚWIAT KOLEJEK

ul. Karkonoska 32, 58-540 Karpacz
tel. 707 622 333
www.swiatkolejek.pl

DOLINA PAŁACÓW I OGRODÓW

www.dolinapalacow.pl

Kulturalnie:

Muzea i galerie:

Jelenia Góra

MUZEUM KARKONOSKIE
ul. Jana Matejki 28
58-500 Jelenia Góra
tel. 75 75 234 65
sekretariat@muzeumkarkonoskie.pl
Muzeum czynne:
wt.-niedz.: 9.00-17.00
pon.: nieczynne
środa: wstęp bezpłatny.
Bilet normalny: 10 zł
Bilet ulgowy: 5 zł
Karnet dla jednej osoby upoważniający do zwiedzania Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze i oddziałów: Muzeum Zamek Bolków, Muzeum Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskiej Porębie, Muzeum Historii i Militariów w Jeleniej Górze: 30 zł, 10 zł ulgowy.
Najciekawsze wystawy:
- szkło artystyczne,
- dzieje Jeleniej Góry i regionu (w tym wnętrza chałupy wiejskiej).

MUZEUM HISTORII I MILITARIÓW

- Oddział Muzeum Karkonoskiego
ul. Sudecka 83
58-500 Jelenia Góra
tel./fax 75 61 62 682
biuro@militaria-muzeum.pl
www.militaria-muzeum.pl
Muzeum czynne:
wt.-niedz.: 9.00-17.00
pon.: nieczynne.
Bilet normalny: 10 zł
Bilet ulgowy: 5 zł
Największa na Dolnym Śląsku ekspozycja broni ciężkiej, używanej po 1945 roku przez Wojsko Polskie, m.in. czołg T-34-85, wyrzutnia haubiczna, stacje radiolokacyjne.

MUZEUM PRZYRODNICZE,

WIRTUALNE MUZEUM BAROKOWYCH FRESKÓW
ul. Cieplicka 11A, 58-560 Jelenia Góra
tel. 75 75 515 06
muzeum@muzeum-cieplice.pl
www.muzeum-cieplice.pl
Muzeum czynne:
wt.-pt.: 9.00-18.00,
sob.-niedz.: 9.00-17.00,
pon.: nieczynne,
sobota: wstęp bezpłatny.
Bilet ulgowy - 4 zł
Bilet normalny - 5 zł
Wstęp wolny:
dzieci do lat 4, kombatan ci wojenni i muzealnicy (po okazaniu legitymacji).
Najciekawsza wystawa:
- stała prezentacja malowideł naściennych na parterze muzeum, przedstawiających fragmenty z żywota św. Bernarda z Clairvaux,

pt. „Barokowe freski w cieplickiej prepozyturze klasztoru cysterskiego w Krzeszowie fundacji opata Bernarda Rosy z 1689 roku”.

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

ul. Długa 1, 58-500 Jelenia Góra
tel. 75 75 266 69
bwa@jeleniagora.pl
www.galeria-bwa.karkonosze.com
Galeria czynna:
pon.-piąt.: 9.00-17.00,
sob.: 10.00-16.00.

MUZEUM MIEJSKIE

„DOM GERHARTA HAUPTMANNA”
ul. Michałowicka 32, 58-570 Jelenia Góra
tel. 75 755 32 86
www.muzeum-dgh.pl
kontakt@muzeum-dgh.pl
Muzeum czynne:
wt.-niedz.: 9.00-17.00,
pon.: nieczynne,
środa: wstęp bezpłatny (nie dotyczy grup zorganizowanych).
Bilet normalny: 7 zł/os.
Bilet ulgowy: 4 zł/os.
Najciekawsza wystawa:
- „Gerhart Hauptmann w wirze historii” - interaktywna biografia pisarza, oryginalne dokumenty filmowo-dźwiękowe przedstawiające Hauptmanna czytającego swoje utwory, oraz filmy archiwalne.

Karpacz

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI
ul. Kopernika 2, 58-540 Karpacz
tel. 75 761 96 52
muzeumsportu@dolnyslask.pl
Muzeum czynne:
wt.-niedz.: 9.00-17.00
pon.: nieczynne
wtorek: wstęp bezpłatny
Bilet normalny: 8 zł
Bilet ulgowy: 6 zł
Najciekawsza wystawa:
- geneza i rozwój turystyki oraz historia sportów zimowych w Karkonoszach.

MIEJSKIE MUZEUM ZABAWEK

ul. Kolejowa 3
58-540 Karpacz
tel. 75 76 18 523
muzeum.zabawki@gmail.com
Muzeum czynne:
wt.-piąt.: 9.00-16.30
sob.-niedz.: 10.00-17.30
pon.: nieczynne
Bilet normalny: 12 zł
Bilet ulgowy: 6 zł
Dzieci do lat 7: bezpłatnie.
Najciekawsza wystawa:
- lalki i zabawki z różnych krajów oraz czasów, ze zbiorów Henryka Tomaszewskiego.

SKARBY ZIEMI „JUNA”

ul. Obrońców Pokoju 4a
58-540 Karpacz
tel. 75 717 32 87
muzeumjuna@gmail.com
Muzeum czynne codziennie: 10.00-18.00.
Wstęp bezpłatny dla wszystkich zwiedzających.
Najciekawsza wystawa:
- minerały oraz kamienie szlachetne z Karkonoszy, Sudetów, a także innych stron świata.

Kowary

MUZEUM SENTYMENTÓW
ul. Zamkowa 9, 58-530 Kowary
tel. 601 553 876

Szklarska Poręba:

MUZEUM DOM CARLA I GERHARTA HAUPTMANNÓW
ul. 11 Listopada 23
58-580 Szklarska Poręba
tel. 75 717 26 11
dom.hauptmannow@wp.pl
Muzeum czynne:
wt.-niedz.: 9.00-16.00
pon.: nieczynne
środa: wstęp wolny
Bilet normalny: 10 zł
Bilet ulgowy: 5 zł
Najciekawsza wystawa:
- historia kolonii artystów mieszkających w Szklarskiej Porębie przed II wojną św., z Gerhartem Hauptmannem - laureatem literackiej Nagrody Nobla w 1912 r., na czele.

MUZEUM MINERALOGICZNE

ul. Kilińskiego 20
58-580 Szklarska Poręba
tel. 693 970 880
muzeummineralogiczne@tlen.pl
Muzeum czynne:
wt.-niedz.: 10.00-18.00
pon.: nieczynne.
Bilet normalny: 12 zł
Bilet ulgowy: 8/6 zł
Najciekawsza wystawa:
- zbiory mineralogiczne i paleontologiczne - m.in. meteoryt „Gibeon”, skamieniałe pnie drzew sprzed 300 mln lat oraz szkielety dinozaurów.

Teatry i filharmonia:

FILHARMONIA DOLNOŚLĄSKA

ul. Piłsudskiego 60, 58-500 Jelenia Góra
tel. 75 75 381 65
www.filharmonia.jgora.pl

TEATR im. C.K. NORWIDA

al. Wojska Polskiego 38,
58-500 Jelenia Góra
tel. 75 64 28 110
www.teatrnorwida.pl
(spektakle - ul. Krótka 3)

ZDROJOWY TEATR ANIMACJI

Park Zdrojowy 1
58-560 Jelenia Góra-Cieplice
tel. 75 755 76 90
www.teatr.jgora.pl

TEATR NASZ w Michałowicach

ul. Kolonijna 27, 58-573 Piechowice
tel. 75 755 47 44
www.teatrnasz.pl

Rozrywkowo-filmowo:

KINO „LOT”

ul. Pocztowa 11, 58-500 Jelenia Góra
tel. 75 76 76 370
www.kino-lot.pl

KINO „HELIOS” - Galeria Sudecka

al. Jana Pawła II 51, 58-506 Jelenia Góra
tel. 75 718 64 19:
jelenia.gora@helios.pl

Kompas Górski na zimę 2017/2018 - bezpłatny przewodnik turystyczny wydany przez Fundację Nowin Jeleniogórskich z siedzibą w Jeleniej Górze, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 13, tel. 75 642 44 20, fax: 75 752 69 13
fundacja@fundacjanj.org, www.fundacjanj.org
KRS: 0000435148 KONTO: 69 2030 0045 1110 0000 0263 7360

Na zlecenie wydawcy przewodnik opracowała redakcja Nowin Jeleniogórskich, www.nj24.pl, nowiny@nj24.pl
DRUK: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu.
Nakład przewodnika: 30 000 egz.

Autorzy tekstów i zdjęć: D. Antosik, W. Cyganek, A. Gierak, „Grabek Promotion”, E. Kiraga-Wójcik, L. Kosiorowski, M. Kryła, D. Kuś, M. Lis, A. Pałucki, T. Prociak, L. Przewoźnik, A. Weinke, M. Weinke, B. Wójcikiewicz.
Skład i korekta: N. Jaskólska i E. Kiraga-Wójcik

Rozrywkowo-sportowo:

STADION MIEJSKI-PARK SPORTOWY
ZŁOTNICZA 12
58-500 Jelenia Góra
tel. 75 754 69 00
www.parksportowy.pl

Kryte korty tenisowe

Dolnośląski Miejski TENISOWY
KS „SPARTAKUS”
ul. Sudecka 42, 58-500 Jelenia Góra
tel. 512 269 856

FAMILY TENNIS CAMP

Ściegny 119, 58-540 Karpacz
tel. 501 730 367
www.teniscalyrok.pl

KORTY TENISOWE HOTEL „SKLAŘ”

Harrachov 520 (Czechy)
tel. +420 481 560 111
www.resortsklar.cz

Aquaparki:

TERMY CIEPLICKIE
Park Zdrojowy 5
58-560 Jelenia Góra-Cieplice
tel. 75 754 69 01
www.termiecieplkie.pl

PARK WODNY „TROPICANA”

Hotel „Gołębiewski”
ul. Karkonoska 14
tel. 75 767 07 80
www.golebiewski.pl

AQUAPARK „SANDRA”

Hotel „Sandra”
ul. Obrońców Pokoju 3
58-540 Karpacz
tel. 75 751 91 51
www.sandra.pl

INTERFERIE AQUAPARK SPORT

Hotel „Malachit”
ul. Kościuszki 1
59-850 Świeradów-Zdrój
tel. 75 781 67 32
www.interferie.pl/malachit

Miejsca rozrywek niebanalnych:

Jelenia Góra

KRĘGLE I BILARD
Bowling Centrum
ul. Sobieskiego 23
58-500 Jelenia Góra
tel. 786 253 513

ESCAPE ROOM

ul. 1 Maja 14, 58-500 Jelenia Góra
tel. 505 111 660
www.houseofmystery.pl

WROTKI

Disco Wrotki
ul. Kraszewskiego 1
58-500 Jelenia Góra
tel. 506 739 572
www.discowrotki.pl

WSPINACZKA

Hala Wspinaczkowa „Pochylnia”
ul. Polna 30, Jeżów Sudecki
tel. 724 899 484
www.pochylnia.jgora.pl

WIZYTA W PRZESTWORZACH

Aeroklub Jeleniogórski
Loty samolotem,
skoki spadochronowe w tandemie
ul. Łomnicka-Lotnisko
58-500 Jelenia Góra
tel. 75 75 26 020
www.aeroklub.jgora.pl

Karpacz:

www.karpacz.pl/informator

Szklarska Poręba:

www.szklarskaporeba.pl/aktywnie

Coś dla najmłodszych:

AKADEMIA HAPPY KIDS

al. Jana Pawła II 20a, 58-500 Jelenia Góra
tel. 75 642 20 22
www.akademiahappykids.pl

STONOGA

ul. Złotnicza 14, 58-500 Jelenia Góra
tel. 603 782 604, www.stonogajg.pl

Jak dojechać w Karkonosze?

Jelenia Góra posiada dogodne połączenia autobusowe ze wszystkimi miejscowościami Kotliny Jeleniogórskiej, do których docierają autobusy miejskie i PKS. Szczegółowe połączenia dostępne są w ogólnopolskich wyszukiwarkach oraz na stronach:
www.rozklad-pkp.pl
www.pks.jgora.pl
www.krycha.pl
www.e-podroznik.pl

Taxi:

Jelenia Góra:

Euro Taxi: 75 196 25,
www.eurotaxi9625.pl
Radio Taxi Mercedes: 75 196 26,
www.taxi-jgora.pl
Radio Taxi Sudety: 75 196 60,
www.taxi-jeleniagora.pl
Radio Taxi Śnieżka: 75 196 21,
www.taxijeleniagora.pl
Radio Taxi: 75 196 22
Radio Taxi: 75 191 91

Karpacz:

tel. 757 610 996, www.taxi24h.karpacz.pl
tel. 601 787 600, www.taxikarpacz.pl
tel. 510 510 323, www.taxi-karpacz.pl
tel. 75 196 88, www.taxi.apart.karpacz.pl

Szklarska Poręba:

www.szklarska.ig.pl/uslugidlaturysty
- dane teleadresowe i linki do stron firm taxi

Zasady parkowania:

Jelenia Góra:

PARKINGI PŁATNE STRZEŻONE:
ul. Sudecka (hotel „Mercure”)
ul. Armii Krajowej (hotel „Europa”)
ul. Kraszewskiego (hotel „Fenix”)
ul. Pijarska: parking wielopoziomowy (wjazd od Podwala)
ul. Podwale: parking wielopoziomowy przy Galerii Handlowej „Nowy Rynek”
ul. Grodzka (parking przy Rynku)

PARKOMATY w Jeleniej Górze:

opłaty parkingowe obowiązują od poniedziałku do piątku,
od godz. 08.00 do 18.00,
soboty, niedziele i święta
- postój bezpłatny.

KONTROLA OPŁAT i obsługa techn.

PARKOMATÓW:

Biuro Strefy Płatnego Parkowania
ul. Piłsudskiego 6
58-500 Jelenia Góra
tel. 75 642 46 99

Karpacz:

Parkingi bezpłatne (w gestii Urzędu Miasta):
ul. Obrońców Pokoju (za rondem, po prawej stronie)
ul. Olimpijska (za Rezydencją „Biały Jar”)
ul. Karkonoska (po prawej, jadąc w górę, przy wylocie Saneczkowej)

Parkingi płatne

(w gestii UM):
ul. Łączna (w centrum, obok Urzędu Miasta)
ul. Olimpijska (wzdłuż drogi, poniżej dolnej stacji kolei na Kope)
ul. Parkowa (powyżej tunelu, po prawej str., jadąc w górę)
ul. Parkowa/Kopernika
ul. Świętokrzyska
(parkingi w rękach prywatnych: płatne).

Kowary

Parkingi bezpłatne:
al. Wolności,
ul. Władysława II Jagiellończyka,
ul. Staszica, ul. Zamkowa

Szklarska Poręba:

Lokalizacja parkingów:
ul. Jeleniogórska, ul. Kilińskiego,
ul. Mickiewicza, ul. Osiedle Huty,
ul. Sikorskiego, ul. Turystyczna, ul. Urocza
Parkingi płatne, w mieście są parkomaty (dokładne informacje: www.szklarskaporeba.pl)

Kolej

Dworzec Główny PKP
ul. 1 Maja 77, 58-500 Jelenia Góra
przechowalnia bagażu - skrytki
bagażowe dostępne w godz. 6.00-22.30
Ogólnopolska infolinia kolejowa dla użytkowników TPSA 19 757,
Ogólnopolska infolinia kolejowa dla pozostałych abonentów i innych operatorów, w tym sieci komórkowych (kier. 22 lub 42) 194-36 po polsku 24 h/dobę, in English 8.00-22.00.

PKS

PKS „Tour” Jelenia Góra
ul. Obrońców Pokoju 1b
58-500 Jelenia Góra, tel. 75 642 21 01
www.pksjgora.pl

REKLAMA I PROMOCJA

(dworzec autobusowy znajduje się przy Galerii Handlowej „Nowy Rynek”, od str. ul. Jana Pawła II).

Przydatne adresy i informacje:

KARKONOSKI PARK NARODOWY
ul. Chałubińskiego 23;
58-570 Jelenia Góra-Sobieszów
tel. 75 75 53 48
www.kpnab.pl

PTTK O/ „Sudety Zachodnie”
ul. 1 Maja 86, 58-500 Jelenia Góra
tel. 75 752 58 51
www.pttk-jg.pl

Przewodnicy:

KOŁO PRZEWODNIKÓW SUDECKICH
www.przewodnik-sudecki.pl
GILDIA PRZEWODNIKÓW SUDECKICH
www.gildia-przewodnicy.pl

Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe

tel. alarmowy 985 lub 601 100 300
ul. Sudecka 79, 58-500 Jelenia Góra
tel. 75 75 247 34
www.gopr.org

Szpitalny Oddział Ratunkowy /SOR/

ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra
tel.: 75 753 71 18, 75 753 71 19
www.spzoz.jgora.pl

Całodobowa apteka

Apteka Bankowa
ul. Solna 1
58-500 Jelenia Góra
tel. 75 764 78 01

Numery alarmowe

997 Pogotowie
998 Straż Pożarna
997 Policja

nowiny
jeleniogórskie

od
60
lat

- tygodnik ludzi ciekawych życia
- ważne wiadomości dla mieszkańców regionu i turystów
- wydarzenia, reportaże, publicystyka, dziennikarskie interwencje, rozmowy z interesującymi ludźmi
- historia, kultura, sport, rekreacja
- porady, rozrywka, program TV
- skuteczna promocja i reklama
- zawsze we wtorek - także w e-wydaniu

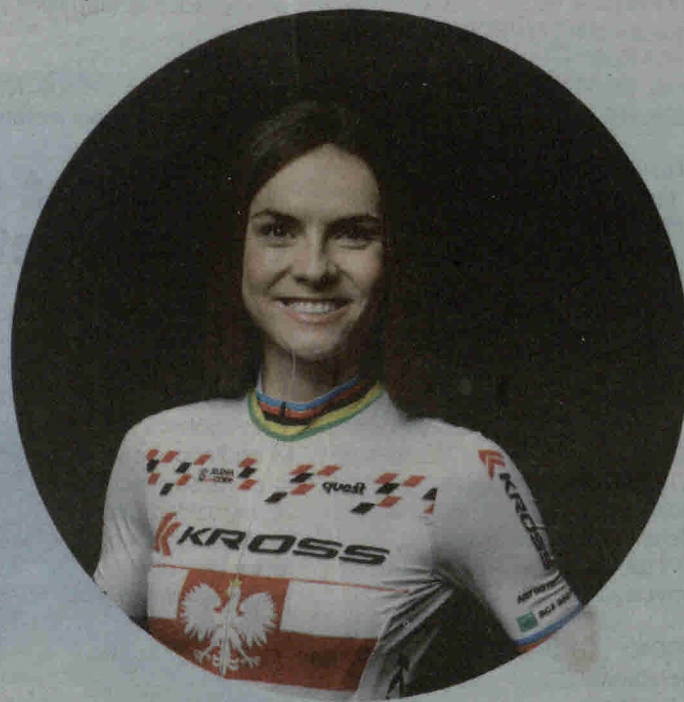
nj24.pl

- codzienna porcja informacji
- „Nowiny Jeleniogórskie” i „Kompas Górski” w wersji elektronicznej

PANORAMA PARK

- CIEPLICE ZDRÓJ
- WIDOK NA GÓRY
- CICHĄ OKOLICĄ
- BASEN
- SAUNA
- SALA FITNESS

- APARTAMENTY Z TARASEM
LUB BALKONEM
- STANDARD WYKOŃCZONY
- GARAŻ PODZIEMNY
- W POBLIŻU PARK ZDROJOWY
I TERMY CIEPLICKIE

+786 160 600

+795 040 200

*Polecam Leja
Złoczowski*

APARTAMENTY
MIESZKALNE
Z WIDOKIEM NA
KARKONOSZE

www.panoramapark.eu